BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVIENSIS
585590
Mag. St. Dr. 1

Poezya 1673.

585590
Mag.! St. Dr.

Poez. 1673. 1872. I. 57.

PIESNI KATHOLICKIE

nowo reformowáne.

y

Z Polskich ná Láćińskie, á z Láćińskich ná Polskie przełożone, niektore też nowo złożone.

CANTIONES CATHOLICÆ,

nunc recens reformatæ,

Et ex Polonicis Latinæ, ex Latinis Polonicæ factæ, nonnullæ nouiter compositæ.

OPERA S. S. I.

BIBLIOTH. UNIV. ... LUNIGAE

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

CRACOVIÆ, In Officina Francisci Cesarij.

Approbatio.

COmmendo Censuræ Adm. Rńdi. Domini Gabrielis Morendæ, I. V. Doct.

Erasmus Kretkowski Præp. & Officialis Generalis Crac.

2402 I

EX Commissione imò commendatione Illustris & Admodum Rńdi. Dńi. D. ERASMI KRETKOWSKI, Præpositi & Officialis Generalis Crac; opusculum hoc cui Titulus *Cantiones Catholicæ, nunc recens reformatæ*, censui, & censeo dignum vsu & commendatione omnium piorum Catholicorum.

585590 I

Gabriel Morenda I. V. D.

WSzytkimi śiłámi Bogá iáko miłować ták y chwalić powinnichmy. Aże śiły w człowieku nayprzednieyśe ſa, rozum, pámięć, y wola, tego wſzytkiego głos ſłowy rozdźielny, dźwiękiem przyiemny ieſt tłumáczem. Tego záś tłumáczá godność ácz wyſoka ieſt w rozmawiániu, wyżśa iednák ieſt w śpiewániu: á nawyżśa w tym, ktore Bogá y chwały iego śięga. Śpiewániem człowiek nie tylko rozumy pámieć, ále tym więkſa wola pokázuie do kogo z ſercá krzyczy, nie tylko vſty mowi. Dla tegoż iáko Izáiaſ świádczy, y Anyeli w niebie gdy nabárźiey Bogá chwala, śpiewáia, á wołáia: Swięty, Swięty, Swięty Pan Bog Záſtępow. Że tedy y miłość y chwałę Bożą iáko Anyelſkie w tryumfuiacym, ták y ludzkie głoſy w boiuiacym Kośćiele ogłaſáć y oświádczać máia: z tych miar y Páweł ś. Ephezom w Rozdźiale 5. rádźi, áby ſobie rozmáwiáli w Hymnách y Pieśniách duchownych. Dawid Prorok pieśni ſkłádał, śpiewał, y drugim roſkázował częſtokroć mowiąc: Śpiewayćie, wykrzykayćie. Iákub święty Apoſtoł ná ſmutki y frąſunki lekárſtwo podáie, Modlitwy y Pieśni w Rozdź. 5. Thomaſs ś. Anyelſki Doktor vkázuie trzy przyczyny, dla ktorych głos do Modlitwy potrzebny. Naprzod do wzbudzenia wnętrznego nabożeńſtwá w ktorym ſię Duch do Bogá podnoſi. Druga ná oświádczenie miłośći Bożey, iż kogo ſczerze miłuiemy, vſtnie rádźi chwalimy. Trzećia z obfitośći ſercá, y vſtá śiły dobywáia wedle Pſalm. 15. Rozrádowáło ſię ſerce moie, y wykrzykał ięzyk moy. Piſmo też święte wſpomina Hiſtorya w księgách Krolewſkich, kiedy Helizeuſs chćiał prorokować, chćiał áby mu wprzod śpiewaká przywiedźiono, y kiedy on śpiewał ſtáłá ſię nád nim ręká Páńſka: A że nie tylko duchá dobrego pieśni przyćiągáia, ále że y złego odgániáia, mamy dowod y przykład Dawidá: bo gdy Saulá zły duch nágábał, Arpha y Pieśni Dawidowe od-

gániały. To tedy powiedźiawßy, że Pieśni ludźiom pożyteczne á Bogu przyiemne; y to pokazawßy, że y śpiewáiacym y ſłucháiacym pomagáia, wżywam káżdego do pobożnego zwyczáiu ſtárych nabożnych Chrześćian, á mianowićie dobrych Katholikow Polakow, ktorzy y robiąc y święcąc, rádźi ſię Pieśniámi zábawiáli, y w to dźiatki y czeladkę záprawowáli, áby ták ſprawy y chwałę Páńſką ſobie przypominali, y drugim śpiewániem iákoby kſztałtnym iákimſi kazániem przepowiádáli: záczym też łáſkáwego Bogá domá, na woynie, w drogách, ná rolách, y wſzędy doznawáli. Przeto żeby ſię tym porzadni y ſzczęśliwiey śpiewáło, pieśni ſtárożytney pobożności Kátholickiey Polſkiey nie ták porzucone iáko rozrzucone zebrawßy, á zá rożnośćia piſßacych y drukuiacych powáryowáne ſkorygowawßy, y gdźie mogło być reformowawßy, ná pożpolity powßechnego Kośćiołá użytek, zdáło ſię wielom á wielkim w rozumie y świátobliwośći ludźiom publikowáć. Aże Łáćina Polſkie á Polßczyzna Łáćińſkie Pieśni tu ſię obiáśniáia, y to z więkßym może być pożytkiem. Naprzod, że śpiewáiąc ludźie młodźi y łáćiny vczyć ſię mogą. Druga z łáćiny wiedźieć y widźieć y inßé Narody mogą, że też Kátholickim ſercem y głoſem z dawna w Polßcze chwalą Bogá. Trzećia, że Łáćińſki Kośćioł ieſt columna veritatis, do tey kolumny lubo opoki, y te Pieśni Polſkie zdáło ſię przywiazáć, áby po rozmáitych rękách y głoſách chodząc, więkßey wáryácyey nie miáły: bo choćby kto chćiał wáriowáć, záwße łáćiná ieden ſens zátrzymáć może. Życząc tedy nabożnym Polakom, áby y ſwym ięzykiem przyrodzonym Bogá chwalili, iż wßelki ięzyk ma chwalić Bogá, życzę też y rádzę, áby będąc w Kośćiele Łáćińſkim y iego pioſnkę śpiewáiąc, po łáćinie też chwały Boże wykrzykáli, áby ták iednoż rozumieiąc, mowiąc y śpiewáiąc, nie tylko ſię z Polakámi, ále y ze wßytkiemi Narodámi zgadzáli, á iednoſtáynymi ſercy, głoſy y ſłowy, teraz w iedności powßechney Wiáry, w iednym Kośćiele, á potym w iednym niebie Bogá chwalili.

PIESNI ADWENTOWE POLSKIE Y ŁACINSKIE.

Polskiego y Łácińskiego textu Notá iednaka.

Pierwßa pieśń Adwentowa / to ieſt / Heynał Koratny.

BOże wieczny / Boże żywy /
Odkupićielu prawdźiwy /
Wyſłuchay naß głos płáczliwy.
Ktoryś ieſt ná wyſokośći /
Schyl niebá / vźyg litośći:
Spuść ſie w náße głębokośći.
O niebieſkie gory ſrogie /
Spuśććie roſę ná vbogie /
Daycie nam zbáwienie drogie.
Nie trzymayćie przeyźrzánego.
Chmury ſwoim dźdźem náßego /
Przynieśćie ſpráwiedliwego.
Przyźdź coryćhley miłośierny /
O Boże / głowiek mizerny
Ciebie czeká / tobie wierny.
Obyźdź ſie známi łáſkáwie /
Zmiłuy ſie po nagley ſpráwie /
Ráczprzyść ku twey wieczney ſławie.
Odmień Pánie ſwoy gniew ſrogi
Odmień / niech głowiek vbogi
Nawiedźi twe świete progi.
Vſłyß płáczſtworzenia ſwego /
Day doczekáć vćießnego
Narodzenia Syná twego.
Amen zákrzyknięm wdźięcznymi
Głoſy / by nas Bogz świętemi
Złączył poczty Anyelſkimi. A.

DEvs viue, ac æterne,
Redemptor vere, ſuperne,
Audi voces, fletus cerne.
Tu qui ſedes altiſſimè,
Inclina cælos infimè,
Iungere nobis intimè.
O cælorum montes duri,
Pateatis roraturi,
Caram ſalutem daturi.
Nou ampliùs teneatis,
Quem dare dudum paratis,
Cum rore iuſtum mittatis.
Miſericors exaudito,
Aduenias DEVS citò,
Te nobiſcum adunito.
Propitius ſis, & propè,
Vtiuuemur tua ope,
In causâ noſtrâ inope.
Muta iram in fauorem,
Et da nobis Saluatorem,
Pauperum ad te ductorem.
Audi noſtros eiulatus,
Detur nobis tuus Natus,
Et natalis eius gratus.
Amen voce modulemur,
Corde DEVM deprecemur,
Vt Angelis ſociemur. A.

Druga ná Heynał.

HEynał wßyſcy zaśpiewaymy/
Cześć y chwałę Bogu daymy/
Nabożnie k niemu wołaymy.
Mocny Boże z wyſokości/
Ty świátłem ſwey wßechmocności/
Roſpadź piekielne ćiemności.
Już ći oná noc minęłá/
Co wßytek świát vćiſnęłá/
A początek z grzechu wźięłá.
Ná to Boży Syn iedyny/
By ćiemności zniosł y winy/
W żywot wſtąpił świętey Pánny.
Temu Bog dał nas w opiekę/
By czártowſką zniosł z nas rękę/
Y piekielną odiął mękę.
Ten łáſkawie nas przyimuie/
Z wiecznych ćiemności wyimuie/
Swiátłość zbáwienną gotuie.
Tylko nam tá noc zoſtánie/
Coieſt ná odpoczywánie/
A odnawia prácowánie.
Lecz y prace/ y wßeſpráwy/
Da ßczęśliwe Bog łáſkáwy/
Byle Bogu był zlek práwy.
Boże / wiekna o świátłości/
Ty oświeć náße ćiemności/
Wiodąc do twoiey iáſności.
Day ßczęśliwe nam powſtánie /
Twoiey łáſki przeżegnánie /
A dobroći wyſławiánie.
Boże wieczney wßechmocności/
Broń od złości y przykrości/
Nagłey wieczney śmiertelności.

Idem Latinè.

ELa omnes occinamus,
Laudes DEO vt reddamus,
Voces deuotas tollamus.
Potens DEVS ab æterno,
Tu lumine nos ſuperno,
Ex peccati duc inferno.
Iam trux illa nox receſſit,
Totum mundum quę oppreſſit,
Et peccati formam geſſit.
Nam filius ſummi patris,
Vt lux fiat vmbris atris,
Ecce ſinum petit Matris.
Sub tutelam huius damur,
Vt tenebris eruamur,
Et â Dite redimamur.
Nos hic ſibi adoptauit,
Et ab vmbris liberabit,
Lucem ſalutis parabit.
Tantum ſtabit nox naturæ,
Vt quieſcat homo iure.
Quem laſſant labor & curæ.
Sed & curæ, & labores,
Dabuntur proſperiores,
Tantum homo DEVM orēt.
DEVS noſtra lux fidelis,
Illuminare nos velis,
Ad videndum te in cælis.
Fac proſperè vigilemus,
Tuam opem imploremus,
Bonitatem prædicemus.
DEVS ſancte, DEVS fortis.
Eſto rector noſtræ ſortis,
Pelle crimen, & vim mortis.

Ty

Ty ktoryś iest dobrotliwy /
Odmień swoy gniew sprawiedliwy
A rácz nam być miłośćiwy.
Boże wieczny / Boże żywy /
Odkupićielu prawdźiwy /
Wysłuchay náß głos płáczliwy.
Ktoryś iest ná wysokośći /
Schyl niebá / vżyć litośći /
Spuść śie w naße głębokośći.
Odmień Pánie twoy gniew srogi /
Odmień / niechay lud vbogi
Náwiedzi twe święte progi.
Vżyß płáczu stworzenia swego /
Day doczekáć vćießnego
Narodzenia Synà twego /
Amen / Amen / raczyß to dáć /
Byśmy śie tám mogli dostáć /
Ná wieki z toba krolować / A.

Misericors tu & bonus,
Transeat ira vt sonus,
Ad gratiam esto pronus.
Deus viuens ac æterne,
Redemptor vere, superne,
Voces audi, fletus cerne.
Tu qui sedes altissimè,
Inclina cælos infimè,
Iungere nobis intimè.
Muta iram in amorem,
Et da nobis Saluatorem,
Pauperum ad te ductorem.
Audi nostros eiulatus,
Detur nobis tuus Natus,
Et natalis eius gratus.
Amen, amen, fiat ita,
Potiamur vt cupitâ,
Sine fine cæli vitâ, Amen.

3

Cantio siue Prosa tempore Aduentus.

Mittit ad Virginé, nõ quemuis Angelũ
Sed fortitudinem suum Archangelũ,
A mator hominis.
Fortem expediat pro nobis nuncium
Naturæ faciat vt præiudicium
In partu Virginis.
Naturam superat natus Rex gloriæ,
Regnat & imperat & zyma scoriæ
Tollat de medio.
Superbientium terat fastigia,
Colla sublimium calcet vi propria,
Potens in prælio.
Foras eijciat mundanum principem
Matremq; faciat secum participem
Patris imperij.

Idem Polonicè.

Posłá do Pánny nie łádá Anyołá /
Lecz mocarzá swęg cneg Archányołá /
Miłośnik národu:
Niechay śle mocneg posłá wnáßey sprawie
Aby przyrodzeniu vczynił beśprawie /
Z Pánieńskiego płodu.
Przyrodzenię władnie zrodzony Krolewa
Krolvie / pánuie / y wßytkie zákáły (ły.
Ze świátá precz znośi.
Pyßnych kárći łamie hárdych myśli tłoczy
Żaden mocarz mocy iego nie vßłoczy /
Wßech śiły przenośi.
Niechże precz wyrzúći Krolestwá świátá tego /
Máłke vczesniczko niech czyni wßytkiego
Pánstwá Oycowßtiego.

Exi qui mitteris hæc dona differe,
Reuela veteris velamen literæ
Virtute nuncij.
Accede nuncia, dic Aue cominùs,
Dic plena gratia, dic tecum Dominus,
Et dic ne timeas.
Virgo suscipias Dei depositum,
In quo perficias castum propositum,
Et votum teneas.
Audit & suscipit puella nuncium,
Credit & concipit & parit filium,
Sed admirabilem.
Consiliarium humani generis,
Et Deum fortium, & Patrem posteris,
In fine stabilem.
Qui nobis tribuat peccati veniam,
Reatus diluat, & donet Patriam
In arce siderum.
Pro nobis Filium exora MARIA,
Vt post exilium fruamur Patria
Per tuum vterum. A.

Wychodź Posle z tymi postány dárámi/
Odkriy co stáremi táiono pismámi/
Moca Postá cnego. (wiona/
Przystępuy/ á zwiástuy/ mow bądź pozdro-
Mow/ że táski pełna: że z Bogiem złączoná/
Mow/ niech sie nie boi.
Pánno przyimi ten skarb Boży powierzony/
W ktorym czysty zamyst będźie twoy spek-
Y ślub sie zostoi. (niony/
Wystuchálá Pánná Posłá/ y przyiełá/
Vwierzyłá słowu/ y Synā poczełá/
Ale przedźiwnego.
Ráyce/ y Rządzce narodu ludzkiego/
Bogā wszechmocnego/ Oycá wieku wszego/
W wierze gruntownego. (nie.
Ten nam niech dáć raczy grzechow odpuszcze-
Winy niech znas znieśie/ á niech da zbáwie-
Ná wysokim niebie. (nie.
Rácz błágáć zā námi Pánno Synā swego/
Niech da do oyczyzny przyść z wygnánia tę-
Przez ten owoc z ciebie.

4.

Cantio Adventvs.

AVE ô Maria,
Benigna & pia,
Sponsa Creatoris,
Mater Saluatoris,
Et intemerati lilium pudoris.
Gabriel legatus,
Ad te destinatus:
Nuncium effatur,
Quo mundus lætatur,
Et cæli patriæ, ad spem euocatur.
Audis salutantem,
Et te prædicantem,
Confestim turbaris,

Idem Polonicè.

ZDrowá bądź Márya/
Niebieska Lilia:
Mátko Stworcy swego/
Bogá wszechmocnego.
Jedyna vćiesko świátá vpadłego/
Gabryel wybrány/
Do ćiebie posłány/
Poselstwo sprawuie/
A świát ćis raduie.
Dziewictwo niebieskie iż mu obiecuie.
Słyßąc pozdrowienie/
Ná nowe zwiesczenie/
Przedkoś ćis zdumiałá/

Tecum

Tecum meditaris,
Vt Virgo humilis, laudē aſpernaris.
Pone Virgo metum,
Dominus eſt tecum,
En es conceptura,
Natum paritura,
Et mater & Virgo ſimul permāſura.
Tollet maledicta,
Hic Adæ delicta,
Sedem occupabit,
Patris ſui Dauid,
Et in domo Iacob in æuū regnabit.
Nuncium audiſti,
Mira percepiſti.
Petimus conſenſum,
Da Virgo aſſenſum,
Lætemur gaudio ſuperante ſenſum.
Præſto ſum ancilla,
Reſpondit puella,
Fiat quod dixiſti,
Quodque promiſiſti,
Beata quæ fidem DEO præbuiſti.
Mater orphanorum,
Fida ſpes reorum,
Salus infirmorum,
Portus naufragorum,
Perduc nos precibus, ad regna cælorum. Amen.

Z ſobaś rozmyślálá/
Iáko pokorna/ chwalyś ſie lękáłá.
Nie trwoż Pánno z ſobą/
Bog wſzechmocny z tobą/
Poczniesz/ zrodzisz Páná
Wiecznego Kápłaná/
Mátká być y Pánna nie będźiesz na-
Ktorym Adam złodźi/ (gáná.
Tym płod twoy nágrodźi/
Vśiędźie Krol nowy/
Má tron Dawidowy/ (bowy.
Wiecznie rządźić będźie cny dō Jáko-
Poſłáś wyſłuchálá/
Dźiwnaś rzecz ſłyßáłá/
Pozwol bez odwłoki/
Ná boſkie wyroki/ (roki.
Szczęścia y rádości nábaw świát ße-
Otom ſłużebnicá/
Odpowie Dźiewicá/
Stań ſie wola iego/
Według ſłowá twego/ (go.
Błogá żeś wierzyła ſłowu páná ſwe-
Mátko záſmuconych/
Nádźiero ſtrapionich/
Vćiecko ſłábego
Człowieká grzeßnego/
Vproś nam zbáwienie v Synágká twego/ Amen.

Pieśn Piąta Adwentowa.

VRząd zbáwienia ludźkiego/
Potrzebował pilnie tego:
By vpadeк Bog naprawił/
Człowieká grzeßnego zbáwił.
Pan Bog w Troycy świętey rádźił/

Idem Latinè.

MVnus ſalutis humanæ,
Exigebat iſtud planè:
Quo ruinam reſtauraret,
DEVS mundum vt ſaluaret.
Vnde DEVS trinus, vnus,

By świát zbáwił grzechy zgładził:
Przez wcielenie Syná swego /
Spráwa Ducha naświętszego.
Pánná od wieku przeyźrzána/
Archányołem obesłána:
Żeby ná to przwolilá/
Matká Naywyższego byłá.
Mowiąc: Zdrowáś bądź Márya/
Łaskis pełná żadna inna:
Pan iest z toba od stworzenia /
Nie lękay sie pozdrowienia.
Oto pocznieś Naywyższego/
Synà Bogá wszechmocnego:
A porodzisz Bożka mocá/
Duchá świętego pomocą.
Pánná ońa z tego zdumiałá/
Czego przedtym nie słychałá:
Wolą Bożą być báczyłá/
Anyołowi przyzwoliłá.
O czym sprawnie wysłuchawszy/
Rzekła Posłowi powstawszy:
Służebnicżkam Páná mego/
Stań sie według słowá twego.
Duch świety nátychmiast zstąpił/
Ciáło pánieńskie zastąpił:
Słowo Boże iest wcielone/
Ludzkie plemie wybáwione.
Przy tey tak wdzięcznej nowinie/
Ktorąc Anyoł prawi ninie:
Pełna łaski Pánno prosim.
Łaskę Páńską niech odnosim.
W tobie łask obfitość wielka/
A w nas iey potrzebá wielka:
Márya morzem łask słynąć /
Wlewáy łaski ná nas płynąć.

Salutis parando munus:
Quod prodesse mundo cernis,
VERBVM CARO sit decernis.
Virgo ad hoc destinata,
Per Angelum salutata:
Qui nunciat mira ei,
Se futuram matrem Dei.
Dicit: Aue ô MARIA,
Plena diuinâ gratiâ,
Deus tecum est ab æuo,
Ne turberis mætu sæuo.
Ecce concipies natum,
Altissimo adæquatum:
Et paries vi Numinis,
Sancti virtute Flaminis.
Virgo est hinc stupefacta,
Nouitate rerum tacta,
Sed vt Dei velle sentit,
Verbis Angeli consentit.
Exauditâ re attentè,
Humillima dicit mente:
Ecce sum Ancilla Dei,
Fiat quicquid placet ei.
Pneuma sanctum mox descendit,
Cor Virginis apprehendit:
VERBVM Dei incarnatur,
Salus homini paratur.
Per nuncia hæc tam grata,
Ab Angelo tibi data:
O Virgo plena gratiâ,
Deum nobis concilia.
Tu plena abundantiâ,
Nos pleni indigentiâ:
Cùm sis gratiarum mare,
Velis in nos exundare.

Po

Pieśń Czwarta Adwentowa.

PO vpadku człowieka grzesznego/
Vżalił się Pan stworzenia swego: Zesłał na świát Archanyoła swego.

Idź do Panny imię iey Márya/
Spraw Poselstwo: Zdrowáś łáski pełná/ Pan iest z tobą nie bądźże trosklíwa.

Panná ná ten czás Żołtarz czytáłá/
Gdy to pozdrowienie vsłyszáłá/
Ná słowá się Anyelskie zdumiałá.

Archániol widząc Pánnę trosklíwą/
Jał ią cieszyć mową łágodliwą/
Pánno nie lękay się Pan iest z tobą

Nálázłáś táskę v Páná swego/
Ty się maß ostáć mátką Synà iego
To iest wolá Bogá wszechmocnego.

A będźie mu imię iego *IESVS*,
Ten będźie Zbáwićielem wszytskich dusz: Raczyß Pánno przyzwolić temu.

Pánná áczkolwiek była trosklíwa/
Ale widząc iż to wola Bożá:
Rzekłá Pańska służebnicámći ia.

Ażem ia wielce prágnęłá tego/
Bym mogłá być sługą Mátki iego: Stańże mi się według słowá twego.

Jak prędko te słowá wymowiłá/
Wnet Pánná w żywocie swym poczęłá/ A tám Bogu cześć y chwałę dáłá.

Idem Latinè.

POstquam lapsus homo est peccator, Creaturæ misertus Creator, Mittit Archangelum vt Saluator.

Adi Virginem MARIAM dictam,
Annuncia illam benedictam,
Gratiâ plenam, Deo addictam.

Virgo Diuinis intenta erat,
Dum nuncium istud audierat,
Ad verba Angeli stupuerat.

Angelus videns Virginem turbari,
Blando sermone cæpit solari,
Non timere iubens, sed lætari.

Inuenisti gratiam illius,
Cuius ex te nascetur Filius,
Hæc est Dei voluntas ipsius.

Nomen eius IESVS vocabitur,
Per quem omnis homo saluabitur. Crede Virgo quod tibi dicitur.

Virgo quamuis fuerat turbata,
Videns hæc à Deo ordinata,
Dicit sum ad omnia paratа.

Licet votum mî erat solenne,
Matri Dei seruire perennè,
Fiat mî quod nuncias supernè.

Quàm primũ Virgo hæc est effata,
A Spiritu sancto obumbrata,
Concepit Deum læta & grata.

O Pánno gdyżeś tákowéy mocy:
Wołamy krobie we dnie y w nocy/
Rácz̄yß nam być grzeßnym ná pomocy.
Byśmy Pánno przez twe przyczynienie/ Mieli tu swych grzechow odpuszczenie/ A potym wiekuiste zbáwienie.

O Virgo cùm tanti sis valoris,
Tangat te clamor cordis & oris,
Vt des opem votis peccatoris.

Tua ope, ô plena gratia,
Peccatorum hic detur venia,
Et post tecum æterna gloria.
Amen.

Pieśń śiodma Adwent.

GWiazdo morzá głębokiego/
Matko Bogá naywyższego:
Pánienko bądź pozdrowiona/
Furtko Rayska otworzona.
Od Aniołáś pozdrowiona/
Gdyś poczełá w sobie Páná/
Imię Matki naßey Ewy/
Odmieniay ku pokoiemi.
Rozwiąz zwiąski zadłużonym/
Przynieś świátłość záślepionym:
Odpądź od nas co iest złego/
Day chcieć y mieć co dobrego.
Jáś Matka niech poznamy/
Gdy śie wiec modliß zá námi/
Niechay cię Syn twoy wysłucha/
Ku nam grzeßnym skłoni vchá.
Panno ná wßem osobliwa/
Skromna ćicha/ y cierpliwa/
Vproś naße wßytkie winy:
Vczyń z grzeßnych Boże syny.
Żywot w nas spraw we wßem czysty
Byśmy mieli wiekuisty/
A Jezuśa oglądali:
Żnim śie wiecznie rádowáli.

Idem Latinè.

AVE maris mundi stella,
Dei genitrix puella,
Aue Virgo Mater facta,
Porta cæli patefacta.
Ab Angelo salutaris,
Dei prole quæ grauaris,
Vt per tuum Verbum Aue
Mutet Eua nomen graue.
Solue vincla debitorum,
Esto lumen tu cæcorum,
Quæ sunt mala procul pelle,
Et da bona, & fac velle.
Monstra te esse Matrem,
Orans Filium & Patrem,
Qui te velint exaudire,
Vota nostra euenire.
Virgo quæ es singularis,
Cunctis donis quèis dotaris,
Culpas nostras fac deleri,
Natos Dei nos fieri.
Vitam nostram præsta puram,
Et dispone ad futuram,
Vt ad Deum venientes,
Gaudeamus te videntes.

Chwalá

Chwalá bądź Bogu wiecznemu /
Synowi iego miłemu:
Także Duchowi świętemu /
W trzech persónách iedynemu.

Sit laus Patri sempiterno,
Nato eius coæterno,
Spiritui cum vtroque,
Procedenti ab vtroq; Amen.

Pieśń ośma Adwent.

TObie wznawiamy Pánno nád wymowe
Vprzymym słowem cześć Gábryelowe /
Ktoraś w te słowá była vraczona /
Bądź pozdrowiona.

V ciebie iedney niebieskie są dáry /
Ktorymi cie Bog obdárzył bez miáry:
Tyś nápełniona łáska pożądána
Od Bogá dána.

Pan z toba ciebie przed czásy wiecznemi /
Przeznáczył sobie przybytkiem ná ziemi
Skąd cie do niebá przenieść nád obłoki:
Ná thron wysoki.

Nad inne Pánny ktore záchowáły
Swe Bogu śluby/maß przy wilcy cáły:
Zbiałychgłow żadna bez wády wßelákiey
Czći nie ma tákiey.

Dla tego słußnie ciebie wychwalamy /
Y twey do Synà pomocy żądamy:
By nam odpuścił z twey ś. zásługi /
Bog náße długi.

Idem Latinè.

TIbi nouamus Virgo sine nota,
Mente fideli Gabrielis vota,
Qui te salutat vocem peramænam,
Gratiâ plenam.

In te sunt vna, cuncta cæli dona,
Immensa Deus dedit tibi bona,
Tu es repleta gratiâ optatâ:
à Deo datâ.

Dominus tecum, te ante sæculum,
Destinat sibi in tabernaculum:
Vt te ad cælos terris transportaret,
Throno locaret.

Tu supra cunctas Deo dedicatas,
Dotes conseruas priuilegiatas,
Nulla sponsarum quæ sanctificatur,
Tibi æquatur.

Iure idcircò tibi laudes damus,
Tuam ad Natum opem imploramus,
Vt nobis pareat ob tuam virtutem,
Detque salutem.

Pieśń dziewiąta Adwent.

ARchányoł Gábryel
Boży dźiewosłab / y posłał
Przybył do Maryey Dźiewice
Z niebieskiey stolice.

A mowił z Dźiewicą /
Że będźieß Bosko rodźicą:
Pánna pogniesz mężá nieznáiąc /
Słowu wiárą dáiąc.

Idem Latinè.

ARchangelus gratus
Gabriel Dei legatus,
Cælis ad MARIAM mandatus,
Sic est ei fatus:

Aue Virgo pura,
Dei Genitrix futura,
Quem concipies sine viro,
Verbo credens miro.

Dał znáć też o świętym
Janie / w Helżbiecie poczętym:
Ktora ßosty mieśiąc táchuie /
Ják śię płodna czuie:
Prędko śię potwálá /
W gorną kráinę bieżálá:
A wßtą w dom Zachariaßá /
Mátká Messyaßá.
Tám Elżbieta świeta /
Ciężárem płodu obieta:
Ják ćwiczne swa pozdrawiałá /
Synà winßowálá.
Elżbietá chętliwa /
W głos záwoła: tys ßczęśliwa
Marya miedzy niewiaśtámi /
A miedzy Pánnámi.
A owoc twoy świety /
Z Ducha świętego poczęty:
Od Bogá wzniesion iest wyśoce /
Nad inne owoce.
Bo witániem twoim /
Dźiećiątko wżywoćie moim
Z weśśla wżywoćie táncuie.
Páná swego czuie.
MARIA z tey mowy /
Odzowie śię z temi słowy:
Wielbi ma duß Páná swego /
Bogá naywyżßego.
Duch śię moy ráduie /
W Zbáwićielu roskoßuie:
Bo weyźrał w cichość niewolnice
Pokorney dźiewice,
Już od tąd czći wielkie /
Dadzą mi narody wßelkie /

Ad hæc dixit læta
Noua de Eliśabeta:
Cui iam śextus menśis prægnanti,
Ioannem portanti.
Quæ credens non vana,
Abit Virgo in montana:
Et venit domum Zachariæ,
Genitrix Meśśiæ.
Ibi Eliśabet,
Cum fætu gaudia habet:
Cognatæ aduentu lætatur,
Prolem gratulatur.
Eliśabet dicta,
Clamat, tu es benedicta,
Inter mulieres optima,
Virginum maxima.
Et eśt benedictus
Ventris tui fructus:
De Spiritu śancto conceptus,
Præ cunctis acceptus.
Nam śalutatione,
Tuo audito śermone,
Exultat infans lætamente,
Domino præśente.
Audiens MARIA
Verba læta, reddit pia:
Magnificat anima Deum,
Beata per eum.
Exultat Spiritus,
Salute data cælitus:
Reśpexit me Deus ancillam,
Humilem puśillam.
Ex hoc me beatam,
Dicent gentes Deo gratam:

Że mię vczćić ráczył Pán świáta /
Ná potomne látá.
O náder błogośliwá /
Ráczże nam być miłośćiwa /
Byśmy tu w pokoiu mießkáli /
W niebie krolowáli.

Qui me præ cunctis honorauit,
Æternùm beauit.
O verè beata,
Sis & clemens inuocata:
Fac hic nos felices, pacatos,
In cælo beatos.

Pieśń dźieśiąta Adwentowa.

WItay Krolowá niebá y Mátko litośći / Witay nádźieio náßá w smutku y w żałośći:
K tobie wygnańcy Ewy wołamy synowie / K tobie wzdychamy płácząc w tárásie więźniowie.
Orędownicżko náßa ráczże twe lutośćiwe Oczy spuśćić ná sercá náße żałobliwe.
Owoc błogochwálny żywotá twoiego Nam okázáć po ześćiu z świáta mizernego.
O *IEZV* niech po śmierći ćiebie oglądamy / O *MARIA* vproś nam czego pożądamy.

Idem Latinè.

SAlue Regina cæli Mater clementiæ, Salue spes & solamen noſtræ miſeriæ:
Ad te exules nati Euæ ſuſpiramus, Ad te flentes captiui in vinclis clamamus.
Eia Patrona noſtra, tuæ pietatis, Oculis cerne noſtræ vim calamitatis.
Et ventris tui ſancti fructum benedictum, Nobis oſtende, triſtem poſt mundum relictum.
O IESV, fac poſt mortem lætitę cernamus, O MARIA impetra quod deſideramus.

Pieśń iedenaśta Adwent.

OMátko miłośćiwa /
Pánno litośćiwa /
Pánno vrodźiwa /
Marya módl śię zá námi.
Náßá Orędownico /
Náßá Pośrzednico /
Nędznych pomocnico /
Márya módl śię zá nami.
Tyś świátá podźiwienie /

Idem Latinè.

O Mater glorioſa,
Virgo gratioſa,
Puella formoſa,
MARIA ora pro nobis.
Noſtra tu es Patrona,
Mediatrix bona,
Miſereri prona,
MARIA ora pro nobis.
Tu miraclûm cunctorum,

Grzeßnych wybáwienie /
Smetnych poćießenie /
Marya modl sie zá námi.
My do ćiebie wzdychamy /
Y s płáczem wołamy /
Ratunku żądamy /
Marya modl sie zá námi.
Nie máß po Bogu w nebie /
Pewnieyßey krom ćiebie
Nádźieie w potrzebie /
Márya modl sie zá námi.
O Dźiewico przedźielna /
Z Bogiem nierozdźielna /
W ſławie nieśmiertelna /
Márya modl sie za námi.
Łaſka obfituiąca /
W cnotach pływáiąca /
Gwiazdo paláiąca /
Márya modl sie zá námi.
Przez twe Poczęćie Syſte /
Y ſzczęśćie wieczyſte /
Zgotuy nam oyczyſte /
Márya modl sie zá námi.
Przybadź nam gdy pomrzemy /
Y ná sąd ſtániemy /
Łaſki twey prágniemy /
Márya modl sie zá námi.
Ziednay nam zlitowánie /
Z toba krolowánie /
Dayże nam to Pánie /
Marya modl sie zá námi.

Salus peccatorum,
Et ſpes afflictorum,
MARIA ora pro nobis.
Ad te cuncti ſuſpiramus,
Et flentes clamamus,
Opem imploramus,
MARIA ora pro nobis.
Non eſt poſt Deum in cælis
Maior ſpes miſellis,
In mundi procellis,
MARIA ora pro nobis.
O puella ſpecialis,
Deo ſocialis,
Laude immortalis,
MARIA ora pro nobis.
Gratia es abundans,
Virtute exundans,
Lux mundum iucundans,
MARIA ora pro nobis.
Felix conceptione,
Dei viſione,
Fac opus Patronæ,
MARIA ora pro nobis.
Adſis mihi moribundo,
Præſis iudicando,
Vt proſis ſaluando,
MARIA ora pro nobis.
Impetra clementiam,
Et tecum gloriam,
Per IESV gratiam,
MARIA ora pro nobis.

Pieśń dwunaſta Adwent.

O Nadrożſzy kwiátecżku Pánieńſtwá Syſtego / *MARIA* Mat-

Idem Latinè.

O Præcioſiſſime flos Virginitatis, Virgo Mater, diuinæ fons

ko świętá Synâ przedwiecznego: Dla głębokiey pokory / wyſokiey czyſtości / Napełnionáś ieſt Boſkiey obſiędzie miłości.

Tyś przed wieki ieſt Mátką Bogu przeznaczona W tey żywocie Mátki ſwey na to poświęcona: Żaden Anyoł / o Pánno / áni żaden świety / Ták wyſoko iákoś ty w niebie nie ieſt wźięty.

Ni-z kim ſię Bog nie złączył Pánno iako z tobą / W ktorey żywocie był Bog y człek ſwa oſoba: Noſiłáś w pokorze y dźiwney czyſtości / A nam grzeſznym o Pánno / ku wielkiey radości.

Wźem to Chorom Anyelſkim w podźiwieniu było / Jáko ſię z człowieczeńſtwem Boſtwo ziednoczyło: Ten Syn Boży co niebo / y co ten świát ſtworzył / Ten w twoy żywot wſtąpiwſzy tak ſię vpokorzył.

Ten z ciebie niebo ſobie lube pomieſzkánie / W tobie náświętſza Troycá ma ſwe vkochánie: Leż choćbych miał Anyelſki rozum y iężyki / Choćby y Duch Prorocki / y wſzyſtkie práktyki.

Bym też y wſzytkie inne piſmá wyrozumiał / Jeſzczebym cię o Pánno wyſtawić mieumiał: O przedźiwna doſtoyność y błogoſławieńſtwo: Bogá Człowieká rodźi kwitnące Panieńſtwo!

humanitatis, Tua humilitate, nec non caſtitate: Impleri meruiſti Dei charitate.

Tu ab æterno Mater Deo deſtinata, Sancta parens es ſancto ex vtero nata: Nullus Angelus, Virgo, nec vllus Sanctorum, Supra te reputatus in regno cælorum.

Nulli Deus vt tibi ſe conſociauit, Cuius Vterus Deum hominem geſtauit: Geſtauiſti hunc Virgo humilis & pura, Vnde nobis affatim gaudia futura.

Cunctis choris Cælitum hoc ſtuporem mouit, Quomodo DEVS Homo fiat, nemo nouit: Ille DEI Filius, qui mundum creauit, Tuum caſtum Vterum ô Virgo intrauit.

Ex te ille, te cælum ſuum habitaculum, Ex te fecit Trinitas, ſanctum tabernaculum: Sed quamuis Angelicus mihi intellectus, Quamuis ſit Prophetici ſpiritus affectus.

Licet omnes ſcripturas, & ſcripta callerem, Tuas laudes eloqui Virgo non valerem: O miranda dignitas, ſors felix ter quater, DEVM Hominem parit Virgo, & fit Mater.

Przez ten tedy twoy owoc żywotá świętego, Ráczy od złego nas bronić, á dáć co dobrego: Ty ktoráś łaski pełná oddaliwszy grzechy, Z twey łaski obfitości podziel nam pociechy.

Nie dopuszczay ná strátę, leczy day wspomożenie, Byśmy mieli przez Synáá twoiego zbáwienie.

Per tui ergo ventris fructum benedictum, Aufer Virgo peccati luctum maledictum: Tu, in quam Dei fusa gratia abundè; Nos afflictos eadem perfunde iucundè.

Non permittas damnari, sed omni virtute, Per tuam prolem caram nos bea salute.

Pieśn trzynasta Adwentowa.

ARchányoł Gábryel z niebá wysokiego, Posłan był do Pánny z rządzenia Bożego: Tá w mieście Żydowskim Názaret mieszkálá, A Józefá męża poślubnego miálá.

Imię iey *MARIA* od wieku przeźrzána, Iż porodzić miáłá niebieskiego Páná: Ktoryby moc swą moc szatáńską zgładził, A wybrane swoie do niebá wprowadził.

Te słowa rzekł Anyoł do niey przystąpiwszy, A z weselem one pierwey pozdrowiwszy: Zdrowáś łaski pełná, y Pan ieść przy tobie, Ktory cię z łaski swey rácz ył obráć sobie.

Tyś nad wszytkie insze iest błogosłáwiona, Oná tym sposobem była przestrászona: Co to są zá słowá, iełá myślić o tym, Widząc bojáźliwa, rzekł iey Anyoł potym.

Nie boy śię Maryá, łaskáś doszłapiłá, Bogu wszechmocnemu iesteś bárzo miłá: Poczniesz w swym żywo-

Idem Latinè.

ANgelus Gabriel de cælo superno, Missus ad Virginem à DEO æterno: In Iudæa Virgo Nazareth manserat, Et viro Ioseph desponsata erat.

MARIA Virgini nomen gratum erat, Quam in Matrem DEVS prædestinauerat: Partu suo salus hæc futura gentis, Nata est, vt caput conterat serpentis.

Archangelus postquam sese salutauit, Nomine Diuino sic annunciauit: Aue gratiosa Dominus est tecum, Cui tu complacendo felix eris secum.

Præ cunctis reliquis tu es benedicta, Sed torrore mota Virgo ad hæc dicta: Quid hæc verba velint pensat diligenter, Quod Angelus videns dicit reuerenter.

Nil time MARIA gratiam adepta, Quia es dilecta DEO, & accepta: Cuius concipies Natũ & paries,

cię

cie y porodźiß ſyná / Nie byłá od wieku takowa nowiná.

Daß mu imię IEZVS á ten będźie wielki / Zwáć ſię Synem Bożym będźie narod wßelki / Da mu P. Bog ſtolec Dáwida ſławnego / Dom Jákobow wiecznie będzie Krolá tego.

A iakoż to má być gdy tá mężá nie znam: Odpowiedźiał Anioł P. Bog to ſprawi ſam: Poczniesß Pánno Syná przez Ducha ś. Moc ciebie ogárnie Bogá wßechmocnego.

A to co ßie z ciebie narodźi świętego / Wßyſcy chwalić będą zá Syná Bożego: Oto y Elżbietá ciotká twa w ſtárości / Też poczętá ſyná z Boſkiey opátrzności.

Już ná ßoſty mieśiąc iák zoſtáłá płodna / Bo v Bogá wßelka mowá ieſt podobna: Rzekłá Pánná iam ieſt ſłużká Páná mego / Niechże mi ſię ſtánie według ſłowá twego.

Odßedł Anioł potym Pánná też powſtáłá / Zá tak wielkie dáry Bogu chwałę dáłá: A my Bogu chwałę dáymy proßąc tego / Niech ſię z narodzenia cießem Syná iego.

Ab æuo non factum miraculum facies.

Dabis nomen IESVS & hic magnus fiet, Omnis gens Filium Dei hãc audiet: Dabit ei ſedem Dauid Patris ſui, Domus Iacob Regnum erit nati tui.

Quomodo id fiet ſi non noſco virum! Ait Archangelus, DEO nil eſt mirum: De Spiritu ſancto Virgo concipies, Virtute excelſi id fore ſenties.

Et Sanctum hoc, ſanctè quod ex te naſcetur, Ab omnibus Dei Filius dicetur: En & Elizabeth iam in ſenectute, Concepit filium diuina virtute.

Sextus menſis ex quo prægnans hæc ſterilis, Omne verbum DEO eſt res poſſibilis: Dicit Virgo, Ecce Ancilla Domini, Fiat iuxta Verbum quod placet Numini.

Diſceſſit Angelus, Virgo ſurgens læta, DEO grates reddit, & manet quieta: Et nos grates DEO damus & oramus, Eius Natum nobis natum gaudeamus.

Pieśń caternaſta Adwentowa,

KRolowa Páni niebieſka / Wielka świątłośći Anyelſka: Vproś nam v Syná twego Zdrowia ßczęścia dobrá wßego. Od powietrza morowego /

Idem Latinè.

IMperans Regina cælis, Perlucens cunctis Angelis: Per tuæ precis virtutem, Da fortunam, & ſalutem. Dans âëris ſanitatem,

Broń

Broń stworzenia Tyná tworzo:
Stan duchowny y też świecki
Prosi oddal gniew ruchteski.
Wszyscy prosim twey przyczyny /
Racz oddalić nasze winy:
Ktoremi Boga gniewamy /
W tym pomocy twey żadamy.
Chryste IEZV miłosierny /
Racz weyrzeć na lud swoy wierny:
Oddal grzechow skutek smutny /
Odmien w łaskę gniew okrutny.
Jeśli gardzisz nami Panie /
Day twey Matce wysłuchanie:
Wiemy że cię zá nas prosi /
Zá námi swe rzece wznosi.
Dla twey Matki nas twe sługi /
Przyimi w łaskę odpuść długi:
Bychmy złego woln byli /
Ciebie ná wieki chwalili / Amen.

Pelle Ditis potestatem:
Orat te plebs & cum Clero,
Fac nos gratos DEO vero.
Cuncti tibi supplicamus,
Dimitte noxas rogamus:
Quibus iram promeremur,
Tua ope liberemur.
Misericors IESV CHRISTE,
Moueant te preces istæ:
Aufer iram à popello,
Tam afflicto & misello.
Si nos spernis, Matrem tuam,
Neque precem sperne suam:
Nam illa misericordis,
Dat pro nobis vota cordis.
Propter Matrem, fac & seruis
Gratiam, quamuis proteruis:
Vt à malis liberati,
Te laudemus, semper grati. Am

Pieśn Piętnasta Adwentowa.

ARchánioł Boży Gábryel /
Posłan do Pánny MARIEY:
Z maiestatu Troyce świętey /
Tak sprawował poselstwo k niey:
Zdrowáś Pánno łaski pełna /
Pan iest z tobą to rzecz pewna.
Pánná się wielce zdumiáłá /
Z posłáństwa które słyszáłá:
Pokornuchno się skłoniłá /
Jako Pánna ieśmieszliwa:
Zásmuciłá się z tey mowy /
Nic nie rzekła Anyołowi.

Idem Latinè.

GAbriel DEI Legatus,
Ad MARIAM demandatus:
In nomine Trinitatis,
Fatur grata, verbis gratis:
Aue ô plena gratiâ,
DEI tecum præsentia.
Virgo nimis stupefacta,
His nuncij verbis tacta:
Magno confusa pudore,
Simul perculsa timore:
Stans humilis timorata,
Ad Angelum nil est fata.

Al

Ale posłał z wysokości/
Napełnił Boskiey mądrości:
Rzekł iey; Nie boy się *MARIA*,
Naßczęśliwßaś Panno miła/
Nalazłaś łaskę v Páná/
Oto pogniesz iego Synà.
IESVS wzowiesz Imię iego/
Będzież Synem Naywyższego:
Wielki z strony głowieczeństwá/
A niezmierny z strony Bostwá.
Wieczny Syn Oycá wiecznego/
Zbawiciel świata wßytkiego.
A iákożby to mogło być/
Jeia Panna k niemu mowić:
Ja niechcę męża nigdy znáć;
Jak iey Anyoł tak powiadáć/
Iż Duch świety z swey miłości
Sprawi to w tobie w czystości.
Temu Panna vwierzyłá/
Przyzwalaiąc ták mowiłá:
O Pośle Bogá wiecznego/
Gdyż to wola Páná mego/
Toć ia służebnicá iego/
Stáń się według słowá tego.
Rychley niżby kto mgnął okiem
Stał się Syn Boży Człowiekiem
W żywocie Panny naczystßey/
Ze krwie czystego serca iey/
Sprawą Bogá wßechmocnego/
Miłośnika głowieczego.
Ktoć wielką miłość była/
Boga Oycá iego Synà:
Iż dla głowieká grzeßnego/
Z maiestatu naświetßego/
Z miłości wieczney przed wiekiem/
Stał się Syn Boży Człowiekiem.

Sed Nuncius hæc videndo,
Diuina iussa implendo,
Nil time dicit MARIA,
Inuenta Dei gratiâ,
Ecce concipies Natum,
Et paries valdè gratum.
IESVS nomen erit ei,
Vocabitur proles Dei:
Hunc Filium Altissimi,
Colent superi, & imi,
Magnum ex humanitate,
Immensum diuinitate.
Dum Angelus verba linquit,
Cum pudore Virgo inquit:
Quomodo id fiet posco,
Quando virum non cognosco:
Ad hæc ille, DEVS dabit,
Te Spiritus obumbrabit.
Virgo mox dictis credendo,
Ita dicit annuendo:
O magne Dei Legate,
Accipio dicta gratè,
Ecce Ancilla Domini,
Fiat quod placet Numini.
Consensu Virginis tactus,
Statim DEVS HOMO factus,
In casto ventre Virginis,
Ex flore eius sanguinis,
Opere Diuino mirando,
Pro peccatore saluando.
Quanto amore dilexit,
Mundum Deus hic retexit:
Quando linquens Maiestatem,
Nostram sumpsit vilitatem,
Et amore cælis tractus,
Dei Natus Homo factus.

O Anyele Gábryele /
Naślachetnieyßy Anyele:
O Posle naznamenitßy /
Nie iest rowny tobie inßy /
Z posełstwa ktoreś sprawował /
Znacz ięcie Bog vmiłował.
Posie Boga wßechmocnego /
Gdyś tak w wielkiey łasce iego:
Niodł się do Pána za námi /
Abyśmy do tey naświetßey pánny /
Abyśmy z grzechow powstali /
Po śmierci znim krolowali.
Bogá Oycu wßechmocnemu /
Synowi iego miłemu:
I Duchowi naświetßemu /
Bogu w Troycy iedynemu /
Dziękuymy dźiś w pokornośći /
Z tak wielkiey iego miłośći / Amen.

O Angele ſemper grate,
Gabriel Dei Legate,
Quis maiora nunciare,
Quàm tu poteſt vel optare?
Ad magna te delectum,
Et Deo patet dilectum.
Legate Dei potentis,
Potens gratiâ mittentis,
A quo miſſus, ad quam eras,
Vota noſtra his offeras,
Vt peccata relinquamus,
Regnum Dei adeamus.
Dei Patris potentiæ,
Filij ſapientiæ:
Et Spiritus bonitati,
Sit laus vni Trinitati,
Ob amorem mirum, rarum,
Sit actio gratiarum, Amen.

Pieśń ſeſnaſta Adwent.

K Torego chwali niebo nieſtánowne /
Ziemiá wynaßa y morze żeglowne /
Troiey máchiny rządzce y dźiedźicá
W żywośćie nosi swym czyſtym dźiewicá.
Ktoremu ſłuży świátło ſłońca wdźięczne /
Lampy niebieſkie y koło mieśięczne /
Tego niebieſkiey pełne ześłáwośći /
Praſtuia w ſ. bie Pánieńſkie wnetrznośći.
Szczęśliwas Matko z vpominku rego /
Rzemieſlnik bowiem niebá wyſ kiego /
Ktory świat wielki w gárśći ſwey zá rywa /
W ſtrzyni twey wnetrzney zamknion odpoczywa.
Ktogoć Boſkiego żes Poſtá ieſt godna /
I przedwieczneg Ducha ſpráwa płodna:

Idem Latinè.

Q Vem terra, pontus æthera,
Colunt, adorant, prædicant,
Trinam regentem machinam,
Clauſtrum Mariæ baiulat.
Cui luna, ſol, & omnia,
Deſeruiunt per tempora:
Perfuſa cæli gratiâ,
Geſtant puellæ viſcera.
Beata Mater munere,
Cuius ſupernus artifex,
Mundum pugillo continens,
Ventris ſub arca clauſus eſt.
Beata cœli nuntio,
Fœcunda ſancto Spiritu:

Z ciebie

Z ciebie Pan rzeczył wystąpić przed Pány/ Desideratus gentibus,
Narodem wszelkim wielce pożądány. Cuius per aluum fusus est.
Bądź pochwalon Boże niestworzony/ Gloria tibi Domine,
Dziwnym sposobem z Panny narodzony: Qui natus es de Virgine,
Z Naywyższym Oycem y z Duchem społecznie/ Cum Patre & Sancto Spiritu,
Jedne mocy chwałe cześć y sławe wiecznie. In sempiterna sæcula, Amen.

Pieśń siedmnasta Adwent.

GLos wdzięczny z nieba wychodzi/
Gwiazde k nam nowa wywodzi
Ktora roświeca ciemności/
Odkrywa nasze złości.
Z korzenia Jesse kwiat zakwita/
Ktory zbawieniem świat wita:
Pan Bog zesłał Syna swego/
Od wieku narodzonego.
Oycowie tego czekali/
Tego Prorocy żądali:
Tego Bog światu miał ziáwić/
Od śmierci głeka wybáwić.
Ktorego aby was zdradził/
Z rayskich roskoszy wysádził:
Namowił z drzewá rayskiego/
Vkaźic zakazánego.
Przez co był z raiu wygnány/
A ná wieczną śmierć skazány:
Lecz Pan vżalił sie tego/
Myślił o zbawieniu tego.
Wnet Anioł Pannie zwiastował/
O czym Prorok protokował:
Iż miał powstáć syn zacnego
Plemienia Dawidowego.
Weselcie sie ziemskie strony/
Puściwszy niebieskie throny:

Idem Latinè.

VOx grata tonat cælitus,
Ad nouæ stellæ exitus:
Cuius dispellunt lumina,
Et tenebras & crimina.
Virga Ieſſe frondet flore,
Saluans fructu & odore:
Deus suum Natum misit,
Quem dudum mundo promisit.
Istum Patres expectabant,
Hunc Prophetæ prædicabant:
Hunc Deus spopondit dare,
Volens hominem saluare.
Quem serpens defraudaturus,
Paradiso expulsurus:
In vetitum suasit niti,
Mortis promi prohibiti.
Per quod factus est extorris,
Infernalis ignis torris:
Sed Dominus miserator,
Curat eum vt Saluator.
Mox Angelus nunciauit,
Quod Prophetæ prædicauit:
Profem Dauid suscitandam,
Ad salutem reparandam.
Gaudeat orbis terrarum,
Cæli linquens thronum carum:

Bog idźie ná tę niſkośći /
Z niewymownęy ſwey litośći.
Weſelćie ſie y Anyeli /
A bądźćie z tego weſeli:
Że ſie nam Bog w ćiele ſtáwi /
Ten vpadek naß naprawi.
Weſelćie ſie wßyſcy Swieći /
A wy ludźie ſmutkiem zdieći /
Jdźie ná świat Odkupićiel /
Strápionych wßytkich Zbawićiel.
Weſel ſie ſtary Adámie /
Weſel ſie y ty Abramie:
Już wſtaie twe pokolenie /
Wßytkich narodow zbawienie.
Weſel ſie y ty Dawidźie /
O to Krol do ćiebie idźie:
Ktory na ſtolcu twym śiedźie /
Ná wieki krolować będźie.
Weſelćie ſie y dziateczki /
Matki y cne Panieneczki:
O to Panna ſyná rodźi /
Niech tá wieść wßytkich záchodźi.
Ktora Archanyol pozdrowił /
A te ſłowa do niey mowił:
Zdrowa bądź / pełnáś świątośći /
Porodźiß ſyná w czyſtośći.
Panna gdy to vſłyßałá /
Pokornie odpowiedźiałá:
Otom ſłużka Pana mego /
Sſtań ſie według ſłowa twego.
Szczęśliweż to vkorzenie /
Ktore dało nam zbawienie:
Serce Pánny zniewoliło /
Boga z nieba wywabiło.

Deus in terras deſcendit,
Gratiam nobis impendit.
Gaudete vos Ciues cæli,
Archangeli & Angeli:
Quando Deus incarnatur,
Caſus veſter reparatur.
Gaudeat reus, & Sanctus,
Et abſcedat omnis planctus:
Omnium venit Saluator,
Afflictorum conſolator.
Gaudeat vetus Adamus
Gaudeat & Abrahamus:
Quorum ſemen ſuſcitatur,
Vnde ſalus mundo datur.
Gaude Dauid Rex maxime,
Adeſt tibi Rex proximè:
Sedem tuam qui ornabit,
Et in æternum regnabit.
Et puelli & puellæ,
Et matres gaudeant bellè:
Ecce Virgo parit natum,
Sit vbique hoc vulgatum.
Quam Angelus ſalutauit,
Hæc cælis verba portauit:
Aue ò plena gratiâ,
Puerpera cum gloriâ.
Virgo his dictis lætata,
Dicit humilis & grata:
Ecce ſum Ancilla Dei,
Fiat quidquid placet ei.
O quàm fælix humilitas,
Et humilis fælicitas:
Qua Virgo Deo dicatur,
Cælis Deus euocatur.

Przez twa pokorę żądamy /
Niech rey łaski doznawamy:
By nam grzechy nie szkodziły /
Nas od Boga nie dzieliły.
Zlednay nam o Synâ twego /
Zbáwiciela świátá tego:
Czystość miłości y pokory /
Naße gładzącą nieśtwory.
Day nam wßego zbyć co złego /
Day dość dobrá Naywyzßego:
Przez pokorę nas takową /
Wpraw wspołeczność Jezusową.

Pro tua humilitate,
Gratiam poſcimus à te:
Vt peccatis liberemur,
Ne à DEO ſeparemur.
Concilia nobis Natum,
Pro ſaluando mundo datum:
Det amorem, caſtitatem,
Victricem humilitatem.
Victis malis glorioſos,
Summi boni ſtudioſos:
Duc nos per humilitatem,
Ad IESV ſocietatem. Amen.

ROTVŁY ABO PIESNI
O
NARODZENIV PANSKIM.

Rotułá Pierwßa.

NVćśmy Chrześćiánie /
Serdecznie śie ráduymy /
Dnia dźiśieyßego:
Że śie rácżył narodźić /
Z czystośći Panienśkiey żyć /
Syn Bogá żywego:
Aby śátáńśka moc /
Z tego wßytke złość /
Mocznie zágubił:
A nas Chrześćiány /
Za śwe właśne śyny /
Sobie poślubił.
O tym śi oni świeći /
Oycowie y Prorocy /
Opowiadáli:

Idem Latinè.

AGedum Chriſtiani,
Corde læti, non vani,
Simus hodie
DEI Patris nam Natus,
Virgineo prognatus
Ventre MARIÆ:
Vt Sathanæ fatuus
Vires, necnon aſtus,
Debilitaret:
Et nos Chriſtianos,
In Natos germanos,
Sibi ſponſaret.
Iſtum Sancti Prophetæ,
Patriarchæ, tam lætè
Prædicauerant:

Że niebieskie obłoki/
Zbawcę na świat sieroki/
Wypuścić miały:
Aaronowa rożdżka/
Aaronowa rożdżka/
Zakwitnąć miała:
Czego Corka Syon/
Czego Corka Syon/
Już doczekała.
Anyeli ktorzy w niebie/
Bogu w ludzkiey osobie/
Chwałę dawali:
Na powietrzu będący/
Społem się radujący/
Głosem wołali:
Ludzkiemu plemieniu/
Na tym uniżeniu/
Pokoy serdeczny:
Na wysokiem niebie/
Bądź cześć chwała tobie/
Boże wszechmocny:
Krolowie Saby y z Tarsu/
Tego to prawie czasu/
Wnet przyiachali:
Znakiem gwiazdy niebieskiey/
Na mieysce z sprawy Panskiey/
Drogę wiedzieli:
Dary temu dali/
Y przed nim klękali/
Z radością wielką:
Z iego narodzenia/
Pełni podziwienia/
Z pociechą wielką.
Narodził się w Bethlehem/
Miasteczku Dawidowym/
W ubogim domie:

Quod Saluatorem soli,
Excelsæ nubes Poli,
Daturæ erant:
Virga Aaronis,
Filiæ Sionis,
Flores promisit:
Filia Sionis,
Virgæ Aaronis,
Iam fructus visit.
Angeli Ciues cæli,
Laudes huius puelli,
Decantauerunt:
Namque cælis apertis,
Et vocibus consertis,
Sic cecinerunt:
Gloria excelsis,
Sit DEO in cælis,
Gloria vera:
Hominibus bonis,
Pax præ cunctis donis,
Pax sit in terra.
Reges Sabbæ, & Tarsis,
Paucis diebus sparsis,
Citi venerunt:
Deo & stella duce,
In tenebris hac luce,
Christum viderunt:
Dona ei dabant,
Eum adorabant,
Humili mente:
Soteris natalem,
Mirabantur talem,
Nimis attentè:
Bethlèémi est natus,
Ipsi Dauid cognatus,
Vili sub tecto:

W pieluszki owiniony/
W iasłeczkach położony/
Leży na stomie:
Wół y ośieł niemy/
Z postugami swemi/
Woźnicy mu byli:
Znáiąc Páná swego/
Nam národzonego/
Przed nim klękáli:

Páśterze kráiow onych/
Pilnie strzegąc trzod swoich/
Wesli byli:
Jże národzonego/
Od woyská Anyelskiego/
Być vsłyszeli:
Do Bethleiem wszescy/
Pánu swemu ku czci/
Wnet sie vdáli:
Tám wiasłeczách nagiego/
A rodzice iego/
Przy nim náleźli:

Z tego sie my ráduymy/
A wdzięcznie przywitaymy/
Páná naszego:
Że sie ráczył národzić/
Chcieymyż iemu wdzięczni być/
Z serca prawego:
Jemu dźiś śpiewaymy/
Jemu chwały daymy/
Mowiąc bez miáry:
Tobie chwała Pánie/
Tobie dźiękowanie/
Za twoie dáry/ Am.

Pannis est inuolutus,
Cunas habet vix tutus,
Fœnum pro lecto:
Bos, Asinus, bruta,
Obsequia muta,
Et reddebant:
Dominum noscentes,
Nobis congaudentes,
Genua flectebant:

Pastores Regionis
Moti nouis, tam bonis,
Collætabantur:
Ab Angelis nam natum,
Audiebant cantatum,
Et mirabantur:
Hinc Bethleem citi,
Miraclô pereiti,
Currere volunt:
Hîc cum Matre Natum,
Puerulum gratum,
Supplices colunt:

Inde nos exultemus,
Et grati salutemus,
Nostrum Dominũ:
Grates huic canamus,
Corde puro colamus,
Ducem hominum:
Huic occinamus,
Laudes offeramus,
Mentibus pronis:
Tibi honor Christe,
Tibi laudes istæ,
Pro cunctis donis, A.

Rotuli

Rotułá Wtora.

IN natali Domini,
Gaudent omnes Angeli,
Et cantant cum iubilo,
Gloria vni Deo:
Virgo Deum genuit,
Virgo Christum peperit,
Virgo manens intacta:
Nunciauit Angelus, gaudium Pastoribus, Christi Natiuitatem, magnam iucunditatem: Virgo Deum genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
Tres Magi aduenerunt munera obtulerunt, Christo nato Domino, Saluatori humano: Virgo Deum genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
Stella cæli fulgida, apparuit splendida, Quæ Magos conducebat, vbi Christus iacebat: Virgo Deum genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
De Natali Domini, Laudes demus Numini, Cantantes assiduò,
Gloria vni Deo;
Virgo Deum genuit,
Virgo Christum peperit,
Virgo manens intacta.

Idem Polonicè.

NA Boże Narodzenie /
Weśila śie Anyeli /
A z weselem śpiewáia /
Bogu cześć chwałę dáią:
Pánna Synà poczęłá /
Chrystusá porodźiłá /
Czysta Pánna zostáłá.
Zwiástował iest Gabryel Pasterzom to wesele / Chrystusá Narodzenie / nam grzesznym pocieszenie: Pánná Syna poczęłá Chrystusá porodźiła / Czysta Panna zostáła.
Trzey Krolowie przybyli dárámi Pánà czci / Chrystusá Zbawiciela / wszytkich pocieszyciela: Panna Synà poczęła / Chrystusá porodźiła / Panna bedąc tak była.
Gwiazdá śie pokazuiá / co Krolow prowadźiła Prowádząc im świecita / gdźie Panná z Synem była: Panna Synà poczęła / Chrystusá porodźiła Panna bedąc tak była.
Z Bożego Narodzenia / wznawiayżmy dźiek czynienia / Ustawicznie śpiewaiąc / Bogu cześć chwałę dáiąc: Panna Syna poczęła / Chrystusá porodźiłá / Panna bedąc iák byłá.

Rotułá Trzecia.

ANgelus Pastoribus,
Dixit vigilantibus:

Idem Polonicè.

ANyoł Pasterzom mowił /
Chrystus śie nam narodźił:
Nuncio

Nuncio vobis magnũ gaudium,
Saluatorem hominum,
In terris genitum.

Pastores dicto credunt, Bethlem
seduli petunt: Humile introeunt
stabulum, inueniunt paruulum,
Intra præsepium.

Sic Dominus maximus, & Rex po-
tentissimus: Aulam non habuit
candidam, Nec marmore splen-
didam, nec tapete cinctam.

O mira Natiuitas, inaudita nouitas, Concepit salua Virginitate, mirâ fœcunditate, MARIA Filium.

Iam sunt illa impleta, per figuras notata: Aaron iam nunc virga fronduit. Atque flore floruit, fructumque edidit.

Audite Patrem DEVM, quantum commendat eum: Hic est Filius meus dilectus, Cælo terris Præfectus, Huic vos obedite.

Sit laus nostro Domino, Sine vllo termino: Genitori, & vnigenito, Cum Spiritu inclito, Vnicæ Triadi.

W Bethleem miasteczku Dawidowym/ w pokoleniu Judowym/ Z Pánienki Máryey.

Pásterze wierzac temu/ posłuszni wesołemu: Z ochotą do Bethlehem bieżeli/ Dźiecie w żłobie náleźli/ Márya z Jozephem.

Táki Pan wßelkiey chwały/ Krolestwo mocy doskonáły: Pałacu kosztownego żadnego/ nie miał zbudowánego. Nigdy Pánskiego.

O dźiwne Narodzenie/ nigdy niewysłowione: Poczętá Pánná Synà w czystośći porodźiła w radośći/ Pánienstwa swoiego.

Już ono sie spełniło/ co pod figurą było: Aaronowa roßgá rozwitá/ kwiat z siebie wypuściła/ Owoc zrodźiła.

Słuchayćie Bogá Oycá/ iáko to Dźiecie zalecá: Ten iest Syn moy iedyny kochány/ Swiátu z niebá postány/ Wy tego słuchayćie.

Bogu bodź czesć y chwałá/ ktora by nie vstałá: Jáko Oycu/ ták y iego Synowi/ y świętemu Duchowi/ W Troycy iedynemu.

Rotułá Czwarta, Latinopolonica.

SAlue paruule, Dźieciatko dostoyne/ nate hodie z Błogosławioney Dźiewicze Marvey: quæ dum credidit Angelo nũcianti, woneteś rácżył wstąpić w żywot przena-

Rotułá Polonolatina.

WItay Dźieciatko inclyte Paruule, dźiś narodzone de Beata Virgine, ktora wierzac Anyołá zwiastowaniu/ mox concepit in vtero tam beato, o Łaskawości/

świetszey / ô clementia, dla odkupienia y pocieszenia narodu ludzkiego: Omnes sancti Angeli są dzisiaia w niebie weseli, nos etiam concinamus wesoło na ziemi.

vt redimatur, vt consoletur genus humanum: Wszyscy świeci Anyeli sunt læti in aula cæli, my też z niemy śpiewaymy / gaudentes in terris.

Rotula Pieta.

PVer natus in Bethleem,
Vnde gaudet Hierusalem.
Assumpsit formam hominis,
Verbum Patris altissimi.
Cognouit Bos & Asinus,
Quòd Puer erat Dominus:
Reges de Saba veniunt,
Aurum, thus, mirrham offerunt.
Intrantes domum inuicem,
Salutant nouum Principem.
Hic iacet in præsepio,
Qui regnat sine termino.
In hoc natali gaudio,
Benedicamus Domino.
Laudetur Sancta Trinitas,
Deo dicamus gratias.

Idem Polonicè.

DZieciątko się narodziło
Wszytek świat weselilo:
Wzięło na się człowieczeństwo /
Słowo Oyca, wieczne Bostwo.
Poznał Wol y Osieł niemy /
Iż Pan z nieba był na ziemi:
Trzey Krolowie przyiachali /
Dary mu ofiarowali.
Wchodząc do domu prostego /
Witali Krola nowego.
Ten to leży tu w tym żłobie /
Co krolnie w każdey dobie.
Ná to Boże Narodzenie /
Chwał Boga wszytko stworzenie.
Swięta Troyce wysławiaymy /
Bogu dzięki oddawaymy.

Rotula szosta.

ANgelus ad Pastores, ait: annuncio vobis magnum gaudium, quia natus est Saluator mundi de MARIA Virgine, in Bethleem Iuda. Venite omnes adoremus, IESVM natum, MARIÆ Filium. Huic canamus cum Angelis, semper psallantes, iubilantes, sine fine laudantes Dominum.

Idem Polonicè.

ANyoł się przed Pasterzmi zią-wił, nie słychaney nowiny ich nabawił / Bog ciałem zięty / z Panny pogięty / w pieluszki powinięty / w żłobie położony: Podzn. y my wszyscy potem oddaymy Chrystusowi Maryey Synowi. Jemu z Anyołmi śpiewaymy / witaymy / wychwalaymy ogłaszaymy / bez przestanku się kłaniaymy.

Rotulá

Rotułá Siodma

PVer nobis naſcitur Maria Virgine.
Quem Angeli laudant ſine termine:
Cui Bos & Aſinus genua flexerunt,
Quia ſuum Dominũ eſſe cognouerunt.
Tres Magi aduenerunt, munera tulerunt,
Aurũ, thus, & mirrhã Chriſto dederũt.
Et nos cuncti concinamus huic paruulo,
Vt Regi & Saluatori noſtro Domino.

Idem Polonicè.

Dźieciątko ſie narodźiło z czyſtey dźiewicy
Ktorego Anyeli chwała bárzo wyſoco
Przed krarem woł y ośieł ná kolaná klękáli/
Bowiem ſwego Páná być ga poználi.
Trzey Krolowie przyiáchali z wielkimi dary
Złoto/ mirrhe/ y kádźidło ofiárowáli:
Y my cześć y chwałe daymy dźieciątku temu/
Jáko Panu á Zbáwicielowi náßemu.

Rotułá Oſma.

COllaudemus Chriſtum Regem,
Qui natus eſt in Bethleem:
Quem laudat Sol atque Luna,
Vniuerſa creatura.
Mariamq́ue Genitricem,
Orphanorum adiutricem.
Chriſte noſtri miſerere,
Mater Dei nos tuere.

Idem Polonicè.

POchwałmy dźiś Páná ſwego/
W Bethleem národzonego.
Jemu ſłuży ſłońce/ mieśiąc/
We dnie w nocy nie przeſtáią;
MARIA też Matkę iego/
Opiekunkę z nas káżdego.
Chryſte day nam łaſkę twoię/
Przyimi Panno pod ſtraż twoię.

Rotułá 9. eiuſd nota cum prec.

COllaudemus Chriſtum Regem:
Qui natus eſt in Bethleem.
Quem laudat Sol atq; Luna,
Creaturæ omnes vnâ.
Patriarchæ, & Prophetæ,
Prædicabant Chriſtum lætê.
Archangeli, & Angeli,
Laudant natum Regem cæli.
Ab Angelis & Paſtores,
Docti, CHRISTI laudatores.
Regi ducti ſtella bona,
Laudem CHRISTO dant & dona.
Orientem occidentes,
Laudant Chriſtum Innocentes.

Idem Polonicè.

POchwalmy dźiś Páná ſwego/
W Bethlehem národzonego.
Tego chwały ſą známioná/
Słońce/ mieśiąc/ y ſtworzenia.
Pátryarchy z Prorokámi/
Chwały Páńſkie ſą trubámi.
Archanyeli y Anyeli/
Chwała Páńſka ſą weſeli.
Przy Anyelſkiey dźiś rozmowie/
Chwała Páná Páſtußkowie.
Z gwiazdy nowey/ nowey wiáry/
Trzey Krolowie nieſą dary.
Chwalac Páná gdy ſię rodźi/
Niewinniątek gmin rad ſchodźi.

Et Simeon, necnon Anna,
Elogia dant non vana.
Sed & Ioseph cum MARIA,
Dant cum laude vota pia.
Et nos omnes panomphæo,
Laudes demus nato DEO.
Te à cunctis CHRISTE velis,
Hic laudari & in cælis.

℟ Symeon/y też Anná/
Przy Ofierze chwała Páná.
Leż y Józeph z Matką iego/
Chwała nowo zrodzonego.
℟ My wßyscy Boga wßego/
Chwalmy nam narodzonego.
Day nam Chryste wßytkim ciebie
℟ tu chwalić/y ná niebie.

Rotulá 10.

PSallite senes, psallite iuuenes,
nunc nato Regi cælorum:
Psallite senes, psallite iuuenes,
Per sæcula sæculorum: In tympanis & organis, In cymbalis & citharis,
Psallite Regi cælorum.
Gloriam senes,
Gloriam iuuenes,
Nunc nato Regi cælorum:
Afferte senes, afferte iuuenes,
Per sæcula sæculorum:
In tympanis, & organis,
In cymbalis, & cytharis,
Psallite Regi cælorum.

Idem Polonicè.

SPiewayćie stárzy/ śpiewayćie młodzi/ Gdy śię Krol niebieski rodźi:
Spiewayćie stárzy/ á spiewayćie młodźi/ niech na wieki pieśń nie schodźi: Niech brzmią bębny/ y organy/ y Cymbały/ y Cythary/ Spiewáiąc Krolowi swemu.
Dayćie cześć stárzy/ daycie cześć młodźi/ Pánu nieba gdy śię rodźi:
Nieśćie cześć stárzy/ nieśćie cześć młodźi/ Wiecna śię Panu cześć godźi: Niech brzmią bębny y organy/ y Cymbały/ y Cythary/ śpiewáiąc Krolowi swemu/ Panu nam narodzonemu.

Rotulá 11.

SAlue IESV paruule, ô CHRISTE infantule; in hoc Natalitio, Virginis puerperio, exultemus, & lætemur, pio cum tripudio, Domino.
Tuba, tuba canite, modulos concinite, in hoc Natalitio, &c.

Idem Polonicè.

WItay *IEZV* dźiećiątko/ o Chryste niemowiątko/ tego dnia wesołego/ Narodzenia Bożego/ rádugimy śię/ weśelmy śię/ Bogu chwałę daymy/ śpiewaymy.
Trąbćie w trąby śpiewaiąc wdźięczne pieśni dodáiąc/ tego dnia z[ro]

DEV[s]

DEVS natus Virgine, nos saluat à crimine, in hoc natalitio, &c.
Cæli pluunt gratiam, terra promit gloriam, in hoc Natalitio, &c.
Angeli dant nuncia, nos exhilarantia, in hoc Natalitio, Virginis puerperio, exultemus, & lætemur, pio cum tripudio, Domino.

Bog z Panny narodzony / by był człowiek zbawiony / tegż dnia weśel. zć.
Niebo pełne radości / ziemia nowey świątłości / tego dnia weśległ zć.
Anyołowie śpiewaią / do weśla wzywaią / tego dnia weśłego / narodzenia Bożego / radujmy śię / weśelmy śię / Bogu chwałę dayćmy / śpiewajmy.

Rotułá 12.

RESonet in laudibus,
Cum iucundis plausibus:
Sion cum fidelibus,
Apparuit, quem genuit, MARIA.
Sunt impleta quæ prædixit Gabriel
Eia, Eia, Virgo Deum genuit,
Quod diuina voluit, Clementia.
Hodie apparuit, apparuit in Israel,
Quod annunciatum est per Gabriel:
Sion lauda Dominum,
Saluatorem hominum,
Lauatorem criminum,
Apparuit quem genuit, MARIA.

Idem Polonicè.

NIech grzmi chwałá w kośćiele / Niech oświadcza weśle:
Syon z śwemi wiernemi /
Bog śię zrodził na ziemi / z Máryey.
Spełniło śię co powiedźiał Gabryel /
Eia Eia / Panná Syna powiłá:
Jak moc Bożá zrzadziłá / taśká byłá /
Dźiśia śię nam pokazał / pokazał w.
Jzráelu /
Coś ty zwiástował Gábryelu:
Chwalże Syonie Páná /
Radość z zbáwieniem dáná /
Grzechow wina zmázana /
Co śprawiłá / gdy zrodźiłá Márya.

Rotułá 13.

DIES est lætitiæ, in ortu regali,
Nam processit hodie ventre Virginali:
Puer admirabilis,
Totus delectabilis,
In humanitate:

Idem Polonicè.

DZień to / iest dźiś weśela Krolewskie rodźiny / Krol nam bowiem wychodźi z żywota bez winy: Dźiecię dźiwney cudności / Wdźięczne / pełne słodkości / W człowieczey istności: Ktore iest

Qui inæstimabilis, est & ineffabilis, In diuinitate.

Orto Dei Filio, Virgine de pura,
Vt rosa de Lilio, stupescit natura:
Quòd parit iuuencula, Natum ante sæcula, Creatorem rerum:
Vber munditiæ,
Lac dat pudicitiæ,
Antiquo dierum:

Vt vitrum non læditur, Sole penetrante; Illæsa partum edit Virgo post & ante:
Felix es puerpera,
Cuius casta viscera,
Deum portauerunt:
Et beata vbera, Quæ ætate tenera
Christum lactauerunt.

Angelus Pastoribus iuxta suum gregem, Nocte vigilantibus natum cæli Regem,
Nunciat cum gaudio, iacentem
In præsepio, infantem
Pannosum:
Angelorum Dominum,
Et præ natis hominum,
Forma speciosum.

CHRISTE qui nos proprijs manibus fecisti: Et pro nobis omnibus nasci voluisti, Te deuotè posimus, Laxa quod peccauimus,
Ne finas perire:
Quos amore proprio,
Redemisti gaudio,
Fac ad te venire.

nieocenione / Ani też wyſłowione!
W Boſkiey wſzechmocnośći.

W to z Panienki przeczyſtey Boże narodzenie / Jako roży z lilyey dźiwna przyrodzenie: Że ſię rodźi z Pánienki / Narodzony przed wieki / Stworzyćiel wſzyſtkieg̃: Że to pierśi czyſtośći / Karmią kwiat wſtydliwośći / Od wiekow wiecznego.

Jáko ſzkłu nic nie wadźi / gdy ſłońce przechodźi; Tak panieńſtwa nie każi / kiedy ſię Bog rodźi: Szczęśliwa ś teſt Dźiewicá / Ktorey żywot toźnica / Boga Naywyżſzego: Nader pierśi to błogie / Z ktorych mleko tak drogie / Karmi Pana ſwego.

Anyol Paſterzom ktorzy w nocy trzody ſtrzegli / O tym Krolu powiadał. by do ſtayni biegli: W ſtáyni / mowi / to dźiecie / We złobie tám náydźiecie Powite w pieluſzki: Ten Anyołom pánuie / Wſzyſtkich ludźi celuie / Sługy choć máluśki.

CHRYSTE ktoryś nas ſtworzył Boſkiemi ſprawámi / A dla nas ſię narodzić chćiał y mieſzkać z nami: Spraw w nas ſerce náboźne / Odpuść złości niezboźne / Niechćiey zátracenia: Odkupionych z miłośći / Prowadź do ſwych radośći / A domuśc zbawienia / Amen.

Retułk

Rotułá 14.

OMnis mundus iucundetur nato Saluatore,
Casta Mater quem concépit
Gabrielis ore:
Sonoris vocibus, Sinceris mentibus
Gaudeamus & lætemur hodie.
CHRISTVS natus de MARIA Virgine, Gaudeamus & lætemur itaque. Sonoris vocibus, &c.

Idem Polonicè.

ZNárodzenia Zbáwicielá pełen świát weśela/
Ktorego Pánná pocżełá z słowá Gabryelá.
Rzeſtkimi głoſámi ſczerémi ſercámi
Weſelmy ſie/ráduymy ſie dźiś z tego.
CHRISTVS ſie nam narodźił z MARIEY, Weſelmy ſie/ráduymy ſie dla tego. Rzeſtkimi głoſámi/ &c.

Rotułá 15.

COElum gaude, terra plaude,
effer dia magnalia,
Gaudeamus & lætemur.
Virgo Mater, Gnatus Pater,
Sator ſatus, DEVS natus,
Gaudeamus & lætemur.
Virtus iacet, Verbum tacet,
Paſtor paſtus, infans vaſtus,
Gaudeamus & lætemur.
Noui Regis, duces gregis,
Vitæ ducem, vident lucem,
Gaudeamus & lætemur.
Nouum melos, ferit cœlos,
Et in polum, migrat ſolum,
Gaudeamus & lætemur. Am.

Idem Polonicè.

RAdośćź niebá/ plaſáć trzebá/
Boſkie rzeczy/ ſtáwić grzeczy/
Weſelmy ſie/ráduymy ſie.
Rzecz ieſt taka/ z Panny Mátká/
Oćiec Synem/ Bog niewinnym/
Weſelmy ſie/ráduymy ſie.
Mocarz leży/ Słowo milczy/
Bog człowiekiem Olbrzym dźieckiē.
Weſelmy ſie/ raduymy ſie.
Páſtuſzkowie/ y Krolowie/
Żywoś znáią/ świátłość máią/
Weſelmy ſie/ raduymy ſie.
Z nieba ziemi/ pieśń ſtrzeſzemy/
W niebo ziemiá/ dźiś ſie z mienia/
Weſelmy ſie/ raduymy ſie. A.

Rotułá 16.

NAſcente CHRISTO Domino ſtupeſcit natura, DEVS tonans infantulus vagit, Author ſæculorum, in fine ſæculorum, fit creatura.

Idem Polonicè.

PRzy Bożym Narodzeniu/ Dźiwno przyrodzeniu/ Bog piorunem grzmiący: Dźiśia płáczący: Pan od wiekow wiekā/ Na końcu tego wiekā/ w ſtánie człowieka.

Naſcen-

Nascente Christo Domino, stupescit natura, Virgo Deum iuuencula parit, fons de riuo scatet, Virga radicem profert, authorem factura.

Nascente Christo Domino, stupescit natura, Dei Patris verbum infans tacet: Potens fasciatur, immensus angustiatur, in præsepio.

Nascente Christo Domino, stupescit natura, Pax vera nobis cælitus datur: Angeli lætantur, Pastores venerantur Deum in stabulo.

Huic & nos infantulo læti concinamus, lacenti in cunabulis, dicamus: Nate IESV salue, nos à culpis absolue, Vt tecum regnemus.

Przy Bożym Narodzeniu / Dźiwno przyrodzeniu: Panienka Boga rodzi / Zdroy z rosy wychodźi / Gałąska korzeń wydaie / Mistrz dziełem sie ostaie.

Przy Bożym Narodzeniu / Dźiwno przyrodzeniu: Boga Oyca słowo niemowiątkiem / Mocarz powit Dzieciątkiem / Nieogarnieziony leży w złobie / W máley osobie.

Przy Bożym Narodzeniu / Dźiwno przyrodzeniu / Pokoy z niebá ogłaßaią / Anyeli śpiewáią / Pásterze Bogá znaią / W stayni cześć dáią.

Nmyż Bogu z Narodzenia / Daymy cześć y pienia: Paná w powićiu znaymy / witaymy; Witay IEZV iedyny / Zmiozßy z naßych duß wiery / Day Rayskie kráiny.

Rotuła 17.

PVeri natiuitas, solennis est festiuitas, Gloriosa Deitas
Emicuit:
Plaudite pueri voce chorali,
Li li li puer, li li li pulcher,
Voce chorali.
Venite adoremus, Pueruium salutemus,
Corda & vota demus,
Nobis nato
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Deum laudamus.
Huic Angeli cælici, Nouũ melos cantici,
Cum laude multiplici, Dant vt Deo:

Idem Polonicè.

CHrystuśé narodzenie / Vroczyste iest świecenie / Bogá światu zá wienie / Ma być w cenie.
Dźiátecki śpiewayćie / Głosy zgudzayćie / Li li li dźiećie / li li li nadobne / Bogu podobne.
Podźćieß wßyscy witayćie / Panu sie swemu kłániayćie / Chęći z serca oddayćie / Nam dánem ß.
Dźiateczki słuchayćie / dźiećiećim śpiewayćie / Li li li dźiećie / li li li niech ćie Bogá chwalimy.
Temu z niebá Anyeli / Nowe pieśni weselí Dźiś / iak dáć mieli / Bogu swoiemu.

Pueri

Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Laus in excelsis. (tiplices.
Huic Pastores simplices, Preces dãt mul-
Et vt Summo supplices,
Sunt Pastori.
Pueri plaudite, Puero dicite.
Li li li puer, li li li pulcher.
Kyrie eleison.
Huic & Reges remoti, visâ stellâ permo-
Dona ferunt deuoti, (ti,
Regum Regi.
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Laus tibi Christe.
Nato laudes Domino, Omnes demus o-
mninò, Cum hõnore Diuino,
Timentes, amantes.
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Deo gratias, Am.

Dźiateczki słuchayćie / dźiećiećiu śpiewayćie / Li li li Dźiećie / Li li li niech ćie
Chwalo ná niebie.
Temu prośći Pásterze / Dáia mody w ofierze / Nayważszego w tey mierze
Czczoc Pasterzá.
Dźiateczki słuchayćie / Dźiećiećiu śpiewayćie / Li li li Dźiećie / li li chędogie /
Vstyż vbogie.
Temu Krole odlegli / Jako gwiazde postrzegli / Niosąc dáry przybiegli.
Jéy Krolowi.
Dźiateczki słuchayćie / Dźiećiećiu śpiewayćie / Li li li Dźiećie / Li li li niech ćie
Chrystusá chwalim.
Temu wszyscy koniecznie / pánuiącemu wiecznie / Chwałe daymy státeczznie /
Z boiáźnią / z miłośćia.
Dźiateczki słuchayćie / Dźiećiećiu śpiewayćie / Li li li dźiećie / Li li li nadobne /
Bogu podobne.

Rotulá 18.

Flt porta CHRISTI peruia, fulget dies, Referta plena gratia, fulget dies ista:
Diei solennia,
Celebret Ecclesia.
Genus superni luminis, fulget dies, Processit Aulâ Virginis, fulget dies ista:
Diei solennia,
Celebret Ecclesia.
Honor Matris & gaudium, fulget dies, Immensa spes credentium, Fulget dies ista:

Idem Polonicè.

BRámá Boża śie otwiera / dźień weśoły / W ktorey śie taśka záwiera / dźień to ieśt weśoły: Niech dniá tego weśele / Brzmi w powśechnym kośćiele.
Swiatłość świata niewidána / dźień weśoły / Z żywota Panny wydana dźień to ieśt weśoły: Niech dniá tego weśele / Brzmi w powśechnym kośćiele.
Mátce Pánnie cześć y chwálá dźień weśoły / Wiernym nadźieia powśtálá / dźień to ieśt weśoły:

Diei Solennia,
Celebret Ecclesia.
Gloria tibi Domine, Fulget dies.
Qui natus es de Virgine,
Fulget dies ista:
Diei Solennia,
Celebret Ecclesia.

Dzień dnia tego wesele
Brzmi w powszechnym kościele.
Tobie Pánie dacim pienie / dzień wesoły / Ná twe święte Narodzenie /
Dzień to iest wesoły:
Niech dnią tego wesele /
Brzmi w niebie y w kościele.

Rotulá 19.

PSallite vnigenito,
Christo Dei Filio, psallite:
Redemptori Domino,
Puerulo iacenti in præsepio.
Pueri psallite,
Senes concinite: (iubilo,
Laudē date Domino, Cum dulci
Psallite vnigenito.

Idem Polonicè.

Spiewayćie iednorodnemu /
Chrystusowi Synowi Bożemu:
Odkupićielowi swemu /
We żłobie leżącemu.
Dziateczki śpiewayćie /
Stárzy pomagayćie:
Dzięki y chwałę dayćie /
Pánu wdzięcznie śpiewayćie.

Rotulá 20.

VErbum caro terris degit,
Seruum fert qui cælos regit:
O amor, ô benignitas,
O infinita charitas.
Recumbit in præsepio,
Qui cæli sedet sólio:
Iumentis consociatur,
In cælis adoratur.
Lacte Virginis pascitur,
Per quem, quicquid est, alitur:
O amor, ô benignitas,
O infinita charitas.
Christe tua benignitas,
Et infinita charitas:
Quæ te mundo dat misello,
Hæc nos tecum locet cælo.

Idem Polonicè.

Słowo się nam ciałem stáło /
Służebnicą postáć wdzięło:
O dobroć nieogárniona /
O miłość niewysłowiona.
Stárnia / żłob patác iego /
Miasto thronu gwiazdzistego:
Miedzy bydlęty obcuie /
Ktory Anyołom pánuie.
Pánienskich pierśi pożywa /
Choć cokolwiek tchnie ożywia:
O dobroć nieogarniona /
O miłość niewystawiona.
Táż dobroć nieogárniona /
A miłość niewystawiona:
Ktorać data światu Chryste /
Niech nam niebo da wieczyste / A.

Rotulá

Rotulá 21.

VEnit lux in mundum, nocte hodierna, In qua Dei nascitur proles sempiterna: Quem Patres è limbo terræ,
Postulabant descendere,
Clamantes, & dicentes:
Rumpe cælum, mitte rorem,
Solare afflictos.

Recordatus Dominus suæ clementiæ, Humiliat seipsum Rex omnis gloriæ: Deus mundo Natum misit, Quem ante pridem promisit,
De cælis supremis: Nunc in terris extremis,
In fæno iacentem.

Christe vera lux mundi, lux Patris æterni, Nostras mentes libera ab vmbris inferni: Vnde nobis aduenisti, Et quò Patres perduxisti,
Duc nos eò.
Vt cum Deo,
Te cernamus, Te colamus,
In cælis sedentem.

Idem Polonicè.

PRzyßłá dźiś świátłość wielka / Z niebießkiey zwierzchności / Oświecáiąc na świecie / wßelákie ciemności: Ktorzy to Oycowie świeci / W ciemnościach piekłá będący Tak wołali / żądali: Przerwi niebo / Spuść onego ktory nas pocießy.

Wspomniał Pan miłośćiwy ná swoie lutości. Vniżyć ßię sám raczył z swey wielkiey miłości: Zeßłał ná świát Syna swego nam z dawná obiecango / Z dalekiey krainy. Dźiśia leży na ziemi Ná słomie płáczący.

O Chryßte świátłość świátá Oycowßka iaßności. Wyrwi dußie swoych wiernych / Z piekielney ciemności: A tám ßkąd ßłapiłeś / Y gdźie Oyce wprowadźiłeś Tám nas wprowadź / Z ßoba posádź / Niechay ciebie / Z Oycem w niebie / Ná wieki chwalemy.

Rotulá 22.

PRomit vox Angelica, cantica festiua, Nato Christo Domino, de Virgine diua: Pax in terris populis, bonæ voluntatis, Deum hominem parit, flos Virginitatis.

Idem Polonicè.

DZiwne rzeczy Anyeli z weßelem śpiewáią Páná národzonego z Panny ogłaßáią: Pokoy ná ziemi ludźiom dobrym obwießczáią / Boga Cztekiem / á Pánny Matkę wyßławiáią.

Et nostra nunc vox promat cantica festiua, Nato Christo Domino de Virgine diua: Gloria in excelsis Deo nobis nato, Honor Matri Virgini, sit de tanto Nato.

A my dzisia z wdzięcznością wesoło śpiewaymy / Pana narodzonego z Panny wyznawaymy: Chwała na wysokości Bogu niechay będzie / Panny y Matki sławá niechay słynie wszędzie.

Rotułá 23.

QVem Pastores laudauêre,
Quibus Angeli dixêre:
Absit vobis iam timere,
Natus est Rex gloriæ.
Ad quem Reges ambulabant,
Myrham, aurum, thus portabant:
Immolabant hæc deuoti,
Regi, Deo, Sacerdoti.
Exultemus cum MARIA,
Cæliq́ue cum Hierarchia:
Hymnum demus voce pia,
Dulci cum symphonia.
CHRISTO DEO incarnato,
Per MARIAM nobis nato:
Virtus, salus, victoria,
Laus, honor, sit & gloria.

Idem Polonicè.

KTorego Pásterze chwalili /
Ktorym Anyeli mowili:
Niech odeydzie strach ná strone /
Maćie Krola ná obrone.
Trzey Krolowie przyßli potym /
Z Mirrhą / kadzidłem / y złotem
Mirrha złotá / złotem Pánâ /
A kadzidłem zgoła Kapłaná.
Weselmy sie zstad z MARIĄ,
Y niebieską Hierárchyą:
Wdzięcznie dzięki oddawáiąc /
Słodkich pieśni dobywáiąc.
Chrystusowi wcielonemu /
Z Maryey narodzonemu:
Moc zbáwienie, cześć, zwycięstwo:
Y wieczne błogosławienstwo / Am.

Rotułá 24.

NObis est natus hodie,
De pura Virgine,
Rex victoriæ.
Cui Sol, Luna, & terra,
Maria & fluctra,
Parent re vera.

Idem Polonicè.

KRol iest nam dziś narodzony /
Z Panny vrodzony /
Niezwyciężony.
Temu Słońce / Miesiąc / ziemiá /
Morze gwiazd promienia /
Są do służenia.

Habi-

Habitum serui suscepit,
Quem cælum non cæpit,
Virgo concepit.
Laudemus ergo Dominum,
MARIÆ Filium,
Regem omnium.

postácia sługi obiety /
W niebie niepoiety /
Z Pánny pogety.
Chwalmy tedy Páná tego /
Syná Páneńskiego /
Krolá wiecznego / Amẽ

Rotulá 25. pro Strena decantanda.

MAgna DEI natiuitas,
Est colenda festiuitas.
Et nox, & lux, hæc Angelis,
Est colenda & in cælis.
Cælis docti & Pastores,
Nati CHRISTI sunt cultores:
Hunc colendo duce stella,
Dona ferunt Reges bella.
Mater CHRISTI est videnda,
Quam se colens, est colenda.
Est colendus CHRISTI Pater,
Est colenda Virgo Mater.
O colenda festiuitas,
JESV CHRISTI Natiuitas,
Mente, voce, manu plena,
Est colenda CHRISTI strena.
Te colendum CHRISTE scimus,
Te colendo læti simus.

Kolendá Polonicè.

NArodzenia dźień Bożego /
Jest Kolendá świetá z tego.
Dźiśia w niebie y Anyeli /
Po Kolendźie sá weśli.
Dźiś Kolendá y Pásterze /
Pánu dáią / á Pán bierze.
Trzey Krolowie z dobrey wiáry /
Po Kolendźie dáią dáry.
Y Mátuchnie tego Páná /
Jest Kolendá z Synem dáná.
Sam Kolendá Bog dźiś z nieba.
Swiatu dáie ktorey trzebá.
Narodzenia dźień Bożego /
To Kolendá iest káżdego /
Sercem / głosy / y dárámi /
Te Kolendá vczćić mamy.
Wszytkim CHRISTE zgáżacym ćiebie /
Day Kolendá tu y w niebie.

Rotulá 26.

GRates nunc omnes reddamus
Domino DEO, qui sua natiuitate nos liberauit de diabolica potestate:
Huic oportet vt canamus cum Angelis, semper GLORIA IN EXCELSIS.

Idem Polonicè.

DZięki Bogu oddawaymy / Lásce páńską wyznawaymy: Ktorego to świete Narodzenie / Jest od czártá náße wyzwolenie:
Temuż z wdzięczności / śpiewaymy w Anyelskiey społeczności / CHWAŁA NA WYSOKOSCI.

Rotułá 27.

NYNY wßyscy zaśpiewarymy z weselem / Że Pan Chrystus test naßym Zbáwicielem: Panna Maryia Syná porodźiłá / A Panieństwá w niczym nie nárußyłá.

Porodźiwßy wdźięcznie go pozdrowiłá / Jáko Bogu pokłon mu wyrzadźiłá: Z nabożeństwem na ręce swe wtoiłá / Z vczciwośćią do pierśi przycisnęłá.

Wdźięcznie / słodko dźieciątko cáłowáłá / W vboiźnie mu pieluśki go powiłá: A powiwßy we żłobie położyłá / Panieńskiemi piersiámi go karmiłá.

A we wßytkim iák naywierniey służyłá / Onym samym swe vbóstwo ćiesyłá: A ogu swych od niego nie ścierpiłá / Wktorym y ßczęście swe vtopiłá.

Przez ce Pánno niewymowne rádości / Day nam záżyć swey duchowney słodkości: Niech śie z tobą cießym z Syna twego / A w niebie doydźiem rádości onego.

Idem Latinè.

ELa omnes canamus gaudentes, Christum Messiam præsentem habentes: Quem mirè Virgo MARIA peperit, Tamen vt fuit Virgo est, & erit.

Postquam genuit læta salutauit, Atque vt Deum verum adorauit: Pijs in vlnas manibus sublatum, Stringit ad pectus, pondus dulce gratum.

Dulcem, & gratum puellum basiat, Atque tenellis pannis infasciat: Infasciatum in præsepe ponit, Et ori vber lactando imponit.

In cunctis rebus libens seruiebat, Et paupertatem illo leniebat: Nõ alibi mente vagans nec ocello: Vni dilecto intenta puello.

Per has ô Virgo tuas delicias, Gaudia mentis nobis impertias: De tuo Nato gaudeamus tecum, Vt post in cælis gaudeamus secum.

Rotułá 28.

W Dźień Bożego Narodzenia / Weśli ludźie / Błogo im będźie / Z chwały Bożey / z dźiek Synienia / Wesoło wßiędźie.

Anyoł Pasterzom zwiastował / BOG śie narodźił / nas oswobodźił: Krol Herod śie zafrasował / Dźiatki mordował.

Idem Latinè.

DIE natalis Domini, Gaudia nata, forsque beata: Grates, laudes, dat Numini, Gens læta, grata.

Angelus Pastores adit, Nuntians natum, Messiam gratum: Herodes furit, & tradit Paruos mactatum.

Bill

Bili śiekli/ mocdowáli/
Srodzy kátowie / własni zboycowie:
Krzyczą dźiatki / płáczą mátki/
Krwawie súrowie.
Od pierśi ich wydźierali /
Rościnali / żal to nie máły:
Z mátkami śie pożegnali/
Rycerze mali.
Krwáwe tám łzy wylewáli/
Płaczliwe mátki / pátrzac ná dźiatki:
Ktore gwałtem dáć musiały /
Ná miesnie iatki.
Rece mátki załamuia/
Włosy tárgáią / serdecznie łkáią:
Niebo głosy przebiiáią/
Dźiatek śtradáią.
Káżda tám z nich Rachel byłá/
Z pociech śtracenia/ bez pocieszenia:
Miłość iak śmierć ich trapiłá.
Żal bez vżienia.
O Herodzie okrutniku/
Wielka twá winá/ że twego synú:
W niewinnych zábito łyku/
Co zá przyczyná?
Ná CHRISTVSA śnadź to mierzyłś
Synú Bożego / ále ty tego
Z Krolestwá nie wykorzeniłś /
Boć niebo tego.
CHRISTE Krolu niebá / ziemie/
Ciebie prośimy/ pánuy nad swemi:
A Tyranow cieśkie brzemie
Wykorzeń z ziemi.
Przez niewinna krew tych dźiatek /
Przez łez dośtatek płaczących matek:
Bądź pociecha naośtatek /
Dźiatek y mátek, Amen.

Furunt, feriunt, & premunt,
Crudi latrones, vitæ prædones:
Infantes & matres gemunt,
Sanguinant omnes.
Ab vbere auellentes,
Infantes secant, membra dissectant:
Quêis matres valedicentes
Dolores necant.
Lachrymas cruentas fundunt,
Matres videndo, Natos dolendo:
Carnifices, quos contundunt,
More dolendo.
Parentes manus confringunt,
Crines euellunt, animas pellunt:
Vocibus cælos attingunt,
Viuere nolunt.
Sic vt Rachel quæuis flendo,
Nequit solari, neque iuuari:
Natos discerpi videndo,
Mauult necari.
O Herodes Rex crudelis,
Nimis excædis, teipsum lædis:
Dum permixtum his puellis,
Et natum cædis.
Mortem CHRISTI vis puelli,
Filij DEI, nil noces ei:
Nequit Regnum huic euelli,
Cuius sunt cæli.
O Rex æterne cælorum,
Saluator vere, Tu nos tuere:
Onus graue Tyrannorum
Velis auferre.
Per sanguinem Innocentum,
Atq; parentum, lachrymas flentum
Tu natorum, & parentum,
Sis adiumentum, Am.

Rotułá 29.

KIedy Krol Herod krolował/
I nad Zydami panował:
Wten czás Chrystus narodzony/
Aby człowiek był zbáwiony.

Tego Trzey Mędrcy szukali/
Pilnie śie o nim bádali:
I do Jeruzalem przyßli/
Zeby go tám wynaleźli.

Rzekli: gdźie iest narodzony/
Zydowski Krol nam zlawiony:
Widzieliśmy gwiazdę iego/
Tá nas prowadźi do niego.

Przyßliśmy mu pokłon oddáć/
Jego imie świátu podáć:
Wielki to Pan y nie lichy/
Choć iáko Báránek cichy.

Gdy to Herod wyrozumiał/
Przelękßy śie ták śie zdumiał:
Że z nim wßytko Jeruzalem/
Záżywało strachu z żalem.

Tedy zebráwßy Biskupy/
Mędrce y stárße do kupy:
Pyta wßytkich chcąc dochodźić/
Gdźie śie Chrystus miał narodźić.

Wßyscy ná to śie zgadáią/
O Bethlehem powiadáią:
Że tám Pańskie Narodzenie/
Ma z Proroków vpewnienie.

Wziawßy Krol Mędrce osobnie/
Pytá ich znowu nadobnie:
Iżeby mu powiedźieli/
Coby o gwiazdźie dźierżeli.

Idem Latinè.

REge Herode regnante,
Et Iudæis imperante:
Natus est Christus Saluator,
Vt redimatur peccator.

Istum tres Magi querebant,
Et per signa quæ videbant:
Hierusalem aduenerunt,
Diligenter DEVM quærunt.

Dicunt vbi Rex est natus,
Per stellam nobis monstratus:
Quam vidimus & sequemur,
Donec Deum speculemur.

Hunc volumus adorare,
Nomen eius celebrare:
Nam Dominus hic est magnus,
Licet mitis sit vt agnus.

ReHerodes intellectâ,
Omnia habet suspecta:
Hierusalemque cum illo,
Est in metu non pusillo:

Ergo Princeps Sacerdotum,
Mox populum vocat totum:
Diligenter quæsiturus,
Vbi Christus nasciturus.

Bethlehemi ciuitate,
Dicunt de Natiuitate:
Vt Prophetæ prædixerunt,
Et maiores crediderunt.

Rex Magos seorsim ducit,
Et blandis verbis seducit:
Dicant sibi vt sincerè,
Quid de stella putent verè?

Co

Co słoro Herod obaczył/
Do Bethlehem iść nazнáczył:
Aby dźieciatká ßukáli/
A iemu znáć o nim dáli.
Jdźcież śpießno/ pry/ Krolowie.
Wyßokich rzeczy Mędrcowie:
A iá tu was názad zekam/
A bede rad gdy doczekam.
Mędrcy Krolá posegnáli/
Zá gwiazdą śie swą vdáli:
Ktora ßłá iako poczętá/
Aż nád Bethlehem stánęłá.
Kędy gdy do stáynie weßli/
Czego ßukáli ználezli:
Dźiecię IESVSA milego/
A z MARIą Matkę iego.
Tám na kolána padáiąc/
Swych dostatkow dobywáiąc:
Tworcy pocty dáli oto/
Mirrhę/ Kadźidło/ y Złoto.
Bog Mędrce wziawßy w przeyrzenie
Dał im we śnie obiáwienie:
Aby Herodá miáli/
Jnsdy śie w dom swoy bráli.
Herod o tym obwießczony/
Gniewáiąc śie iák ßalony:
Do Bethlehem wyprawował/
Aby dźiatki pomordował.
Tám wielki mord małych dźiatek/
Vczynił płacz wielki mátek:
Płácz/krzyczą bez pociechy/
Zbywßy dźiatek swey vciechy.
IEZV CHRISTE prośim ciebie/
Okaż iáśność swą ná niebie:

Postquam benè intellexit,
Bethlehem eos direxit:
Vt puellum quæritarent,
De quo sibi nunciarent.
Ite citi, (inquit) Magi,
Rerum magnarum præsagi:
Ego hîc vos expectabo,
Redeuntes salutabo.
Magi Regem relinquentes,
Et visam stellam sequentes:
Ad stabulum peruenerunt,
Supra quod stellam viderunt.
Intrantes ibi stabulum,
Inuenerunt puellulum:
Puellulum IESVM gratum,
Matri suæ sociatum.
Ingenua procidentes,
Thesauros aperientes:
Creatori creaturæ,
Aurũ, mirrham, dant cum thure.
DEVS qui Magos curauit,
Per somnium reuelauit:
Ad Herodem nẽ redirent,
Sed aliò domum irent.
Hac Herodes re auditã,
In furorem versus ita:
Vt Bethlehem expediret,
In infantes quò seuiret.
Hîc infantum grex mactatus,
Mouit Matrum eiulatus:
Flentes nolunt consolari,
Dolor est prole priuari.
IESV CHRISTE te rogamus,
Cæli lumen videamus:

Cświeć nas z tymi Mędrcami,
Day cis ſukać y z dárámi.
Byſmy práwo wiárę máiąc,
Z miłośćią w tobie vfaiąc:
Przyciągnieni tám do ćiebie,
Krolowalt zroba w niebie Amń.

Vt cum Magis te quæramus,
Gratis donis te colamus.
In te verè ſic credentes,
Te amentes te colentes:
Perduc nos vbi infantes
Te laudant, tecum regnantes, A.

Rotułá 30.

MAmy przyiaćiela, Chryſtá Zbáwićielá, Wieku dźiśieyßeg: Słowo nieſtworzone, z Panny narodzone, z żywotá Cyſtego.

Przyiaćiel to drogi, co niebieſkie progi, Opuścił z dáleká: Aby obitego nápoły żywego, Vzdrowił złowiecką.

Ktory z Jeruzalem, ßedł z ßkodą y z żálem, Do Jerycha złośći: Tám go ßátan ſrodze zrániwßy ná drodze, odárł z niewinnośći.

Ten przyiaćiel práwy, krom wßelkiey zabáwy, Dodał mu ochłody: Ná dobytek ſwego Ciałá náświętßeg, Wźiął go do goſpody.

By wiecznie nie zginął, rány mu záwinął, Przyiaćiel ſerdeczny: Ku iego potrzebie ſkarb ktory miał z ſiebie, Dał mu doſtatecznie.

Przeto człowiek káżdy, niech pamięta záwżdy, Tak ſię ſtaráć o to: By tego wiecznego, Przyiaćiela ſwego, Szánował nád złoto.

Iuż złeg niechaymy, Z Jerycha bieżmy, proſto do Bethlehem: Bethlehem dom chlebá, Ktory przyßedł

Idem Latinè.

HAbemus fautorem, Chriſtum Saluatorē, Præſentem hoc æuo: Verbum incarnatum, Ex Virginis natum, Clauſtro ſine næuo.

Hic amicus verus, Bonus & ſincerus, Alto venit cælo: Vt vulnerato, Homini ingrato, Opem det miſello.

Qui propter delicta, Hieruſalem lictâ: Dum Hierichum petit: Se Sathan in viâ, Ex innocentiâ, Spolians impetit.

Sed vulnerato, Et ſpoliato, Fert amicus opem: In ſe vt iumentum, Per Sacramentum, Imponit inopem.

Vulnera ligauit, Infirmum ſanauit, Amicus ſincerus: Et ex charitate, Pro neceſſitate, Serui ſe dat herus.

Ergo recordare, Amatus amare, Ne ſis inculpandus: Nam præ omni auro, Præ gemmis, theſauro, Amor æſtimandus.

Hierichon linquamus, Bethlehem petamus, Quod eſt domus panis: Panis hic de cælis, In-

ßedł

ſobie z niebá / Przy tym niezgrzeszeniem.

Tám przyiacielowi / Odkupicielowi / Y Krolowi ofiarujmy: Złoto pobożności / mirrhę żalu złości / Kádzidło cnot ſuymy.

Tak przyiaciel wierny / mocny miłośierny / W niebo nas powiedzie: Gdzie pozbywßy złego y Páná dobrego / Będziem ná wieśiedzie / A.

firmis miſellis, Conducit, & ſanis.

Hic Chriſto amico, In Bethlehem vico, Dona Regum demus: Aurum puritatis, Mirrham pro peccatis, Thus Deo litemus.

Sic noſter fidelis, amicus de cælis, ad cælos nos ducet: Vbi recreatis, malis iam ablatis, gaudia producet. Amen.

Rotułá 31.

LArgum veſper, Rex gloriæ, Da nobis hodie largum veſper.

Cui Regi, dona Magi, aurum, thus, & mirrham, obtulerunt.

Aurum Regem, thus Sacerdotem, mirrhaq; deſignat Paſſionem.

Largus Deus, Rex gloriæ, Dat dona gratiæ, largis DEVS.

Qui dat Deo dona terræ, Cæli huic dat DEVS bona verè.

Huius vitæ, & infinitæ, Largis Deus larga dona mitte.

Idem Polonicè.

SZczodry wieczor / Krolu niebieſki: Daycie nam dźiśia ßczodry wieczor.

Temu Krolowi / Trzey Krolowie / Złoto / mirrhę kádźidło ofiárowáli.

Złoto Krolá / mirrhá człowieká / á kádźidło znáczyło Kapłáná.

Szczodry P. Bog Krol chwały z niebá / Dáie z ſwey łáſki ßczodrym co trzebá.

Kto da Bogu co docześnego / Temu Bog odda co ieſt wiecznego.

Ty y w niebie / dary żywota: Niech da w kim ieſt ßczodrośći cnotá.

Rotułá 32. Mákaroniká.

PRæ cæris ná świecie / laudemus Bethlehem, Ktore nam pokazáło Chriſtu cæli Regem: in Bethlehem Aſinus cum boue klękáli / Páná ſwego halitu oris zágrzewáli.

Angelus Paſtoribus kázał do Bethlehem / Żeby ßli ßukáć Páná relinquentes gregem. Illióque niemießkáiąc do Bethlehem biegli / Páná tego ktorego ßukali znalezli.

Et accepta kobiałká / y bochenek chlebá / Feſtinabant videre reuelatum z niebá: Alter ſumpſit gomołke y łukſe w tobole / Dicens, his tractabitur co máłe páchole.

Venientes Bethlehem padli ná kolána / Cum gaudio ſalutant nowotnego Pana / Saluc noſter gebuśku robaczku maluśki / Totus delectabilis, bárzo rumieniuśki.

Cur ták vbogo leżyß inclite paruule, Cur non habes puluinar nec białey koßule: Lacta eum Domina vwin go w pielußki/ Jáć go śiankiem cótegam leżże moy maluśki.

Da illi Rubá bráćie gomołki z kobiałki/ Nec habemus aliud niſi te powałki: Mittamus ei mleká ábo fauum miodu/ Ne fortè moriatur ten Pánic od głodu.

Reuertamur do domu Rubá bráćie miły/ By nobis lupi gregem nie poſámotali: Gdyſmy iuż ogladáli Páná ták zacnego/ Ktoryby nas domieśćił krolestwá wiecznego.

Venientes Krolowie Dźieciątko náleźli/ Apertiſq; theſauris co z ſoba przywieźli: Offerentes paruulo ná ziemie pádali: Aurum, kádźidło z mirrha iemu dárowali.

A my záś co nie mamy aurum nec kadźidłá/ Capiamus exemplum od niemego bydłá: Czćimy oris halitu Páná tym śpiewániem/ Ktore iemu niech gratum bądźie choć przeſtániem.

Rotułá 33.

STella Iacob eſt exorta, Matutina aurora, Stella hæc eſt Solis porta, Sole dies decora: Stella maris eſt in polis, Stella mundi totius, Eſt MARIA CHRISTI Solis, Sola parens ſolius.

Stella cæli extirpauit, quæ lactauit Dominum, Mortis peſtem quam plantauit primus Parens hominum: Huius ſtellæ vis dignetur ſydera compeſcere, Nè plebs pia inquinetur, diro mortis vlcere.

Medicina Chriſtiana, ſana tibi deuotos, Dum non valet vis humana, tu nos iuua ægrotos: Tu nos audi, & te Natus, qui te nimis honorat, Salua IESV tu placatus, pro queis MARIA orat.

Idem Polonicè.

IAkobowá gwiazdá wſchodźi/ śliczna gwiazdá iutrzenna/ Tá to gwiazdá ſłońce wodźi/ z ſłońcá iáſność ieſt dźienna: Gwiazdá morſka ieſt ná niebie/ gwiazdá świátá wßytkiego/ Jeſt Márya Chryſte ćiebie/ Mátká iedná iednego.

Tá to gwiazdá odpędźiłá/ ktora Páná karmiłá/ Jad záráźy ktora byłá Ewa plod záráźiła: Ta to gwiazdá niech nam ſprawi/ Niebo zdrowe łaſkáwe: Niech nie trapi/ niech nie trawi/ nas powietrze plugawe.

O lekárko wßyſtkich wiernych Kátny ſwoich ſług mizernych/ miłuy ſwoie nabożne/ wſpomoż moźna niemoźne: Ty nás vſłyß á ſyn ćiebie, bez wątpienia wyſłucha/ Chryſte Jezu day v ćiebie/ Mátki modłom ſwey vchá-

Pieśni

PIESNI POSTNE.

Pieśń Pierwßa.

ROzmyślaymy dźiś wierni Chrześćianie/ Jáko Pan Chrystus cierpiał zá nas rany: Od poimánia nie miał odpoczynienia/ Aż do skonánia.

Naprzod w Ogroycu wźiął pocałowánie/ To Judaß zdrayca dał był Zydom známie: Oto Zydowie me Mistrzá macie/ Tegoż imayćie.

Wnet śie rzućili iáko psi okrutni/ Apostołowie od niego vćiekli: Tám wielkim pędem wiedźion do Annaßa/ Poćiechá náßá.

Pierwßey godźiny przed Pilatem ſtáwion/ Niesprawiedliwie od Zydow oſkárżon: Roſkazał Pilat aby był biczowan/ Ten niebieſki Pan.

Krzyknęli wßyſcy o godźinie trzeći/ Niechcemy daley krzywdy cierpieć tákiey: Niechay na krzyżu swoy żywot położy/ Ten to Syn Boży.

Z oſtrego ćiernia koronę vwili/ Náßemu Pánu ná głowę włożyli: Pośmiewáiąc ſię przednim pokłękali/ Krolem go zwáli.

Szedł z krzyżem z miáſtá Pan ßoſtey godźiny/ Odźienie z niego Zydowie złożyli: Potym go na krzyż okrutnie przybili/ Octem poili.

Poleći! duchá Bogu Oycu w ręce/ Wołaiąc vmárł záćmiło śię ſłoń-

Idem Latinè.

REcogitemꝰ fidi Chriſtiani, Vulnera Chriſti, per quæ ſumus ſani: Qui pati cæpit, captus, nec ceſſauit, Donec ſpirauit.

Primùm in horto oſculũ accepit, Hoc Iudæ ſigno turba eum cepit: Ecce Iudæi Magiſtrum habetis, Huncce ligatis.

Irruunt ſtatim ceu canes furentes, Apoſtoliq́ue fugiunt pauentes: Sic vinctum ducunt ante Annæ thronum, Noſtrum Patronum.

Pilato primâ hora ſiſtunt eum, Iudæi nequam accuſant ceu reũ: Pilatus iubet Dominum de cælis Cædi flagellis,

Tertia horâ plebs nequã fremebat, Et vitam Chriſti ad mortem poſcebat: Crucifigatur hîc Filiꝰ Dei, Clamant Iudæi.

Diris ex ſpinis coronam fecerunt, Quîs caput noſtri capitis preſſerũt Ludentes illum genua flectebant, Regem dicebant.

Baiulans crucem ex Vrbe ductatur, Veſtibus ſextâ hora ſpoliatur: Cruci deinde clauis applicatur, Felle potatur.

Spiritum Deo Patri commendauit, Clamando nonâ horâ exſpirauit:

ce: Ziemia śię trzęsła dźiewiątey godźiny, Nie bez przyczyny.

Stąpił do piekłow mocą swoią Bostwo Tamże wybawił Oyce święte z ciemności: Ciała umarłych z grobow powstawały, Widźieć śię dały.

Nikodem z Jozwem prośby vczynili, By ciało z krzyża bespiecznie złożyli: Pilat ich prośby niwczym nie przebaczył, Bo tak Bog raczył.

Czesow Nieśpornych był z krzyża zdeymowan Przez swoie sługi wśęg stworzenią Pan: Matuchną iego ciało piąstowała, rzewno płakała.

Drogim bálsámem ciało pomázali, A z nabożeństwem w Syndon owinęli: Włożyli ie w grob ostátniey godźiny, Płácz vczynili.

Płáczmyś dźiś wszyscy wierni Chrześćiáni, Dźiękuiąc Pánu zá nadroższe rány: Iż dla nas raczył ták okrutnie vmrzeć, Chcąc nas sobie mieć, Amen.

Sol obscuratus terra est cõmota Causâ tam notâ.

Inferos adit suâ Deitate, Liberat Patres Ditis potestate: Mortui multi sepulchris surgebant. Et apparebant.

Cum Nicodemo Ioseph ad Pilatũ, Soteris corpus adeunt rogatum: Pilatus mentę annuit libente, Deo volente.

Corpus deponunt horis vespertinis, Deuoti serui manibus diuinis: Tenerum Mater corpus amplexatur, Et lachrymatur.

Caris vnguentis Dominum vnxerunt, Sindone pura corpus inuoluerunt: Vltimis horis sepulchro mandarunt, Mæstè plorarunt.

Et nos ploremus fidi Christiani, Grati pro Christi morte tam immani: Qui nos æternâ beaturus vitâ,

Passus est ita, Amen.

Pieśń Druga.

PLáczy dźiśia dusso wszelka, Łzy wyleway obficie: Rozmyślayąc męke wielką Páná swego serdecznie: *IESVS* miły wszytkie krzywdy, Zá nas cierpiał okrutnie.

Wezrzyś ná krzyż okiem swoim Tá *IESVS A* krwáwego, Żáłuy sercem bárzo gorzkim Stworzyciela swoiego:

Idem Latinè.

PLangat quæuis mens hodie, Lachrymarum fons fluat: Meditando quam impiè, Dominus noster luat: IESVS CHRISTVS benedictus, Vi dolorum afflictus.

Intuêre crucis aram, IESVM pictum sanguine: Cerne DEVM, quàm amaram Mortem fert pro homine:

O Jezu

O IEZV moy/ ia Stworzek twoy/
Wyżrzyß ná mie na grzeßnego.
Cierpiał IEZVS rázy wielkie/
Słowá przykre nieſłußne:
Wylanie krwie bárzo wielkie/
Gdy bicżowan okrutnie:
A korona gdy wćiśniono/
Ná głowę nielutośćiwie.
Nie ieſt táka áni będzie/
Żadna boleść ná świecie:
Wierzą w to nabożni ludźie/
Bogu cześć chwałą idźie:
IEZVS słodki/ w mękách gorzki/
Dał bicżować swe świeta płeć.
Członki wßytkie IEZVSOWE,
Okrutnie ſą zránione:
Ręce/ nogi/ ku krzyżowi/
Gdy okrutnie przybili:
Krew wylali/ lice zepwáli/
A żyły w nim potárgali.
Nie bylać tám żadna lutość
Nad IEZVSEM cierpiącym:
Ani też żadna poczćiwość
Przed Bogiem wßechmogącym:
Wielka boleść/ ciężka żałość/
Przyiaciołom to widzącym.
MARTA rzewno płakałá/
Syna swego żałuiąc:
Silno rzewno nárzekałá/
Ná rany iego pátrząc:
O IEZV moy/ Synaczku miły/
Jakoześ żyw tak cierpiący.
O drzewo Krzyża świętego/
Czemu trzymaß Syna mego:

O Redemptor, ó Creator,
En tuus ſum peccator.
Multa mala IESVS paſſus,
Per verba & verbera:
Effuſo cruore laſſus,
Per flagrorum vulnera:
Poſt columnam, fert coronam,
Dolorum punctis bonam.
Non erat, nec vnquam erit
Par in mundo paſſio:
Quanta qualis ſi quis quærit,
Vt mors eſt dilectio:
Dulcis IESVS, dirè cæſus,
Omni dolore læſus.
Cuncta membra Chriſti ſuauis,
Cruentarunt vulnera:
Manus, pedes, fixi clauis,
Sunt in cruce effera:
Sanguis manat, vultus ſquallet,
Nulla vena plus valet.
Nemo IESV eſt miſertus,
Patientis omnia:
Omnis honor eſt deſertus,
Cuncta ſunt opprobria:
Quàm dolendū, quàm deflendū
Cui datur hoc videndum.
MARIA flet dolorosa,
Dolens carum Filium:
Mente, voce querulosa,
Plorat cernens faucium:
O dilecte Fili care,
Qui tantum potes dorare,
Sanctum lignum crucis dirae,
Cur mi Natum detines?

Drzewo

Drzewo śliczne/poświęcone/
Bárankowa krwią skropione:
Podayże mi Synaczká mego/
Baránká Wielkonocnego.

Przez twe rány miły Pánie
Ktoreś cierpiał okrutnie:
O lekárzu duße wßelkiey/
Stworzenia wßelkiego:
O IEZV moy/ ia głowiek twoy/
Weyrzyß ná mię ná grzeßnego.

O serce me czemuś twárde/
Ták bárzo nieluboścíwe:
Nie rozmyślaß męki wielkiey
Páná swego szczerze:
Miły Pánie wspomniß ná mię/
Day zápłakáć nabożnie.

O Pánie moy namileyßy/
IEZV CHRISTE tęskáwy:
Tyś Bog iesty Krol naywyßy/
Dźiśia w mękách rzewliwy:
Prośim cię grześni/ odpuść nám
złośći/Domieść wieczney rádośći. A.

Felix arbor sed es miré,
De fructu quem sustines:
Redde mihi meum Natum,
Agnum Paschæ paratum.

Per cruentas tuas plagas,
Quas passus es Domine:
Tu animæ curam agas,
Tuo medens sanguine:
O mî IESV, ô mî Iator,
En tuus sum peccator.

O cor meum durum nimis,
Cor dolere nescium:
Non meditaris in primis,
Pro te IESVM saucium:
Pro me læso tu me læde,
Et pios fletus ede.

O Domine mi benigne,
IESV CHRISTE patiens:
Tu Rex, & DEVS, indignè
Tanta mala subiens:
Quamuis malos, nos à malis,
Tuis salua sub alis, Amen.

Pieśń Trzecia.

O Duße wßelká nabożna/
Ku miłemu Bogu skłonná:
Weyrzyß ná Syna Bożego/
Ná Zbáwicielá nászego.

Ogladay ná krzyżu iego/
Sromotnie zawießonego:
Okrutnie roścíągnionego/
Wßytkiego zekrwawionego.

Weyrzyß na głowę skłonioną/
Ostrą koroną zrániona:

Idem Latinè.

O Mens pia, & fidelis,
Quæ cum Deo esse velis:
DEI Natum contemplare,
Tuum verum salutare.

En crux salutis altare,
Et dolorum CHRISTI mare:
In cruce CHRISTVS extensus,
Pudor, dolor, est immensus.

Cerne caput inclinatum,
Diris spinis vulneratum:

Głogową

Głogowa y też ćierniowa/
Gwałtem na głowę wćiśnione.
Oczy iego krwią splynęły/
Usty y pystá wyschnęły:
Wszytkie żyły w nim porwáli/
Krew świętą z niego wylali.
Ręce/ nogi przenaświętsze/
Gwoździmi okrutnie przebite:
Bok y serce przebodźiono/
Ostátek krwie wytoczono.
Wszytko przenaświętsze ćiáło/
Jak skorupa się pádało:
Wszytkie siły z niego wyszły/
Ná zbáwienie wszelkiey duszy.
O duszo iakoś droga/
Wielkim mytem zapłácona:
Wszytek skarb nieba y ziemie/
Bostwo wydáło dla ćiebie.
Nie przedawayże się tanie/
Dla grzechow ná potępienie:
Boć nieiest rzecz tańsza inna/
Jedno kto w grzechu vmiera.
Coby rzecz miał człowiek bacżyć/
Że ná świećie krotko ma żyć:
Tysiąc lat przed wieczności/
Jakoby dzień ku rownności.
Przeto się grzechow warujmy/
IEZVSA śię rozmiłujmy:
Dać tu nam dobre skonánie/
Po śmierći duszne zbawienie/ Ámẽ.

Premunt vepres premunt sentes,
Vim dolorum inferentes.
Ocelli pleni cruore,
Os aret cordis ardore:
Aures opprobrijs plenæ,
Sunt distentæ omnes venæ.
Manus, pedes perforati,
Clauis cruci innodati:
Patet cor, apertum latus,
Totus sanguis euocatus.
Totum corpus IESV sacrum,
Liuens, rubens, madens, macrũ:
Et virium, & virtutis,
Datur vis in lytrum salutis.
O mens quanti æstimaris,
Redempta rebus tam caris?
Thesauri cæli & terræ,
Omnes pro re dantur verè.
Non te ergo vilipendas,
Pro peccatis non te vendas:
Vile, imò nil peccatum,
Morti precium paratum.
Mortem tui Redemptoris,
Meditare cunctis horis:
Tuæ mortis, tuæ vitæ,
Sis memor & infinitæ.
Ergo noxas fugiamus,
IESVM CHRISTVM diligamus:
Qui finire vitam tutè,
Et det frui nos salute, Amen.

Pieśń 4. o śiedmi słowách Páńskich.

WSpominaymy Bożę słowá/
Ktore Chrystus naszą głowa:

Idem Latinè.

VErba DEI memorata,
A Christo in cruce dictata:

Zkrzyżá w mece swey z lámentem/
Nam zostáwił testamentem.
Pierwsze słowo było iego/
Zá grzesżne do Oyca swego:
Oycze/ odpuść niewiedzącym/
Mnie niewinnie krzyżuiącym.
Rácz nam Chryste też dárować/
Nieprzyiaciol swych miłować:
A ich wszytkie ku nám złości/
Obroć w dobre z twey miłości.
Drugie słowo rzekł łotrowi/
Niewinności swey świádkowi:
Dzisia zemną będzieß w Raiu/
W niewidánych roskoß kráiu.
My też grzesżnicy łotrowie/
W twym zbáwienie kładąc słowie:
Prosim Pánie odpuść grzechy/
A na Rayskie wiedz pociechy.
Trzecie Mátce rzekł o Janie/
Oto śie ten synem stánie:
Támże rzekł Pan/ Janie tobie/
Weźmi to zá Mátkę sobie.
Tobie *CHRISTE* raz oddány.
Niech y świetym będę znany:
Nie wypuszczay mię z opieki/
Ty mnie y mych rządź na wieki.
Czwarte słowo to słyszeli
Gdy Pan wołał Heli Helt
Lamázabáthani o Boże/
Ty opuszczaß/ ktoż wspomoże?
W każdym ucisku mym Pánie/
Niech cię doydzie me wołánie:
Sercem/ vsty/ krzyczącego/
Nie opuść dufaiącego.

Sonent auri sed & menti,
Sunto in vim testamenti.
Primum ergo CHRISTE dicis,
Verbum bonum inimicis:
Pater mi, meis hostibus
Parce, vt ignorantibus.
Fac nos CHRISTE sic agamus,
Inimicos diligamus:
Et ab illis maledicti,
Per te simus benedicti.
Verbo latronem secundo,
Affatur CHRISTVS iucundo:
Hodie in Paradiso
Eris mecum, nunquam viso.
Et nos CHRISTE peccatores,
Nil Latrone meliores:
Parce nobis te rogamus,
Tecum esse mereamus.
Verbum CHRISTVS per tertium,
Dat Ioannem in Filium:
Ecce Mater Natus tibi,
Te in Matrem sumat sibi
Tibi CHRISTE commendatus,
Sim & Sanctis tuis gratus:
Tu clientem me tuere,
Et meorum miserere.
Quarto verbo non inani,
Eli lamazabathani:
Ad Patrem CHRISTE dixisti,
Cur me Deus reliquisti?
In omni tribulatione,
Ad te DEVS mî Patrone:
Clamem corde, clamém ore,
Et spe plenus, & amore.

Piate słowo Pan testliwie/
Prágnę/ mowił źrzodło żywe:
Prágnę mowił co z pragnienia
Oycow było y zbáwienia.
CHRISTE nastodße prágnienie/
Day z przykładem wspomożenie:
Byśmy prágnęli swoiego
Zbawienia/ y też bliźniego.
Szostym Pan záwołał słowem:
Gdy iuż konáć był gotowem:
Boże Oycze/ w ręce twoie/
Polecam ia duße moie.
Swięty Boże/ mocny/ wieczny/
Dzień ſkończywßy ostátecżny:
Niech od ćiebie duße wzięta/
Tobie oddam miłą świętą.
Siodme słowo ó ostátnie/
Wßytko zamknęło dostátnie:
Gdy Pan rzekł Już ſię spełniło/
Co potrzeba spełnić było.
Więc spełniwßy táiemnice/
Proroctwá y obietnice:
Rácz to Chryſte spełnić/ ſpráwić/
Smiercią twoią grzeßnych zbawić.

Quinto CHRISTVS cum tædio
Dixit, vitæ fons, SITIO:
Noſtram ſalutem ſitiuit,
Et Patrum quos mox adiuit.
CHRISTE ſitis ô leuamen,
Dans exemplum, da iuuamen:
Da ſalutem vt ſitiam,
Proximorum, & propriam.
Sextum verbum CHRISTVS fatur,
Quo Spiritus commendatur:
In manus tuas Domine,
Vt ſit Numen cum Numine.
Sancte DEVS, ſancte fortis.
Fac extrema hora mortis:
Ac te animam perceptam,
Tibi reddam, vt acceptam.
Verbum ſeptimum vltimum,
Finem rebus dat optimum:
Quid quid ſaluti paratum,
Dixit: IAM EST CONSVMMATVM.
Conſumatis myſterijs,
Votis, ſcriptis, prophætijs:
CHRISTE velis conſumare,
Tua morte nos ſaluare, Amen.

Pieśń Piata.

KRzyżu świety nádę wßytko/
Drzewo naślachetnieyßę:
W żadnym leśie takie nie teſt/
Jedno to na którym Bog teſt/
Słodkie drzewo słodkie gwoździe/
Naſłodßy owoc nośiło.
Skłoń gałąſi drzewo świete/
Vłáy złonkom rośpiętym:

Idem Latinè.

CRux fidelis inter omnes,
Arbor vna nobilis:
Nulla ſylua talem profert,
Fronde, flore, germine:
Dulce lignum, dulces clauos,
Dulce pondus ſuſtinet.
Flecte ramos arbor alta,
Tenſa laxa viſcera:

Odmień teraz one srogość/
Ktoraś miało z przyrodzenia:
Spuść leguchno y cichuchno
Ciało Krolá niebieskiego.
Tyś samo było dostoynie/
Nosić światowi zbáwienie:
Przez cię przewoz iest naprawion
Swiátu ktory był zagubion:
Ktory świętą krew polałá/
Co z Baránká wypłynełá.
Wiastkach leżąc gdy tam płákał/
Już tám był wszytko ogladał:
Że tak hánlebnie vmrzeć miał/
Gdy wszytek świát odkupić miał:
Won gás miedzy zwierzętámi/
A teraz miedzy łotrámi.
Nie słychánąć to iest dobroć/
Za kogo na krzyżu vmrzeć:
Kroż to może dźiś vdźiáłáć/
Za kogo swoie dusze dáć:
Sam to Pan IEZVS vdźiáłał/
Bo nas wiernie vmiłował.
Nedzneby to serce było/
Coby dźiś nie zápłákáło:
Widząc Stworzyćiela swego/
Ná krzyżu zawieszonego:
Ná słońcu vpiętego/
Baranko Wielkonocnego.
MARIA Mátká pátrzałá.
Ná członki ktore powiiáłá:
Powiiáiąc całowałá/
Z tego wielka rádość miáłá:
Teraz ie widźi zgerniáte/
Stawy/ żyły w nim porwáne.

Et rigor lenteſcat ille,
Quem dedit natiuitas:
Vt ſuperni membra Regis,
Miti tendas ſtipite.
Sołá digna tu fuiſti,
Ferre ſeculi precium:
Atque portum reparare,
Naura mundo naufrago:
Quem ſacer cruor perunxit,
Fuſus agni ſanguine.
Cùm in cunis flens iacebat,
Cuncta iſta videbat:
Se tam dirè moriturum,
Dando vitam homini:
Illic fuit inter bruta,
Nunc latronum medius.
Inauditus hic eſt amor,
Crucem ferre alius;
Quiſnam poteſt hoc præſtare,
Pro quo vitam ponere:
Solus IESVS id effecit,
Qui dilexit nimium.
Quàm miſerum id cor foret,
Quòd non fleret hodie:
Videns ſuum Creatorem,
Vt latronem perpeti;
Ad aſſandum ſoli datum,
Agnum Paſchæ debitum.
MARIA Mater ſpectabat,
Membra pannis quæ fouit:
Fouens illa baſiabat,
Et ex corde gaudebat,
Nunc illa videt liuere,
Artus venas diſtrahi.

Nie był

Nie był táki áni będźie
Żadnemu smutek ná świecie:
Jáki Cyrsta Panná miała/
W on czas kiedy nárzekała:
Nędzna ta śierota dźiśiá/
Do kogoż sie wżdy skłonić mam?
Jednegom sy nazká miała/
Com go znieba być poznáłá:
A tegom dźiś postradałá/
Jednom iuż sámá zostałá:
Ciężki bol cierpi me serce/
Od smutku mi sie rozśieść chce.
Wrádośćim go porodźiłá/
Smutkum żadnego nie miałá:
A teraz wßytkie boleści/
Drożą mie dźiś bez litości:
O bychże ia to mogłá mieć/
Żebych teraz mogła vmrzeć.
Byś mi Synu mśko wśiat/
Wżdybyś mie iáko pomoc miał?
Głowkebym twoią podpárłá/
Krew zśiadła z lica otárłá:
Ale cię nie mogę dośiądz/
Tobie Synu nic dopomodz.
Anyelskie śię słowá mienią/
Symeonowe śię pełnią:
On mowił pełnáś miłości/
A iám dźiś pełná gorzkości:
Symeon mi to powiadał/
Jż me serce mieć przebość miał.
Nie ta Oycá Máłki Brata/
Nie żadnego przyiaciela:
Skądże pocieszenie mam mieć/
Wolałabym ßtokroć vmrzeć:

Non erat nec vnquam erit,
Talis mæror hominis:
Qualem casta Virgo tulit,
Promens tales nænias:
O miseram me pupillam,
Quo me vertam hodie?
Vnicum natum de cælis,
Datum mihi habui:
Illum talem Heu dolor,
Sola manens perdidi:
Grauis dolor cor mî premit,
Quin præsumit rumpere.
Gaudens illum mundo dedi,
Nil doloris sensêram:
Omnes modò sed dolores,
Me vnitim perimunt:
Vt mors mihi sit optanda,
Quæ dolores finiat.
Si mî fili tangi possis,
Opem ferrem vtique:
Caput tuum sustentarem,
Guttas vultus tergerem,
Sed te tam altè pendentem,
Nec attingo, nec iuuo.
Angeli verba mutantur,
Simeonis permanent:
Ille me tam dolorosam,
Dixit plenam gratiâ:
Sed Simeon mî prædixit,
Fore cordi gladium.
Non mî Pater, Mater, Frater,
Nec amicus quispiam:
Non vllum solamen adest,
Mallem mori centies:

Niż widzieć Żołnierzá złego /
Włocznia przeboǯ Synà mego.
Matki co synaczki macie/
Jáko śie w nich kochaćie:
Kiedy wam z nich ieden vmrze/
Ciężki bol ma wąße ſerce:
Coż ia com miałá iednego /
Już nie mogę mieć inßego.
Ach moy Synu me kochánie/
Toć ſmutne nąße rozſtánie:
Przed tym było miłowánie /
A teraz ciężkie wzdychánie:
Czemuż Oycze miły nie dbaß /
O Synaczku pieczy nie maß ?
Krorzy trey Pánnie ſłużyćie/
Smutki iey rozmyślawayćie:
Jáko często omdlewáłá:
Częſto na ziemię padáłá:
Przez te ſmutki ktoreś miáłá/
Vproś nam wiecznę chwałę/ Ámẽ.

Quàm videre durã haſtã
Fodi latus Filij.
Matres quæ natos habetis,
Quantum hos diligitis:
Cum vnus ex illis obit,
Quàm doleris graniter:
Quid ego vnicum habens,
Habitura neminem ?
Ah mî Fili, mi dilecte,
Quàm triſtè diuidimur:
Ante eras mî dulcedo,
Nunc amara paſſio:
Cur dilectum Pater Natum
Derelinquis Filium ?
Qui Virgini huic ſeruitis,
Dolores eius pendite:
Quanto dolore languebat,
Et languore doluit!
Quos tu Virgo per dolores,
Ora nobis gaudia, Amen.

Cantio 6. de quinq; vulneribus
IESV CHRISTI.

AVe dextra manus CHRISTI,
Perforata plagâ triſti,
Nos ad dextram iube ſiſti,
Quos per crucem redemiſti.
Aue manus CHRISTI læua,
Sic confixa manu ſæuâ:
Nos ab omni malo læua,
Quod produxit Mater Eua.
Aue vulnus dextri pedis,
Piam mentem piè lædis:
Dum ad eam ſæpè redis,
Eſto nobis ſpes mercedis.

Pieśń 6. o Pięciu ránách IEZVSA
CHRTSTVSA.

WItay ręko *CHRISTA* práwa/
Od ſrogiey rány dźurawa:
Ná práwicy rąk nas ſtáwić/
Ktorycheś chciał przez krzyż zbáwić.
Witay ręko páńſka lewa/
Srodze przybita do drzewá:
Wyrwi nas od wßego złego/
Z drzewa Ewy idącego.
Witay ráno práwey nogi/
W ſercu ſpráwuiąc żal ſrogi:
A przez cię ſzczęſte tám przechody /
Bądź mi nadzieią nagrody.

Aue

Aue plaga læuæ plantæ,
Qua virtutum creſcunt plantæ:
Nos ab hoſte ſupplantante,
Contuêre poſt, & ante,
Aue latus perforatum,
Vnde fluxit flumen gratum:
Præbe nobis conducatum,
Ad æternæ vitæ ſtatum, Amen.

Witay ráno lewey nogi/
Skąd cnot roście ßćep chedogi:
Podepę zdrady/á obrony
Racz dodáwáć z káżdey ſtrony.
Witay boku przebodżiony/
Skąd zdroy zdrowy wytoczony:
Niech ten naßę duße pławi/
Aż ná żywot wiecżny ſtáwi/ Amẽ.

Pieśń 7. o Męce Páńſkiey.

IESV CHRYSTE Panie miły/
Báránku bárzo cierpliwy:
Wznioſłeś na krzyż ręce ſwoie/
Zá nieſprawiedliwość moią.
Płacz go głowiecę miżerny/
Pátrząc iák eſt miłoſierny/
IEZVS na krzyżu umiera/
Słońce świátłość ſwą záwiera.
Pan wyrzekł oſtátnie ſłowá/
Zwiſła mu z ramienią głowá:
Mátká pod nim frąſowliwa
Stoi/ z żalu ledwie żywa.
Zaſłoná ſię popadáła/
Ziemiá ſię rwie/ ryczy ſkáłá:
Setnik woła Syn to Boży/
Tłußcá wierzące ſoba trwoży.
Nákoniec mu bok przebito/
Krew płynie z wodą obfito:
My ſię dźiś obleymy łzámi/
IESV zmiłuy ſię nad námi.

Idem Latinè.

IESV CHRISTE benedicte,
Agnelle nimis afflicte:
Manus in cruce extendis,
Cùm ſaluandum me prehendis.
Plange miſer homuncio,
Videns qualis hîc Paſſio:
IESVS in cruce afflictus,
Et ſol à luce relictus.
Saluator vltimò fatur,
Caput eius inclinatur:
Mater adeſt lachrymoſa,
Et vix viuit dolorоſa.
Vela in templo ſunt ſciſſa,
Terra mota, ſaxa fiſſa:
Miles clamat Natum DEI,
Turba tremens, credit ei.
Latus demum perforatur,
Aqua, ſanguis, fonte datur:
IESV fac nos te deflere,
Et flentium miſerere, Amen.

Pieśń 8. o Męce Páńſkiey.

OYcze Boże wſzechmogący/
Ktoryś z miłości gorący:
Zeſłałeś ná te niſkości/
Syna ſwego z wyſokości.

Idem Latinè.

DEVS Pater ſempiterne,
Qui diligens nos paternè:
Vnicum quem habuiſti
Natum, in mundum miſiſti:

Ku wid-

Ku wielkiemu pocieſzeniu/
Twemu ludzkiemu plemieniu:
Wydałeś go na ſtracenie/
Przez ſzłowiecze odkupienie.
Mieymyſz wſzyſcy ná bácznośći/
Droga śmierć tego miłośći:
A ſmutek Mátuchny iego/
Ktory cierpiała dla niego.
Gdy go we Czwartek ſegnałá/
Tak mu mowiąc narzekała:
Weźmi mie w Ogrodziec z ſobą/
Poyde rádá ná śmierć z tobą.
Pan ná nie ſmutnie pogladał/
Po ſwey Mátce tego żądał:
Miła Mátko rácz mie puśćić/
Nocći bliſko iuż nam czas iść.
Smutne było rozłączenie/
Z ſwym ſynem tey miley Pánnie:
Miała ſerdeczne bolenie/
Pátrząc ná iego lękanie.
Gdy do Ogroyca przybieżał/
Padł ná ziemie krzyżem leżał.
Tam ſwe męke wſzytke widźiał/
Ktorą názáiutrz cierpieć miał.
Miał w ſobie przećiwne śiły/
Dwie á obie wielkie były:
Okrutnie z ſobą walczyły/
Mało go nie vmorzyły.
Bo mu lękaiąca śiłá/
Okrutną śmiercią grożiłá:
Ale miłość zwyćiężyłá/
Bo tá w nim możnieyſza byłá.
Kłęknął ná kolaná potym/
Jął śię pocić krwáwym potem:

Hîc ſolamen allaturus,
Genus noſtrum redempturus:
Ipſum ſe exinaniuit,
Nullum malum non ſubiuit.
Ergo ſi mentem habemus,
Mortem amoris penſemus;
Sed & Matris eius luctus.
Vt animæ noſtræ fructus.
Factâ illâ magnâ cænâ,
Fit maxima Matri pœna:
Valedicit dum amare
Nato mortem vult optare.
Quod Dominus cernens triſtis,
Matrem lenit verbis iſtis:
Mitte Mater me nec plora,
Appropinquat mea hora.
Triſtis erat diuiſio,
Caræ Matris cum Filîo:
Dum Mater ſentit dolorem,
Triſtem ob Nati pauorem.
Quàm primum Hortum intrauit,
Mox in terram ſe proſtrauit:
Videns quæ erat paſſurus,
Quid ferret dies venturus.
Quæ dum cuncta præuidebat,
Contraria ſentiebat:
Quæ amor noſtri ſuadebat,
Et quæ timor offerebat.
Sic dum pugnat horror mortis,
Et ſalutis amor fortis:
Quidquid horror contra dicit,
Cuncta vincens amor, vicit.
Poſthac genibus innixus,
Dum manat ſudor onixus:

Mowiąc:

Mowiąc: Oyče możeli być
Aby ten Kielich precz oddalić.
IEZV. miły nie lękay śię/
Wstań/ nie klęcz/ á pamiętay śię:
Maß nie daleko Judaßa/
Ciągnie z ludem od Annaßá.
Wiedźie ná ćię lud niemały/
Z kyimi z mieczmi/ z pochodniámi.
We zbroie śię zubierali/
Przełożeni im kázali.
A przyśtąpił Judaß cudnie/
Pozdrowił Páná obłudnie:
Potym go zdrádnie cálował/
Pan śię zchylił twarz mu podał.
Gdy ćię miał z Żydy potykáć/
Pocżął z nimi wprzod rozmawiáć
Pytał ich/ kogo ßukácie?
Jeśli mnie/ oto mnie mácie.
Prędko k niemu przyśtąpiwszy/
Ziemię go vderzyli:
Z głowy/ z brody włoßy rwáli/
Opák mu ręce związali.
Związawßy go tak okrutnie/
Wiedli go do miáßtá chutnie;
Pchnęli go w rzekę Cedrową/
Vmarzali go y z głową.
Sámi zdraycy ßli po mośćie/
Wiedli Páná w rzekę prośćie:
Powáłił ćię vpadł w wodę/
Zbił sobie o kámień brodę.
Annaß go śrogo przywitał/
Gdzie maß Vczniow tak go pytał:
Niemałoś ty złego zbroił/
Fałßywaś nauką lud zwodźił.

Orat Patrem, vt tranſeat
Calix iſte, ſi placeat.
IESV care confortare.
Scis iam ludam propinquare:
Vide tuum Diſcipulum,
Annæ ductantem populum.
Venit in te cum populis,
Cum enſibus & baculis:
Furoris armis armatis,
Vt mandatum à Prælatis.
Sic accedit reuerenter,
Iudas ſimul fraudulenter:
Cui oſculum volenti,
Præbet Chriſtus, ſe tradenti.
Poſt accedens ad Iudæos,
Quem quæritis rogat eos?
Si me, ecce ſum hic ego,
Fiat quod vultis non nego.
Illi in eum ruentes,
Sternunt in terram furentes:
Mentum, caput, grex veſanus,
Vellunt, ligant retrò manus.
Sic ligatum ferociter,
Ducunt ad Vrbem acriter:
In Cedron flumen truſerunt,
Aquis caput immerſerunt.
Ipſi pontem tranſcendebant,
IESVM per aquas trahebant:
Ibi ille madefactus,
Eſt ad ſaxa ſauciatus.
Annas durè ſalutauit,
De Diſcipulis rogauit:
Mala multa patrauiſti,
Plebem falſò ſeduxiſti.

Pan pokornie odpowiedźiał/
Pánie Annaßu byś wiedźiał:
Zawżdy ia iáwnie w Kośćiele/
Powiádałem prawdę śmiele.
Wyćiągnawßy Żyd práwicę/
A miał zbroyną rękawicę:
Wyćiął mu ćießki policzek/
Pan naß upadł zemdlał wßytek.
Azaß tak odpowiadáia/
Panie tom gdyż pytaią?
A przeż mię maß w pożćiwośći/
Biskupá iego miłośći.
Miec ná przemion wßyscy słudzy/
Jedni z żyłu/ w oczy drudzy:
Włosy mu z brody targali/
Ná iego twarz świętą plwáli.
Gdy mu oczy záwiązali/
Prorokowáć mu kázali/
Godząc mu z pięśći do ßyte/
Gáday IEZV kto cię bie.
Pośiedźiał Annaß w noc chwilę/
A miał czyśtą kroforię:
Pátrząc ná wiezniá swoiego/
Ná Zbawićiela náßego.
Annaß wiedźion do łożnice/
Náß Pan wepchnion do piwnice:
Jakż tám był nocleg iego/
Kośćioł mię śmie zátáić tego.
W Piątek wywiedźion z piwnice/
Jakoby łotr z męczennice:
Prowadźon do Kaiphaßá/
Od okrutnego Annaßá.
Widźiał tám Pan miłośćiwy/
I Biskup nieśprawiedliwy:

CHRISTVS respondit modeśtè,
Te ô Anna vtor teśte:
Docuiśśe me in templo,
Palam verum cum exemplo.
Tunc illi miles armatus,
Ferro durior, ferratus:
Acrem colaphum impegit,
CHRISTVM in terram adegit.
Sic respondes Pontifici,
Qui vult honori affici:
Ergo nullum dans honorem
Principi, refert terrorem.
Ibi certatim aśtantes,
Hinc & inde inśultantes:
Capillos mento vellebant,
Vultum śanctum conśpuebant.
Pośt hæc oculos velatus,
Diuinare eśt coactus:
Prophetiza dicunt CHRISTE,
A quo venit pugnus iśte.
Sedit Annas nocte multâ,
Voluptate śatur śtultâ:
Recreatis śuis horis,
Pœnâ nośtri Saluatoris.
Ductus Annas ad cubile,
CHRISTVS cælarium vile:
Qualem noctem ibi egit,
Eccleśia dolens tegit.
Productus eśt inde manè,
Velut latrò reus planè:
Eśt Caiphæ præśentatus,
Illic ab Anna legatus.
Vidit hîc Summa Veritas,
Quæ Præśulis iniquitas:

Gałły-

Fałßywe nań świádki zwodźił/
Bo go ná śmierć wydáć godźił.
Bo Kaiphaß z ſwemi świádkámi/
Pleli nań wielkie nieſtátki:
Stałá prawdá nieſtworzona/
Przed Biſkupem potwarzona.
Pilatowi go poſłali/
Oſądźić mu go kazáli:
Wdźiali mu łáncuch ná rámie/
Ten był ſrogiey śmierći znamie.
Wßak wiemy Pánie Piłácie/
Iż ten łáncuch dawno znáćie:
Káżdy więźień co go nośi/
Od śmierći śię nie wyprośi.
Dáley mu cierpieć nie mośem/
Bo ſię czyni Synem Bożym:
A Krolem ſię też miánuie/
Co ſię nigdy nie znáyduie.
Stał przed Pilatem związány/
Zbity/ ſkłoty. zekrwáwiony:
Nie widźiał Piłat żadnego/
Nigdy więźniá ták ſproſnego.
Wiec go poſłał Herodowi/
Galileyſkiemu Krolowi:
Oto maß więźnia ſwoiego/
Wyzwol tako niewinnego.
Rzekł mu Herod niewſtydliwy/
Vkaż mi tu iákie dźiwy:
Żydowie mi powiádali/
Iż twoie cudá widali.
Widźiał Pan Krola pyßnego/
Nie rzekł mu ſłowa żadnego:
Chciał z nim Herod gadać dwornie/
Ale Pan milczał pokornie.

Qui falſos teſtes ducebat,
Dum mortem CHRISTI vo lebat.
Annas enim cum teſtibus,
Dum agit dolis omnibus:
Stat Veritas inculpata,
Calumnijs onerata.
Ad Pilatum poſt iubetur,
Vt morti adiudicetur:
Cathenâ cum grauarunt,
Quâ morte dignum notarunt.
Scimus Domine Pilate,
Quid cathena velit date:
Qui captiuus geſtat illam.
Vitæ habet ſpem puſillam.
Non parcendum eſt plus ei,
Qui ſe vocat Natum DEI:
Quin ſe prædicat & Regem,
Contra verum, contra legem.
Sic coram Pilato ſtabat,
Totus concuſſus nutabat:
Vt Pilatus nullum reum,
Magis doleret quàm eum.
Iubet duci ad Herodem,
Galilæorum herodem:
Habe tibi ſubiacentem,
Abſolue vt innocentem.
Tunc Herodes effrons vere,
Miracula vult videre:
Dicens: coram me hic monſtra,
Quæ plebs vidit tua monſtra.
Sed viſo Rege inflato,
CHRISTVS nè verbo prolato:
Herode vana quærente,
Humillima tacet mente.

Krol Herod ſrcá pyſznego /
Wzgárdźił IEZVSA milego:
Ná iego wielkie posmianie/
Wdział nań z pawoteki odźienie.
Paſtwili mu śis nad głowa/
Z oſtra korona ćierniowa:
Vdynili mu Żydowie/
Tyśiąc ran w naświętßey głowie.
Odesłał go Krol sodźiemu/
Nigdy ni sprawiedliwemu:
Cos mi to posłał niemego/
Przyimi nazad wiezńia swego.
Wdźiał Pilat iż niewinny/
Rzekł: iest wiezień v mnie inny:
Nie estante śie wola wáßa/
Skaże ná śmierć Barabbaßá.
Kazał IEZVSA milego/
Bić v słupá kamiennego:
Bili go Żydowie sami/
Biczmi łáncuchy miotłámi.
Gdy śie nad nim sprácowali/
Ci ktorzy go katowáli:
Z powrozow go rozwiązali/
Pilatowi go posłali.
Wywiodł Pilat vbitego/
Już na poły vmárłego:
Oto matce Krola swego/
Wypuśćam wam go żywego.
Niemiłosierni Żydowie/
Okrutnieyßy niż katowie:
Na Pilata zawołali/
Vkrzyżowáć go kazali.
Pilat w rozumie zabłądźił/
Żydom głowli go osądźił:

Herodes corde inflatus,
Contemnit IESVM iratus:
Qui vt magis illudatur,
Mandat chlamyde tegatur.
Hinc Iudæi se pascentes,
Coronam spinis plectentes
Fronti eius impresserunt,
Multa vulnera fecerunt.
Sic afflictus & irrisus,
Ad Iudicem mitti visus:
Vti quem mutum miserat,
Reciperet qualis erat.
Videns Iudex innoxium,
Dicit adesse alium:
Vestrum velle non curabo,
Sed Barabbam condemnabo.
Volens plebem mitigare,
Iubet IESVM flagellare:
Ad columnam, quem Iudæi
Flagellarunt sanctum rei.
Cùm iam essent fatigati,
Plagis IESV satiati:
A columna religatum,
Ducunt IESVM ad Pilatum.
Pilatus mente commotus,
Dum langueret IESVS totus:
ECCE HOMO clamat clarè,
Volens eum liberare.
Sed Iudæi insensati,
Carnifices planè nati:
In Pilatum voces tollunt,
Crucifigi IESVM volunt.
Pilatus mente priuatus,
Iudæorum votis datus:

Skazał

Skazał ná śmierć niewinnego /
IEZVSA Synà Bożego.
O Pilaćie niecnotliwy /
Przeczżeś tak niesprawiedliwy:
Oto Báránek niewinny /
Jożie ná śmierć bez przyczyny.
Żydowie go pochwycili /
Na gore go wprowadźili:
Gwoździmi go ná krzyż przybili /
Między łotry postawili.
Wisiał ná krzyżu zraniony /
Zbity ſkłoey / zekrwáwiony:
Nie maiąc odpoczynienia /
Od iścia áż do skonánia.
Byłci tamo strach niemały /
Gdy śis opoki pádały:
Ziemiá nád obyczay drżáłá /
Jakoby ſie przepaść miałá.
Sstało śis nád przyrodzenie /
Po wszem świecie zámierzchnienie:
Żywioły śie zasmuciły /
Gdy vmierał náß Pan miły.
O Pánie náß miłośćiwy /
Przeczżeś tak bárzo cierpliwy:
Dla miłowánia náßego /
Zápomniałeś Bostwa ſwego.
Gdyż nas tak bárzo miłuieß /
Sromot / rázow / ran nie czuiß:
Raczże nas też tym darowáć /
Day śis ćiebie námiłowáć.
Weźmże to kazdy w ſwoią głowę /
Nadroższa śmierć IEZVSOWĘ:
Rozmyślaiąc ią ſerdecznie /
Bądźiem z nim krolować wiecznie. A.

Condemnauit innocentem,
IESVM ex Deo nascentem.
Nequam Iudex ô Pilate,
Cur tua iniquitate
Agnus ille inculpatus,
Morti ſine causâ datus?
Quem Iudæi rapientes,
Ad montem mortis ducentes:
Cruci clauis applicârunt,
Inter latrones locarunt.
Pendebat in cruce pius,
IESVS cæſus, & saucius:
Omnis dolor quem afflixit,
A captu quousque vixit.
Post horrenda succeſſerunt,
Petræ ſeſe colliſerunt:
Terræ præter morem motus,
Ceu periret mundus totus.
Insolito obſcuratur
Sol, mundo lumen negatur,
Dolet omnis creatura,
Creatorem pati dura.
O Creator benedicte,
Tam patiens & afflicte:
Cur amando creaturam,
Nullam geris tui curam?
Quando nos ſic adamaſti,
Te amore sauciaſti,
Dona & nobis amorem,
Redamemus amatorem.
Quinis ergo condolente,
Mortem IESV ferat mente:
Mortem IESV meditando,
Viuemus ſecum reguando, Am.

Pieśń o Męce Pańskiey.

WSzechmogący náß Pánie / dźiwnieś swoy świát sprawił / A swa niezwykłą miłość ku człowiekowi ziáwił: Náłżtałeś swey świętey twarzy raczyłeś go stworzyć / A nád wßytko stworzenie przezemnieyßym przełożyć.

Ale mdłe przyrodzenie człowieczey krewkości / Złamało przykazánie Páńskiey wielmożności: Widząc Pan niewdzięczneğ łáski swey człowieká / Zdał go był ná męczenie práwie aż do wieká.

Przyßedł czas zlitował ſie Pan swego stworzenia / chcąc ie mile wykupić z onego więzienia: Owßem żeby nam Bostwa Bog swego podzielił / Z Stolice Troyce świętey Syn śie w Pánnie wćielił.

Anyoł Pánny pozdrowił poselstwo iey ziáwił / Duch święty w serce wstąpił / á tám ciało spráwił: A co było pisáno o tákim Wćieleniu / Jáwnie śie pokazało tu przy porodzeniu.

Potym przyßedł Pan ná świát ná dźiwne biedności / Cierpiał trud / troſkę / ſinecek / wßytkie przeciwności: Jeßcze mu śie nie zdáło aby nas tak zbawił. Ale swe ciało święte ná mękt wyprawił.

Jechał do Jeruzálem przyiął známienicie / Tam z swymi Zwolennikí

Idem Latinè.

OMNIPOTENS Domine mirę mundi Sator, Sed magis admirande hominis amator: Ad imaginem tuam quem tu creauiſti, Et omni creaturæ illum præfeciſti.

Sed fragilis natura noſtræ vilitatis, Tranſgreſſa eſt diuinæ legem maieſtatis: Vnde videns Dominus hominem ingratum, Damnat eum æternis pœnis deſtinatum.

Sed venit tempus quando Creator miſertus, Vult vt homo ſit liber ſaluti aſſertus:
Quin vt homo Diuinâ ſede potiatur, In Virgine Filius DEI incarnatur.

Ab Angelo Virgini eſt annunciatus, Et de Spiritu Sancto CHRISTVS incarnatus:
Quidquid ſcriptum de DEI eſt humanitate, Apparuit id clarè in Natiuitate.

Poſt apparens in mundo DEVS tot errores, Tot aduerſa inuenit, tot tulit dolores: Nec dum ſatis hæc viſa pro nobis ſaluandis, Quin ſe totum traderet tormentis nefandis.

Veniens Ieruſalem ſuſceptus benignè, Apoſtolis cænaclûm in-

wieße-

wieczerzáł obficie: w osobie chleba wszytkie Ciałem swoim sprawił/ Które tu nam radości na pamiść zostáwił.

Szedł potym do Ogrodu/ krzyżem śie położył. Wołał ku Bogu Oycu by mu mąk odiośł: Ale Pan z oney chęci aby nas wykupił/ Swemu miłemu Synowi niczym nie przepuścił.

Tam też potym w Ogrodzie iáko podeyrzány/ Od własnego ßafarzá zdradliwie przedany: Wlegon przez rzekę Cedron tám barzo rozkrwawion/ Na swym świętym obliczu o kámień roztłuczon.

Przywiedzion przed Annaßá pierwßego Sędziego/ Pytan o Zwolennikách y náuce tego: Rzekł Pan; wßakem śie nigdy z swą náuką nie krył/ Okrutnie go kat zá to w świętą twarz uderzył.

Potym przed Kaiphaßem poßáwion związany/ Stał Pan przed swym stworzeniem/ by on toż wybrany: Tám fałßywe świádectwa nań wynáydowali/ Acz nie były prawdziwe na świętą twarz plwali.

Wiedzion od Kaiphaßa ßáwion Herodowi/ Widźieć chciał iákie znáki rad był Prorokowi: Lecz tám Pan bez przyczyny nierad znáków czynił/ Król go wzgárdził lekkością páłoki nań włożył.

ßtruit insigne: Corpus ſuum ſub panis ſpecie tradebat, Nobis pignus amoris linquens quo ardebat.

Poſthac iuit ad hortum, hîc in terram ſtratus; Vt calicem auferret Patrem eſt precatus: Sed Dominus amore ſalutis humanæ, Suo caro Filio nil pepercit planè.

Captus dein in horto vt latro culpatus, A proprio miniſtro fraude venundatus: Tractus per flumen Cedron, IESVS lauciatur, Vultu ſacro ad ſaxum durum vulneratur.

Annæ primo Iudici CHRISTVS præſentatus, De Diſcipulis nec non doctrinâ rogatus: Se palam docuiſſe dum dicit in templo, Trux athleta impingit colaphum extemplò.

Ab Anna Pontifici Caiphæ præſentatus, Stat omnium Creator vt reus damnatus: Ibi teſtes in eum falſos producebant, Blaſphemantes in ſacrum vultum conſpuebant.

A Caipha ad Herodem CHRISTVS relegatur, Volens ſigna videre Herodes lætatur: Sed Dominus miraclâ non patrat in vanum, Vnde ſe Rex chlamide veſtit vt inſanum.

Odeſłał

Odesłał Pilatowi ná sądźie postawion/ Pilat widząc prawe° chciał by był wybawion: Ale chcąc lud vśmierzyć ono ich wołanie/ Zdał go ná przeokrutne katom biczowanie.

Po okrutnym vbiciu w cierniu koronowan/ Posądzon ná stolicy w pawłokę obleczon: Czy mu zá wiązáli Krolem go witáli/ Prorokuy kto cię bie wßak cię Bogiem zwáli.

Kazał go Pilat przywieść ná plác ták nagiego/ Oroż mácie głowiekámym zdántem prawego: Krzyknęli wßyscy głosem aby był krzyżowan/ Na nas/ ná nasze syny/ niechay będźie wydan.

Pilat potym przebaczył Boskiey niewinności/ Skazał ná śmierć Jezusá dla Żydowskiey złości: Wiedźion z miastá okrutnym krzyżem obciążony/ Ubit/ vpiwan/ zmordowan/ wßytek zekrwawiony.

O iáko tam żałośna miła Mátká byłá/ Jednego Syna maiąc/ tak marnie stracilá: Gdźie z daleká pod krzyżem krwawego zayrzała/ Snadź od wielkiey żałości práwie vmierálá.

Ony świece niewiáśty znáiąc go w piękności/ Płakały; dźiwuiąc się onej okrutności: Zabiegáiąc świętą twarz ze krwie ocierały/ Znaki świstey osoby przy nich zostáwały.

Relegauit Pilato vt iudicaretur,
Qui videns innocentem vult vt liberetur; Tamen volens fauorem plebis mitigare, Iussit carnificibus IESVM flagellare.

Post cruenta flagella spinis coronatus, In sede & purpura est ludificatus;
Et oculis velatus vt Rex saluetur, Prophetilare iussus, dum pugnis tractatur.

Posthac nudum in forum producens Pilatus, ECCE HOMO proclamat, à me non culpatus: Vociferantur omnes vt crucifigatur, Sanguis eius super se & prolem fundatur.

Pilatus hinc oblitus innocentis Dei, Damnat IESVM ad mortem vt volunt Iudæi: Ductus ex Vrbe graui cruce oneratus, Flagellatus, conspectus, fossus, vulneratus.

Quis hîc Matris dolores possit æstimare, Nato vnô priuari amato tam care: Dum à longe cruentâ sub cruce cernebat, Dolens, gemens, linquente anima languebat.

Illæ sanctæ Fœminæ quæ norûnt florentem, Plangunt modò videntes tam dira ferentem: Occurrentes sanguinem vultu detergebant, Et imaginem vultus sacri referebant.

Gdy przywiedźion ná mieyſce z odźienia rozebran/ Porzucon wznak ná drzewie okrutnie krzyżowan: Przybito ręce/ nogi/ ku gorze podnieśion/ Jáko łotr między łotry w pośrzodku zawieśion.

Vt adductus ad locum veſte ſpoliatur, Et ſupinus horrendæ Cruci applicatur: Manus, pedes transfixus ſurſum eleuatur, Et vt latro latrones inter collocatur.

Stał na krzyżu poſłuſzen Bogu Oycu ſwemu/ Prośił za krzyżownikí/ duſzę oddał temu: Powiedźiał/ iuż śię ſkończyło/ Mátkę Janowi dał/ Rzekł Pragnę; potym Heli: Heli głoſem wołał.

Pendet in cruce juſſis obediens' DEI, Oratis pro inimicis ſe commendat ei: Dixit, Conſummatum eſt, Matrem dat IOANNI, Sitit & clamat Heli, Heli, Lamazabathani.

Máło iego prawośći był nád nim poſtáwion/ Łotr uwierzył z práwice/ á tám był wnet zbáwion: Bok potym świátły włocznią okrutnie otworzon/ Wypłynęła krew z woda áż iuż był umorzon.

Cauſæ eius titulus ſupra ſe locatur, Latro credens, pœnitens ſalute donatur.: Latus ſacrum lancea militis apertum, Dat ſanguinem & aquam vitæ flumen certum.

Potym był z krzyża zdiion/ ſmutney Mátce podan/ Krwawy/ zbity/ zránion y/ woſzego ſtworzenia Pan: Łzami omyt/ ocieran/ máściámi pomázan. potym go w grob woźyli który był zgotowan.

De Cruce depoſitus triſti Matri datur, Cæſus occiſus eſt, qui cunctis dominatur.: Lachrymis ex vnguentis vnctus' modo pulchro Imponitur nouiter parato ſepulchro.

Ziemiá/ niebo/ powietrze y woſzyſtkie żywioły/ Wyſtąpiły z ſwoych ſtánow poſpołu z Anyoły: Piękne ſłońce ſtraciło ſwe zwykłe iaſnośći/ Żałuiąc Stworzyćielá iego niewinnośći.

Vt addu ctus ad locum veſte ſpoliatur, Et ſupinus horrendæ Cruci applicatur: Manus, pedes transfixus ſurſum eleuatur, Et vt latro latrones inter collocatur.

Pendet in cruce juſſis obediens' DEI, Oratis pro inimicis ſe commendat ei: Dixit, Conſummatum eſt, Matrem dat IOANNI, Sitit & clamat Heli, Heli, Lamazabathani.

Cauſæ eius titulus ſupra ſe locatur, Latro credens, pœnitens ſalute donatur.: Latus ſacrum lancea militis apertum, Dat ſanguinem & aquam vitæ flumen certum.

De Cruce depoſitus triſti Matri datur, Cæſus occiſus eſt, qui cunctis dominatur.: Lachrymis ex vnguentis vnctus' modo pulchro Imponitur nouiter parato ſepulchro.

Terra, áér, cum cælis, cuncta elementa, Dolent Dominum, promunt Angeli lamenta: Pulcher Sol á propria luce derelictus', Dolet quod ſuus Sator innocens afflictus.

Quanto magis dolere decet peccatores, Propter quos IESVS paſſus mortem & dolores: Defleamus vulnera gratiam fatendo, Ad hoc

Asżaby to niewiscey nam grzeſznym przyſtało/ Dlá których vmęczone to błachetne ciáło: Swięte rány opłákáć tákowe łaſkę znáiąc/ A wſzy-

ckie dobrodźieystwá z tego Páná maiąc.

A także odstąpiwszy náś swey wzgeśności / Dźiękuymy Pánu swemu z takowey miłości: A wszak to nam ná krzyżu iáwnie vkázuie / Rozpiąwszy obie ręce nas k sobie przyimuie.

Wszechmogący náś Pánie gdyś ták sobie przeyźrzał / Żeś w głowieczym plemieniu swe kochanie obrał: Raczyłeś dobrowolnie dáć sie zá nas męczyć / Nie dayże nas ná świecie y po śmierći drżeć. A.

cuncta quæcunque sunt bona habendo.

Sic linquentes commoda & commoditates, Reddamus pro amore Deo nostro grates: Amor pendet in Cruce & vt se impendat, Manus suas expandit, vt nos apprehendat.

Omnipotens Domine cum sic ordinasti, Atque genus humanum adeò amasti: Qui tantam Passionem pro nobis tulisti, Libera nos ab omni passione tristi. Amen.

Pieśń 10. o Męce Páńskiey.

IEZVSA Judaß przedał zá pieniądze nędzne / Bog Oćiec Synà zesłał ná zbáwienie dußne: *IEZVS* kiedy wieczerzał / swe Ciáło rozdawał / Apostoły swe mile swoią Krwią nápawał.

IEZVS w Ogrodźiec wstąpił z swemi Zwolennikámi / Trzykroć sie Oycu modlił zá swoie grzeßniki: Krwáwy pot z niego płynął dla bolu wielkiego / Duße miła ogláday miłośnika swego.

Żydowie zá nim biegli do Ogroyeá iego / Z świecámi / z pochodniámi / z kyimi / y z włoczniámi / Jákoby ná onego złodźieiá wielkieg. Niedbaiąc iż Bog Oćiec zesłał Synà swego.

Idem Latinè.

IESVM Iudas vendidit pro nummis nefandis, DEVS Natum tradidit pro nobis saluandis: IESVS quando cænabat, Corpus suum dabat, Apostolos dilectos Sanguine potabat.

IESVS Hortum intrauit cum sibi addictis, Ter Patrem exorauit pro nostris delictis: Sanguinem exsudauit ob magnum dolorem, Contemplare anima tuum amatorem.

Iudas venit ad Hortum, vt Dux Iudæorum, Omne genus Iudæi ferebant armorum: Persecuti sunt IESVM ceû latronem reum, Immemores à DEO missum esse eum.

IEZVS kiedy ſie wyźrzał przećiw nim wybieżał/ Pokornie ich zopytał kogoby ßukali/ Żydowie mu niewierni ták odpowiedźieli: *IEZVSA* Názáránſkiego/ Krolá Żydowſkiego.

IEZVS ná nie pokornie ſwym oblicżem weyźrzał/ Żydom ſie ſam pokazał wiernie im powiedźiał: Jaćiem ieſt ten ktorego ták pilnie ßukacie/ O niewierni Żydowie przedemno padayćie.

Judaß k niemu przyſtapił zdrádliwie obłapił/ Całował y pozdrawiał iakby przyiaćiel był: Ale z tyłu pokazał palcem Żydom iego/ Báranka niewinnego/ *IEZVSA* miłego.

Bo im to był známie dał/ kogo ia obłapię/ Całuie y pozdrowie wiaßąc tego kaie: Abyśćie mu nie ináli brata podobnego/ Żebyśćie mie nie mieli zá zdrayce ſwoiego.

Tam źle wßyſcy rzućili/ iako pſi wśćieklíwi/ *IEZVSA* obſtapili powroz nań włożyli: Opák ręce związáli Panu niebieſkiemu/ Bili/ plwáli/ targali/ káty nád nim byli.

IEZVSA miłe ſwego świety Piotr żálował/ Pana ſwego miłego ſwym mieczem bronić chćiał: Lecz mu Jezus powiedźiał/ ſchoway twoy

Poſtquam IESVS hoc vidit obuiam exiuit, Quem quærerent benignè ab eis quæſiuit? Cui reſpondet ille grex ſeu fæx populorum, Quòd IESVM Nazarænum Regem Iudæorum.

IESVS vultu benigno aſpiciens eos, In medium ſe offert nil cauens Iudæos: Dicit ego ſum, IESVS quem vos quæritatis, Ad hoc cadunt Iudæi corporibus ſtratis.

Iudas cum accedens fraude oſculatus, Dat oſculum, amplexus, vt amicus gratus: Sed à tergo Iudæis manu monſtrat eum: Tradens IESVM dilectum Agnellum nil reum.

Nam hoc ſignum dederat, quē ego amplexus, Salutabo oſculans, huíc vos date nexus: Ne errantes illius fratrem capiatis, Et hinc me proditorē veſtrum habeatis.

Ibi omnes vt canes irruunt furentes, Manus, funes, in IESVM vi inijcientes: Manus retrò ligarunt Domino cæleſti, Trudunt, nudant, humilem, ſanctum, immodeſti.

IESV dilecti malis Petrus indolendo, Euaginat gladium, Dominum tuendo: IESVS imperat enſem reponi vaginæ, En-

miecz Pietrze / Bo kto mieczem
woiuie / tego też mieczem zetrze.

IEZVSA miłosiwego Żydowie porwali / Baránka niewinnego rwali
y targali: Opak rece związali Panu
niebieskiemu / pędem wielkim bieżeli tu Maszu świętemu.

Kiedy przez most bieżeli sámi po nim
biegli / *IEZVSA* miłosiwego rzeką Cedron wielką: Maiąc y
nárzątac bez żádney łáskáwości / Nie
maiąc w pogárdzeniu nic świętey
miłości.

IEZVS ieśt policzek wźiąt v Annasza wielkiego / Do Kaiphasza posłan /
a tam wielce vpiwan: Oczy mu
záwiązáli Żydowie niewierni / Z
niego śie náśmiewali / ná oblicze pliwali.

IEZVS Stároście wydan / łáncuchem związány / Pilat Żydow ieśt
pytan w czym był záwiniony? Widząc go być bez winy / do Heroda
posłał / Żydowie nań skárżyli / ale
IEZVS milczał.

IEZVS z odźienia zwleczon / v słupá
związan / A tam bez miłosierdzia okrutnie bicowan: Krew z
ciáłá wypłynęła Panu niebieskiemu zrániona: Duszo miła egláday miłośnika swego.

IEZVS gdy vbiczowan / ná stolcu
posádzon / Cierniem ieśt koronowáni

se perit, qui ferit, edicens diuinè.

IESVM carum dilectum Iudæi cæperunt, Agnum lupi crudeles cinxerunt, traxerunt: Manus retrò ligantes Domino cælorum, Magno currunt impetu ad Vrbem Sanctorum.

Transeuntes per pontem ipsi ficcis plantis, IESVM mergebant vado Cedron fluitantis: Fessum aquis intrudunt impio affectu, Ne minimo honoris seruato respectu.

IESVS ad Annam ductus est collaphisatus, Ab hoc ad Caipham missus sputis conspurcatus: Oculis est velatus à nequam Iudæis, Ludibrium est factus consputus ab eis.

IESVS Præsidi datus catenis ligatur, Pilatus Iudæos rogat in quo accusatur? Et videns innocentem ad Herodem mittit, Iudæi fremunt, IESVS nec verbum emittit.

IESVS nudus ad durã columnam ligatur, Et sine pietate dirè flagellatur: Sanguis manat, & corpus plagis est confectum, Contemplare anima, vt tractas dilectum.

IESVS plagis confectus in sede locatur, Et vt magis ludatur spinis

wani

wan / á támie był wzgárdzon: Przed IEZVSEM klękali Żydowie mierźcie, Z Pana śię náśmiewali plwali nań mizerni.

IEZVS na śmierć Pilat niewinnie osądźił. Cesárza má Chrystusá welac / bárzo zbladźił: Marya Matka iego w ten czás śię smuciła Płakała y wzdychała / aż wżyła omdlałá.

IEZVS z Máistá wywiedźion krzyżem obćiążony / Z łotrámi iest porownan / iák robák wzgárdzony: Matká mu zabieżała chcąc go też oglądáć. A kiedy go wyzrzała iełá rzewno płakać.

IEZVSA mu krzyżuią / pátrzay duszo pilnie / Ręce / nogi przybito / krew z tego ran płynie: Matká gdy to wyrzałá ná ziemie vpadłá / Dla Synaczká świętego rádaby vmarłá.

IEZVS z krzyżem podnieśion pátrzcie Chrześćiánie / Miedzy łotrę postáwion droga krwią skropiony: Od Żydow był náśmiewan / gdy ná krzyżu wiśiał / IEZVS miłośćiwy Pan wszytko ſkromnie ćierpiał.

IEZVS miłośćiwy Pan gdy na krzyżu wiśiał. Żołćia z octem napatrzan iák Prorok powiadał: IEZVS gdy iuż vmierał wielkim głosem wołał / Heli / Heli. Oyczenszy czemuś mię opuśćił.

coronatur: Coram IESV Iudæi genua flectebant,
Serui nequam Dominum cæli irridebant.

Posthæc Pilatus IESVM morte condemnauit, Cæsarem Christo iudex præferens erravit: MARIA Mater eius tristis inde fuit, Ah quoties flens, dolens, & languescens ruit.

IESVS ductus ex Vrbe Cruce aggrauatus, Vermis factus, Latrones inter deputatus:
MARIA iuit obuiam se volens videre, Et vt vidit nequiuit non nimium flere.

IESVS crucifigitur, ô mens contemplare, Manus, pedes transfixus & sanguinis mare: Contemplando hæc cuncta Mater, & videndo, Præ dolore vult mori nato condolendo.

In Cruce exaltatum IESVM cùm videmus, Inter Latrones pictum, crucis cernemus:
A Iudæis illusus in Cruce suprema, IESVS noster amator patitur extrema.

IESVS noster dilectus Cruci applicatus, Vt scriptum est, aceto cum felle potatus: IESVS moriens magna voce exclamauit, Heli, Heli, his DEVM verbis compellauit.

IEZVS śię Oycu modlił zá swe krzyżowniki/ Smutna Matka pocieszył/ totrá y grzeßniki: Gdy wßytkiego dokończył/ swey głowy nakłonił/ Duß swoię wypuścił Oycu to polecił.

IEZVSA vmárłego ſtworzenie płákało/ páná swego miłego bárzo żałowało: Słońce śię też záćmiło/ ziemiá bárzo drżałá/ Opoki śię padáły/ groby otwierały.

IEZVSOWA Mátuchná gdy pod krzyżem stałá/ Bok iego włocznia przeßłot z boleścia widziáła: Krew y woda płynęła z boku náświętßego/ Jego miła Matuchná żałowałá tego.

IEZVS z krzyżá zdeymowan czćiu niebßpornego/ Marya płaßczowałá Synaczká swoiego: Ciało máściami Joseph z Nikodymem gćili/ W Syndon ie owinowßy/ w nowy grob włożyli.

My przy grobie ſtoiąc ná płácz śię też zbierzmy. Kto co/za kogo/czemu cierpi/to rozbierzmy: Za ktore grzechy ktora boleść plaga tego Duß moią ogláday miłośnika swego.

O Jezu Názáráński/ o Krolu Zydowßki/ Obron lud Chrześćiański od mocy Pogáńßk: Dla twey męki y Matki odpuść náße złości/ Day po náßym skonániu niebießkie rádości/ Amen.

IESVS pro inimicis Patrē exorauit, Matrem Ioanni, Regnum Latroni monſtrauit: Omnibus cōſummatis caput inclinauit, Et emittens Spiritum Patri cōmendauit.

IESVM paſſum, mortuum, naturæ dolebant, Cuncta ſuum Dominum creata plangebant: Sol obſcuratus, terra tremuit commota, Petræ ſciſſæ, ſepulchra patuêre mota.

IESV ſub Cruce Mater dolorosa ſtabat, Latus eius lancea perfodi ſpectabat: Sanguis & aqua ſacro de latere fluxit, Cernens ista immenſo Mater planctu luxit.

IESVS Cruce depoſtus horis veſpertinis, Mater Natum geſtauit manibus diuinis: Ioſeph & Nicodemus corpus inunxerunt, Inuolutum ſepulchro nouo immiſerūt.

Et nos ſtantes ad IESV ſepulchrum ploremus, Quis, quid, pro quo, & quare paſſus eſt penſemus: Ob quas noxas, quas plagas tulit & dolorem, Contemplare anima tuum amatorem.

O IESV Nazarene, ô Rex Iudæorum, Tuam plebem tuêre à vi paganorum: Paſſionis & Matris tuæ per virtutem, Da veniam & lætam poſt mortem ſalutem. AMEN.

Pieśń II. o Męce Páńskiey.

MAdrość Oycá niebieskiego /
Chrystus on wieczny Syn iego:
Przyszedł w niskość świátá tego:
By nas z piekłá wytrwał złego.
W wielkiey pokorze w cichości /
Nie lutuiąc swey trudności:
Dla národu człowieczego /
Widząc wielki upad tego.
Z oney Bostkiey miłości /
Przyiął na się náße złości:
Podiął męke dobrowolną /
Przez naßę krewkość swawolną.
O gdyby to kto obaczył /
Co ten Pan vczynić raczył:
Iż dla człowieka grzesznego /
Nie litował Bostwá swego.
Stał na krzyżu záwieszony /
Wßytek świętą krwią skropiony:
Żygąc z wielkiego pragnienia /
Nadznemu człeku zbawienia.
W oney swey srogiey męce /
Rozćiągnąwßy obie ręce:
Wołał: Podźćież mi mili /
Byście się mną pocießyli.
A my nic niebacząc tego /
Dobrodzieystwá Páná swego:
Wolemy świátu folgować /
Jego złych spraw náśladować.
Ták nas barzo rozbujało /
W grzechach náßych márne ćiáło:
Ktore swawolnie kochamy /
O twa láska nic niedbamy.
Ano Pan swe świáte ćiáło
Dał aby zá nas ćierpiáło:

Idem Latinè.

SApientia æterna,
Proles DEI sempiterna:
Venit in mundi profundum;
De profundis saluans mundum.
In summa humilitate,
Et laborum grauitate:
Ægrum genus vt humanum,
Saluans malis reddat sanum.
Sic amoris motu sui,
Ob amorem homo tui:
Subit pœnas, culpâ mundus,
Qua mundus sceret immundus.
Quis hoc vnquam æstimauit,
Quantum facinus patrauit:
Dum pro homine misello,
Passus Deus licto cælo.
In crucè extensus stabat,
Totus cruore flagrabat:
Arens magna siti clamat,
Sitit salutem quam amat.
Et in illa Passione,
Manuum expansione:
Iubet ad se nos venire,
Qui solamen vult audire.
Sed nos cæci insentati,
Amoris tanti ingrati:
Malumus ire post mundum,
Vijs malis in profundum.
Tantum caro hæc vesana,
Insolescit malis vana:
Vt furens amore sui,
Sit immemor DEVS tui.
Sed dat DEVS Corpus sacrum,
Et Sanguinem in lauacrum:

Nam

Nam żywość mieyscá onego,
Przez Adama straconego.
A tak wszechmogący Panie,
Racz dać z łaski swey vznánie:
Bychmy cię prawie poznali,
Woley twey náśladowali.
Racz nas przez swą śrzęgę męke,
Przyiąć pod swą mocną rękę:
Boć o nas złe z każdey strony,
Nie będźieli twey obrony.
Nieprzyiaciel zewsząd dośćé,
A gdźież mamy ręce wznośić:
Jedno ku tobie naß Panie,
Gdyż w tobie naße vfanie.
O Oycze naß dobrotliwy,
Rácz że nam będź miłośćiwy:
Nas marnotrawne synaczki.
Przyimi wziąwszy niedźiaczki.
Boćieśmy wielce zgrzeszyli,
Y Maiestat twey obrazili:
Wżakże z swey Boskiey miłośći,
Racz odpuśćić naße złości, A.

Vt intret homo perfectus,
Vnde Adam est eiectus.
Ipse DEVS tu æterne,
Da gratiam hanc supernè:
Te noscamus, te sequamur,
Iussa tua exequamur.
Tu per tuam Passionem,
Fac nobis protectionem:
Vndequaque, nam perimus,
Ni asylum te adimus.
Hostis vndiqúe vesanus,
Quò leuemus nostras manus:
Nisi ad te Creatorem,
Spem nostram & Redemptorẽ.
O Pater noster benigne,
Clemens proli sis maligne:
Filiolos nos prodigos,
Iuua gratiæ indignos.
Scimus multum nos peccasse,
Te peccatis irritasse:
Sed pro tua pietate,
Munda nos iniquitate, Amen.

---

12. Planctus B. M. Virg.

STabat Mater dolorosa,
Iuxta Crucem lachrymosa,
Dum pendebat Filius.
Cuius animam gementem,
Contristantem & dolentem,
Pertransiuit gladius.
O quam tristis & afflicta,
Fuit illa benedicta,
Mater Vnigeniti.

Idem Polonicè.

STatá Mátka boleśćiwa
Pod krzyżem bárzo płáczliwa/
Ná którym iey Syn wiśiał,
Ktorey duße wzdychaiąca/
Vcrapiona boleiąca/
Mieć boleśći przebiiał.
O iák smutna y strapiona/
Mátká tak Błogosławiona/
Sy ná iednorodzonego.

Quæ

Quæ mœrebat & dolebat,
Et tremebat cùm videbat
Natipœnas inclyti.
Quis est homo qui non fleret,
CHRISTI Matrem si videret
In tanto supplicio.

Quis non posset contristari,
Piam Matrem contemplari,
Dolentem cum Filio?
Pro peccatis suæ gentis,
Vidit IESVM in tormentis,
Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum,
Morientem desolatum:
Dum emisit Spiritum.
Eia Mater fons amoris,
Me sentire vim doloris;
Fac vt tecum lugeam.

Fac vt ardeat cor meum,
In amando CHRISTVM Deum,
Vt ei complaceam.
Sancta Mater istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.

Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati:
Pœnas mecum diuide.
Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.
Iuxta crucem tecum stare,
Te libenter sociare,
In planctu desidero.

Która płákálá y żálá/
Z żalu drżálá gdy widźiálá
Męki Synà milego.
Ktożby mogł być tak okrutnym/
Coby wespoł nie był smutnym/
Z Matką Bożą strapioną.

Ktoby sie nie musiał smucić/
By ieno mogł okiem rzucić:
Matkę z Synem zmęczoną.
Zá narodu swego złości/
Widźi IESVSA w gorzkości:
Ná męki podanego.

Widźi Synà namiłszego/
Vmieraiąc wzgárdzonego:
Gdy oddał Ducha swego.
Eia o Matko miłości/
Day abym z tey twey miłości
Żáplakał y żabolał.

Day by serce me płákáło/
Chrystá Boga miłowáło/
Bym náden nie miłował.
Swięta Matko racz to sprawić/
Wszytkie rany w serce wprawić:
Mnie vkrzyżowánego.

Synà twego zránionego/
Dla mnie tak vmęczonego/
Podźiel zemną bol tego.
Day mi z tobą płákáć szczerze/
Z vkrzyżowanym w tey mierze/
Poki żyie vmierać.
Day mi stáć pod krzyżem z tobą/
Á wspolnym żalu być z sobą:
Á w tym miłości zawieráć.

Virgo Virginum præclara,
Mihi iam non sis amara,
Fac me tecum plangere.
Fac vt portem Christi mortem,
Passionis eius sortem,
Et plagas recolere.
Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari,
Ob amorem filij.
Inflammatus & accensus,
Per te Virgo sim defensus,
In die Iudicij.
Fac me cruce custodiri,
Morte Christi præmuniri,
Confoueri gratiâ.
Quando corpus morietur.
Fac vt animæ donetur,
Paradisi gloriâ, Amen.

Panno z Pánien názácnieyßá /
Bys nie bytá zátobnieyßa /
Niechci płaczu pomoge.
Day mi męke Pánską nosić /
Rány iego świete głosić /
Z tych one iak mogę.
Day mi zránić ránom iego /
Vczuć smák krzyża świętego /
Przez miłość Syná twego.
W ogień dany zápalony /
Przez cię niech będę broniony /
Panno dniá ostátniego.
Niech mi Pánski krzyż zasłoną /
Niech mi śmierć będzie obroną /
Z táską ręczy cáła.
Kiedy dusza wyndzie z ciałá /
Spraw by się w niebo dostáłá /
Gdzie więczna Ześć y chwałá A.

---

13. Hymnus de Horis Passionis Dñi.

PAtris sapientia veritas diuinâ,
DEVS homo captus est hora matutina:
A suis discipulis cito derelictus,
A Iudæis venditus, traditus, afflictus.
Horâ primâ ductus est IESVS ad Pilatum, Et à falsis testibus multum accusatum: In collo percutiunt manibus ligatum,
Conspuentes faciem vt est prophetatum.
Crucifige clamitant, horâ tertiarum, Illusus induitur veste purpu-

Idem Polonicè.

MAdrość y prawdá więczna Oyca wßechmocnego Bog wcielony poiman zasu zarannego / Od swoich Zwolennikow záraß opußczony / Bedac Zydom w moc przedan wielce byt strapiony.
Przed Pitatem Pan Panow pierwßey godzien godziny / Tam fałßywi świadkowie kładli nan swe winy. Opak ręce związawßy / okrutnie go bili / Plwániem wedlug Proroctwá twarz świętą zpecili.
W trzecią godzinę Zydzi ukrzyżuy wołaią / Przybrawßy go w purpu-

purpu-

purpuratum: Caput eius pungitur corona spinarum, Crucem portat humeris ad locum pœnarum.

re/ Páná pośpiewáią. Głowę iego cierniowa korona ſtrwawiłi/ Krzyż do mieyſcá ná ſobie dźwigáć przymuſili.

Hora Sexta IESVS eſt cruci conclauatus, Præ tormentis ſiciens felle ſaturatus: Pendens cum latronibus par his deputatus, Sinister hunc reprobat latro ſceleratus.

Szoſtey godźiny Páná ná krzyż rozciągnionego/ Od bolu prágnącego żołcią napawáno: Do łotrow był przyrownan/ przy nich záwieſzony/ Wyrzekł ſie go nieſzczęſny on łotr z lewey ſtrony.

Hora Nona Dominus IESVS exſpirauit, Heli clamans, animam Patri commendauit: Latus eius lancea miles perforauit, Terra tunc contremuit, ſol ſe obſcurauit.

O dźiewiątey godźinie Heli Pan záwołał/ Gdźie umieráiąc/ Oycu Duchá ofiárował: Źrzodło w boku przeklotym nam ſie otworzyło/ Ziemia ſrodze záđrżáłá/ ſłońce ſie záćmiło.

De cruce deponitur hora Veſpertina, Fortitudo latuit in mente diuina: Talem mortem ſubijt vitæ medicina, Heu corona gloriæ iacuit ſupina.

Z krzyżá w ten cżás był zdięty gdy nieſzporna chwilá/ Długo Boſka wſzechmocność złym powoli była: Tak ſrogą mękę podiął Pan wſzego ſtworzenia/ Dochodząc ſtráconego ludzkiego plemienia.

Hora Completorij datur ſepulturæ, Corpus CHRISTI nobile, ſpes vitæ futuræ: Conditur aromate, complentur ſcripturæ, Iugis ſit memoria, mortis eius curæ.

Pod wieczor Ciało świętę maścią pomázano/ Wedle piſmá wzamknionym grobie położono: Wtey męce eſt nádźieią żywotá wiecznego/ Przeto niech nie wychodźi nigdy z ſerca mego.

Has Horas Canonicas cum deuotione Tibi CHRISTE recolo pia ratione: Vt qui pro me paſſus es amoris ardore, Sis mihi ſolatium mortis in agone, AMEN.

Te pamiątkę o Chryſtę godźiny twoiey męki Wſpominam czyniąc tobie zá nie wiecżne dźięki: A ty iáko ſrogą śmierć zniosł dla mnie grzeſznego/ Nie opuſczay mię z łaſki do ſkońánia mego/ Amen.

PROCESSTA NA KWIETNą NIEDZIELę.

CVm appropinquaret Dominus Hierosolymam, misit duos ex Discipulis suis, dicens: Ite in Castellum quod contra vos est, & inuenietis pullum asinæ alligatum, super quem nullus hominum sedit: soluite & adducite mihi. Si quis vos interrogauerit, dicite, opus Domini est. Soluentes & adduxerunt ad IESVM, & imposuerunt sibi vestimenta, sedit super eum.

ZNiebá zestáły Syn Bogá żywego /
Gdy w Jeruzalem wieżdżał czasu swego:
We wśi Bethánie rzekł vczniom gotowe
Słowá tákowe.
Dwáy do Miasteczká teráż pobieżyćie.
Które przed sobą leżące widżićie:
Wnie przywiedżećie z Oślicą oślątko/
Dwoie bydlątko.
Jeśliby wam kto chćiał trudnieści zadáć/
Moie potrzebe máćie opowiadáć:
Dosyć vczyni rey to Pánskiey woli/
Záráz pozwoli/
Wszytkie te rzeczy dźieią śie dla tego/
Że to rzeczono z pismá Prorockiego:
Corko Syońska Krol iedźie ku robie/
W cichey osobie.
Co Pan rostázał słudzy vczynili/
Jego ná bydle przyśiedszy wsádźili:
Tłuszcze ná droge wielkie zabieżały/
Pánu śpiewały.

Alij expandebant vestimenta sua in via.

Jedni poczćiwość tákę wyrzadzáli/
Co ná przećiwko Panu wychadzáli:
Kedy miał iáchać rzucáli ná źiemię
Swoie odźienie.

Alij ramos de arboribus prosternebant.

Drudzy postugi tákie wyrzadzáli/
Roszczki źielone z drzew obłamowáli:
Ścieląc ná źiemie/ niechay Pánu bedźie/
Gzodobá wszędźie.

Et qui sequebantur clamabant Osanna: Benedictus qui venit in nomine Domini: Benedictum regnum Patris nostri Dauid Osanna in excelsis miserere nobis, Fili Dauid.

A drudzy záśie zá Pánem chodzili /
Do niego tákim sposobem mowili:
Zbáw nas zmiłuy śie / nie opuszczay Zydow/
Synu Dawidow.

Cùm audisset populus quia IESVS venit Hierosolymam, acceperunt ramos Palmarum, & exierunt ei obuiam, & clamabant pueri dicentes.

Skoro pospolstwo o tym vsłyszało/
Że Jezus iedźie wnet mu zabieżało:
Niosąc gałązki z drzewá pálmowego/
Z serca prawego.

Hic est qui venturus est in salutem populi.

Dźiatki Zydowskie zabiegszy śpiewały/
Wdźięcznymi głosy Páná wyznawały:
Ten iest co przezen ludzkie pokolenie
Wezmie zbawienie.

Hic est salus nostra & redemptio Israel.

Dźiątki powtore przez Ducha świętego
Wołáło ten iest/ ktory ludu swego
Z mocy Szatánskiey iest Odkupićielem/
Y Zbawićielem.

Quantus est iste, cui Throni & Dominationes occurrant.

O iáko zacny y iáko Pan wielki/
Jáko przemożny ten iest ná czas wszelki:
Któremu záśli w drogę Anyołowie/
Wszyscy Throności.

Noli timere filia Syon, ecce Rex tuus venit tibi? Sedens super pullum asinæ, sicut scriptum est.

Zátłosna boiáźń niechay precz odeydźie/
Corko Syońska oto Krol twoy iedźie:

Ztobie

Krolu Krol ćichy/ znay z Pisma świętego/
Oślice tego.

Salue Rex Fabricator mundi, qui venisti redimere nos.

Záwitay Krolu zbáwićielu świátá/
Ciebie przez długie czekáliśmy látá:
Tyś przyszedł zbáwić człowieká grzesznego/
Tobie wiernego.

Ante sex dies solennis Paschæ, quando venit Dominus in ciuitatem Ierusalem, occurrunt ei pueri: & in manibus portabant ramos Palmarum; & clamabant voce magna dicentes: Osanna in excelsis. Benedictus qui venit in multitudine misericordiæ: Osanna in excelsis.

Kiedy sześty dzień był przed Wielkonocą/
Do Jeruzalem wieżdżał dziwna mocą:
Dziatki wychodzą z Pálmámi ku niemu/
Spiewáiąc iemu.
Wiech chwálá Bogu z ust nászych wypływa/
Ktory ná niebie wysokim przebywa:
A ty co idźiesz k nam błogosławiony/
Bądź pochwalony.

CHORVS

Gloria, laus, & honor, tibi sit Rex Christe redemptor, cui puerile decus prompsit Osanna pium.

Chwałá/ sławá/ y wszelka cześć bądź tobie o Krolu naś Páńie/ ktoremu dźiecinny głos poie: Imiłowánie rácz być twoie.

Israel es tu Rex Dauidis & inclyta proles, nomine qui in Domini Rex benedicte venis.

Izráelski ieśtes Krolewić/ Dawidow Syn y też rodźić: wszego świátá prawy dźiedźić/ ciebie Krolu idźiem chwalić.

Cœtus in excelsis, te laudat cœlitus omnis, & mortalis homo, Et cuncta creata simul.

Anyeli ná wysokości/ Swieći w niebie dźiś chwalą ciebie: Wszelka płeć/ wszyscy ludźie/ wsze stworzenie chwali ciebie.

Plebs Hebræa tibi cum palmis obuiam venit, cum prece, voto, hymnis assumus ecce tibi.

Lud Zydowski wyszedł k tobie/ z Pálmámi ná cześć tobie: á my grzesni Chrześćianie/ z nabożeństwem chwalem ćiebie.

Hi tibi passuro, soluebant munia laudis, nos tibi regnanti, pangimus ecce melos.

Gwo réce náśe obie/ pálmy niosąc idźiem k tobie: twey miłości prosim ćiebie/ rácz nam dáć krolować w niebie.

Hi placuere tibi, placeat deuotio nostra: Rex pie, Rex clemens, cui bona cuncta placent.

Bądź tobie lubé śpiewánie náśe/ ktore czyniem Chryste głosem: Krolu chwały y miłości/ oddal od nás wszytkie złości.

Pueri Hebræorum, Tollentes tamos oliuárum: Obuiam venerunt Domino clamantes, & dicentes: Osanna in excelsis.

Dźiatki Zydowskie z roścżki oliwnymi
Záchodzą Pánu z głosy tákowymi
Zmiłuy sie Pánie/ zbaw nas z twey miłości/
Má wysokości.

Pueri Hebræorum, Vestimenta prosternebant in via: Et clamabant dicentes: Osanna Filio Dauid: Benedictus qui venit in nomine Domini.

Dźiatki Zydowskie źiemé przyśćrywały
Swymi szatami/ y tak zawołały:
Synu Dawidow zbaw nas z twey miłości/
Má wysokości.

1. Occurrunt turbæ cum floribus & palmis redemptori Domino.

Záchodzą tłuszcze z kwiatkámi wonnymi/
Má przećiw Bogu/ z pálmámi ślicznymi:
Służą zwyćiężcy/ stawią prawdźiwego
Synà Bożego.

2. Occurrunt turbæ cum floribus & palmis redemptori Domino.

Poezły wychodzą ku Pánu rożlicźne/
Rzucáią kwiátki dźierżą pálmy ślicźne:
Czynią postugi Pánu pokornemu/
Zwyćiężcy swemu.

3. Occurrunt:

Wielka to miłość oney tłuszcze była/
Ji praca żadna im przykra nie była:
Dla Páná swego ták sie wwináłá/
Bogá wszywáiąc.

Et victori triumphanti digna dant obsequia. Filium Dei ore gentes prædicant, & in laudem Christi voces tonant per nubila. Osanna.

Zwyćiężcy z wielkim tryumphem zacznemu
Służył świat/ iáko Synowi Bożemu:
Rozległy sie z wielką chwałą głosy/
Aż pod niebiosy.

Fulgentibus Palmis prosternimur aduenienti Domino: huic omnes occurramus cum Hymnis & canticis glorificantes & dicentes: Benedictus Dominus.

Jásność wielka po święcie/
Pálmy sie lśnią y kwiecie:
Ná oblicze padaymy/
Bogá ná ziemi znaymy.
My też wszyscy żábieśmy/
Ná sercach rádość nieśmy:
Rożlicznie mu śpiewáiąc/
Błogosłáwiony mowiąc:
Witay Błogosłáwiony/
Zdawna oczekiwany/
Ciebie dźiś wyznawamy/
Z ogiem być naszym znamy.

Scriptum est enim, Percutiam pastorem, & dispergentur oues gregis: Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam, ibi me videbitis, dicit Dominus, Amen.

Nokturny ná Wielki tydźień.

KYrie eleison. *Alter* Domine miserere. *Chorus.* Christus Dominus factus est obediens vsque ad mortem. *Puer.* Kyrie eleison. Christe eleison. *Sacerdos.* Qui prophetice promisisti, ero mors tua ô mors. *Puer.* Domine miserere. *Chorus.* Christus Dominus factus est obediens vsque ad mortem. *Puer.* Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleyson. *Sacerdos.* Qui expansis in cruce manibus traxisti omnia ad te sæcula. *Chorus.* Rex Christe factor omnium, redemptor & exedentium, placare votis supplicum, te laudibus colentium.

Pueri primi Chori.

LAus tibi Christe qui pateris, in Cruce pendens pro seruis, qui cum Patre regnas in cælis, nos reos salua in terris. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Christe eleison, Kyrie eleison. *Pueri secundi Chori.* Christe audi nos, salua nos. *Pueri tertii Chori.* Maria sis propitia, Maria ora pro nobis. *Chorus.* Cuius benigna gratia crucis per almæ vulnera, virtute soluit ardua, primi parentis vincula.

Chwałá tobie Chryste/ iżeś cierpiał/ zá nas zá grzeßne swoie krew przelał: ieden krolusz z Oycem ná niebie/ zbawże nas grzeßnie ná ziemi/ Kyrie eleison/ Chryste eleison/ K. C. K.

Chryste rácznas wysłuchać/ raczyß nam swoie miłość dać.

Máryo bądź miłościwa/ Márya módl sie zá námi.

Chorus. Qui ex Creator syderum, Regem subiisti carneum, dignatus est hanc vilissimam pati doloris formulam.

Pueri. Sancta Maria tuus Filius, IESVS Christus noster Dominus, moritur in cruce pro hominibus, vt regnemus cum eo in cælestibus. Kyrie eleison. Christe eleison, &c.

Christe audi nos, salua nos.

Maria sis propitia, Maria ora pro nobis.

Chorus. Ligatus es vt solueres mundi nuentis complices, per probra regens crimina, quæ mundus auxit plurima.

Pueri. Swięta Márya twoy miły Syn/ Jezus Chrystus náß miły Pan/ vmárł ná krzyżu zá wßytek lud/ aby nas tám domieścił gdźie krolusz sam, Kyrie eleison/ Chryste eleison/ K. C. K.

Chryste rácz nas wysłuchać/ raczyß nam swoie miłość dać.

Márya

Márya bądź miłośćiwá / Márya modl ſie zá námi.

Chorus. Cruci Redemptor figeris terram, ſed omnem cunctis tradis, potentem ſpiritum nigreſcit atque ſæculum.

Pueri. In horto flexis genibus Patrem precabatur, cælico ab Angelo confortabatur: nam ex eius corpore guttæ manarunt, mixtæque cum ſanguine in terram ſtillarunt. Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon, K.C.K.

Chriſte audi nos, ſalua nos.

Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Ch. Mox in paternæ gloriæ, victor reſplendens culmine, cum ſpiritu numine, defende nos Rex optime. *Pueri.*

Bleczał w Ogroycu Oycu ſie modlił / Anyoł z niebá ieſt go pocieſzył / z iego ćiełá pot ſie wylał / zmieſzał ſie ze krwią / aż na ziemi ſtał. Kyrie eleiſon / Ch. ić.

Chryſte rácz nas wyſtuchać / rácz yß nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa / Márya modl ſie zá námi.

Feria Sexta reliquum.

PEndens in cruce noſter Saluator, lancea latus eius perforatur: lumen ſolis obſcuratur, ſcinduntur petræ, terra mouetur. Kyrie eleiſon.

Chriſte audi nos, ſalua nos.

Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Záwieſzon ná krzyżu nás miły Pan / bok iego włocznia ieſt przebodzion / świátłość ſłonecznа ieſt ſie záćmiłá / opoki ſie podały ziemiá ſie trzeſłá. K.C.K.

Chryſte rácz nas wyſtuchać / rácz yß nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa / Márya modl ſie zá námi.

Maria Magdalena ibat ad tumulum, obviamque habuit Chriſtum Dominum, in alieną ſpecie ſibi apparuit, vt hortulanum eernere ipſum adorauit. K.C.K.C.K.

Chriſte audi nos, ſalua nos.

Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Márya Mágdálená gdy do grobu ßłá / w inßey perſonie Chryſtá vyrzálá / by był ogrodnik ieſt mniemałá / dwoie iemu dałá gdy go poznałá. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſtuchać / rácz yß nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa / Márya modl ſie zá námi.

Pilatus iudex iniquus IESVM condemnauit, Herodes cum ſeruis ipſum illuſit, alba veſte indutum Pilato remiſit, flagellatus ducitur vt crucifigatur. K. C. K. C. K.

Chriſte audi nos, ſalua nos.

Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Pilat ſędźia złośliwy Jezuſá oſądźił / Herod z ſwymi ſługámi z niego ſie naśmiewał: w białe odzienie ieſt obleczon / do Piłata poſłan aby był bićzowan. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſtuchać / rácz yß nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa / Márya modl ſie zá námi.

O dolóſe Iuda repletus ſcelere, mundi Saluatorem non ſpernis tradere, ob hoc inferni cruciamina, tibi non deerit per cuncta ſæcula. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. &c.

Chriſte audi nos, ſalua nos.

Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

O niewierny Judaßu coś to vdźiałał / iżeś ſwego Páná zdradliwie przedał: przeto tobie mieſká ieſt zgotowána / aby twoia dußá w piekle gorzáłá. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſtuchać / rácz yß nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa / Márya modl ſie zá námi.

PIESNI WIELKONOCNE.

Cantio Paschalis.

SAlue festa dies, toto venerabilis orbe,
Quâ DEVS infernum vicit, & Astra tenet.
Ecce renascentis testatur gratia mundi,
Omnia cum Domino, dona redisse suo.
Namque triumphanti post tristia Tartara: CHRISTO
Vndique fronde nemus, gramina flore fauent.
Legibus inferni oppressis, supra Astra meantem,
Laudant ritè DEVM, lux, polus, Astra, fretum.
Qui crucifixus erat DEVS, ecce per omnia regnat,
Dantque Creatori cuncta creata precem.

Idem Polonicè.

WItay dniu Swiety żodány/
Na wszystek świát zawolány:
Gdy Pan piekło burzac wstawa/
Zwyćięzca nieba dostawa.
Oto gdy sie Pan odradza/
Wszytek sie z nim świat odmladza:
Wszytko z Panẽ swym stworzenie/
Ma swych dárow przywrocenie.
Bowiem gdy Pan tryumphuie/
Káżda śie rzecz z nim radnie:
Drzewo liśćiem kwieciem trawá/
Chwały Pańskiey moc wyznawa.
Gdy piekielne prawo znośi/
A w niebo śie Pan podnośi:
Wszytko Panu chwałe dáie/
Okrag nieba ziemskie kraie.
Bog co był vkrzyżowány/
Wszędzie za Krola przyznány:
A wszytko stworcy stworzenie/
Dáie pokłon/ modły/ pienie.

Druga Pieśń Wielkonocna.

PRzez twoie świáte zmartwychwstánie/
Boży Synu odpuśćiś nam náße zgrzeßenie:
Wierzymy iżeś zmartwychwstał/
Żywoteś naß náprawił/
Smierćiś wiecznęy nas zbawił/
Swoiś moc zgáwił.

Idem Latinè.

PER tuam sanctam resurrectionem,
Fili Dei, da reis remissionem:
Credimus te surrexisse,
Vitam nostram restaurasse,
Morte æternâ saluasse,
Tuam vim monstrasse.

Trzeciá

Trzecia Pieśń Wielkonocna.

WEsoły nam dzień nástał / Gdy Pan Chrystus zwyćięzył trzećiego dnia Zmartwychwstał:
Tego dniá weśoleć / prośmyż Króla niebieśkieć / by nas ochował od piekłá gorącego: aby nas domieścił rádości Króleśtwá niebieśkie.
Byśmy z grzechow powstáli / Páná Jezu Chrystá naśladowali / a po śmierći na wieki ná wieczne z nim krolowáli.

Idem Latinè.

LÆta dies illuxit,
Quam Saluator reduxit,
Quando victor surrexit.
Ergo lætâ hac die,
DEVM rogemus piè:
Vt nos saluans inferno,
Locet Regno æterno.
Vt à noxis surgentes,
JESVM CHRISTVM sequentes,
Dum vitam finiemus,
In æternum regnemus.

Czwarta Wielkonocna.

CHrystus Pan zmartwychwstał / Zwyćięstwo otrzymał:
Bo zburzył śmierć srogą / Swoią śmiercią drogą / Alle. Ky.
Zwalczył cżártá złego / Á stárł głowę iego:
Człowieká grzeßnego / Wydárł z mocy iego / Alle. Kyrie.
Srodze grzech porażił / A moc iego stáżił:
Żywot náß náprawił / Toć z łaski swoiey spráwił / Alle. Ky.
O CHRISTE náß Pánie / Przez twe Zmartwychwstánie:
Day nam z grzechow powstáć / Łaski twoiey dostáć / Alle. Kyrie.
A potym kłopoćie / Day w wieczným żywoćie:
Widzieć Oycá swego / Bogá wßechmocnego. Alle. Ky.

Idem Latinè.

CHRISTVS resurrexit,
Triumphum erexit:
Morte vicit mortem,
Propter noſtram ſortem. Al. Ky.
Victor CHRISTVS viuit,
Vim Ditis contriuit:
Infernum proſtrauit,
Et nos liberauit. Alleluia. Kyrie.
Lætetur peccator,
CHRISTVS Imperator:
Peccata tranſportat,
Salutem apportat, Alle. Kyr.
CHRISTE victor fortis,
Proſtrata vi mortis:
Da relictis noxis,
Vitam orthodoxis. Alle. Kyrie.
Vitam poſt tranſactâ,
In luce exactâ:
Fac nos te videre,
Cum Patre gaudere. Alle. Kyr.

Piąta Pieśń Wielkonocna.

WEsoły nam dzień nástał/
Ktore' z naß káżdy żądał: Teğ
dniá Chryſtus zmartwychwſtał/ All.
Alleluia/ Alleluia/ Krol niebieſki
k nam záwitał: Jáko śliczny
kwiát rozkwitnął/ Alleluia.
Záwitał pożądaiący/ Chryſtus Pan
Bog wßechmogący: Wyrwał
Oyce z diabley mocy. Alleluia.
Piekielne mocy zwoiował/
Nieprzyiaćiele podeptał:
Nad ietymi ſie zmiłował/ Alle.
A ći co w odchłániách byli/
Z radośćią go przywitali:
Ktorego zdawna żądali/ Alle.
Potym ſwą mocą zmartwychwſtał/
Pieczęći z grobu nie rußał: Ná
ſtroże wielki ſtrách powſtał. Allel.
A gdy P. Chryſtus zmartwychwſtał.
Wprzod ſie Matce ſwey pokazał:
Potym ktorych vmiłował/ Allel.
Matká iak pierwßa w miłości/
Pierwßa byłá y w żáłości:
Pierwßa z Panem y w rádości Al.
Stad Anyeli iey winßuiąc/ Spol-
na rádość z námi czuiąc: Ták
śpiewaią wykrzykáiąc/ Alleluia.
Krolewno nieba weſel ſie/ Że lud
zwyćiężył pokon ſie: Od naß ześ
ſie iak godzi ſie/ Alleluia.
Chryſte przez twe Zmartwychwſtá-
nie Day nam grzechow odpußcze-
nie: A potym ußne zbáwienie. Al.

Idem Latinè.

LÆta dies nobis data,
A ſingulis exoptata:
Chriſto ſurgenti ſacrata. Alle.
Alleluia, Alleluia, Rex cæli no-
bis aduenit, Ve. flos vernus pul-
cher venit, Alleluia.
Venit verus victor mortis, Chri-
ſtus homo, DEVS fortis: Sal-
uans Patres ditis portis. Alle.
Vicit ſtygis potentiam, Calcans
hoſtis ſuperbiam: Et captiuis
dans gratiam. Alleluia.
Et qui in limbo fuerunt, Læti Chri-
ſtum exceperunt: Quem dudũ
exoptauerunt. Alleluia.
Poſt propria vi vtendo, Signa tum-
bæ nil mouendo: Surgit cuſto-
des terrendo. Alleluia.
Quando Chriſtus reſurrexit, Pri-
mum Matri ſe retexit: Et quos
poſt illam dilexit. Alleluia.
Mater vt prima amore, Prima fuit
& mærore: Prima gaudet Salua-
tore, Alleluia.
Huíc Angeli gratulantur, Et dum
iugiter lætantur: Nouum melos
modulantur. Alleluia.
Regina cæli lætare, Natum pro
plebe precare: Et dignare te
laudare. Alleluia.
CHRISTE ſurgens morte victa, In
dulgens nobis delicta: Duc ad
regna benedicta. Alleluia.

Sexta

Sexta Cantio Paschalis.

SVrrexit Dominus, valete luctus, Totus concinnat orbis, Alleluia: Vt qui nos sanguine suo redemit, Illustret teneatq; corda nostra CHRISTVS, Qui nunc Tartareas fregitque diras catenas, Concluſoſque Patres reduxit ab vmbris.

Mortem morte ſtrauit, vitamque nobis donauit, Et conſtrinxit miſero manus Plutoni.

Idem Polonicè.

DZiá tego świętego / Wieſkonocneg̃ Wſzytko ſtworzenie chwał Syná Bożego: Ktory w wielkĩ Piątek zá nas vćierpiał / Chcąc áby nas w ſwoim krolestwie wiecznym miał. Otoć iuż zmártwych wſtał / Jako nam przedtym powiedźiał: Oyce święte od dawná iſtą Z mocy piekielney wybáwił.

Dobrześć o nas rádźił / Swą śmiercią náſze śmierć zgládźił: Aby nas przez ſwe niewinna męke do chwały ſwey doprowádźił: Aby nas potym mizernym świećie w rádośći z ſoba poſádźił.

Septima Cantio Paſchalis.

SVrrexit Chriſtus hodie, Alle. Al. Humano pro ſolamine: Alle. A. Mortem qui paſſus pridie, Alle. Al. Miſerrimo pro homine, Alle. A. Mulieres ad tumulum, Alle. Alle. Quærentes Chriſtum Dominũ, Al. Album viderunt Angelum, Alle. Al. Annunciantem gaudium, Alle. Muljeres ô timidæ, Alle. Alleluia. In Galilæam pergite, Alle. Alle. Diſcipulis hoc dicite, Alle. Alle. Quod ſurrexit Rex gloriæ, Alle. In hoc Paſchali gaudio, Alle. Alle. Benedicamus Domino, Alle. Al. Laudetur ſancta Trinitas, Alle. Al. Deo dicamus gratias, Alle. Al.

Idem Polonicè.

WSſtał P. Chryſtus zmartwych niniey Al. Al. Vweſelił ſwoy lud mile / Al. Al. Ktory ćierpiał dniá trzećiego / Alle. Dla człowieka mizernego / Al. Al. Niewiaſty co do grobu ſły / Alle. Al. Drogie maści z ſoba niosły Al Al. Anyoła widząc śliczneg̃o / Alle. Alle. To ſtrſzały mowiącego / Alle Alle. Niewiaſty co ſie boićie / Alle Alle. Do Galileey tám idźćie / Alle. Al. Powiedźćie to Zwolennikom / Al. Al. Iż powſtał Pan ná wiek wiekom. Tego dniá wielkonocnego Al. Chwał każdy Syná Bożego / All. Swiętá Troycę wyznawaymy / Alle. Bogu cześć chwałę dawaymy. A.

8. Prosa Paschalis.

VIctimæ Paschali, laudes immolant Christiani.

Agnus redemit oues, CHRISTVS innocens Patri reconciliauit peccatores.

Mors & vita duello, conflixêre mirando, Dux vitæ mortuus regnat viuus.

Dic nobis Maria, quid vidisti in via, Sepulchrum CHRISTI viuentis, & gloriam vidi resurgentis.

Angelicos testes, sudarium & vestes, Surrexit CHRISTVS spes mea, præcedet vos in Galilæam.

Credendum est magis soli MARIÆ veràci, Quàm Iudæorum turbæ fallaci.

Scimus CHRISTVM surrexisse à mortuis verè, Tu nobis victor Rex miserere, Alleluia.

Idem Polonicè.

WIelkonocney czesć ofierze/
Dayćie w powszechney wierze:
Páśterz zá owce ginie/ Chrystus ćierpiąc niewinnie: Z Bogiem pośredniał lud w wielkiey winie.
Smierć z żywotem walczyłá/ Dźiwna walká to byłá: Wodz żywotá zbity/ Ma żywot sowity.
Powiedz nam Marya/ Co w drodze za wizya: Grob Chrystusa żyiącego/ W czesć widziałám zmartwychwstałego.
Anyelskie ziawienie/ Chust w grobie zostawienie: Wstał Chrystus moią nadźieią/ Vyszedł go przed swymi Galilea.
Godnieyszą iest wiáry iedną Márya prawdźiwa/ Niż wszytkich Zydow tłuszcza klamliwa.
Wierzac Chryste w twe prawdźiwe wstánie Prosim Zwycięzco o zmiłowánie. Alleluia.

9. Pieśń Wielkonocna.

CHrystus zmartwych wstał iest/
Nam ná przykład dan iest:
Iż mamy zmartwych powstáć/
Z Pánem Bogiem krolewáć. Alle.
Leżał trzy dni w grobie/
Dał Bog przekloć sobie:
Bok/ ręce/ nodze obie/
Dla zbawienia tobie/ Alleluia.
Trzy Marye poszły/
Drogie máści niosły:

Idem Latinè.

CHRISTVS resurrexit,
Nobis spem erexit:
Et nos surrecturos,
Secum regnaturos, Alleluia.
In Tumba tres dies,
Corpori est quies:
Quo est vulneratus,
Manus, pedes, & latus, Alleluia.
Tres MARIÆ ferunt
Vnguenta, & quærunt

Chciały

Chćiały Chryſtá pomázáć/
Jemu cześć y chwałę dáć/ Alleluia.
Gdy ná drodze były/
Tak ſobie mowiły:
Jeſt tám kámień nie máły/
Któż go nam odwáli/ Alleluia.
Gdy nád grobem ſtały/
Rzekł im Anyoł biały:
Nie boyćie ſię Sieſtrzyce/
Wyrzyćie Boże lice/ Alleluia.
IEZVS A ſukaćie/
Tu go nie znaydźiećie:
Wſtałći zmartwychwſtánie go nie/
Owo iego odźienie/ Alleluia.
Bądźmyż wßyſcy weſeli/
Jáko w niebie Anyeli:
Czegoſmy pożądali/
Tegoſmy doczekáli/ Alleluia.

CHRISTVM inunctúræ,
Honorem daturæ, Alleluia.
Cùm eſſent in via,
Miſcent colloquia:
De ſaxo ingenti,
CHRISTI monumenti, Alleluia.
Cùm ad Tumbam ſtatur,
His Angelus fatur:
Extra metum ſitis,
CHRISTVM videbitis, Alleluia.
IESVM quæritatis,
Fruſtra his ſperatis,
Vivit morte victa,
En veſtis relicta, Alleluia.
Hinc cuncti lætemur,
Angelos ſequamur:
Dum quod optabamus,
Læti habeamus, Alleluia.

---

10. Cantio Paſchalis, ſimilis Rot.

COllaudemus Chriſtum Regem,
Qui deſtruxit mortis legem.
Quem dolebat Sol & Luna,
Creaturæ omnes vnâ.
Et Angeli pacis flebant,
Chriſto paſſo condolebant.
Petræ ſciſſæ, motæ terræ,
Vela templi ſe ſcidêre.
Et mortui ſentiebant,
Dum ſepulchris reſurgebant.
Hunc MARIÆ deplangebant,
Et milites illudebant.
Apoſtoli Diſcipuli,
Sparſi erant ſicut pulli.

Idem Polonicè.

WZſtawiaymy Chryſtá pánà/
Ktory ſtárł śmierć y ßatáná.
Z tym bolały ſłońce/ mieśiąc/
A ſtworzenia z Twórcą cierpiąc.
Z Matki Pańſkiey y Anyeli/
Płaczu z żalem powod mieli.
Skały trzęſły/ ziemia drżała/
Zaſłoná ſię świata zwała.
A vmarli żałowáli/
Má żal z grobow powſtawáli.
Czy Maryę nád nim łáły/
A Żołnierze przeßydzáli.
Apoſtoli y vczniowie/
Rozbiegli ſię po ſwey głowie.

Triſtis erat Eccleſia,
Matre IESV cum MARIA.
Nunc iam CHRISTO reſurgente,
Cunſta plaudunt læta mente.
Sol & Luna lætiores,
Omnes Chriſto dant fauores,
Et Angeli albicantes,
Colloquuntur collætantes.
Templa nitent velis pulchris,
Petræ ceduntà ſepulchris.
Et mortui nunc lætantur,
Dum in limbo viſitantur.
Cum MARIIS nunc lætantes,
Sunt milites prædicantes,
Apoſtoli Diſcipuli,
Congregantur ſicut pulli.
Tota gaudens Eccleſia,
Dant cantica læta, pia,
CHRISTE victor te rogamus,
Læti tecum reſurgamus.
AMEN.

Wßytek Kościoł był w żałobie/
Z Matki Pánſkiey Syn żal w ſobie.
Gdy żáś Chryſtus zmártwychwſtáie
Wßytkim rádość wielka dáie.
Słońce/Mieśiąc ſą táśnieyße/
Vczćić świáto chcąc dźśieyße.
Y Anyeli dźiśia w bieli/
Po żałobie ſo weſeli.
Rußył ten dźień y kámienie/
Z grobu Syniąc odwalenie.
Y vmárli vćießeni/
Gdy w ocbłániách náwiedzeni.
Y Márye máći noßą/
A Żołnierze tryumph gloßą.
Apoſtoli y Vczniowie/
Zbiegáią ſie ku ſwey głowie.
Wßytek Kościoł dźiś wrádośći/
Krzyży/ śpiewa w pobożności.
O Zwyćieżco Chryſte Pánie/
Day nam z ſobą zmártwychwſtánie. Amen.

II. Cantio Paſchalis.

REgina cæli lætare, Alleluia.
Quia quem meruiſti portare, Alleluia.
Reſurrexit ſicut dixit, Alleluia.
Ora pro nobis DEVM, Alleluia.

Idem Polonicè.

KRolewno niebieſka weſél ſie MARIA, Alleluia.
CHRISTVS ktoregoś nośić záſłużyłá Alleluia.
Zmartwych wſtał/ Alleluia.
Módl ſie zá námi/ Alleluia.

PIESNI O SWIETYM DVCHV.

Cantio Prima de Spiritu S.

VEni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita:
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti pectora.
Qui Paracletus diceris,
Donum DEI altissimi:
Fons viuus, ignis, charitas,
Et spiritalis vnctio.
Tu septiformis munere,
Dextræ DEI tu digitus:
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.
Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus:
Infirma nostri corporis,
Virtute firmans perpeti.
Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus:
Ductore sic te præuio,
Vitemus omne noxium.
Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium:
Te vtriusque Spiritum,
Credamus omni tempore.
Gloria Patri Domino,
Natoque qui à mortuis
Surrexit, ac Paracleto,
In sæculorum sæcula, Amen.

Idem Polonicè.

RAcz przyść Duchu stworzyćielu/
Serc wiernych nawiedźićiela:
Napełń łáska z wyśokośći/
Stworzenia twego wnątrznośći.
Tyś Párakletem nazwány/
Tyś dar Boży pożądány.
Zdroy żywy/ ogień miłośći/
Roley duszney świątośći.
Tyś dárámi śiedmiorákí/
Z Bogiem w mocy tyś iednáki:
Ty Oycowśkie pełniś słowá/
Tyś wszelkich ięzykow mowá.
Racz dáć zmysłom dar świątośći/
Przymnażay w sercách miłośći:
Krewkość też ćiałá naszego/
Stwierdzay mocą Bośtwá swego.
Znieś nieprzyiaćielá złego/
Nádaw pokoiu miłego:
Niechay chodząc zá twą rádą/
Vydźiem wszego co iest wáda.
Oycá poznáć niebieśkiego/
Racz nam dáć y Synà iego:
A ćiebie Duchá świętego/
Od obu pochodzącego.
Bogu Oycu wszechmocnemu/
Synowi Zmartwychwśtáłemu:
Z Duchem ś. Cześć społeczna/
Niech będźie ná wieki wieczna/ A.

Cantio 2. de Spiritu S.

VEni Sancte Spiritus,
Et emitte cælitus,
Lucis tuæ radium.
Veni pater pauperum,
Veni dator munerum,
Veni lumen cordium.
Consolator optime,
Dulcis hospes animæ:
Dulce refrigerium.
In labore requies,
In æstu temperies:
In fletu solatium.
O lux beatissima,
Reple cordis intima:
Tuorum fidelium.
Sine tuo Numine,
Nihil est in homine:
Nihil est innoxium.
Laua quod est sordidum,
Riga quod est aridum:
Sana quod est saucium.
Flecte quod est rigidum,
Foue quod est frigidum:
Rege quod est deuium.
Da tuis fidelibus,
In te confidentibus:
Sacrum septenarium,
Da virtutis meritum,
Da salutis exitum:
Da perenne gaudium. Amen.

Idem Polonicè.

PRzydź świsty Duchu z niebá/
A ráz nam dáć co trzebá:
Z promieni twey iásności.
Przydź o Oycze vbogich/
Przydź dawco dárow drogich:
Przydź serdeczná świátłości.
Pocieszycielu naświętszy/
Gościu w duszách naywzletszy:
Słodki ochłodzicielu.
Odpoczynku strudzonych/
Ochłodo vpalonych:
Smutnych pocieszycielu.
O wyborna świátłości/
Nápełni serc wnetrznośći:
Twych wiernych z wysokośći.
Krom łaski Bostwá twego/
W głowieku nic dobrego:
Nic bez wády y złośći.
Zmyi co iest plugawego/
Pokrop co iest zeschłego:
Vlecz co iest rannego.
Skłoń co nieużytego/
Zágrzey co oziębłego:
Náwroć co iest zdroznego.
Day twym ciebie wierzacym
Vfność w tobie kładacym:
Siedmioráki dar Boski.
Day zasługom groß dzienny/
Day nam koniec zbáwienny:
Day wesele bez troski. Amen.

Cantio 3. de S. Spiritu.

SPiritus Sancti gratiâ,
Apostolorum pectora:

Idem Polonicè.

LAska Ducha naswiętszego/
Apostołá duch káżdego;

Repleuit

Repleuit CHRISTI gratia:
Donans linguarum genera.
Dicens eis: accipite
Spiritum ſanctum hodie:
Qui vos docebit omnia.
Futura & præſentia.
Miſit per mundi machinam,
Fari verbi potentiam:
Vt prædicarent varijs
Linguis omni creaturæ.
Dicens eis cum ſteteritis
Coram mundi Principibus,
Nolite præmeditari,
Quid quomodo loquamini.
Dabit vobis ipſa hora,
Deſuper Spiritus dona:
Ad dicendum Oracula,
Et patrandum miracula.
Vnde nos cum tripudio,
Benedicamus Domino:
Laudetur ſancta Trinitas,
Deo dicamus gratias.

Chryſtus z łáſki racżył nádáć/
Jezykámi daiąc gadáć.
Mowiąc im: dziś dniá dźśiewyßego
Przyimićie Ducha świętego:
Ktory náuczy wßyſtkiego/
Co ieſt ninie/ co przyßłego.
Poſłał ich ná świát ßeroki/
Daiąc mowy dar wyſoki:
By ięzykami gadali/
Wßytek narod náuczáli.
Mowił też im: gdy ſtánięćie
Przed Pány co ná tym świećie/
Nie mayćie o tym rozmyślayćie/
Co y iáko mowić macie.
Według czaſu/ y iák trzebá/
Da Duch święty dáry z niebá:
Nie tylko do powiádánia/
Lecz y do cudow dźiáłánia.
Skąd my dźiśia wykrzykáiąc:
Łáſki Páńſkie wyſławiáiąc:
Troyce świętą wychwalayćmy/
Bogu dźięki oddawaymy.

Pieśń Trzecia o S. Duchu.

Proſimy dźiś świętego Duchá/ Byſmy byli práwey wiáry iáko ná to przyſłußa/ Aby był Pan Bog przy tey chwili/ Gdy ſię dußá z ciałem rozdźieli/
Táko Boże day.

O Marya cná dźiewicá/ Porodźiłáś Krolewicá niebieſkiego dźiedźicá/ Porodźiłáś go przez boleśći/ Zbaw nas ſmuteku y żałośći/
Táko Boże day.

Idem Latinè.

IMploremus Spiritum DEI,
Rectæ ſimus vt fidei,
Ceu rite placet ei:
Adſit Deus illi horæ,
Cum exibit mens corpore,
Amen ſit ita.

O MARIA Virgo clara,
Exta DEI proles cara:
Hæres cæli (ô ſors rara)
Natus eſt ſine dolore,
Nos libera à mærore. Amē ſit ita.

Swiecy Janie Ewángelistá / Proś za námi Páná Jezu Chrystá / Panny Maryey Syna: Aby była dusza naśa czysta / Kiedy przyydzie przed sąd Jezu Chrystá / Syná Bożego.

Swięta Anno sámotrzecia / Wysłuchay nas wołaiącego káżdego człowieká / Aby naśe grzechy odprosiłá / Czasu śmierći przy nas byłá / Zá námi sie modliła.

Sancte Ioannes Euangelista,
Exora Christum pro gente ista,
Iesvm Natum Mariæ,
Anima nostra fiat vt pura,
Ante Christum cum est ventura,
Dei futura.

Sancta Anna ipsa tertia,
Clamores nostros audi propitia:
Impetra noxis nostris leuamen,
Præsens morti da iuuamen.
Orans pro nobis Amen.

PIESNI O BOZYM CIELE.

Pierwsza Pieśń o Bożym Ciele.

TWoią cześć chwałę náś wieczny Pánie/
Ná wieczne czásy niech nie vstánie.
Tobie dźiś dáiem z worsztem tych ludźi /
Pokłon y pienie / my twoi słudzy.
Dziękuiąc wielce twey wielmożności /
Zá ten dar zacny twey wszechmocności.
Żeś sie dárował nam nic niegodnym /
W tym Sákrámencie w táśli twe płody (nym.
Raczyłeś zostáć w tákiey osobie
Dla nas grzeßnych / nie folguiąc sobie.
Ciáło twe świete co krzyżowano /
Y krew nadrożßa ktora przelano.
Przyßedßy ná świat Pan wieczney chwały /
Pod oteś nędze / vćisk niemały.
Dałeś sie potym z wielkiey miłości /
Ná męki srogie bez wßey litości.
Wstępuiąc zásie do chwały wieczney /
Zostáwiłeś nam dar łáski wdzięczney.
Co w Sákrámencie tym vpętruiąc /
Serce nam rośćie pociechy czuiąc.

Idem Latinè.

TVa laus, honor, ô Rex perennis,
Maneat omni ævo solennis.
Vnde & turba hic congregata,
Tibi decantat supplex, & grata,
Grates sonamus tuæ virtuti.
Pro dono dato apto saluti.
Quia te nobis præbes benignum,
Per Sacramentum hoc mire dignum.
Sub tali manens specie donum,
Nil tibi partis ob nostrum bonum.
Sacrum in cruce Corpus quod erat,
Est hic, qui ex te Sanguis fluxerat.
Adiens mundum Rex gloriose,
Multa es passus malitiose.
Impulsus suasu tui amoris,
Subisti omne onus doloris.
Ascendens cælos post Rex æterne,
Hoc munus nobis legas paternè,
Quod Sacramento in hoc spectando,
Exultat nostrum cor iubilando.

Tobie

Tobie my Boże teraz śpiewamy/
Przed twą świątością zdrożia padámy.
Proßąc twey łáski byś o naß rádźił.
A nas zá sobą w niebo wprowádźił.

Tibi in terris DEVS cantamus.
In Sacramento te adoramus.
Et tu benignus præstare velis,
Vt te sequentes, loces in cælis.

Pieśń wtora o Bożym Ciele.

Każde stworzenie śpiewáy / Ádźiż záwołay: *IEZV, IEZV, IEZV,* Páńie łáskawy/ Boże prawy / Ktobie wołamy / Zmiłuy śie nád námi / Swemi sługámi.

Áż tegośmy niegodni / łáski twey pewni *IEZV, IEZV, IEZV* teśli nas swe stworzenie wzgárdźiß / W nádzy opuściß / zá grzechy ná nas gniew ßrogi wypuściß.

Do kogoś śie wćiekiem / A do kod poydźiem: *IEZV, IEZV, IEZV* niech łáskę twą známy ná źiemi: A potym áwiećie krolować z tobą / Z twymi Swiętymi.

Zmiłuyże śie nád námi / Chryßte prośimi: *IEZV, IEZV, IEZV* racźe nam dać wpamiętanie z grzechow powßtanie. A potym z tobą wiecżne krolowanie. Amen.

Idem Latinè.

CVncta creata cantent, vocem exaltent: IESV, IESV, IESV, benigne here, DEVS verè, Ad te clamamus, tibi laudes damus, tu miserere.

Quamuis simus indigni, serui maligni, IESV, IESV, IESV si tu tuam creaturam spernes: Miseros cernes, quos pro peccatis in ira secernes.

Ad quem confugiemus? Quem inquiremus? IESV, IESV, IESV gratiam tuam dare velis, Vt regnemus tecum in cælis, cum sanctis Angelis.

Miserere nostri, CHRISTE Vt nosti, IESV, IESV, IESV da peccatorum veniam: Da vitam piam, & post hac tecum æternam gloriam. Amen.

C ntio Tertia de Corpore Christi.

AVe verum corpus natum, ex MARIA Virgine, Vere passũ immolatum, in cruce pro homine: Cuius latus per foratum vero fluxit sanguine, Esto nobis prægustatum, mortis in examine, O clemens, ô pie IESV, Fili MARIÆ, miserere nostri.

Idem Polonicè.

WIćay prawdźiwe Ciało z P. Máryey zrodzone / Prawdźiwie ołáglowieká na krzyż dane y mordowane: Ktore g bok ś. przebodźiő prawdźiwa krwią śpłynął / Czyśćią śmiercią bądź nam pośiłkiem / by człowiek nie zginął. O Dobry Jezu Synu P Maryey / Zmiłuy śie nadnami á wybaw zwiecżney mizerycy.

Hymnus D. Thoma de Sacramento Corporis & Sanguinis D.N.I.C.

ADoro te ſupplex, latens Deitas,
Quæ ſub his figuris verè latitas.
Tibi ſe cor meum totum ſubijcit,
Quia te contemplans totum deficit.
Viſus, guſtus, tactus, in te fallitur,
Sed auditu ſolo in te creditur.
Credo quicquid dixit DEI Filius,
Verbo veritatis nihil verius.
In cruce latebat ſola Deitas,
Sed hic latet ſimul & humanitas.
Ambo tamen credens, atque confitens
Peto: quod petiuit latro penitens.
Plagas ſicut Thomas non intueor,
Deum tamen meum te confiteor.
Fac me tibi ſemper magis credere,
In te ſpem habere, te diligere.
O memoriale mortis Domini,
Panis verus, vitam præſtans homini.
Præſta meæ menti de te viuere,
Teque illi ſemper dulce ſapere.
Pie Pelicane, IESV Domine,
Me immundum munda tuo ſanguine.
Cuius vna ſtilla ſaluum facere,
Totum mundum poteſt, omni ſcelere.
IESV quem velatum nunc aſpicio,
Quando fiet iſtud quod iam ſitio,
Vt te reuelata cernens facie,
Viſu ſim beatus tuæ gloriæ, Amen.

Hymn. S. Thomaßá o naś. Sákrámenćie Ciáłá y Krwie Páná N. I. C.

CZebie czcze pokornie Boſtwo zákryte/
Ktoreś figurámi tymi okryte.
Tobie ſie me ſerce wßytko podáie/
Á ná ćie pátrzac práwie vſtaie.
Wzrok/ ſmak/ dotykánie w tobie ſie myli/
Sam tylko ieden ſłuch z wiárą ſie ſili.
Wierzę co iedno rzekł Syn Bogá mego/
Nád ſłowo práwdy nic ieſt práwdziwßeg.
Ná krzyżu śie tylko Boſtwo táiło/
Lecz y Człowieczeńſtwo tu ſie zákryło.
Wßák oboie wierzac y wyznawáiąc
Proße/o co prośił łotr grzech ſwoy znáiąc
Choć ia tu ták Thomaß ran nie ogladam/
Znam ćie Bogiem moim wyznawáć ſam.
Soda waryße co raz wiary moy Páńie/(dam.
W tobie pokłádáć miłość y vfanie.
O nadroższy Páńſkiey śmierći kleynoćie/
Chlebie práwy y duß ludzkich żywoćie.
Day mey proße dußy by z ćiebie żyłá/
W tobie vſnoś miełá/ ćiebie lubiłá.
Pelikánie miły/ Jezu moy Páńie/
Omyi krwią ſwą dußy moiey zmázánie.
Twey krwie iedná kroplá może świat zbáwić/ (wić.
Y od wßelkich grzechow wßytkich wybáwić.
Jezu ktorego tu widzę zákrytym/
Kiedyż bede ſyty czym łakne być ſytym.
Abym niż z okrytey twey obecnośći/
Był błogim z widzenia chwały wrádośći.

Proſa alias Sequentia Eccleſiaſtica.

LAuda Syon Saluatorem,
Lauda ducem & Paſtorem,
In hymnis & canticis.
Quantum potes, tantum aude:
Quia maior omni laude,
Nec laudare ſufficis.

Idem Polonicè.

CHwal Syonie Zbawcę twego/
Chwal Paſterza wodzá ſwego:
W hymnach w pieśniach/ w rádo-
Czyn co twoia śiła znośi/ (śći.
Żadnac chwałá nie doſtoi/
Pana tego zacnośći.

Laudis

Laudis thema specialis,
Panis viuus & vitalis,
Hodie proponitur.
Quem in sacræ mensa cœnæ,
Turbæ fratrum duodenæ,
Datum non ambigitur.
Sit laus plena, sit sonora,
Sit iucunda, sit decora,
Mentis iubilatio.

Dies enim solemnis agitur,
In qua mensæ prima recolitur
Huius institutio.
In hac mensa noui Regis,
Nouum Pascha nouæ legis,
Phase vetus terminat.

Vetustatem nouitas,
Vmbram fugat veritas,
Noctem lux eliminat.
Quod in Cœna Christus gessit,
Faciendum hoc expressit
In sui memoriam.

Docti sacris institutis
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis,
Quòd in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.

Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.
Sub diuersis speciebus,
Signis tantùm, & non rebus,
Latent res eximiæ.

Chwały powod osobliwy/
Chleb żywotny y też żywy/
Dzisia sie wystáwnie.
Ten to chleb być Kościoł wierzy/
Co ostatniey Pan wieczerzy
Apostołom dałnie.
Niechże zabrzmi chwałá dźwięczna/
Niech y dźięka idzie wdzięczna:
Y serdeczne radości.

Bo sie wielkie stáło świeto/
Gdy napierwey stoł ten wźięto/
Y obłáwe świątości.
Przy tym stole Krel náß nowy/
Stáry zwyczay Zakonowy/
W nowe skończył Wielkanoc.

Nowe práwo stáre pśnie/
Y cień prawdźie vstępuie:
Y dniowi z ciemnośćia noc.
Co Pan czynił wieczerzáiąc/
Kazał y nam to dźiáłaiąc:
Pamięć swą mieć codźienną.

Páńska wola wypełniáwy/
Gdy chleb wino/poświęcáwy:
Na obiatę zbawienną.
Ták nas vcza Chrześćiány/
Że chleb w ciáło ma przemiány.
Wino w krew odmienienie.

Czego rozum nie poymuie/
Niech to wiara w nas gruntuie:
Choć y nad przyrodzenie.
Pod rożnymi osobami/
Wżak nie skutkiem leż znákámi:
Rożne są rzeczy z sobą.

Caro cibus, sanguis potus:
Manet tamen Christus totus
Sub vtraque specie.
A sumente non concisus,
Non confractus, non diuisus,
Integer accipitur.
Sumit vnus, sumunt mille,
Quantum isti, tantum ille:
Nec sumptus consumitur.
Sumunt boni, sumunt mali,
Sorte tamen inæquali,
Vitæ, vel interitus.
Mors est malis, vita bonis:
Videm paris sumptionis
Quam sit dispar exitus.
Fracto demum sacramento,
Ne vacilles, sed memento,
Tantum esse sub fragmento,
Quantum toto tegitur.
Nulla rei fit scissura:
Signi tantùm fit fractura,
Qua nec status, nec statura
Signati minuitur.
Ecce panis Angelorum
Factus cibus viatorum:
Verè Panis Filiorum,
Non mittendus canibus.
In figuris præsignatur,
Cùm Isaac immolatur:
Agnus Paschæ deputatur:
Datur manna Patribus.
Bone Pastor, panis vere,
Iesv nostri miserere:
Tu nos pasce, nos tuêre,

Ciało karmi/ krew napawa/
Caly Chrystus wßak zostawa/
Pod obiema osobą.
Do vst wzięty niestrupiony/
Niestarty/ nierozdzielony:
Zupełny sie przyimuie.
Bierze ieden/ tysiąc bierze/
A on/ y ci wiedney mierze:
Nic panu nie vymnie.
Dobrzy y źli przystępuią/
Wßakże rożne skutki gnią:
Żywot/ lub potępienie.
Żywot dobrym/ śmierć niezbożnym/
Patrz iak taż rzecz skutkom roż-
Rożne daie skończenie. (nym:
Przy złamaniu też świątości/
Nie wątp namniey o całości:
Tyleż w cząstki iest małości/
Ile całość okrywa.
Nie podlega rzecz łamaniu/
Znak sie łamie w używaniu:
Leż Pan/ ni stan/ w tym łamaniu
Nic łamany nie bywa.
Oto Anielskie potrawy/
Chleb pobożnych z Boskiey spra-
Chleb synowski to iest prawy/ (wy:
Nie ma być psom miotany.
Ten w figurach znamionowan/
Gdy Izaak ofiarowan
Gdy Baranek odprawowan/
Gdy z manny pokarm dany.
Dobry Pasterzu y chlebie/
IEZV lud twoy proszę ciebie/
Ty bron/ ty karm nas w porzą-
bie:

Tu

Tu nos bona fac videre
In terra viuentium.
Tu, qui cuncta scis, & vales,
Qui nos pascis hic mortales:
Tuos tibi commensales,
Cohæredes & sodales
Fac sanctorum ciuium. Amen.

Ty twé dobrá/ nam y ſiebie
Vkaż w ziemi żywiących.
Ty co wſzytko wieſz y możeſz/
Co nas karmiſz/ y wſpomożeſz:
Że ſie eſtániem ſtołownikí/
Społ dźiedźicy godownikí/
W liczbie ciebie widzących. Am̃.

Hymnus Ecclesiæ.

PAnge lingua gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium,
Fructus ventris generosi
Rex effudit gentium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conuersatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.
In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Obseruata lege plenè
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus deficit:
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.
Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui:

Idem Polonicè.

SŁaw ſzyſzku chwalebnego/
Ciała ſkryte świątośći:
Wſpomni drogą krew do tego/
Okup ludzkiey krewkośći:
Co z żywotá owoc onego/
Wylał Krol wſzytkich włośći.
Nam zrodzony/ nam wydany/
Z Pánny niepokaláney:
Ná świecie dobrze znány/
Po nauce roſśiáney:
Wſzytek żywot bez nágány/
W ſprawie zamknął zdumiáney.
Wiec wieczerzał Pan oſtatnie/
Siedząc weſpoł z vczniámi:
Wypełniwſzy dość doſtatnie/
Zakon y z obrzędami:
Apoſtołom dawał platnie
Siebie ſwemi rękami.
Słowo będąc chleb prawdźiwy/
Słowem ćiało ſwe czyni:
Z wina Krwie teſt napoy żywy/
Choć tu rozum zmyſł wini:
Kto teſt w ſercu niewątpliwy/
Dość mu wiára vczyni.
Przed tak wielkim Sakrámentem/
Vpadaymy ná twarzy:

Et an-

Et antiquum documentum
Nouo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.
Genitori, genitoque
Laus & iubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit & benedictio:
Procedenti ab vtroque,
Compar sit laudatio. Amen.

Niech vstąpią z testámentem/
Nowym spráwom iuż stárzy:
Wiárá będźie supplementem/
Co śię zmysłom nie dárzy.
Oćiec z Synem niech to spráwi/
By mu dźięka zábrzmiałá:
Niech Duch świety błogosłáwi/
By śię iego moc osłałá:
Niech nas náßa wiara stawi/
Gdźie iest wieczna cześć chwałá/ A.

5. Cantio coram SS. Sacramento.

REx Christe primogenite,
Agnelle DEI mystice,
Virtutum fons, vita,
Mundi Caro viua.
Diuinitatis hostia,
Æterni Patris victima:
Omnium plasmator,
Mundi restaurator;
Tuo nos Corpore reficе,
Sacroque Sanguine ablue
Sordes nostræ culpæ,
IESV CHRISTE.

Idem Polonicè.

O Chryste Krolu iedyny/
Baránku Boży/ niewinny:
Cnot źrzodło / żywoćie/
Wtey ćiáłá istoćie.
Obiáto Bostwá świętego/
Ofiaro Oycá wiecznego/
Wßytkich rzeczy sprawco/
Wßego świátá naprawco.
Twoim nas ćiałem ráczy posłáć/
Krwio ktoraś chciał wylać:
Omyi sprosności win mieczyste/
IEZV CHRYSTE.

6. Pieśń o Bożym Ciele.

WItay pokármie/ w ktorym nieznierzony/
Vtebá y źiemie Tworcá iest zámknіony/
Witay nápoiu zupełnie gáßacy/
Vmysł prágnący.
Witay krynico wßystkiego dobrego/
Gdy bowiem w sobie maß Bogá sámego:
Znim ludźiom wßytkie/ iego wßechmocnośći/ Vtesieß godnośći.
Witay z niebiosow Mánno pádáiąca/
Roskoßny w sercu náßym smák czyniąca:

Idem Latinè.

SAlue ô esca, in qua est immensus,
Cæli & terræ Sator comprehensus:
Salue ô potus, verum sitientis
Leuámen mentis.
Salue fons verè, plene bonis veris,
Nam quando in te Deum ipsum geris:
Diuinæ in te geris bonitatis,
Præmia gratis.
Salue ô Manna cælitus descendens,
Omnem saporem in te comprehendens:

Wßytko

Wßytko ná świecie co iedno smákuie/
W tym ſie náyduie.
Witay roſkoßne z ogrodu Ráyſkiego
Drzewo/ owocu pełne żywiącego:
Kto cie ſkoßtuie śmierći ſie nie boi/
Choć nád nim ſtoi.
Witay iedyna ſerc ludzkich rádości/
Witay ſtrapionych wßelka taſkáwości;
Ciebie dźiś moie łzy ſłodkie ßukáią/
A tobie wołáią.

Eſt in te omnis guſtus ſuauitatis,
Et voluptatis.
Salue ô dulce paradiſi lignum,
Tu verus vitæ fructus es & ſignum:
Quiſquis te guſtat mortem non timebit,
Quamuis videbit.
Salue ô vnicum cordis leuamen,
Et afflictorum dulce conſolamen,
Te cum lachrymis pijs quæritamus,
Te inuocamus.

7. Pieśń o Bożym Ciele.

IDźie/ idźie/ Bog prawdziwy/
Idźie Sędźia ſprawiedliwy:
Stanowßy pięknym kołem/
Vderzmy wßyſcy czołem.
Idźie/ idźie/ Bog taſkawy/
Idźie Tworcá wßego prawy:
Stanowßy pięknym kołem/
Vderzmy wßyſcy czołem.
Idźie/ idźie/ Krol przemożny/
Idźie wielce Pan wielmożny:
Stanowßy pięknym kołem/
Vderzmy wßyſcy czołem.
Idźie/ idźie świątłość wieczna/
Idźie ku nam moc przedwieczna:
Stanowßy pięknym kołem/
Vderzmy wßyſcy czołem.
Idźieß/ idźieß miły Panie/
A gdźie Máieſtat twoy ſtánie:
Niech tám ſtanowßy kołem/
Ná wiekie bićm czołem.

Idem Latinè.

EN procedit DEVS verus,
Iudex iuſtus, & ſeuerus:
Iugi proceſſione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit clemens DEVS,
Sator rerum, Sotor meus:
Iugi proceſſione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit Rex præpotens,
Et Dominus omnipotens,
Iugi proceſſione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit lux æterna,
Virtus vera, ſempiterna:
Quem in proceſſione,
Adoremus nos pronè.
I Dux Chriſte,] præcede,
Et nos ſiſtas tua ſede:
Vt te in ſtatione
Tua, colamus pronè.

8. Pieśń o Bożym Ciele

TObie naſtodßy Jezu weſoło śpiewáć
Tobie chwáłe dáwamy. (my.
Tobie Zbáwicielowi cześć dáiem nászemu/
Tobie á nie inßemu.

Idem Latinè.

TIbi ô dulcis IESV, hilares cantamus,
Tibi laudes tonamus.
Tibi vt Saluatori, reddimus honorem,
Tibi ſoli amorem.

Tyś ná te niską ziemie zstąpił z wysokiego/
Pátácu niebieskiego. (ści/
Abyś Adámie wtory w poćie y w ćiężko/
Sodawał nam żywności.
A teraz nowa miłość świátu pokázuieß/
Kiedy sie nam dáruieß
Kiedy sie ofiáruieß ná pokarm nędznemu/
Kodzáiowi ludzkiemu.
Przeto naſłodßy Jezu k tobie dźiś wołaż
Tobie chwałe dawamy. (my.
Tobie winna oddáiem cześć Bogu swoiey
Tobie á nie inßemu.

Tu cum pro nobis in has terras deſcendiſti
Cæli Thronum reliquiſti.
Vt in ſudore vultus tu Adam ſecunde,
Cibares nos abundè.
Nouum amorem mundo præclarè mon-
Cum te nobis donaſti. (ſtraſti,
Quando te ipſum prębes pro cibo, miſello
Huius mundi popello.
Inde ô dulcis Iesv ad te proclamamus,
Tibi laudes tonamus.
Tibi debitum Deo reddimus honorem,
Tibi ſoli amorem.

---

9. Pieśń o Bożym Ciele.

O IEZV pokármie Anyelſki/
O IEZV nápoiu niebieſki.
O IEZV ofiáro świątości/
O IEZV ſkárbnico miłości.
O IEZV vćiężko grzeßących/
O IEZV ochłodo prágnących.
O IEZV Duchowna ſłodkości/
O IEZV przedźiwna świátłości.
O IEZV Baránku niewinny/
O IEZV obrońco zbawienny.
O IEZV day naßey krewkości/
O IEZV ſmák twoiey ſłodkości.
O IEZV po ziemſkiey márności/
O IEZV wprowadź do wieczności.

Idem Latinè.

O Iesv eſca Angelorum,
O Iesv potus ſuperorum.
O Iesv victima ſalutis,
O Iesv theſáure virtutis.
O Iesv Ara peccantium,
O Iesv fons ſitientium.
O Iesv dulcedo Spiritus,
O Iesv lux miſſa cælitus.
O Iesv Agnelle inclyte,
O Iesv defenſor abdite.
O Iesv da te ſátiari,
O Iesv da te delectari.
O Iesv poſt hanc vanitatem,
O Iesv da æternitatem.

---

10 Cantio de SS. Euchariſtia.

Ela ſolennis reſonet triumphus,
Nam Deus cætus hominũ frequętat:
Illius laudes ſimul occinamus,
Voce ſonanti:
Qui paleſtino nemorum receſſu,
Pauit Hebræos, niueum ſerenis:

Idem Polonicè.

NJechay dźiś zębrzmi tryumph wioczyſty/
W pośrzodku ludu swego ieſt Bog iſty.
Temu cześć/ chwałe/ iáwnie oddawaymy/
Głośno śpiewaymy.
Ten Izráelſkiey wodzem bedąc ſłuszny/
Mánną niebieſką karmił ie ná puszczy:

Deplu-

Depluens rorem nebulis beatæ,
Prodigus escæ.
Quem tremunt alis Seraphim remissis,
Et verecundis faciem pauentes:
Obtegunt pennis nimiumque proni
Numen adorant.
Ipse se terræ placidus colonis
Ingerit, seruis struit ipse mensam:
Ipse se panem facit, ipse potum
Sanguine mixto.
Ipse se præbens epulum vocatis,
Ipse conuiuam, tacitum sub esca
Occulit Numen, facilisque sese
Exhibet omnèis.
Ales vt natis Pelicanus vltrò
Sanguinem fundit, similes amores
Ordinat IESVS, proprioque mundum
Corpore pascit.
Ergo solennis resonet triumphus,
Cum DEVS cætus hominum frequentat:
Illius laudes simul occinamus,
Voce sonanti.

Ktorą obficie ile było trzebá/
Wydawał z niebá.
Przed tym spuszczáia sfrzydłá Seráphini/
Y twarz zchyláiąc dáią cześć iák winni:
Przed nim pádáiąc y śpiewáiąc stoią/
Bogá sie boią.
Ten śie sam z niebá ziemiánom oddáie/
Ten śie sam sługom swym pokármem cżyni:
Ten śie sam chlebem y napoiem czyni/
Chcąc z nas mieć syny.
Ten nam ná gody iest nágotowány/
Aby z nim káżdy godował wezwány:
Niechcąc nikogo odstrászyć od siebie/
Tái śie w chlebie.
Jáko Pelikan z pierśi dobywáiąc
Krwie swey/ práwdźwą karmi ożywiáiąc:
Ták Jezus Ciáłem y Krwią swą prawdźiwą
Jeśi karmią żywą.
Niechże dźiś zábrzmi trymph wroczysty/
Gdy w pośrzod ludu swego iest Bog isty:
Temu cześć/ chwałę/ iáwnie oddawaymy/
Głośno śpiewaymy.

IVBILVS D. BERNARDI, in præsentia SS. Sacramenti, & die sacra Communionis, item in Processionibus, peregrinationibus, vijs sanctis obeundis, aptissimus ad recitandum & cantandum.

IESV dulcis memoria,
Dans vera cordis gaudia:
Sed super mel & omnia,
Eius dulcis memoria.
Nil canitur suauius,
Auditur nil iucundius:
Nil cogitatur dulcius,
Quàm IESVS Dei filius.

PIESN S. BERNARDA, ktora przy obecności Naświęt. Sákrámentu, w dźień też Kommuniey ś. ná Processyách, pielgrzymowániu, ábo obchodzeniu drog śś. spośobnie może być mowiona y śpiewána.

IEZVSA słodkie wspomnienie/
Daie sercu pocieszenie:
Lecz nad miod nad wszytko słodsza
Jego obecność nasłodsza.
Nic śie śpiewáć wdzięcznieyszego/
Ni słyszeć może milszego:
Nic w myśl nie wchodźi lepszego/
Ják IEZVS Syn Boga mego.

IESV ſpes pœnitentibus,
Quàm pius es petentibus:
Quàm bonus te quærentibus,
Sed quid inuenientibus?
IESV dulcedo cordium,
Fons viuus, lumen mentium:
Excedens omne gaudium,
Et omne deſiderium.
Nec lingua valet dicere,
Nec litera exprimere:
Expertus poteſt credere,
Quid ſit IESVM diligere.
IESVM quæram in lectulo,
Clauſo cordis cubiculo:
Priuatim & in publico,
Quæram amore ſedulo.
Cum MARIA diluculo,
IESVM quæram in tumulo:
Clamore cordis querulo,
Mente quæram non oculo.
Tumbam perfundam fletibus,
Locum replens gemitibus:
IESV prouoluar pedibus,
Strictis hærens amplexibus.
IESV Rex admirabilis,
Et triumphator nobilis:
Dulcedo ineffabilis,
Totus deſiderabilis.
Mane nobiſcum Domine
Et nos illuſtra lumine:
Pulſa mentis caligine,
Mundum replens dulcedine.
Quando cor noſtrum viſitas,
Tunc lucet ei veritas:

Nádźieio pokutuiacych/
IEZV vćiechko proßacych:
Jakoś dobry ßukáiacym/
A coż ćiebie náyduiacym?
IEZV ſerdeczna ſłodkośći/
Źrzodło żywe/ duß táſnośći:
Przewyżßaß wßelkie rádośći/
Wßelkie ſłodze y lubośći.
Ani iezyk co wypráwić/
Ni piſmo może wyſtáwić:
Ten powie co mogi ſprostowáć/
Co ieſt *IEZVSA* miłowáć.
IEZVSA ßukáć w łożeczku/
A w ſercá będe kateczku:
Skryćie y też okażále/
Szukáć będę nieoſpále.
Ráno wſtáwßy iák *MARYA*,
IEZVSA chcę ßukáć y ia:
Żałoſnym ſercá wołániem/
Myśla ßukáć nie patrzánieм.
Grob polewáć będę łzámi/
Mieyſce ſyczące łzámi:
Padnę v nog *IEZVSOWI*,
Ják Pánu y kochankowi.
IEZV Krolu dźiwney chwały/
A Zwyćięſco okázały:
Słodkośći niewymowiona/
Miłośći nie naſycona.
Zoſtań mießkay Pánie z námi/
Swieć nam twymi promieńámi:
Oddaliwßy duß ćiemnośći/
Napełni świat twey ſłodkośći.
Gdy náwiedzaß ſerce Pánie/
Prawdy táśmnie poznánie:

Mundi

Mundi vilescit vanitas,
Et intùs feruet charitas,
Amor IESV dulcissimus,
Et verè suauissimus:
Plus millies gratissimus,
Quàm dicere sufficimus.
Hoc probat eius passio,
Hoc sanguinis effusio:
Per quem nobis redemptio
Datur & Dei visio.
IESVM omnes cognoscite,
Amorem eius poscite:
IESVM ardenter quærite,
Quærendo inardescite.
Sic amantem diligite,
Amoris vicem reddite:
In hunc odorem currite,
Et vota votis reddite.
IESVS auctor clementiæ,
Totius spes lætitiæ:
Dulcoris fons & gratiæ,
Veræ cordis deliciæ.
IESV mi bone sentiam,
Amoris tui copiam:
Da mihi per præsentiam,
Tuam videre gloriam.
Cùm dignè loqui nequeam,
De te tamen non sileam:
Amor facit vt audeam,
Cùm solum de te gaudeam.
Tua IESV dilectio,
Grata mentis refectio:
Replens sine fastidio,
Dans famem desiderio.

Tánieią świátá márności/
A ſerce pała w miłości.
IEZVSOWA miłość ſłodka/
Wdzięczna/ trwała/ a nie krotka
Jeſt wdzięcznieyßa tyßiąc rázy/
Niżli ięzyk czyi wyráźi.
Máką iego okázuie/
Toż wylana krew probuie:
Przez co nam ieſt odkupienie/
A Bog dáie ſwe widzenie.
IEZVSA wßyſcy poznayćie/
Miłości iego żądayćie:
IEZVSA chćiwie ßukayćie/
A ßukáć go nie vſtáyćie.
Miłuiącego miłuyćie/
Miłość miłością wetnyćie:
Zá tą wonnością biegayćie/
A chćć chćiá oddawayćie.
IEZV ſprawco łaſkawości/
Wßelkiey nadźieio rádości:
Źrzodło łaſki y pociechy/
Prawdźiwe ſercá vćiechy.
IEZV dobry niech vczuie/
Jak twa miłość obfituie:
Day mi kiedy w obecności
Zażyć chwały twoiey w rádości.
Choć wymowy nie mam w ſobie/
Niech nie milcz wżdam o tobie:
Miłość dodáie śmiáłości/
Z ćiebie maiąc ſwe lubości.
Twoią miłość *IEZV* miły/
Wznawia duſzy chęć y śiły:
Dáie roſkoſz bez wątpienia/
Co raz dodáie prágnienia.

Qui te gustant, esuriunt,
Qui bibunt, adhuc sitiunt:
Desiderare nesciunt,
Nisi IESVM, quem diligunt.
Quem tuus amor ebriat,
Nouit quid IESVS sapiat:
Quàm fælix est quem saciat,
Non est vltra quod cupiat,
IESVS decus Angelicum,
In aure dulce canticum:
In ore mel mirificum,
In corde nectar cælicum.
Desidero te millies,
Mi IESV quando venies:
Me lætum quando facies?
Me de te quando saties?
Amor tuus continuus,
Mihi languor assiduus:
Mihi fructus mellifluus,
Est & vitæ perpetuus.
IESV summa benignitas,
Mira cordis iucunditas:
In comprehensa bonitas,
Tua me stringat charitas.
Bonum mihi diligere
IESVM nil vltrà quærere:
Mihi prorsus deficere,
Vt illi queam viuere.
O IESV mi dulcissime,
Spes suspirantis animæ:
Te quærunt piæ lachrymæ,
Et clamor mentis intimæ.
Quocunque loco fuero,
Mecum IESVM desidero,

Záwße łákná coć skosztuią/
A prágna coć zasmákuią:
A ni wiecey iuż chćieć mogą/
Nad twą IEZV miłość drogą.
Kogo miłość twá vpoi/
Wie co IEZVS wsercu roi:
Kto toba syt ten szczesliwy/
Niechce wiecey poko żywy.
IEZVS Anyelska ozdobá/
Dźwiek co sie sercu podoba:
Miod ktory vstom smákuie/
Smak co sie w niebie náydnie.
Ciebie prágne iák nawiecey/
Przybadź moy IEZV co prędzey:
Kiedyż mi poćiech náżyczysz/
Kiedyż mie soba násycisz?
Miłość ku tobie serdeczna/
Chćiwość y ekliwość ma wieczna:
Ale owoc z tego kłopota/
Poćiechá wieczna żywotá.
IEZV naywyższa poćiecho/
Dźiwna serdeczna vćiecho:
Nieogárniona dobroći/
Niech mie miłość w cie obroći.
Dobrze IEZVSA miłować/
Inże nádeń nic nie szacować:
Niech vstáne zgoła w sobie/
Abym w iego żył osobie.
O naslodszy IEZV Pánie/
W tobie dusze moy kochánie:
Ciebie szuka plácz moy zgołá/
K tobie serce moie woła.
Gdzie kolwiek ieszczem y bedę/
IEZVSA chcę/ á nie zbędę:

Quam

Quam lætus cùm inuenero!
Quam fælix cùm tenuero!
Tunc amplexus, tunc oscula,
Quæ vincunt mellis pocula:
Tunc felix Christi copula,
Sed in his parua morula.
Iam quod quæsiui video,
Quod concupiui teneo:
Amore IESV langueo,
Et corde totus ardeo,
IESVS cùm sic diligitur,
Hic amor non extinguitur:
Non tepescit nec moritur,
Plus crescit & accenditur.
Hic amor ardet iugiter,
Dulcescit mirabiliter:
Sapit delectabiliter,
Delectat & feliciter.
Hic amor missus cœlitùs,
Hæret mihi medullitùs:
Mentem incendit penitùs,
Hoc delectatur spiritus.
O beatum incendium,
Et ardens desiderium:
O dulce refrigerium,
Amare DEI Filium!
IESVS flos Matris Virginis,
Amor nostræ dulcedinis:
Tibi laus honor numinis,
Regnum beatitudinis.
Veni, veni, Rex optime,
Pater immensæ gloriæ:
Affulge menti clariùs,
Iam expectatus sæpius.

Tegom łukáć iest chętliwy/
Tego nalazłszy szczęśliwy.
Tám miłości wszytkie znáki/
Ktore są nád wszelkie smáki:
Tam błogie z Pánem złączenie/
Krotofilne zábawienie.
Już maß duszo czegoś chciáłá/
Nalázłaś czegoś łukałá/
Miłeis z Jezuſá miłości/
Serce me pała we miłości.
Kto *IEZVSA* tak miłuie/
Ná miłości nie zwankuie:
Nie stydnie/ nie obumiera/
Coraz rośćie/ coraz wzwiera:
Tá miłość pała vstáwnie/
Dziwną słodkość czyni táwnie:
Smákuie barzo chętliwie/
Ząmak obráca szczęśliwie.
Tá miłość postana z nieba/
Wlepiła mi ſie iák strzebá:
Myśl moię zápała zgołá.
Ducha iey rádá z doła.
O szczęśliwe zápalenie/
Kropalone prágnienie:
O iakoś słodka ochłodá/
IEZV miłość nágrodá.
IEZV kwiatku z Panny Mátki/
Wtobie miłości dostatki:
Tobie pokłon dáiem Boſki/
Zrzą nam krolestwá bez troſki.
Przyidźże przyidźże Krolewicze/
Niebieſkich progow dzierżycze:
Przyidźże bliżey pożądany/
Dawno y gęſto zękany.

IESVS

IESVS sole serenior,
Et balsamo suauior:
Omni dulcore dulcior,
Cæteris amabilior.
Cuius gustus sic afficit,
Cuius odor sic reficit:
In quo mens mea deficit,
Solus amanti sufficit.
Tu mentis delectatio,
Amoris consumatio:
Tu mea gloriatio,
IESV mundi saluatio.
Mi dilecte reuertere,
Consors paternæ dexteræ:
Hostem vicisti prosperè,
Iam cæli regno fruere.
Sequar te quocunque ieris,
Mihi tolli non poteris:
Cùm meum cor abstuleris,
IESV laus nostri generis.
Cæli Ciues occurrite,
Portas vestras attollite:
Triumphatori dicite;
Aue IESV Rex inclyte.
Rex virtutum, Rex gloriæ,
Rex insignis victoriæ:
IESV largitor veniæ,
Honor cælestis Patriæ.
Tu fons misericordiæ,
Tu vere lumen Patriæ:
Pelle nubem tristitiæ,
Dans nobis lucem gloriæ.
Te cæli chorus prædicat,
Et tuas laudes replicat:

IEZV nád słońcè iáśnieyßy /
A nád Balsám przyiemnieyßy:
Słodßy nad wßytkie słodkośći/
Miłßy nad wßytkie miłości.
Którego smák ták zeymnie/
A wonność ták naprawnie:
Że wonim dußa má vstawa/
A ná nim sámym przestáwa.
Tyś mey dußy ieśt kochánie/
Tyś miłości wykonánie:
Tyś má chwałá tyś me mienie/
O *IEZV* świátá zbáwienie.
Moy kochány wroć śię do mnie/
Siedząc z Oycem wiedz y o mnie:
Nieprzyiaciol zwyćiężywßy/
Krolwy krolestwa nabywßy.
Z toba chcę być gdźie ty będźieß/
Nigdy *IEZV* mnie nie zbędźieß:
Kiedyś iuż wźiął śerce moie/
Weś y mnie ostátki swoie.
Niebieścy świeśći Duchowie/
Bądźcie rádźi swoiey głowie:
Bramy wáße otwieráyćie/
IEZVS A Páná powitayćie.
IEZV Krolu cnot y chwały/
Krolu zwyćięstwem wspániały:
IEZV wßech odpustow sprawco/
A niebieskiey chwały dawco.
Tyś źrzodło wßelkiey litośći/
Tyś iásność wieczney świátłośći:
Odpadź obłoki ćiemnośći/
Day chwałe dußy w iásnośći.
Ciebie Chor nieba wysławia/
A twoię cześć záwße wznawia:

IESVS

IESVS orbem lætificat,
Et nos DEO pacificat.
IESVS in pace imperat,
Quæ omnem sensum superat:
Hanc mea mens desiderat,
Et illâ frui properat.
IESVS ad Patrem redijt,
Cæleste regnum subijt:
Cor meum à me transijt,
Simul post IESVM abijt.
Quem prosequamur laudibus,
Votis, hymnis, & precibus:
Vt nos donet cælestibus,
Secum perfrui sedibus. Amen.

IEZVS światu rádość dáie/
Bogu wierny lud oddaie.
IEZVS w pokoiu krolnie/
Ktory nad wßytko celnie:
Tego prágnie dußá moiá/
Jego záżyć chce pokoiá.
IEZVS do Oyca wrocony/
Niebieskiey Pánem korony:
Mnie też serce odbiesało/
Zá *IEZVSEM* sie vdało.
Jdźmyß zá nim wßyscy z chwałą/
Z chęcią/ z modłą doskonałą:
Proßąc by nas wźiął do śiebie/
Rdał nam żyć z sobą w niebie. A.

PIESNI DOROCZNE

o Swiętych Bożych, á naprzod o Naświętßey
PANNIE.

1. Cantio de B. V. Maria.

AVe stella matutina,
Peccatorum medicina:
Mundi Princeps & Regina,
Angelorumque Domina.
Sola Virgo digna dici,
Contra tela inimici:
Insurge manu victrici,
Corde precamur supplici.
Clypeum pone salutis,
Tu es titulus virtutis:
Nos firmans locis in cunctis,
Hostibus cunctis obrutis.

Idem Polonicè.

ZAwitay Gwiazdo iutrzenna/
Lekarko grzeßnych zbawienná
Pana swoia ten świat ciebie/
Y Anieli znáią w niebie.
Sáma Panna maß być zwána/
Ná obronę grzeßnym dana:
Powstanie ręka obronna/
Proßim cię myślą skrußoną.
Záßoń nas tarczą zbáwienia/
Mocą twoiego imienia: (nych/
Staw nas na mieyscach beßpiecz-
Zbiwßy nieprzyiacioł wiecznych.

O Sponsa DEI electa,
Esto nobis via recta:
Vbi est vita, vita perfecta,
Ad æterna duc gaudia, Amen.

O Boża Oblubienicá /
Rácz być náßá przewodnicá:
Tám gdźie żywot doskonały /
Do wiecznych pociech / y chwały.

---

2. Cantio de B. M. Virgine.

IMperatrix Virgo glorioſa:
Plena laudum titulis:
Potens & imperioſa,
Canticis Angelicis,
Iure commendaris,
Mater & Regina,
Prole qua grauaris,
Tua nos conſigna,
Virgo Mater DEO digna.
Peccatorum medicina,
Salus & ſpes humilium:
Roſa vera ſine ſpinis,
Caſtitatis lilium;
Reſpice quod poſco,
Mater veri DEI,
Me pecaſſe noſco,
Miſerere mei,
Conſolatrix ſanctæ ſpei.
O dilecta & prælecta,
Fer ſolamen miſero:
Charitatem da perfectam,
Quam ſemper deſidero;
Reuoca errantem
In viam veritatis,
Ad te proclamantem
Gemma caſtitatis,
Templum ſanctæ Trinitatis.

Idem Polonicè.

KRolewno w niebie chwálebná /
Piękna zćí z Boſkiey ſpráwy:
Przewielmożna y wielebna /
Gódna Anyelſkiey ſławy;
Stużnieś ieſt wſtawioná /
Matká y Krolowa /
Płodem vrażona /
Zacna Ceſárzowá.
Panno Matko Bogá godná.
O lekarko grzeßnych wierna /
Składzie cnot y świátości:
Roża práwa y bez ćiernia /
Cna lilia czyſtości;
Weyźrzy o co proßę
Matko Bogá mego /
Za grzech żal ponoßę /
Vżal ſię nadznego /
Nadźiero vfáiącego.
O kochána y wybrana /
Pocieß vtrapionego:
Doſkonáła miłość dána /
Niech zbawi prágnącego:
Náwroć błądzącego
Gdźie droga prawdźiwá /
K tobie krzyczącego
Perło świátoblitwa /
Toryey świętey Arko żywá.

3. Cantio

3. Cantio de B. M. Virgine.

SAnctissima, Mater Dei,
Aue fulgens in Arca cæli.
O MARIA flos Virginum,
Velut rosa vel lilium.
Funde preces ad Filium
Pro salute fidelium.
Salue clara, stella maris,
Qua prodijt lux solaris.
Placa Natum, te precamur,
Eius ope vt viuemur.
O MARIA Mater Dei,
Quæso memor esto mei.
Cùm venerit mortis dies,
Nobis detur æterna requies, Am.

Idem Polonicè.

ONaświętßa Matko Bożá /
W Niebie kwitnąc iako roża.
O *MARYA* śliczny kwiecie /
Jak lilia z rożą lecie.
Proś za nami Syna twego /
Proś zbawienia dla każdego.
Witay tasna gwiazdo morska /
Z ktorey wyßło słońce Bostwá.
Proś za nami Syna twego /
Niechay znamy łaskę iego.
O *MARYA* Matko Boża /
Day mi łaskę twą za strożá.
Gdy dzień przydzie ostateczny /
Niechay mamy pokoy wieczny / Á.

4. Cantio de B. M. Virgine.

OGlorioſa Domina,
Excelſa ſuper ſidera:
Qui te creauit prouidè,
Lactaſti ſacro vbere.
Quod Eua triſtis abſtulit,
Tu reddis almo germine:
Intrent vt aſtra flebiles,
Cæli feneſtra facta es.
Tu Regis alti ianua,
Et porta lucis fulgida;
Vitam datam per Virginem,
Gentes redemptæ plaudite.
MARIA Mater gratiæ,
Mater miſericordiæ:
Tu nos ab hoſte protege,
Et hora mortis ſuſcipe.

Idem Polonicè.

OGoſpodze wwielbiona /
Nad niebioſa wywyżßona:
Tworcęś ſwego porodźiłá /
Mlekiemęś go ſwym karmiłá.
Co Ewa ſmętna ſtraciłá /
Tyś przez Syna naprawiłá:
Stałaś ſie oknem do niebá /
Smećić ſie nam nie potrzebá.
Drzwiamiś Krola niebieſkiego /
Y forteczko Raiu świetnego:
Wßyſcy ley ludzie śpiewayćie /
Bo przez nie zbawienie maćie.
MARYA Matko miłośći /:
Matko wßelakiey litośći
Bron nas od ſkonania złego /
Y od zárta przeklętego.

Gloria tibi Domine,
Qui natus es de Virgine:
Cum Patre & sancto Spiritu,
In sempiterna sæcula, Amen.

Chwała bądź Bogu miłemu /
Z Dziewice narodzonemu:
Z Oycu iego wiecznemu /
Tákże Duchowi świętemu / Amen.

AVe maris stella,
Dei mater alma:
Atque semper Virgo,
Felix cæli porta.
Sumens illud Aue,
Gabrielis ore:
Funda nos in pace,
Mutans Euæ nomen.
Solue vincla reis,
Profer lumen cæcis:
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces:
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singularis.
Inter omnes mitis:
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum:
Vt videntes IESVM,
Semper collætemur:
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto
Tribus honor vnus, Amen.

WItay Gwiazdo morska /
Wierna Matko Boska /
Panno wiekuista /
Bramo Rayska czysta.
Anyelskim zdawieniem /
Marya vczczona:
Obdarz nas pokoiem
Nad Ewe wstawiona.
Zlednay win zgładzenie /
Slepym oświecenie:
Złego oddalenie /
Łaſki przyimienie.
Bądź Matko bez grozby /
Odnieś nasze prośby
Synowi twoiemu /
Nam narodzonemu.
Pánno osobliwa /
Matko miłościwa
Obdarz nas cichością /
Z świętą czystością.
Day żywot tutejszy /
Swiety y bespieczny:
Z Jezusem mieszkanie /
Z nim krolowanie.
Chwała Bogu Oycu /
IEZVSOWI Pánu:
Duchowi świętemu /
Bogu iedynemu / Amen.

Szoſta Pieśń ábo Káthechiſm ś. Woyćiechá, ktora y teſtamentem iego zowia.

BOgárodźicá Sźiewicá/
Bogiem wſtawiona Máryá/
O twego Synú/ Hoſpodynú/
Matko zwolona/ Marya:
Zyſći nam ſpuśći nam/ Kyrie eleiſon.
Twego ſynà Chrześćiela w zbożny cżás
Vſtyß głoſy nápełni myślt cżłowiecze/
Vſtyß modlitwe/ ieńże ćie proſimy.
To dáć ráczy/ kgoż proſimy/
Say ná świećie zbożny pobyt/
Po żywoćie Káyſki przebyt / Kyrie.
Narodźił ſie dla nas Syn Boży/
W to wierzy cżłowiecze zbożny/
Iż przez trud Bog ſwoy lud
Odiął dyablu z ſtráży.
Przydał nam zdrowia wiecznego/
Stároſte ſłowat pieklelnego/
Smierć podiął/ wſpomionał/
Cżłowieká pierwßego.
Jeßcze trudy cierpiał bezmiernie/
Jeßcze był nie przyśpiał zá wiernie:
Áże ſam Bog zmarłwych wſtał.
Adámie ży Boży kmiećiu/
Ty ſiedź ß v Bogá w wiecu.
Domieść nas ſwe dźieći/
Gdźie krolúia Anyeli /
Tám rádość/ tám miłość/
Tám widzenie Tworcá/
Anyelſkie bez koncá/
Tu śie nam ziáwko dyable potępienie/
Ni ſrebrem/ni złotem/ nas z pieklá odkupił.
Swa moca zaſtapił / (bie/
Ciebie dla cżłowiecze dał Bog przeklоć ſo/
Bok/ rece/ nodze obie/

Kalendariſmus ſiue Cantus S. ADALBERTI, quod & teſtamentum eius dicitur vulgò Bogárodzicá.

DEI Genitrix, ô pia,
Deo celebris MARIA,
Tuæ proli, Saluatori,
Mater electa, MARIA:
Da per te, da certe, Kyrie eleiſon.
Tuum natum Sotera, da hera.
Audi voces, adimple vota piorum,
Audi preces tibi deuotorum.
O dignare, petita dare,
Da in mundo vitam lætam,
Paradiſi poſt dietam, Kyrie eleiſon.
Natus nobis DEI Filius,
Credat omnis hoc pius:
Labore nos ore
Ditis DEVS rapit:
Salutem parans æternam,
Conculcat omnem vim infernam:
Fert mortem ob ſortem
Hominis pro næui.
Labores hic fert crudeles,
Conſolaturus fideles:
DEVS victor ſurrexit.
Adame DEI colone,
DEI ſedens regione,
Tuæ ſis dux genti,
Vbi regnant iam Sancti:
Hic læti, dilecti DEI viſione,
Angeli ſine fine:
Et hinc quod no, ſcimus,
Pulſus Dæmon imus:
Argento nec auro nos Diti redemit,
Vi ſua ademit:
Te propter, ô homo, latus ſibi dat figi,
Manus, pedes transfigi:

Krew świeta ſtá z boku/
Ná zbáwienie tobie/
Wierzże w to człowiecze/
Iż Jezu Chryſt práwy
Cierpiał zá nas rány/
Swą świętą krew przelał
Zá nas Chrześciány/ (ſáći/
Już nam czás/ godźiná/ grzechow śie ká
Bogu chwałę dáći/
Że wſzemi śiłámi Bogá miłowáći
Márya Dźiewico proſi Synà ſwego/
Krolá niebieſkiego/
Aby nas vchował ode wſzego złego/
Wſzyſcy Swieći prośćie/
Náś grzeſznych wſpomożćie/
Byſmy z wemi przebyli/
Jezu Chryſtá chwalili.
Tegoż nas domieśći
Jezu Chryſte miły/
Byſmy z toba byli/ Gdźie ſie nam ráduią
Już niebieſkie śiły.
Amen/ Amen/ Amen/ Amen/ Amen/ A.
Amen táko Bog day/
Byſmy poſli wſzyſcy w Kray/
Gdźie krolúia Anyeli/ Amen.

Sanguis fluxit ibi,
Ad ſalutem tibi.
Credas homo miſer,
Ieſum Chriſtum verum.
Plagas pertuliſſe, ſanguinem fudiſſe,
Ob nos Chriſtianos:
Iam tempus, iam hora peccata penſare,
DEO laudem dare:
Omni virtute carè, DEVM adamare.
MARIA puella, ora tuum Natum,
Regem cælo ſatum,
Vt nos ſuis alis, protegat à malis.
Vos Sancti orate,
Miſeros iuuate,
Vt vobiſcum regnemus,
IESVM Chriſtum laudemus.
Hoc tu velis dare.
IESV Chriſte chare:
Vt nos tecum ſimus, Vbi lætos ſcimus,
Omnes cælorum ciues.
Amen, Amen, Amen, Amen, Amen, A.
Amen fiat ita,
Cum Angelis in vita,
Regnemus infinitâ,
AMEN.

Siodma Pieśń o Naświętſzey Pánnie, y o iey Koronce.

KTo chce Pánnie Maryey ſłużyć/
A tey oſobliwym miłośnikiem być:
Ma to nabożnie pozdrawiać/
A Koronkę zawżdy vczćiwie máćwiać.
Ktora Pánna ſłudze ſwoiemu/
Ziawiła Puſtelnikowi iednemu:
Mowiąc kto mię ták pozdrawia/
Łaſkę ſobie Syna moiego ziedna/

Idem Latinè.

QVi MARIÆ cupit ſeruire,
Et ſanctum amorē ſecum inire:
Eſt deuotè ſalutanda,
Et Corona ſibi honoris danda,
Ipſa Virgo probatæ vitæ,
Reuelauit cuidam hoc Eremitæ:
Qui ſe ita ſalutaret.
Filij gratiam conciliaret.

O tym

O tym ſłyßąc Bernárdyn świsty / Hoc Bernardus Diuus credendo,
Miłośćią gorącą tey Pánny zdiety: Virginis amore ſummo ardendo:
Przed Obraz iey záwße chadzał / Altare eius inuiſebat,
Jeßcze żączkiem będąc koronkę mawiał. Coronamq; rudis puer dicebat.
Tak pałáły iego wnętrznośći / Sic ardebat pectus illius,
Silno gorzáły ogniem ku iey miłośći: Sic vrebat ſanctũ cor amor pius:
Jż Ciotuchnie ſwoiey mawiał: Vt amitæ narritaret, (ret.
Aż Pánny náświęt: tak ſię przechwalał. Virginemq; ſanctam ſic prædica-
Żnam ia iedną Pánnę nadobną / Noui ego vnam puellam, (bellã
Nad wyrozumienie ludzkie podobną: Supra ſenſum humanũ gratam &
Nie mogłbym ieść / ánі też pić / Non ederem, nec biberem,
Ktoreğbym iey dniá niemiał náwiedźić. Si quo illam die non inuiſerem.
W tey Koronce vſtawcá pierwßy / Hæc Corona primum diſtincta,
Położył modlitew ßeśćdźieśiąt y trzy: In Orationes tres ſexaginta:
Bo tyłko lat Pánná miała / Quot Virgo annos habebat,
Pokł na tym świecie z ludźmi mießkáłá. Quãdiu nobiſcum viuẽs degebat.
Przez twe ſmutki y też rádości / Per dolores hos, & gaudia,
Raą vprośić ſługom z ſwoiey miłośći: Impetrato ſeruis tuis MARIA,
Grzechow wßyckim odpuſczenie / Criminum indulgentiam,
A potym Bożey łaſki otrzymánie. Gratiæque Dei abundantiam.
Pierwßa boleść ſerca Máryey / Primus dolor cordis MARIÆ,
Gdy Jan ś. przyßedł do Bethanieу: Cum Ioannes adit ſe Bethaniæ,
Mowiąc, o Ciotuchno moiá / Dicens ó Domina cara,
Żałoſna dźiś będźie duſzyczká twoiá. Hodie mens erit tua amara.
Jużeć IEZVS y Synaczek twoy / Tuus Natus IESVS eſt raptus,
Mamußy bracißek także też miſtrz moy: Pater & Magiſter noſter eſt captus
Widźiałem go związanego / Vidi illum colligatum,
A w pośrzodku ludu mießkawego. In medio crudelis plebis locatũ.
Szedłem záraz ná Biſkupi dwor / Sequens illum aulam adiui,
Gdźiem ſłyßał policzek, tak nawietßy grõ Vbi eum colaphis cædi audiui:
Gdy IEZVSA vderzono / Qui collaphi tam horrendi
Podobno go Pánno y vmorzono. Dare poſſunt: Virgo finẽ viuendi.
Podźmyß rychło á nie mießkáymy / Quamtocyùs ergo curramus,
A zá ieſzcze IEZVSA oglądamy: Si videre Ieſum viuum optamus:

Za żywego

Za żywego zástániemy/ (my.
A w czym będźie mogli wtym posłużyć
Wtora boleść Maryamiatá/
Gdy wpiątek z zarania Syna wyrzatá:
Jako Lotrá związánego/
Łáncuch ná żyley wielki noszącego.
Chciała k niemu bliżko przystąpić/
Ale też od smutku niemogłá chodzić:
Tylko głosem záwołałá/
Czegomże ia smutna dziś dochekálá.
Ach moy Synu/ motá rádości/
Napełniłeś serce moie gorzkości:
Gdy cię widzę związánego/
Gwoździmi ná krzyż srogo rozbitego.
Trzećia boleść Pannie zadano/
Gdy IEZVSA okrutnie vbiczowano
Y cierniem koronowano/
Znadznionego Pannie vkazywano.
Czwarty smutek Panna cierpiałá/
Gdy się z swym Synem przed miastem potkała:
Chciałá Krzyża pomoc nosić/
Ale też od smutku nie mogła chodzić:
Piata boleść Pánienska była/
Gdy złość luzka na krzyż Jezusá wbiłá
Widząc Synaczka nágiego/
Zakryła rabeczkię głowę iego
Szosta boleść duch Pánienski miał
Gdy Jezus na krzyżu zplagem vmierał:
Słońce się iasne zaćmiło/
A przez trzy godziny nic nie świeciło.
Płacząc stworzyćiela swoiego/
Powściągnęło promień świecenia swe°

Quem afflictũ intuẽndo (bẽdo.
Vel aliquid præstemus cũcta de-
Alter dolor MARIAM anxit,
Cum feria sexta Filium planxit:
Videns eum colligatum,
Catenis latronũ notis grauatum.
Amor secum ire iubebat, (bat,
Sed nimius languor n õpermitte-
Tantum flebat eiulando.
Dolorem acerbũ sic incusando.
Ah mî Fili meum solamen, (men:
Quantũ facis cordi meo grauа-
Cum te cerno colligari, (rari.
Crucis pondus in te adhuc pa-
Dolor Matri tertius datus,
Cum Iesvs cruenter est flagellatꝰ:
Diris spinis coronatus, (tus.
Et afflictus totus plebi monstra-
Quartus pressit Mariam luctus,
Dum IESVS cum cruce ex Vrbe ductus:
Quem voluit adiuuare, (uit stare:
Sed præ magno dolore vix qui-
Quintus dolor Virginis erat, (rat:
Dũ plebs nequã Iesũ crucifixe-
Videns eum denudatum,
Velo dolens Mater cõtexit Natũ.
Sextus dolor Matrem tremebat,
Cum animã Patri Iesvs reddebat
Et sol tum se obscurauit, (uit.
Tribus horis mundo lumẽ nega-
Plorans suum Sol Creatorem,
Mutauit in tristẽ lumẽ squalorẽ:

Ziemiá

Ziemiá też tákbárzo drżáłá /
Obcegarem swoim Jezusa płakáłá.
Siedmy smutek Máryá miáłá /
Gdy Ciáło z Krzyża zdieste piastowáłá:
Nieutulnie narzekaioc /
Máściami y łzámi ie oblewáiąc.
Te tu siedm pacierzy mawiáią /
Siedmiore krwie wylánie rozmyślaią
Jezusá Pana nászego / (waią:
Miłośnika ludu Krześćiáńskiego.
Wylewał krew kiedy obrzezan /
Gdy sie Oycu modlił gdy był bicżowan:
Koronowan y nagrawan / (dzion.
Przybit ná krzyżu y włocznią przebo-
Te radości Páńskie były /
Gdy był Anyoł do niey z niebá posłany:
Gdy Elżbietę nawiedzáłá /
Y też Syna Bożego porodzíłá.
Czwarta radość Márya miáłá /
Gdy z Krolow chwalac synà widziáłá:
W niebo była w prowadzona /
Tám od Syná swego koronowána.
Kto te Koronke mawiáć będzie /
Łaski sobie wiecżney Bożey nábędzie:
Co pożąda to otrzyma / (rko da.
Przez prośbe Pańieńska Bog mu wszy-
Nuż my Bracia y mile siostry /
Nie lenmy sie służyć Maryey każdy:
Bo to Panna iest poczesna /
A nam grzeszńym barzo iest pożyteczna.
Już cie mila Panno prośimy /
Te koronke ná twoie głowke kładziemy:
Twey sie łaśce polecamy /
Racz pamiętáć ná nas kiedy pomrzemy.

Terra quoque est commota,
Plebis noxa IESV dolore mota.
Dolor Matris septimus erat,
Cum de cruce Iesum deposuerat:
Doloribus cor compungens,
Cũ lachrymis Christũ vnguentis
Hic septẽ sunt Orationes, (vngẽs.
Tot sanguinis IESV effusiones:
Menti nostræ reuocantes,
Pro amore Deo gratias dantes.
Circumcisus sanguinat IESVS,
Et cruore iudans flagellis cæsus:
Coronatus spoliatus,
Dum est crucifixus, apertũ latus:
Sed Mariæ erant gaudia, (cia:
Dum per Archangelũ capit nun-
Dum visitat Elisabeth,
Dum in sinu Dei Filium habet.
Quarto Virgo Mater gauisa,
Quando triũ Regũ munera visa:
Dum in cælos assumitur,
Et corona sibi perpes ponitur.
Qui coronam hanc recitabit,
Gratiam hic Dei conciliabit:
Quod optabit impetrabit,
Ob amorem Matris Filius dabit.
Ergo fratres atque sorores,
Mariæ impigri simus cultores:
Nam hæc Virgo amabilis,
Est peccatoribus valde vtilis.
Et Te Virgo pia oramus,
Dum coronam tuã tibi dicamus:
Nos amorem referamus,
In morte Patronã te habeamus.

8. Pieśń o Rożańcu ś.

Z pomocą Bogá miłego /
W Troycy świętey iedynego:
Każdy z serca gorącego
Chwał Bogá wszech mogącego.
Chwał też Matki Syna tego /
Będźie barzo wdzięczná tego:
Każdy według swey możności
Czyń posługę iey miłości.
Wielkie pomocy miewáią
Ci / co Wianek iey mawiáią:
Bo Wianek w iey miłości /
Jest niewymowney ważności.
Ci co nabożnie mawiáią /
Częstokroć gniew Boży kołá:
Bo Panna Syná vblaga / (gá.
Gdźie się miał mścić to wspoma-
Jest to Wianek známienity /
Z mek IEZVSA vwity:
Kto go nabożnie wspomina /
Vblaga iey miłego Synà.
Ten co go nabożnie mawia /
Z grzechow go P. Bog wybawia:
Smutek od niego oddala /
Z trudnych go rzęzy wyzwala.
Wiemy Bracia y też Siostry /
Że cierniowy wianek ostry:
Nosił go Pan na swey głowie /
W ciężkiey mu go Żydowie.
Ale nasz Wianek Rożany /
Wdzięczen iest miley Pánny:
Bo woniey niepospolitey /
Z liliey Rayskiey vwity.

Idem Latinè.

DEI cum adiutorio,
Cantemus de Rosario:
Vt per sanctum istud munus,
Laudetur trinus & vnus.
Laudetur & mater Dei,
Nam id gratum erit ei:
Quantum potes tantum aude,
Quia digna omni laude.
Magna ferunt ab hac dona,
Pro dicta sibi Corona:
Nam corona pietatis,
Dat odorem suauitatis.
Per has rosas Rosarium,
Reddit Deum propitium:
Placans & eius Filium,
Pro ira fert auxilium.
Hæc Corona, siue sertum,
Ex vita IESV consertum:
IESVM quem habet authorem,
Experitur & fautorem.
Qui deuotè hoc exoluit
Deus peccatis absoluit,
Et si quid mali inuoluit,
Omne periclûm reuoluit.
Scimus fratres & sorores,
Rosarî IESV odores:
Scimus spinas & atroces,
Quas Iudæi dant feroces.
Sed Corona hæc rosea
Est carior quam aurea:
In qua odor pulcher nisi
Cœlestis est paradisi.

Trzykroć

Trzykroć pięćdźiesiąt mawiaycie/
Pozdrowienie iey dawaycie:
Zdrowá bądź Panno Máryá/
Jezuśowá Mátko miłá.
Przed każdym dźieśiątkiem páćierz/
Każdy Brat y śiostrá tákież
Bo bez záplátý nie będźie/
Z iey Synem krolowáć będźie.
Żywe/ y zmárłe w pisániu/
Iuż zá nie ofiárnia:
Brácia śiostry zá nie proszą/
Zgrzechow y z mąk ie wynoszą.
Mił ośćiwe Łáto dano/
Y też odpusty przydano:
A by tey Pánnie służono/
Y iey pomocy żądano.
Kto tey Pánnie wiernie służy/
Nád tym zgárt nigdy nie płuży:
Bo go Pánna w swoiey mocy
Broni we dnie tákże w nocy.
Bracia Wiánká Rożánego/
Náuczay ieden drugiego:
Bo kto go wiecey náuczy/
Ten zbáwienney drogi trzy.
Ci co mowią Wiánek Pánnie/
Bárzo Chrystus ieśtkaw ná nie:
Bo w tym wiánku miley Pánny/
Sa Pańá Jezuśá rány.
Wszytká męká od początku/
Jest w tym Wiánku áż do końcu:
Odśćia áż do skończenia/
Niemiał Pan odpoczywánia.
Weźmiż każdy w swoie głowę
Gorzkość śmierć Jezuśowę:

Ter quinquaginta sunt pia
Salutationes MARIÆ,
Aue ô gratia plena
Mater IESV, vitæ vena.
Ante salutationes,
Domini Orationes:
Per quas cæleśti Patri,
Et eius placemus Matri.
Et mortui inscribuntur,
Rosário, & fruuntur:
Rosarij namque flores
Cunctis bonos dant odores.
In Rosário sunt plenæ
Indulgentiarum venæ:
Rosarij Virgo rosa,
Merces cunctis copiosa.
Qui Virgini vult seruire,
In hunc Dis nequit seuire:
Omni nocte, omni die,
Iuuamen prodest MARIÆ.
Fratres pij Rosarij,
Docete ignaros scij,
Nam qui plures edocebit,
Plus mercedis obtinebit.
Qui recitant Rosarium,
Christo præstant obsequium:
Rosário in Virginis,
Roratros Christi sanguinis.
Passio, mors, vita tota.
Rosário Christi nota:
Hic salutis mysteria,
Sunt dolores & gaudia.
Quiuis ergo pia mente,
Sit cum IESV patiente:

Rozmyślaiąc ią serdecznie /
Bożiem z nim królować wiecznie.
Rozmiłuymyśśte Maryey /
Pozdrawiaiąc ią wiankiem ley:
Przez to świete pozdrowienie /
Otrzymamy wieczne zbawienie. A.

Namque suæ consors mortis,
Consors erit cæli sortis.
Et MARIAM obseruemus,
Hanc frequenter salutemus:
Crebro illa salutata,
Salutem gratis dat grata, Amen.

---

9. Pieśń o Táiemnicy Rożáncá ś.

CHwalmy Bogá wszechmocnego /
Że nam dał Synáswego:
Namiłsze swoie kochánie /
Grzesznym ná porátowánie.
Jegoż Mátkę czcić nam trzebá /
Zdrowáś Pánno Páni niebá:
Szczęśliwszáś płodem nád inne /
Twoiá cześć po świecie słynie.
Onáć miła wieść nástáłá /
Gdyś Anyołá wysłuchałá:
Zá Mátkę Bogu zmowiona /
O godność niewysławiona.
Toż Elżbiecie Bog obiáwił /
Przeto mowi ktoś mi spráwił:
Że ty mnie Bogarodzicá
Náwiedzaß / iam służebnicá.
O przesławny świetty Złobie /
Vcałeś Bostwo w sobie:
Pánáś Pánno tám powiłá /
A Pánienstwáś nie stráciłá.
Ponioslás go do Kościoła /
Prawo Bożę pełniąc zgołá:
Ofiárę Oycu wiecznemu /
Swiátło ludowi nadznemu.
W lat dwanáście stráconego /
Nalázłáś Syna dziwnego:

Laudemus Deum potentem,
Qui per Virginem Parentem?
Filium suum dilectum
In seruum dedit abiectum.
Laudantes Filij Patrem,
Collaudemus eius Matrem:
Virginem prole beatam,
Omni honore dotatam.
Primus honorte beauit,
Cùm Gabriel nunciauit:
In Dei Matrem electam,
Deo esse te dilectam.
Dum visitas Elisabeth,
Quæ gaudia dat, & habet:
Cùm Matrem Dei prædicat,
Tecum Deum magnificat.
Venit Dei Natiuitas,
Magna mundi felicitas:
Felicitas per te data,
O Virgo intemerata.
Postquam Natum peperisti,
Deo Patri obtulisti:
Sacrificas implens legem,
Purificas te exlegem.
Impletis annis bis senis,
Perditum IESVM inuenis:

Gdy

Gdy przeßedł mądre Doktory /
Wßakeß ſie dał w moc z pokory.
Ciernie Panno twoych żałośći /
Naſtąpiło / gdy ze młodośći /
Syn twoy krwią ſpłynął wogroy-
Upadáiąc Bogu Oycu. (cu/
Wedle ſłupá przywiązány /
Był ſromotnie katowány:
Wycierpiał zá nas káránie /
Przez niezmierne zmiłowánie.
Jeßcze nad nim kát zbytkował /
Gdy go ciernięm koronował:
Bitrzcina głowę zbitemu /
Dał poliček vpłwánemu.
Potym na śmierć ſrogą zdány /
Wyßedł z lotry poczytány /
Wziął krzyż ná ramię zemdlone /
Szło ná dziw miáſto ßalone.
Widząc Pánno rozbitego /
Dotknieß z boku ſerca ſwego:
Ah (mowiąc Synu moy miły /
Toć vſtały wemnie śiły.
Wßak zaś powſtał dniá trzećiego /
Straż poczuła możność iego:
Twoy ſmutek w wielkie weſele /
Nagrodził w prześligżnym ciele.
Pożegnał ſie potym z tobą /
Czyſtą duße biorąc z ſobą:
Wſtąpił tám w niebie wyſokiem /
Siadł z miłego Oycá bokiem.
Stámtąd vżnie ſwe teſkliwe
Zewierdził / vſercá lekliwe.
Przez Ducha ſwego świętego /
Swym námiłßym zeſłánego.

Doctorum IESVS medius,
Inuentus tibi Filius.
Poſt gaudia ſed roſea,
Sunt ſpinarum aculea:
Orantem IESVM in horto,
Tibi Virgo ſpinas porto.
Ad columnam alligatus,
Virgis & ſpinis tractatus:
Pro nobis IESVS miſellis,
Diris cæſus & flagellis.
Et vt magis illudatur,
Spinis IESVS coronatur:
Impreſſæ ſpinæ acutæ,
Penetrant oſſa cum cute.
Poſthæc morti deputatus,
Grandi cruce aggrauatus:
Baiulans crucem tam grauem,
Quàm affligit Matrem ſuauem?
Dum cruci IESVS figitur,
Cor maternum transfigitur:
In cruce IESVS moritur,
Dolens mater commoritur.
Sed quæ fuit dolorosa,
Fit meritò glorioſa:
Dum Chriſtus die tertiâ
Surgit victor in gloria.
Valedicens qui poſt viuis,
Scandit cælos cum captiuis:
Ad ſolamen ſuæ Matris,
Ad dexteram ſedit Patris.
A patre poſt Paracletum,
In Apoſtolorum cætum:
Spiritum ſanctum immiſit,
Per quem & Matrem inuiſit.

Twa teſkliwość też nágrodźił /
Gdy cię Mátkę zaprowádźił
Z ciałem nad chory Anyelſkie /
Y wſzytkie hordy niebieſkie.
Tám przy Boſkim Thronie iego
Siedząc / ratuięß nędznego:
Nieba y ziemie Krolowa /
Słynąc nad pyche zgartowa.
O Márya / o Krolewno /
Stoboś nikt nie ſtánie rowno
Przy Thronie Boſkim z prośbámi /
Tuż ſię záwße modl zá nami.
Mátá Pánno ześ ták można /
Niech ná ſobie tego dozna
Káżdy / w to Bráctwo wpiſány:
Aby nie był wymázány.
Aby dobroć Syná twego /
Rozważáiąc y trud iego:
Po tey ták miley robośćie /
Swietował w wiecżney Sobośćie.

Mater vitam vt conſumpſit,
In cælos lætam aſſumpſit
Cum corpore ac anima,
Locans ſede altiſſima.
Alto throno collocata,
In Reginam coronata:
Victa ditis ſuperbia,
Iuuat humiles MARIA.
O MARIA, ô Regina,
Dei throno tam vicina:
Pro nobis Deum exora,
Te colamus omni hora.
O Regina tam inſignis,
Te Dominam cunctis ſignis
Cognoſcant ſerui deuoti,
Tibi ſcripti, tibi noti.
Tu Patrona qui te colunt,
Qui ſeruire tibi volunt:
In cælis locum exores,
Et requiem poſt labores, Am.

---

10. Pieśń o Naświętßey P. Máryey, Táiemnice Rożáncá ś. wyrażáiąca.

Część Pierwßa.

MÁrya bądź pozdrowioná /
Przez Anyoła zaſlubioná:
Byś Mátką Bogu zoſtałá /
Pokoraś ſię podobałá.
W dom Elżbiety gdyś przybyłá /
Rádość wßytkim vczynił á:
Jan śie wżywoćie rádnie /
Mátká / z Oycem Prorokuie.
Betleemſki zacny żłobie /
Krol niebieſki leży wtobie:

Idem Latinè.

Prima Pars.

AVE Virgo DEO grata,
Per Angelum ſalutata:
Qui tibi annunciauit,
Dum ſe DEVS incarnauit.
Elizabeth viſitaſti,
Lætã nouã apportaſti:
Plaudit Ioannes & fœta,
Zacharias fit Propheta.
Bethleemi Chriſtus natus,
In præſepe reclinatus:

Zá nic

Zá nie niebieſkie pokoie /
W dzięcznieyſze ma wgaſy twoie.
Panná gwoli Zakonowi /
W kościoł śie z Synem ſtánowi.
Gołąbki zan ofiarnie /
Tánie go Biſkup ßacuie.
Zguwili Rodzicy Synà /
Zatoſna Mátce nowiná:
Nie fraſuy śie Panno wiele /
Vczy Doktory w Kościele.
☞ O Pánno Błogoſławiona /
Laſki Bożey napełniona:
Niech kterzy cię pozdrawiamy /
Przez cię laſkę Boſą mamy.
Poyrzy Pánno śiedząc wniebie /
Na nas; kterzy / co dzień ćiebie:
Rożáną zdobiem korona /
Bądź nam przed Bogiem obrona.
Niechay w Bractwo twe wpiſáni /
Nie będźiemy wymázáni:
Z kśiąg żywotá: leż z Swiętemi /
Niebo wiecznie oſiągniemy.

Mauult eſſe cum MARIA,
Cæli linquens palatia.
Virgo Parens legi parens:
Offert Natum donis carens:
Donum nimis rarum carum,
Æſtimatum mundo parum,
Quem parentes perdiderunt,
Læti Natum inuenerunt:
Diſpellit IESVS mærores,
Inuentus inter Doctores.
Virgo Parens ter beata,
Gratia Dei dotata:
Et nos qui te ſalutamus,
Fac gratiam mereamus.
Nos de cælis Virgo cerne,
Nec terrena dona ſperne:
His qui tibi dant Coronam,
Apud Deum fac Patronam.
Tuæ Confraternitati
Inſcripti, ſint tibi grati:
Et in libro ſcripti vitæ,
Laudent Deum infinitè.

Część Wtora.

DVßo moią wſpomni ſobie /
Co Pan cierpiał gwoli tobie:
Jáko krwią ſpłynął w Ogroycu /
Modły zwyciąc Bogu Oycu.
On do ſłupá przywiązány /
Okrutnie był bićowány:
Zá nas cierpiał tu káránie /
Cłowiek był zaſłużył na nie.
Żołnierze ſrodzy zbyckuią /
Pańá cierniem koronuią:

Pars Secunda.

O Mens mea memorare
IESVM paſſum tám amarè:
Quantum ſudat quam laborat,
Dum in horto Patrem orat.
Ad columnam alligatus
IESVS dirè flagellatus:
Quas tu plagas meruiſti,
Fert vt ferre debuiſti.
Milites ſpinas plectentes
Coronant, IESVM ludentes.

Trzćina

Trzćiné miáſto berłá dáli /
W ſkárłatną ſáty vbrali.
Jezuſá ná śmierć ſkázano /
Rownoz łotry pogrzebano:
Jożie krzyżem obćiążony /
Przymuſza go lud ſzalony.
Znowu cierpi ćieżkie rány /
Do krzyżá przynitowány:
Bok mu przebił oſtrzep ſrogi /
Gożdżie záś / ręce y nogi.
Pánno ktoraś odćierálá /
Krew z śiádłá Synowi zćiálá:
Spraw to; że on z twey przyczyny /
Zetrze grzechow náſzych winy.
☞ O Pánno / ić.

Arundo pro ſceptro datur,
Et probrosè chlamydatur.
IESVS morti condemnatus,
Latronibus adæquatus:
Baiulans crucem procedit,
Quem plebs nequã circũdedit.
Mox vulnera renouantur,
Sancta membra crucidantur:
Manus pedes perforatus,
Trux lancea tranſit latus.
Stans ſub cruce Virgo dolens,
Et ſanguinis guttas rollens:
Dans aliquam mihi guttam,
Fac animam puram, tutam.
Virgo Parens, &c.

Część Trzećia.

SMutek śię zmienił w weſele /
Pan po śmierći żyie wćiele:
Czárty y piekło zwoiewał /
Więźniow wolnośćią dárował.
Rychło niebo otwarzayćie /
A gośćie nowe witayćie /
Woyſko świętych tam wſtępuie /
Chryſtus przed nimi przodkuie.
Vćiećwie Pánſcy kochani /
Nowym dárem obeſłáni:
Przyięli Ducha świętego /
W ogniu z nieba zeſłanego.
Chćiał Pan mieć Mátkę v ſiebie /
Wzięta Pánná / śiedźi w niebie:
Od Anyołow zánieśiona /
Nad ich chory wywyżßona.

Pars Tertia.

SVrgens Chriſtus cum gloria,
Mutat planctus in gaudia:
Fregit Dicit poteſtatem,
Dans captiuis liberratem.
Cæli portas aperite,
Victori ob uiam ite:
Sancta turbá circumdatus,
Aſcendit cælos Rex gratus.
Diſcipuli Chriſto grati,
Nouis donis ſunt beati:
Dum in igne Chriſtus miſit
Paracletum quem promiſit.
Vt honoret Chriſtus Matrem,
Aſſumpſit illam ad Patrem:
Ab Angelis hæc ſublata,
Supra choros exaltata.

Poſadźił

Posádził ią Syn ná Thronie /
Koronę ozdobił skronie:
Zacnym niebiańską Krolewą
Wszytkie ią narody zewą.
☞ O pánno / &c.

Cum Filio collocata,
Est MARIA coronata:
Vnde vt cæli Regina,
Laudetur Mater Diuina.
Virgo Parens ter beata, &c.

Pieśń II. *o Naświętszym Imieniu* IEZVS, *Piętnaśćie Táiemnic zbáwienia nászego nyrz záiąca, ktora w Brácтwie Imienia Páná* IEZVSOWEGO *śpiewáia.*

Pierwsza Czaſtká Weſoła.

IEZVS słodki zwiáſtowany
Pannie świętey / znieba dány:
Od niewinniątká wyznány /
Niechay będźie wychwalány.
IEZVS z Panny národzony /
Ofiárą swą uwielbiony:
Z żalem Mátki iest z gubiony /
Z radośćią iey naleźiony.

Pars Prima Læta.

DVlcis IESVS nunciatur,
In Virgine incarnatur:
Ab Angelis pro concentum,
Morte claret Innocentum.
IESVS natus ex MARIA,
Oblatus in Eccleſia:
Perſus Matris poſt dolores,
Inuentus inter Doctores.

Druga czaſtká Żáłoſna.

IEZVS ná modlitwie mdleie /
Krew ſię z ćiáłá iego leie:
Bit twarz świętą ſługá ſrogi /
Biczowan Pan aż do nogi.
IEZVS ćiernieм koronowan /
Niebieſki Pan dekretowan:
Smiercią krzyżowa umiera /
Przez krzyż niebo nam otwiera.

Secunda Pars Mæſtis.

Dum Patrem in horto orat,
IESVS ſudat & laborat:
Captus eſt colaphizatus,
Ad columnam flagellatus,
IESVS ſpinis coronatus,
Et ad crucem condemnatus:
Libens ſubit Matrem Crucis,
Nobis pandens portas lucis.

Trzećia Czaſtká Rádoſna.

IESVS mocny z martwych powſtał /
Wpiekle więźniow zacnych doſtał.

Tertia Pars Glorioſa.

Surgit victor IESVS fortis,
Et inferni fractis portis:

Z nimi do niebá wstępuie/
A nam niebo obiecuie.
Ieśtat Oznaiom Ducha swego/
Na ziemi obiecanego:
Przez Anyoły w niebo wźięty/
Koronował Matkę świętą.
Ch wal nyż Jmie / IEZVS święte/
O stworzenia wszego wźięte:
B śmy niebo otrzymáli/
Na wieki z nim krolowáli/ Am.

Cum captiuis scandit cælos,
Vocans eò nos miſellos.
IESVS verax quem promiſit
Paracletum ſuis miſit:
Et ad cælos ſumpta Matre,
Coronauit hanc cum Patre.
Nomen IESVS collaudemus,
Hoc tremamus, hoc amemus:
Nomen IESV vt colentes,
Gaudeamus ſe videntes, Amen.

---

12. *Pieśń o Naświęt: Pánnie Loreckiey, tákże y Częſtoowiſkiey.*

KRolewno náiaśnieyßa niebá przeświętnego/ Prawdźiwá opiekunko świátá vpádłego.
Pociechо nieomylna ludźi vtrápionych/ Ty nie odrzucaß głoſow/ prośb vpokorzonych.
Czego ktory od ćiebie żebrze/ twa przyzyná/ Zledna mu bezpochyby v twoiego Syna.
Bo iakoßby twá proßbá ważna być niemiáłá/ V tego/ ktory Ciáło wźiął z twoiego Ciáłá.
Dał ći to ześ Matką ieſt Bogá żywego/ Nad ten dar zalі może ználeść co większego?
Dał ći to/ że wopiekę ieſt oddány tobie Narod ludźki pod krzyżem/ w Janowey oſobie.
Jákoż tak á prawnie ták nic nie wątpiąc żeby Przez ćię niemiáły wſtáráć wßytkich nas potrzeby.

Cantio de B. Virg. Maria Lauretana & Claromontana.

SEreniſſima Virgo cælorum Regina Et vniuerſi mundi Patrona Diuina.
Cunctorum conſolatrix fida, miſerorum Tu nos ſpernis humiles voces afflictorum.
Quos quis à te mendicat, tuo interuentu, A filio impetrat felici prouentu.
Quid ni aurem præberet tuis poſtulatis, Qui caro tuæ Carnis eſt fons pietatis.
Tibi datum, vt ſola eſſes Mater Dei, Donum hoc tam magnum vt nullum par ei.
Tibi data tutella ſalutis humanæ, Quod de Cruce legauit Chriſtus in Ioanne.
Et re vera dubium nullum eſt relictum, Quin tu iuuare queas quemlibet afflictum.

Zna to

Zna to świát o naświetßa Dźiewico Marya / Że zrak twych bierze śiła / wyznawam to y ia.

Tym wierßem wßytkim iáwno że ludźie ſtrapieni / Bywaią bárzo hoyna twa laſka cießeni.

Swiadó te° twoy domek ktory ieſt w Lore cie / Tè twych dobrodźieyſtw świadkié eſt po wßytkim świećie.

Bo żeś woniм vrodzona / y poſelſtwoś wźięła Od Anyoła Boże° / y tameś poczęła:

Sprawą Ducha ś. Zbáwićielá świátá / Ktorego pożądały ſtarych Oycow látá.

Dla tegoś też od Boga ma te przywileie Dom ten / że tam kazdy ſwey dochodźi nádźieie.

Tych dárow cześć lubo cień ma v Polſka naßa / Na Obraz malowania świętego Łukaßa.

Obraz twey twarzy ś. y twegó Dźiećiecia: Częſtochowa tu chowa dla dobrodźieyſtw wźięcia /

Dla wźięcia łaſk od ciebie / á ludźiom dawánia / Ktore tam wiernі Boży biorą bez przeſtania.

Niechay kto na głębokim morzu ponurzony Niechay będźie ſtraßliwym ogniem ogarniony:

Niechay chorobą zięty gdy do ciebie krzyknie Náboźnie woniet iáko mgła wßytka niemoc znikнie.

Totus mundus agnoſcit & ego conoſco, Larga tua de manu haberi quod poſco.

Quare tibi canticum nouum canto lætus, Quod quilibet à malis eſt per te quietus.

Teſtis eſt tua Domus ſancta Lauretana, Quæ tua pietate toti mundo ſana.

Quia illic es nata, illic ſalutata, Per Angelum, & illic DEO grauidata.

Ibi de Spiritu ſancto miraculum extremum, Verbum Caro factum eſt, primum & ſupremum.

Et proinde eſt domus Deo illa grata & in Ea fidorum ſpes fides locata.

Horum partem ſeu vmbram habet Polonia, Habet á Luca picta tua inſignia.

Inſigni tui vultus arque tui Nati, quod Claromonte claret noſtræ ægeſtati.

Hìc egeni gratiæ à te plena poſcunt, Et plenam & explentem te gratijs noſcunt.

Sit qui furentis maris vndis immergatur, Sit qui horrendis flammis ignis obruatur.

Sit morbundus æger ad te clamãs mente, Euaneſcit vt nubes morbus te pellente.

Niechay go wszytkie trwogi coraz opánuią / Niech mu wszyscy iáwną śmierć pálcem wkáżuią.
Niechay mu nastráśliwszy nieprzyiaćiel stánie Z mieczem nad gyá te° / iáki chce powstánie.
Kłopot ná twęg chwalcę / ledwie on do ćiebie Záwoła: wnet wswey dozna rátunku potrzebie.
A niedźwiedź bo iákoszbyś ty nieuproszitá / O tego / ktoregoś wswym żywoćie nositá.
O nadźieio przedziwna k tobie wołáiących / O pociecho prawdźiwa w feasunku żyiących.
O Mátko miłośierdźia tyś sáma tak bytá / Coś Bogá prawdźiwego z śiebie vrodźitá.
Bogá / cłowieká rázem tyś iest Mátká iego Synà / ktory ma w niebie Oycá przedwiecznego.
Ciebie tedy pokornie y z płáczem prośimy / Niech tám przez twa przyczyne mamy mieysce y my.
Naświętsza Panno wszytkim y nam to dać raczy / Kto ćie ná twych mieyscách czći / niech ćie w niebie baczy / Amen.

Pericula & casus vnitim inuadant, Sors & mors improuiso palàm in quem cadant.
Ensis hostis horrendi collo applicetur, Omne malum homini extrema minetur.
Nil tanget mali Virgo te verè colentem, Priusquam vocem tollat te habe præsentem.
Neque mirum te cuncta posse quãdo velis, Apud eum quem in te gestasti de cælis.
O mira spes cunctorum ad te clamantium, O solatium verum triste viuentium.
O Virgo misericors tu sola fuisti, Quæ Deum verum ex te nobis genuisti.
Deum hominem simul, Matet Nati talis, Cuius Pater in cælis Rex est immortalis.
Te igitur supplices, & flentes oramus, Tua prece in cælo locum habeamus.
Sancta Virgo MARIA, hoc præstare velis Tuis te hic in locis, post colam in cælis, AMEN.

---

13. Cantio de B. V. M. cum sua Prole Benedicta.

NItida stella, casta puella, Tu es florum flos, Mater pia, Virgo MARIA, ora pro nobis.

Pieśń o Błogosławioney Pánnie, y o nabłogosławieńszym iey Synie.

GDy do ciebie Panno cżysta Cześć Tyś iest wonny kwiát: Slicznaś a Panno Maryá, modl sie za nami. IESV

Iesv sol poli, vera lux Soli, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

Mater benigna honore digna, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo Maria, ora pro nobis.

Alme Rex Regum, Conditor Iegum, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

Cæli Regina, Virgo diuina, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo Maria, ora pro nobis.

Iesv Saluator, Mundi amator, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

O gratiosa, ô cæli Rosa, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo Maria, Ora pro nobis.

Salus reorum, Decus Sanctorum, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

Virgo fœcunda, Mater iucunda, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo Maria, Ora pro nobis.

Devs humane, Homo diuine, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

Virgo humilis, Potens non vilis, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo Maria, Ora pro nobis.

Præcunctis primus, Factus vltimus, Tu es florum flos: Iesv pie, Fili Mariæ, Eia audi nos.

Słońce vćießne / Swiátło poćießne / Tyś ieſt wońy kwiát: *IEZV* namiłßy / Synu Máryey / Rácz nas wy.

Mátko miłości / Pełna zacności / Tyś ieſt wonny kwiát: Sligna lilia / P. Márya / Módl ſie zá námi.

Wßech Krolow ſprawco Zakonu dawco / Tyś ieſt wonny kwiát: *IEZV* namiłßy Synu Máryey / Rácz nas.

Krolowa nieba / Ktora cćić trzeba / Tyś ieſt wonny kwiát: Sligna lilia P. Márya Módl ſie zá námi.

IEZV nas zbáwco / miłości ſprawco / Tyś ieſt wonny kwiat: *IEZV* namiłßy / Synu Máryey / Rácz nas.

Kochanko Boża / Niebieſka Roża / Tyś ieſt wonny kwiát: Sligna lilia / Pánno Márya / Módl ſie zá.

Grzeßnych obrono / Swiętych koro no Tyś ieſt wonny kwiát: *IEZV* namiłßy Synu Máryey / Rácz nas

O Pánno płodna / o Mátko godna / Tyś ieſt wonny kwiát: Sligna lilia / Pánno Márya / Módl ſie.

Boże od wieku Boże w ćłowieku Tyś ieſt wonny kwiat: *IEZV* namiłßy / Synu Máryey / Rácz nas wyſłu.

Pokoro niżßa moco naywyżßa Tyś ieſt wonny kwiát / Sligna lilia / Pánno Márya módl ſie zá nami.

Páne nayćyſtßy / iák ćłek nayluſtßy / Tyś ieſt wonny kwiát / *IEZV* namiłßy Synu Máryey / Rácz nas.

Sanctè concepta, Cælis accepta,
Tu es florum flos Mater pia,
Virgo Maria Ora pro nobis.
IESV in cælis, Nos esse velis, Qui es florum flos: IESV piè, Fili, Mariæ Eia audi nos.

Swiata poczęta / y wniebo wzięta.
Tyś iest wonny kwiat: Chrześná lilia / Panno Marya / módl się
Racz nam dać Panie wniebie mieszkánie / Tyś iest wonny kwiat: Jezu namiłszy Synu Maryey / Racz nas.

---

14. Cantio de B. P. Maria.

MARIA Mater gratiæ,
Mater misericordiæ:
Tu nos ab hoste protege,
Et hora mortis suscipe.
MARIA Virgo virginum,
Deposce nobis omnium
Remissionem criminum,
Tuum placando Filium,
Per tuum virgo Filium,
Per Patrem ac Paracletum,
Adsis ad nostrum obitum,
Et da felicem exitum, Amen.

Idem Polonicè.

MArya Matko miłości /
Matko łaski y litości:
Ty nas broń od zarta złego /
A weś punktu ostatniego.
Marya Panno nad Panny /
Niech twoy przez cię syn błagány:
Wszystkie winy nam odpuści.
A do łaski swey przypuści.
Przez Syna o Panno twego /
Oyca y Ducha świętego:
Pezybadź na nasze skonánie;
A day szczęśne dokonanie / Amen.

---

15. Hymnus S. Casimiri de B. Virg. M. mirè devotus.

OMni die, Dic MARIÆ,
Mea laudes anima:
Eius festa, eius gesta
Cole devotissima.
Contemplare, & mirare
Eius celsitudinem,
Dic felicem Genitricem,
Dic beatam Virginem.
Ipsam cole, vt de mole
Te criminum liberet:
Hanc appella, ne procella
Vitiorum superet.

Hymn ábo Pieśń o Naświętszey P. Máryey, dźiwnie nabożny.

DNiá káżdego / Boga mego
Matko / duszo wysławiay:
Jey dni świete sprawy wzięte /
Z nabożeństwem odprawiay.
Przypátruy się á dźiwuy się
Jey wysokiey zacności:
Jow ta wielka Rodźićielka /
Bloga Pánna w czystości.
Czyń vczciwość by grzech y złość
Z ciężarem ich znieść chciałá:
Weźmi ona zá Pátrona.
By cię zgrzechow wyrwáłá.

Hæc

Hæc persona nobis dona
Contulit cælestia:
Hæc Regina, nos diuina
Illustrauit gratia.
Lingua mea, dic trophæa
Virginis puerperæ:
Quæ inflictum maledictum
Miro transfert germine,
Sine fine, dic Reginæ,
Mundi laudum cantica:
Eius bona semper sona,
Semper illa prædica.
Omnes mei sensus, ei.
Personate gloriam:
Frequentate tam beatæ,
Virginis memoriam.
Nullus certè tam disertæ
Extat eloquentiæ: (mnos,
Qui condignos promat Hy-
Eius excellentiæ.
Omnes laudent, vnde gaudent
Matrem Dei Virginem:
Nullus fingat, quod attingat,
Eius celsitudinem.
Sed necesse (quod prodesse
Pijs constat mentibus:) (dam
Vt intendam, quod impen-
Me ipsius laudibus.
Quamuis sciam, quod Mariam
Nemo dignè prædicet:
Tamen vanus & insanus,
Est, qui illam reticet.
Cuius vita erudita
Disciplina cælica:

Ta osobá/ iest ozdobá/
A skarb dobrá wßelkiego:
Z to krolowa/ wziął świát nowa
Swiatłość dáru Bożego.
Moy ięzyku/ mowo ßyku/
A tryumfach tey Panny:
Ktora zmázy/ y vrázy
Zniosła przed plod nam dány
Bez przestánia czyń spiewánia
Sławiąc świátá Krolowa:
Tey przymioty/ láski cnoty/
Számy myśla y mowá.
Wßytkie moie zmysły swoie.
Głosy w niebo podayćie:
Pamięć oney tak wsławioney/
Swietey Pánny wznawiayćie.
Aż prawdźiwie nikt nie żywie
Tak szczęśliwy wymowa:
By słodkimi Hymny swemi
Zrownał zes białagłowa.
Cześć tey dawmy/ wßyscy chwalmy/
Że Pana Bogá rodźi:
Zgołá bładźi/ kto tak sądźi/
Że wiey sławe vgodźi.
Jednák co wiem/ że co zdrowiem
Vmysłu nabożnego:
Wielbić pilnie y vśilnie
Chce Matkę Pánà mego.
Choć wiem y ia/ że Mirya
Godnie sie nie wysłowi:
Wßak wßelaki ladáiaki
Co otey czći nie mowi.
Ktorey żywot pełen czci cnot/
I niebieskiey nauki:

Argu-

Argumenta & figmenta,
Deſtruxit hæretica.
Huius mores tanquam flores,
Exornant Eccleſiam;
Actiones & ſermones,
Miram præſtant gratiam.
Euæ crimen nobis limen
Paradiſi clauſerat:
Hæc dum credit & obedit,
Cæli clauſtra reſerat.
Propter Euam, homo ſæuam
Accepit ſententiam:
Per Mariam, habet viam,
Quæ ducit ad Patriam.
Hæc amanda, & laudanda,
Cunctis ſpecialiter:
Venerari, prædicari,
Eam decet iugiter.
Ipſam poſco, quam cognoſco,
Poſſe prorſus omnia:
Vt euellat, vt repellat
Quæ ſunt nobis noxia.
Ipſa donet, vt quod monet,
Natus eius, faciam:
Vt finita carnis vita
Lætus hunc aſpiciam.

Wymyślone y mierzione
Heretyckie ſtárł ſtuki.
Poſtępkámi / by kwiatkámi
Wſzytek Kościoł przybrálá:
Co czynił / co mowił /
Nam to náprzykład dałá.
Nam Ewina pierwſza winá /
Ráyſkie wrotá zawárłá:
Z inſzey miáry / z lepſzey wiáry /
Tá nam niebo otwárłá.
Ewy dźiátki / wina mátki /
Odnieśli potępienie:
Zá Márya / Proceſſyá
Idące ná zbáwienie.
Tę miłować / y cześć ować
Słuſzna wſzytkim koniecznie:
Chwałę dawáć / nieprzeſtawáć
Rzetey ſłużyć ſtátecznie.
Tę Dźiéć muſze / ktorey tuſze
Wſzytko może przyczyná:
Niech oddáli / niech odwáli /
W czym ieſt ſzkodá y winá.
Niech tá ſprawi / bym co práwi
Syn iey / tego pilnował: (tál
Potym z ciała / ſzedł gdźie chwa
Z Bogiem ſię rádował.

Secunda Pars.

O Cunctarum fæminarum
Decus atque gloria:
Quam electam, & euectam,
Scimus ſuper omnia.
Clemens audi tuæ laudi,
Quos inſtantes conſpicis:

Część Wtora.

O Wielebna y chwalebna / (tá:
Wſzech białychgłow cześć chwa
Ktoraś áwietá / w niebo wźiętá /
Pánią we wſzem zoſtałá.
Słyſz táſkawie / ku twey ſławie
Sług ochotnych y zgodnych:

Munda

Munda reos, & fac eos,
Donis dignos cælicis.
Virga Ieſſe, ſpes oppreſſæ
Mentis, & refugium:
Decus mundi, lux profundi,
Domini ſacrarium.
Vitæ forma, morum norma,
Plenitudo gratiæ:
Dei templum, & exemplum
Totius iuſticiæ.
Virgo ſalue, per quam valuæ
Cæli patent miſeris;
Quam non flexit nec allexit,
Fraus ſerpentis veteris.
Generoſa & formoſa
Dauid Regis filia:
Quam elegit Rex, qui regit
Et creauit omnia.
Gemma decens, roſa recens,
Caſtitatis lilium:
Caſtum chorum, ad polorum
Quæ perducis gaudium.
Actionis & ſermonis
Facultatem tribue:
Vt tuorum meritorum
Laudes promam ſtrenuè.
Opto nimis, vt in primis
Des mihi memoriam:
Vt decenter & frequenter
Tuam cantem gloriam.
Quamuis muta, & polluta
Mea ſciam labia:
Præſumendum, nec ſilendum
Eſt de tua gloria.

Gładzac winy/ z twey przyczyny/
Laſki Bożey czyn godnych.
Tyś Jeſſego Roßzká cnego/
Duß pociechá w teſknicy:
Kraſá świátá y poświátá;
Tyś ſkarb Bożey świątnicy.
Twoiá cnotá/ wzor żywotá/
Pełen táſki świątości: (ſem.
Zwáć cię możem domem Bo-
Thronem ſprawiedliwości.
Witay Pánno/ ktorey dano
Kluczе rátu y niebá:
Coś wężowe ſtárłá głowę/
Jáko było potrzebá.
Vrodźiwa y prawdźiwa
Corko Krolá Dawidá:
Tyś od Páná ták wybrána/
Żeć nikt wiecey nie przyda.
Tyś kwiát nowy liliowy/
Roſa y pertá droga:
Tyś ſwe ſługi/ przez zaſługi
W radość wiedźieß do Bogá.
Rácz ſprawámi/ y vſtámi
Memi záwße kierowáć:
Bym z ochoty/ chwały cnoty
Twoiey mogł odprawowáć.
Bárzo proßę/ niech odnoßę
Dar pámięći tákowey:
Bym cię hoynie y przyſłoynie
Stawił ſercem y ſłowy.
Acz zmázáne y związáne
Widzę być vſtá ſwoie:
Wßak ślenia/ nie milczenia
Ná chwały trzebá twoie.

Virgo gaude, omni laude
Digna, & præconio:
Quæ damnatis, libertatis
Facta es occasio.
Semper munda & fæcunda
Virgo tu puerpera:
Mater alma, velut palma
Florens, & fructifera.
Eius flore, & dolore
Recreari cupimus:
Cuius fructu, nos à luctu
Liberari credimus.
Pulchra tota, sine nota
Cuiuscunque maculæ:
Fac nos mundos & iucundos
Te laudare sedulè.
O beata, per quam data
Noua mundo gaudia:
Et aperta, fide certa,
Regna sunt cœlestia.
Per te mundus lætabundus
Nouo fulget lumine:
Antiquarum tenebrarum,
Exutus caligine.
Nunc potentes sunt egentes,
Sicut olim dixeras:
Et egeni, fiunt pleni,
Vt tu prophetaueras.
Per te morum, nunc prauorum
Delinquuntur deuia:
Doctrinarum peruersarum,
Pulsa sunt præstigia.
Mundi luxus, atque fluxus
Docuisti spernere:

Cieß sie Pánno / ktorey dano
Wßelkiey godna być chwały:
Z potępienia / drzwi zbáwienia
Przez cię sie okazały.
Cna dźiewico / y rodźico
Pánno nienárußona:
Mátko godna / iako płodna /
Palmá ieſt roſkrzewiona.
Twa śliczność / y wonność
Ućießyć sie prágniemy:
Bo iż wiecznie twoy koniecznie
Owoc zbawia / wierzymy.
W twey cudności / y zacności
Nie máß żadney przysády:
Skąd cnotliwe y vczciwe
Vſta cię chwalą rády.
Oßczęśliwa / z ktorey żywa
Roſkoß świátu wypływa:
Otwártá / choć záwarta
Przez cię fortká w ray bywa:
Przez cię ziemny świát ten ciemny
Nowym świátłem iaśnieie:
Stárych złości y ciemności
Záćmieniem nie truchleie.
Teraz możni ſą dobr prożni /
Jakoś obiecowałá:
A vbóſtwo wßego mnoſtwo
Ma coś prorokowałá.
Przez cię płonne y ſkáżone /
Zlęgzone obyczáie:
A fałßywych y błędliwych
Náuk brzydkość vſtáie.
Swiátáś złości y próżności
Wzgárdzáć nas náuczyła:

Deum

Deum quæri, carnem teri,
Vitijs reſiſtere.
Mentis curſum, tendi ſurſum;
Pietatis ſtudio:
Corpus angi, motus frangi,
Pro cæleſti præmio.
Tu portaſti, inter caſti
Ventris clauſtra Dominum:
Redemptorem, ad honorem,
Nos reformans priſtinum.
Mater facta, ſed intacta
Genuiſti Filium:
Regem regum, atque regum,
Creatorem omnium.
Benedicta, per quam victa
Mortis eſt verſutia:
Deſtitutis ſpe ſalutis,
Datur indulgentia.
Benedictus Rex inuictus,
Cuius Mater crederis?
Qui creatus, ex te natus,
Noſtri ſalus generis.

Bogá ßukáć / ćiáłe hukáć
By go złość nie tepiłá.
Myśl ku gorze / wieść po ßnurze
Rozmyślánia Boſkiego:
Ciáło gromić / żądze złomić /
Dla kroleſtwá wiecznego.
Tyś w czyſtości ſwych wnetrznośći /
CHRYSTA Páná nośiłá:
Zbáwićiełá / byś weſełą
Rzęći nas nábáwiłá.
Mátká iſta / iednák czyſta
Zrodźiłáś świáte plemie:
Krolá tego co z nißtego
Stworzył niebo y ziemie.
Tyś od Páná przeżegnána /
Smierći / zdrady zwalczyłá:
A zwątpieniu o zbáwieniu
Nádźieieś przywrocićá.
Wiec proś tego Krola twego
Co mu śie Mátká cznieß:
By dla ćiebie y nas w niebie
Stáwił gdźie z nim krolnieß.

Pars Tertia.

Reparatrix, conſolatrix
Deſperantis animæ:
A preſſura, quæ ventura
Malis eſt, nos redime.
Pro me pete, ve quietè
Sempiterna perfruar:
Ne tormentis comburentis,
Stagni miſer obruar.
Quod requiro, quod ſuſpiro,
Mea ſana vulnera:

Trzećia Część.

NAprawienie / pocießenie
Dußе roſpaczáiacey:
Zbaw cießkośći / nam zá złośći
Upadek gorniacey.
Modl śie proßе / niech odnoßе
Swoy odpoczynek wiecznie:
Bym ſrogiego / piekielnego
Ognia mogł wyść koniecznie.
Czego żądam niech ogladam /
Zlecz me rány *MARYA*:
S 2 Er da

Et da menti te poscenti,
Graciarum munera.
Vt sim castus, & modestus,
Dulcis, blandus, sobrius:
Pius, rectus, circumspectus,
Simulcatis nescius.
Eruditus & munitus
Diuinis eloquijs:
Timoratus, & ornatus,
Sacris exercitijs,
Constans grauis, & suâuis,
Benignus, amabilis:
Simplex, purus, & maturus,
Patiens & humilis.
Corde prudens, ore studens
Veritatem dicere:
Malum nolens, Deum colens
Pio semperopere.
Esto tutrix, & adiutrix
Christiani populi:
Pacem præsta, ne molesta,
Nos perturbent sæculi.
Salutaris Stella maris,
Summis digna laudibus:
Quæ præcellis, cunctis stellis,
Atque luminaribus.
Tua dulci prece fulci,
Supplices & refoue:
Quicquid grauat, vel deprauat
Mentes nostras, remoue.
Virgo gaude, quod de fraude
Dæmonum nos liberas:
Dum in vera, & sincera,
Deum carne generas.

W tym żądániu/ w tym wołániu
Niech cię głos moy nie mija.
Bym w czystości y w mierności/
Ludzkość/ trzeźwość záchował:
Báznie/ zbożnie/ y nabożnie
Żył/ á ßgerość miłował.
Bym ćwiczony/ opátrzony
Pańskich słow mándatami:
Bogoboynie y przyśtoynie
Szedł świętymi ścieżkámi.
Skromny/ cichy/ á nie lichy/
Łaskawy wstrzemięźliwy:
Prosty/ stały/ doskonáły/
Pokorny/ y cierpliwy.
Bym rostropny y pochopny.
Był/ prawdę w vściech chował:
Grzech porzucał/ śiebie z vzgat
Bogá z serca miłował.
Miey w obronie/ y w ochronie
PANNO Boży lud wierny:
Żyć w pokoiu/ by w tym boiu
Nie wygrał świát mizerny.
Morska gwiazdo/ poćiech gniazdo/
Maiestacie zacności: (kie
Gwiazdy wßelkie światła wiel
Gaśną przy twey iaśności.
Modły twymi gorącymi
Cieß y wspieray proßące:
Znieś ciężary z każdey miáry/
Dußy nászey ßkodzące.
Bądź weselá/ ktoráś zgołá
Z piekła nas wybawiłá:
Gdyś prawdźiwie nie wątpliwie
Bogá w ciele zrodźiłá.

Illibatá

Illibata & dotata
Cæleſti progenie:
Grauidata, nec priuata
Flore pudicitiæ.
Nam quod eras, perſeueras,
Dum intacta generas:
Illum tractans atque lactans,
Per quem facta fueras.
Commendare me dignare
Chriſto tuo Filio:
Vt non cadam, ſed euadam,
De mundi naufragio,
Fac me mitem, pelle litem,
Compeſce laſciuiam:
Contra crimen, da munimen
Et mentis conſtantiam.
Non me liget, nec fatiget.
Sæculi cupiditas:
Quæ indurat, & obſcurat
Mentes ſibi ſubditas.
Nunquam ira, nunquam dira
Me vincat elatio:
Quæ multorum fit malorum,
Frequenter occaſio.
Ora Deum, vt cor meum,
Sua ſeruet gratia:
Ne antiquus inimicus
Seminet zizania.
Da leuamen, & iuuamen
Tuum illis iugiter:
Tua feſta, ſine geſta,
Qui colunt alacriter.

Nie wzrußona / á vßzona
Niebieſkim pokoleniem:
W płodeś záßtá / lecz nie zgáſłá
Czyſtość twym porodzeniem.
Bo zrodziwßy / Pánna bywßy
Zoſtałáś zymeś byłá:
Twórce ſwego wćielonego
Mlekiemeś ſwym karmiłá.
Chryſtuſowi / Synaczkowi
Twemu / záleć mie pilnie:
Bym nie zginął / lecz wyplynął
Z świeczkich toni vśilnie.
Day w cichości / day w cyſtości
Day mi życie ſpokoyne:
Przeciw złości w ſtáteczności
Day mi cnoty przyſtoyne.
Niech niewiaſte świata Kśiąże
Myśli mey do ſwey woli: (nie
Bo w záćmienie wzátwárdze-
Wiedzie / kto mu powoli.
Niech gniewliwie y chełpliwie
Sobie nie poſtępuie:
Gdyż do złego z źrodłá tego
Pochop być vpátruie.
Láſką Boża niech zá ſtrożą
Będzie ſercá moiego:
By zárt ſtary z ſiáćkiey miáry
Nie wśiał kąkolu ſwego.
Y káżdego rátuy tego /
Sprawuiąc go ßczęśliwie:
Kto pamięta ná twe świętá /
Ktoć rad ſłuży chętliwie.

16. Pieśń o Naświętszey Pánnie.

KRolewno wieczna co ná thronie
wiecznym/ Z Chrystusem śiedziß
w ßcześćiu dostatecznym: Do ćie-
bie wzdycham prágnąc w nędzy
swoiey/ Pomocy twoiey.
Ktoráś nád wßytkie niebá wynieśio-
na/ A wedle Troyce ś. posádzona:
Wßytkie mocárstwá Zástępy co w
niebie/ Czczą Pánno ćiebie.
Nawyżßę throny Anyelscy duchowie
Dźiewicy pozet y Pátryárchowie:
Woyská wyznawcow krwáwi mę-
czennicy/ A Żakonnicy.
A my co ießcze ná ziemi mießkamy/
Gdy śis do ćiebie w smutkach vćie-
kamy: Każdy pocieche odnośt w
potrzebie/ Kto wzywa ćiebie.
Bądź kto iuż tonie na morzu ßalonym/
Bądź kto od wßytkich będzie opu-
ßczonym: Bądź w krwáwym boiu
znieprzyiázney strony/ Jest ogárniony.
Bądź kto vmiera gdy pomocy two-
iey/ Wzywáć o Pánno będzie w ne-
dzy swoiey/ Wnet ma rátunek á
śmierć precz od boku/ vśiąpi kroku.
Niechżeć przyiemne będą nędznych
dáry/ Sercá naßego śluby y ofiáry:
Ktore niech mnożą twą cześć z łá-
ski twego/ Syna wiecznego.
Skąd y ia nędzny grzechámi zmázány/
A rożlicznymi frásunki stroskány: Do
twey śie ważney vćiekam
przyczyny/ Każdey godźiny.

Idem Latinè.

REgina cæli, quæ supremo thro-
no; Assides Christo, plena o-
mni bono, Ad te suspiro, vt in-
egestate
Adiuuer â te.
Tu supra cunctos cælos exaltata,
Proxima Sanctæ TRIADI locata,
Tuarũ laudũ precones & testes,
Mentes cælestes.
Te Angelorũ laudant chori cuncti,
Te Patriarchæ Virginibꝰ iuncti;
Te Confessores, Martyrumq; tota
Cohors deuota.
Nos quoq; adhuc in terra degẽtes,
Tuâ inopes ope indigentes:
Oramus, nam qui tibi se offerũt,
Solamen ferunt.
Sit quis vel maris procellis obrutus,
Omni humanâ ope destitutus,
Sit quis a b hoste circũdatus forti,
Dandus iam morti.
Sit moribundus æger te vocata
Cognoscat, quàm sis potens ad-
uocata, Nam te volente quæ ne-
cant vel lædunt, Mala recedunt.
Ergo non temnens miserorũ vota,
Suscipe libẽs quod dat mens de-
uota: Augeant cuncta vt tuũ ho-
norem, Nati fauorem,
Vnde & ego culpis inquinatus,
Casibus sortis variè iactatus:
Sancto imploro te Sanctorũ mo-
re, Corde & ore.

Wßytko

Wszyſko vczyni wdzięczny Syn dla ciebie / Przez cie on naszey dogodzi potrzebie / Tylko ty swymi błagaiąc prośbámi / Módl ſie zá námi.

Cuncta te propter Filius præstabit; Quæcunq; volet, & volem⁹ dabit Tu tantum placans Deum, placens pro nobis, Ora pró nobis.

17. Pieśń o Naświętszey Pánnie.

NAświętßa Pánno o Mátko Boża / Z ziemſkiego ciernia niebieſka roża / Miey litość nademną, Rácz być w przygodźie zemną.

Tyś Pánia Chorów Archányelſkiego / Krolowa gmáchow nieba ślicznego: Wybaw mie grzeßnego / Od gárdá przeklętego.

Gdźie ſis ia kolwiek obrácáć będę / Lub y márnego żywota zbędę. Rátuy mis grzeßnego / Day táſke Synd swego.

Zá twa przyczyna wßytek świát ſtoi Obrono moiá / y mocna zbroi: Ták grzeßnych pobożnych / Domowych y podrożnych.

Nie daway mi ſie w lewo obrocić / Rácz moie grzechy winiwecz obroſpowáć w mym ciele Cić: Jáko nieprzyiaciele.

Chciey ſie przyczynić twoia przyczyzá nießczęśliwa ta woia wina: (na Do Synd twoiego / Ná mnie rozgniewánego.

Aby on z ſwoiey wielkiey dobroći / Odpuścił moie brzydliwe złośći: I ducha ſwoiego Wlewał do ſercá mego.

Idem Latinè.

BEata Virgo, Mater Diuina, Cæleſtis roſa, de terræ ſpina: Tu Clemens mi eſto, In aduerſis ſis præſtò.

Tu præes Choris Archangelorum, Tu es Regina Regni cælorum: Tua me virtute A Dite ſerua tutè.

Quocunque ego loco fuerò, Et licet vanus euanuero: Iuua me indignum, Reddens Natum benignum.

Totius mundi quæ es adiutrix, Dei genitrix ſis mea tutrix: Patrona tu cunctis, Viuis & defunctis.

Non eam neq; ſtem ſiniſtrorſum, Fac mala cedant à me retrorſum, Et mente euellas Noxas, & hoſtes pellas.

Placa Filium ipſum placata, Aufer quas merent pænas pecca- (ta: Gratiam dans verè, Tuam & Nati merere.

Vt ille ſua benignitate, Mundans me turpi iniquitate: Repleat cor bonis Spiritus ſancti donis.

Wiec

Mieć kiedy przydźie żądz nieszczęśliwy/ Tempore mecum sis infelici,
Lub nieprzyiaćiel duße mey chćiwy: Non tradar votis vt inimici:
Doday mi swey rady Virtute diuina
Od ßwánku-y od zdrády. Serua me à ruina.
Czártowskie śidłá chćiey sámá zgromić/ Dæmonis fraudes procul repellas,
A mnie grzeßnego od nich obronić: Me peccatorem ab his euellas:
Dodaway pomocy/ Sis mi quotidie
Ták we dnie ták y wnocy. Præsens nocte & die.
A gdy nástapia od śmierći trwogi/ Maxime quando mors imminebit:
Że przydźie stánać ná on sąd srogi: Et Summus Iudex ad se ciebit:
Nieyże mię w obronie/ Tunc tunc te fac bonam
Przećiw piekielney stronie. Contra Styga Patronam.
Niech moy występek zmázány będźie: Coram in throno Christo sedente,
Kiedy mię twoy syn sądzić zásiędźie/ Sistar mundatâ peccatis mente:
Z twey Pánno przyczyny/ Absoluar reatu,
Niech będą stárte winy. Tuo Virgo precatu.
Aby nieprzyiaćiel zazdrośćiwy/ Inuidus hostis vt non exultet,
Nie miał poćiechy duße mey chćiwy: Animæ meæ quamuis insultet:
Niech z twoiey przyczyny Fac tua tutela,
Nie będą opußczony. Propulset hostis tela.
Niechay ćię chwale wespoł zświetymi/ Vbi te laudat Sanctorum cætus,
A ze wßytkiemi dworzany twymi: Cum seruis tuis te laudem lætus.
Nie pußczay ná wieki/ Æternûm da frui,
Z twoiey świstey opieki. Patrocinio tui.
A przed skończeniem żywotá mego/ Antequam vitam mors præripiat,
Oddawam tobie ćiebie sámego: Gratia tua me suscipiat:
Przyimi mię nędznego/ Tibi me concredo,
Pod moc rámienia twego. Tibi me Virgo dedo.
Przez niestrácenie Panieństwá twego/ Per Virginitatem tuam integram
Nie táć odrzucać ćiekłá biednego: Non creaturam repellas ægram,
Chćiey mnie znáć grzeßnego/ Quamuis peccatorem
Za niewolnika twego/ Amen. Noscas tui cultorem. Am.

18. Pieśń o Naświętszey Pánnie.

WItay Panienko wpełku łáską napełniona / Bogárodzicо / Pánno Bogu vlubiona.

Sławnością swą iáśnieiesz Pánno nad pánnámi / Wywyższonaś nád niebo / władasz Anyołámi.

Wielmożna Pánno: świátá roskoszny kleynocie / Vtrapionych pocieszycielko iedyna w kłopocie.

Niech zna przyiazń y łáskę / kto się do obrony Twey vda / á ia przez cię niech będę zbáwiony.

Niebieská Perło / Morze / Máryá litości / Wonna Roża z Lilio / Pánienskiey czystości.

O roskoszny kleynocie Bogá przedwiecznego / Pełen kwiecia y pełen owocu Rayskiego.

Tyś przedni cel zamysłow przedwiecznа mądrości: A niepoiętе dźieło Boskiey opátrzności.

Ty ktoraś w swym żywocie Bogá przyodźiałá Ze krwie Pánienskiey ściáto / spráwionego ciáłá.

Kochánie Troyce świętey / skárbnico mądrości / Wesele ludzi smutnych Anyelska czystości.

Tyś Pánno ktoro Anná świeta bez zmazy Pogetá / prośim by nas tekа twa od złego odiełá.

Idem Latinè.

AVe gratiâ plena gratiæque vena, Dei Genitrix Deo grata & amæna.

Tu formâ Virginibus formosis præluces, Gradu superas cælos, & cælorum Duces.

Magnifica es Virgo, spirans voluptates, Tristes consolans, procul pellis egestates.

Noscit qui possit tui fauoris virtutem, Et ego te salutans referam salutem.

Gemma cæli MARIA, mare gratiarum, Ros & lilium castum mentium castarum.

Tu flos & dos thesauri es diuinitatis, Flore fructu, virtute es fons voluptatis,

Obiectum prudentiæ Dei principale, Et opus potentiæ tu es, nec est tale.

In sinu ventris tui tu Deum tulisti, Et de puro sanguine carne vestiuisti.

Tu fons sapientiæ voluptas cælorum, Tu solamen humanum, decus Angelorum.

Virgo sine maculâ concepta ex ANNA, Aufer mala, precamur, da bona & sana, Amen.

Pieśń o S. Annie.

CHwalmy Bogá z wysokości / Dźiękuiąc iego miłości:

Idem Latinè.

LAudemus Deum potentem, Offerentes gratam mentem:

Ktory raczył dáć zbáwienie
Przez Máryey národzenie.
Anná świetá y nabożna /
Miłośćiwa y pobożna:
Dwádźieśćia lat ſmutek miáłá /
Iż nieplodna zoſtáwałá.
Leż áe ią Bog vmiłował /
Márya córka dárował:
Córka świeta z ktorey płodu
Zbáwienie ludzkiego rodu.
Jle liśćia drzewá dáia /
Ile gwiazd táſnych niebá máią:
Tyle maß chwał Anno w niebie /
Z corki / z wnuká / y też z ſiebie.
Nigdy nikt tego nie ſłyßał /
Ani w żadnym piśmie nie czytał:
Aby zginął ten mizernie /
Kto czći świeta Anne wiernie.
O Anno błogoſłáwiona /
Rodem / płodem / wragona:
Proś zá námi Wnuká ſwego /
IEZVSA Nazáreńſkiego.
Szerokáś ieſt wtaſce Bożey /
Ty pomagaß duży Bożey:
Jáſnośćią ślepe oświecaß:
Od dyabelſkiey mocy zbrániaß.
Pocießże y mnie ſmutnego /
Cztowieká bárzo grzeßnego:
Bym Bogu ſłużył ſtáteczńie /
Znim krolował w niebie wieczńie.
O Anno błogoſłáwioná /
Wis o tobie káżda ſtroná:
Z ćiebie wyßłá gwiazda oná /
Nád Anyoły przełożoná.

Ob ſalutem nobis datam,
Per MARIAM Annæ natam.
ANNA pia & deuota,
Misericors, mitis tota:
Annis viginti dolebat,
Quod cara prole carebat.
Sed quam Deus adamauit,
Prolem beatam donauit:
Beatam natam, vt pote
Cuius ſaluamur Nepote.
Quot arborum ſunt folia,
Quod ſidera cæleſtia:
Quot guttas daut maris vndæ,
Laudes ANNÆ tot iucundæ.
Res eſt mihi inaudita,
Neque vnquam ſcriptum ita:
Vt pereat maledictus,
Beatæ ANNÆ addictus.
Sancta ANNA ter beata,
Stirpe & prole dotata:
Nepotem quo es decora,
Pro nobis IESVM exora.
Magna repleta gratia,
Magna tu das auxilia:
Conera omnem cæcitatem,
Et Dæmonum poteſtatem.
Conſolare me miſerum,
A peccatis fac liberum:
Vt ſeruiens Deo verè,
In cælis poſſim gaudere.
ANNA Sancta benedicta,
Gloriosa de te dicta:
Ex te orta ſtella maris.
Quæ Angelis præeſt claris.

Z ktorą

O ktorą iuż w niebie krolwieß/
A z świętą Troycą panuieß:
Gdzie wam służą Anyołowie/
A lotni Herubinowie.
Raczże y ná nas wspomináć/
A day w taśce Bożey skonáć:
Oświeć dußę náßę w niebie/
Ktore śię śpiesza do ciebie.

Cum qua in cælis resedes,
Trinitatem Sanctam vides:
Ibi vobis & Angeli
Seruiunt, & Archangeli.
Sed & nostri memor esto,
Da cælesti frui festo:
Animabus dans hic lucem,
Te ad cælum præsta ducem.

Pieśń o Máryey Magdalenie.

MArya Mágdalená w świecie śię kochaiąc / Grzeßmcą ná tym świecie przez długi czás trwaiąc.
Ażyła tego wieku gdy śię iuż vrodził / *IEZVS* Chrystus Syn Boży po żydowstwie chodził.
Gdy z strafunku w Bożnicy słuchałá słow iego; Jak Pan Chrystus nawoł przyszłá do niego.
A tak świát opuściwßy wßytkie márne stroie / Lancuchy y mánnele kosztowne pokoie.
Chrystá naśladowałá/ widząc cudá iego / We wßytkim vsługuiąc cierpiąc wiele złego.
Gdy był zámordowány/ w krzyżá leżáłá / Płácząc krzycząc vstawnie rzewnie nárzekałá.
Aż tá też noc nadeßłá w grob Páná włożono / A tak przez całuchną noc z ármatą strzeżono.
Nazaiutrz bárzo ráno drogie máści wziąwßy/ Biegłá skokiem do grobu stanęłá westchnąwßy.

Idem Latinè.

MARIA Magdalena peccatrix celebris, famosa infamibus mundi illecebris.
Sed felix est tempore quia tunc vixerat, Cum præsens in Iudæa IESVS salus erat.
Sorte Christi in templo audita doctrina, Verbis; & re permota, vi planè diuina.
Linquit mundum immundum, & pōpas mundanas, Torques, auri compedes, domos sūptu vanas.
Christi facta assecla miracla videndo, In omnibus huic seruit cuncta patiendo.
Dum est Christus occisus ad crucem hærebat, Gemens, dolens, eiulans, lachrymas fundebat.
Donec die finita Domino sepulto, Sepulchrum linquit septum à custode multo,
Die sequenti manè vnguentis acceptis, Currit cita, suspirans quæstibus conceptis.

Chciáłá ciáłá pomázáć / ſłuká Páná w grobie / Wźięco Páná nie maſz go / lámentuie ſobie.

Szukáwſzedſzy / y pyta po ogrodźie chodźi / Wyźrzy zieká z dáleká przedko k niemu godźi.

Mowiąc: ſłyſz Ogrodniku tyś wźiął Páná mego / Powiedz mi / gdźieś go podźiał: on nie rzekł niczego.

Znowu woła proſząc go w tym ſie ozwał do niey / Poznáłá go po głoſie / zniknął po tym od niey.

Rzłá do Zwolennikow wſzytkim rozgłaſzaiąc / Jż z Pánem rozmawiáłá płáczliwie wołáiąc.

Biegłá potym ná puſzczą tám pokutowałá / Swoie grzechy do śmierći w leśie opłakáłá.

Bierzćie przykład grzeſznicy y wſzytkie grzeſznice / Z Maryey Magdáleny tey ſáwnogrzeſznice.

Ktora w niebie przebywa od Anyołow wźięta Modl ſie zá nas niegodnych Mágdaleno świeta.

Káż nam ziednáć v Páná grzechow odpuſzczenie / Byſmy grzeſzni mogli mieć z świętymi zbáwienie. A.

In ſepulchro Domini dum vult corpus vnctum, Non inuento Domino cor ſentit compunctum.

Quærit, vbiq́ue rogat, per hortum oberrat: Ibi viſo homine ad illum properat.

Dicit, homo, Dominum tu mi abſtuliſti, Iterum dicit, dicas vbi poſuiſti.

Clamans iterum clamat, dum ille reſpondens, Euanuit, hæc eſſe Chriſtum ſibi ſpondens.

Currit ad Diſcipulos vi pedum veloce, Dominum ſe vidiſſe magna clamans voce.

Poſthac petit deſertum vbi pœnitebat, Et ad mortem pœnitens, peccata deflebat.

Accipiant exemplum cuncti peccatores, Mariæ Magdalenæ ſint imitatores.

Quæ pœnitens in cælum ab Angelis lata, Orat pro nobis, noſtris noxis non irata.

Exoret à Domino noxarum veniã, Vt det peccatoribus cum Sanctis gloriam, Amen.

Cantio de S. Catherina.

CAtherinæ Virginis laudes decantemus, Et fidei pugilem prece inuocemus.

Audit Fano tumultus Belial cultorum, & frangere properat ritus peruerſorum.

Idem Polonicè.

KAtárzyny Pánienki chwały wyſławiaćmy / A Męczennicką wiáry modlitwą wzywaymy.

Vſłyſzawſzy we zborze chwałac gárść złego / Przypádłá broniąc ludźiom obrzędu ſproſnego.

Tetes

Teter, inquit, est Dæmon, quem tu Cæsar colis, Vafer, fallax, inuidens, priuans luce solis.

Honor quem huic das, summo debetur Satori, IESV Christo Domino nostro Redemptori.

Rident docti Doctores, cùm certat puella, Sed facunda hæc vincit splendida duella.

Sic puella Cæsarem, Sophos & Sathanam, Vincens monstrauit mundi potentiam vanam.

O Sancta Catherina, serua à ruinâ, Ne damnetur anima in die vltima.

Vni Trino æterno omnis laus Domino, Honor DEO in Sanctis, sit sine termino.

Czart to sprosny Cesárzu mowi, co go chwaliß: Kłamca, zdrayca, y w tego zdrádzie sie powaliß.

Cześć co mu dáieß, Twórcy ma być naywyżßemu, Chrystusowi y Pánu, a zbawcy naßemu.

Smieią sie z niey vczeni Doktorzy, wßak ona zwyćiężyła swa wiárą, Bogiem wspomożona.

Tak Pamietá Cesárzá, Mędrce wespoł z gárty, Zwyćiężáiąc oświadcza iák świát máło wárty.

O świeta Káthárzyno strzeż nas od przygody, Byśmy w dzień sądu dußney nie popádli ßkody.

Jedne[m] w Troycy Pa[n] z dźiękà błogosławmy, Boga w świętych, y w Bogu wiecznie świętych sławmy.

Pieśń o S. Stánisłáwie.

CZwalá tobie Gospodynie, Iż o twych świętych cześć słynie: Krora nigdy nie zaginie, I na wieki nie przeminie.

Wesel sie Polska Koroná, Iż maß takiego Patroná: STANISLAWA wielebnego, Z Szczepanowa idącego.

Ten ieszcze w swoiey młodości, Nápełnion Boßkiey miłości: Wiodąc swoy żywot w ostrości, Nauczał spráwiedliwości.

Widząc to koło duchowne, Iż o nim słuchy chwalebne:

Idem Latinè.

TE laudemus Creatorem, Qui Sanctorum vis honorem: Quorum honor est solennis, Cunctis sæculis perennis.

Gaude, plaude Polonia, Cui Patronus fert gaudia: Ortus stemmate non nouo, STANISLAVS Szczepanouo.

Hic primo in æui flore, Dei repletus amore: Lucet per vitam austeram, Iustitiam docens veram.

Quo rei testimonio, Canonico collegio:

Wzywáiąc Bogá miłego/
Wzięli za Biskupá swego.
Bolesław w ten czas krolował/
Ktory w złości obfitował:
W czym gdy świety złość strofuie/
Zły Krol Swiętego winuie.
Oskarżyli go ziemianie/
Iż kupił ziemskie imienie:
Prawą niesprawiedliwością/
Chcieli go dostáć bliskością.
Wskrzesił Piotrá z Piotrowiná/
Vmárłego ziemianiná:
Co leżał trzy latá w grobie/
Wziął go ná świadectwo sobie.
Boska go prawdá wspomogłá/
Z fałszywych rzeczy wywiodłá:
Nie náleźion w żadney winie/
Został śis przy Piotrowinie.
Karał Krolá z okrutności/
Iż dręczył lud bez litości:
Nie maiąc żadney bogności/
Vżywał swey okrutności.
Dał nań klątwę iak ná złego/
Podług prawá duchownego:
By się bał Bogá miłego/
Nie dręczył ludu Bożego.
Krol śis okrutny pobudził/
Iż był w rozumie zabłądził:
Z dopuszczenia ducha złego/
Zábił Biskupá świętego.
Rozmiotał w pole kawałce/
Swięte ciało/ święte palce.
Chcąc by to márnie strawiono/
Przez psy/ przez ptaki skármiono.

STANISLAVM placet charè,
Episcopum adoptare,
Boleslaus cum regnabat,
Multa mala qui patrabat:
Quæ dum Sanctus redarguit,
Sanctum malus Rex respuit.
Nobiles inculpant eum,
Vt emptorem villæ reum.
Quam iuris iniquitate,
Appetunt propinquitate.
Sanctus lætus calumnia,
Dans viua testimonia:
Triennali è tumulo
Sistit Petrum miraculo.
Diuina iuuat veritas,
Vt vincatur iniquitas:
Nulla culpa Sanctus victus,
Villæ possessor relictus.
Regis culpat seuitiam,
Plebis dolens iniuriam:
Quod Rex nequam contra iura
Gaudebat plebis præssurâ.
Spiritali ense vsus.
Vt Rex à sacris exclusus:
Timorem Dei sentiret,
Ne in populum seuiret.
Sed Rex furore percitus,
A sensibus impeditus:
Prout Dæmon instigauit,
Sanctum Dei trucidauit.
In frusta Sanctum dissectum,
Voluit esse dissectum:
Vt nec signum linqueretur,
Sed à feris voraretur.

Ale

Ale Pan Bog z wysokości /
Bronił ciáłá / Swiętych kośći:
Ná pocieche swego ludá /
Wnet pokazał wielkie cudá.
Z czterech części Swiátá tego /
W obronę swego Swiętego:
Cztery ptaki orły mężne
Dał mu zá stroże potężne.
Co strzegli świętego ciáłá /
By się w nim żkoda nie stáłá:
Przelátuiąc ná wsze strony /
Dla pewney zewsząd obrony.
Promienie z niebieskiey mocy /
Swiecily nad Swiętym w nocy
Káżda gáłká oświecáiąc /
A Swiętego rozsławiáiąc.
Jedná ryba palec ziadłá /
Ná nis táśność z niebá spádłá:
Rybitwi ią wlowili /
Przy tym Xiędza z ludźmi byli.
Wyżrawszy to Kánonicy /
Zżedszy się tám społem wszyscy:
Wziąwszy ciało z pogćiwośćią /
Nieśli ná Skałkę z radośćią.
Zrosło się pospołu ciáło /
Bo tak świete Bostwo chćiáło:
Aby się nie rozdzielilo /
By się wszytko oświecilo.
Záchowali z pogćiwośćią /
Z płaczem y z wielką rádośćią:
Chwaląc Boga wszechmocnego /
Za przedziwny ten cud iego.
Innocencyus wielebny /
Papież w czynkach chwalebny:

Sed qui cælis intuetur,
Sancti membra vt tutetur;
Consolaturus populum,
Suscitauit miraculum.
Nam quaternis plagis mundi,
Custodes Sancti iucundi:
Quaternas Aquilas misit,
Mirum robur queis immisit.
Istæ sancti Sanctos artus,
Vt maneret tectus sartus:
Ab omni parte tuentur,
Terrent omnes, nec terrentur.
Demum radij cælestes,
Sanctitatis Sancti testes:
Omni nocte emicabant,
Sancti membra illustrabant.
A pisce sumptus digitus,
Illustratus est cælitus:
Piscatores quem cæperunt,
Hoc plebs & Clerus viderunt.
Canonici signis moti,
Veniunt citò deuoti:
Sancti membra reuerenter,
Templo inferunt libenter.
Scissum corpus cóáluit,
Quia Deus sic voluit:
Vt integrum permaneat,
Quod integrè Deus beat.
Sepeliunt cum honore,
Cum dolore & amore:
Laudantes Deum potentem,
Ob rem miram euidentem.
Post Papa Innocentius,
Sanctus, & in Sanctos pius:

Kazał podnieść ciało iego /
Kazał go mieć zá świętego.
Miły Swiety Stanisławie /
Tyś v Bogá w wielkiey sławie:
Rácz być táfkaw ná Polány /
Oddal niewierne Pogány.
O Męczenniku wielebny /
Z Boga y ludźi chwalebny:
Wspomoż człowieká grzeßnego /
Obroń ode wßego złego / Amen.

Corpus iubet eleuare,
Sancti opem inuocare.
STANISLAE Ô Patrone,
Regionis lux Polonæ:
Pelle hoſtes & Polonis
Faue, cunctis rebus bonis.
Sancte Pater & Pontifex:
Apud Deum ſis Opifex:
Donans bona, nos à malis
Protege tuis ſub alis.

Pieśń o Swiętym Fráncißku.

WImię Oycá wßechmocnego /
Syná / y Duchá świętego:
Bogá w Troycy iedynego:
Zakon Fráncißká świętego.
Chorążym ieſt miánowány /
Fráncißek ſługá wybrány:
Ktory ſám chcąc wzgárdźił ſiebie
A zá to krolúie w niebie.
Możem mianować Rycerzem
Fráncißká / z iego orężem:
Oręże tego świętego /
Cierpliwość pokorá iego.
Z Aſſyzu miáſtá był rodem /
Cnotá. wielkim powodem:
Ten miał Oycá tákowego /
Że mu bronił do dobrego.
Kupiectwem ſię Oćiec bawił /
Fráncißká też wtó był wprawił:
By też ná kupiey przeſtawał /
On to vbogim rozdawał.
Oćiec ſię ná to rozgniewał /
Przed Biſkupá iego przyzwał:

Idem Latinè.

IN nomine Trinitatis,
Patris, Nati, & Pneumatis:
Sancti Franciſci Regula,
Vitæ cæleſtis medulla.
Franciſcus Chriſti Signifer,
Eſt quaſi Anti-Lucifer,
Vnde lucifer eiectus,
Franciſcus cælo inuectus.
Signifer & miles fortis,
Contra vim ſtygis, & ſortis:
Cuncta vincit patiendo,
Cuncta patitur vincendo.
Aſſizyjs ortum duxit,
Omni virtute præluxit:
Contra Patris voluntatem,
Exercuit pietatem.
Pater diues mercatura,
Sed Franciſcus cæli curá:
Quod ille nummis vendebat,
Hic pro Numine tradebat.
Vnde Pater eſt iratus,
Franciſcus ad ius vocatus:

Támże

Támże żądał Oćiec tego/
By śie nie zwał synem iego.
On wnet przyśiegę vczynił/
Mowiąc: gdyżem to zawinił:
O toć y sukienkę dáię/
W włościenicy sam zostáię.
Jeszcze świety tak powiedział/
Pánie Oycze ábyś wiedział:
Ja Oycá mam Bogá w niebie/
Gdyż mię oddałaß od śiebie.
Zá tak wdzięcznymi słowámi/
Ściśnął Biskup ramionámi:
Bo śię tak wielce zdziwował/
Gdy tę przyśięgę przyimował.
Pogárdził Oycowskie włości/
Tákże wßytkie máietności:
Lekce ważył śrebro/ złoto/
Vżiedbał nic by namniey o to.
Záczął swoy Zakon ßczęśliwy.
We wßytkim będąc cierpliwy:
Ná modlitwach trawił latá/
Opuściwßy próżność świátá.
Pisał swoy Zakon státeczńie/
A ßedł do Rzymu bęśpieczńie:
Prosił Papieżá świętego/
By potwierdził Zakon iego.
Niechćiał Papież wiedzieć o tym/
Przez sen mu Bog ziáwił potym:
Wstawßy kazał przyzwać z onem
Franciszká nowym Zakonem.
Błogosłáwił iemu stawnie/
Zakon oznáymuiąc iáwnie:
Zyczac by z niego záczęty/ Cty.
Strzegł y mnożył sam Bog świę-

Vt Patri ibi iuraret,
Ne se filium vocaret.
Sic ex Patris voluntate,
Pro maiori libertate:
Reddita Patri & veste,
Cilicium ferebat reste.
Inde Sanctus liber tutus,
Patrem sic est allocutus:
Dum me Pater reliquisti,
Deo Patri me dedisti.
Episcopus dictis motus,
Mirabatur stupens totus:
Quando tale iuramentum,
Mirum audit testamentum.
Spernit Patris diuitias,
Franciscus & delicias:
Aurum, gemmas, & omnia,
Pulchra mundi sterquinia.
Sic relicta vanitate,
Vt viuat in pietate:
Religionis sumit curam,
Patientiam vult puram.
Spiritum cælis imbibit,
Regulam sanctam conscribit:
Quam Papæ Romam delatam:
Supplex petit esse ratam.
Papa primùm denegauit,
Sed vt Deus reuelauit:
Quod in somnis vidit clarè,
Iubet Franciscum vocare.
Amplexus eum libenter,
Benedixit reuerenter,
Regulam suam prædicat,
Pro illa Deo supplicat.

Zátym wrocił sie szczęśliwie/
Bracia swa vczył chętliwie:
Do Pogan ich rozsyłaiąc/
Chrystusá opowiadaiąc.
A sam do Pogan sie vdał/
By Ewángelia vdał:
Prágnąc dla Páná swoiego/
Męczennikiem zostáć iego.
Chciał wnieść do ogniá wielkiego/
Pogánin widząc stałego:
Męczenie iemu odpuścił/
Do ogniá mu niedopuścił.
Tak Pogaństwo opuściwszy/
A do swych sie náwroćiwszy:
Zyt wpuszczy w modlitwach trwá-
Zimná/niewczáśy znaßáiąc. (iąc/
A zwierzętá go słuchały/
A ptaßkowie gdy śpiewały:
Kiedy ná modlitwie bywał/
Milczały/ gdy przykázywał.
Tám w gorące nábożeństwo/
Odniosł obfite Męczeństwo:
Od Krolá Páná nad Pánny/
Ten mu dał swe świete rány.
Spráwiłá to łaská Bożá/
W Boku ráná iáko rożá:
Otwárte nogi/ y ręce/
Ják Chrystus miał w swoiey męce.
Przebywał tu ná tym świecie
Z tymi rány przez dwie lećie.
Boleść wielką z tego czuiąc/
A Bogu zá to dźiękuiąc.
Dość nápisał o stałości/
A co wiecey o czuynośći:.

Sanctus Româ post reuersus,
Ad docendos Fratres versus:
Quorum informatas mentes,
Mittit cum Christo ad Gentes.
Quin & ipse Gentes adit,
Euangelium his tradit:
Pro Christo volens nomine,
Martyris tingi sanguine.
Erat ignem intraturus,
Sed Tyrannus vir maturus,
Constantia Sancti motus,
Iubet liber vadat totus.
A Gentibus sic recedit,
Et ad suum cælum redit:
Hic vt verus Eremita,
Austera illuxit vitâ.
Et efferæ nimis feræ,
Franciſco obediuêre:
Et aues hunc audiebant,
Ad sua iussa silebant.
Ibi oranti deuotè,
Martyrij dantur notæ:
Dum Regis Regum stemmata,
Passionis fert stigmata.
Mera Dei ex gratia,
Fert rosea insignia:
Manuum, pedum, lateris,
Stigmata Christi vulneris.
Binis annis sic vixerat,
Vt per Christum passus erat:
Quo maiorem fert dolorem,
Laudem Deo dans maiorem.
Scripsit sat de constantia,
Et plus de vigilantia:

post/

Post/ y trzeźwość to zábáwá/
Popiol z chlebem to potrawá.
Jmie IEZVS tak zwykł lubić.
Żeby śie dał zá nie zgubić:
Gdźie widział kartkę zdrapáną
Strzegł/ by nie była zdeptáná.
A gdźie było napisáno/
Jmie drogie mianowáno:
Wołał áby to spalono/
A niźli po nim chodzono.
Náwet gwoli Chrystusowi/
Tak sprzyiał y Bárankowi:
Że go od śmierći wybawiał/
Xpámiątkę iego wznawiał/
Ślepy/ chromy/ trądowáty/
Vzdrowion iest bez zapłáty:
Zá świętą modlitwą iego/
Rad Bog vzdrowił káżdego.
Ktorzy żywot ten czytaćie/
Abo kazánia słuchaćie:
Wyczerpnićie támo cáło/
Czegoby tu niedostáło.
Tak żywotá dokonáwszy/
Bogu swemu duch oddawszy:
Brácia żegnáiąc serdecznie:
Sam poszedł ná chwałę wieczńie.
O wielebny Zakonniku/
Nowym kształtem Męczenniku:
Racz śie dźiś modlić za námi/
Zá swemi Chrześćiánámi.
Ty w weselu iuż opływasz/
Gdy twarzy Boskiey zázywasz:
Spraw byśmy też godni byli/
Ná twe wesele pátrzyli.

Cui voluptas cilicium,
Satietas ieiunium.
Nomen IESV veneratus,
Mori pro eo paratus:
Dum & chartulam videbat,
Nomen IESV inquirebat.
Nam cauebat diligenter,
Ne quisquam irreuerenter
Nomen IESV attrectaret,
Malens vt igne flammaret.
Quin amore Christi magno,
Tam addictus erat Agno:
Vt à morte liberaret,
Quod typum Christi gestaret.
Cæcos, claudos, & leprosos
Facit sanos, gratiosos:
Ad Sancti orationem,
Deus dabat optionem.
Qui Sancti vitam legetis,
Vel de eo audietis:
Plura illic capietis,
Hic pauca satis habetis.
Sic Franciscus miles fortis,
In agone suæ mortis:
Animam Deo addixit,
Et Fratribus valedixit.
Martyr Dei nouo modo,
Sancte Francisce tu modò
Ora pro nobis mundanis,
Parans cælum Christianis.
Tu gaudijs perfrueris,
Quando Deum intueris:
Faxit DEVS & nos verè
Tecum possimus gaudêre.

Amen / day to IEZV Chryſſe /
Swiátá morze przeyść nieczyſte:
Wybrnąc zgrzechu / á v ciebie
Má weſſlu ſtanąć w niebie.

Amen IESV Chriſte dato,
Mundi mare tranſuadato:
Et peccato ſuperato,
Simus in Regno beato, Amen.

Pieśń o S. Sebaſtyanie.

SEbaſtyánie świety Męczenniku/
Przedni Chryſtuſá wiáry vczeſtniku:
Weyrzy na naſze płaczliwe wzdychanie/
Krobie wołanie.
Gdy złe powietrze na ludzie przychodźi/
Miedzy ſtarych śmierci ſtrach obchodźi/ Czynią ſie wrzody przeciw przyrodzeniu/ Złeku leczeniu.
W ten czás bez żalu ludzie umieráią/
Y przyſłownego pogrzebu nie máią/
Wiele na ten czas do wody wrzucaią/
Rybom oddáią.
Wſpomniay ſy świety o Sebáſtyánie/
Krobie vdaiem to naſze wołanie:
Oddal powietrze przez twoie przyczyny/
W Pogan kráiny.
Przez twoie ręce do ſłupá związáne/
Przez one ſtrzały do ciebie puſczáne:
Przez wßytkich członkow twoich poſtrzelanie/
Day záchowanie.
O Męczenniku Boży ſłyß proſtemy/
Czego żadamy niech to odnieśiemy:
Modl ſie zá tymi ktorzyc rádzi ſłużą/
Niech wßyſcy ſłużą:
Day nam żywota Chryſtie przedłużenie/
Day czas na świetey pokuty czynienie:
Day w twoiey ſłużbie ſtateczność zachować.
Zdrowa krolowac. Cwac.

Idem Latinè.

SEbeſtiane Sancte Martyr Dei,
Chriſti cũ primis particeps Fidei
Audi gemitus noſtros & clamores
Aufer augores.
Quando venenum peſtis âér capit,
Mors iuuentutem cum ſenib⁹ rapit,
Vlcera mala oppreſsâ naturâ
Sunt ſine curâ,
Tum importunè multi venecantur,
Vt derelicti nec ſepeliantur:
Felix ſi quẽ quis det in fontẽ caſtũ,
Piſcibus paſtum.
Hinc ad te Sancte clamam⁹ Sebeſte
Nos tuis ſerua meritis à peſte:
Noſtras ſerenet ſanus aér mentes,
Enecet gentes.
Per tuas manus trunco alligatas,
Et per ſagittas in te iactulatas:
Per tua membra ſpiculis confecta
Sint noſtra tecta.
Martyr diuine audi ſupplicantes,
Vt gaudeamus vota reportantes:
Ora Dominũ pro his, qui te colunt,
Ferant quod volunt.
Prolõga Chriſte hanc vitã mortalẽ,
Da moram adhuc pœnitentialem:
In tuo cultu da perſeuerare,
Tecum regnare.

Cwac

Cantio de S. Martino.

MArtine Sancte Pontifex,
Sis miserorum opifex.
Fer opem tuis famulis,
Defende nos ab æmulis.
Martinus Pauper moritur,
Cælum dives ingreditur.
Abrahæ sinu ponitur,
Ab Angelis susci pitur.
Martine Sacerdos verè,
Clerum cum plebe tuere.
Fac pateant nobis viæ,
Ad regnum Patris gloriæ.
Vni Trino sempiterno,
Benedicamus Domino.
Laudetur Sancta Trinitas,
Deo dicamus gratias.

Idem Polonicè.

MArcinie świsty Biskupie!
Stań zá vbogich w okupie.
Ratuy nas sług swych cierpliwych/
Od nieprzyiaciol złośliwych.
Vbogi był Marcin świety/
Lecz bogáto w niebo wźięty.
Z Abrahámem posádzony/
Od Anyołow iest vgoszony.
Ráplanie świsty Marcinie/
Stań przy Kśiężey y też gminie.
Bądź wodz wszytkim doskonały/
Do krolestwá wiecznéy chwały.
Jednemu w Troycy wiecznemu/
Chwałę daymy Pánu swemu.
Troyce świeta wychwalaymy/
Dźięki Bogu oddawaymy.

Cantio de S. Nicolao.

NIcolai solennia,
Sua prece familia:
Decantet in Ecclesia,
Cum cantico lætitia.
Quarta & sexta feriâ,
Semel sugebat vbera:
Nam in ætate tenerâ,
Hac vsus est abstinentia.
Iste puer mirabilis,
Ab omnibus amabilis:
Dans virtutum primordia,
Inter artus crepundia.
Myrrhæ Præsul mirè factus,
Diuino amore tactus:
Opem cunctis fert misellis,
Dotem castis dat puellis.

Idem Polonicè.

MIkołáia dzień świętego/
Nabożna czeladka iego:
W. kośole gi. śpiew w kościele/
Ludźiom obwieszcza wesele.
Srzedy/ Piątki ten postrzegał/
Raz piersi w te dni zażywał:
A tak záraz od młodości/
Zażywał wstrzemięźliwości.
Dziwna to dziecińá práwie/
W wszytkich w łaśce y w sławie:
Jeszcze w powicin będący/
Był cnot przykład zásnieiący.
Za Biskupa dany cudem/
Swiątobliwie rządził ludem:
Rady ráty wśiem dodawał/
Pámiętkom posługi dawał.

Cùm gratijs abundaret,
Et miraclis simul claret:
Viuens adhuc opem viuis,
Fert oppressis & captiuis.
Nautæ simul nauigantes,
Ad Nicolaum clamantes:
Pater Sancte Nicolae,
Nos ad portum maris trahe.
Pater & Patrone pie,
Te rogamus in hac die:
De mundi miseria,
Duc nos ad cæli gaudia, Amen.

Słynąc cnotą y łaskámi/
Jak też słynąc y cudámi:
Żyiąc tęższe nie iednego
Wybáwił od wielá złego.
Márynarze gdy tonęli/
Do Mikołáia krzyknęli:
Oyże świety Mikołáiu/
Wyrwi z toni/ stáw ná práwdu.
Oyże y Pátronie świety/ Cey:
Prosim ćiebie w dźień twoy wźię-
Wyrwi z nędzy świátá tego/
Wiedź do wesełá Páyskiego.

Pieśń o S. Iobie.

WSzechmogący Pánie miły/
Nie máß nad ćie inßey siły:
Ty miłuieß sługi swoie/
Ktorzy pełnią wolą twoią.
Był maż ieden spráwiedliwy/
Człowiek świety y cnotliwy:
Któremu Job imię było/
Wßytko mu ßczęście płużyło.
Ten Bogá wiernie miłował/
Złośći śie wßelkich wárował:
Jakoż ná tym nie vtráćił/
Bo mu wßytko Bog zápłáćił.
Ten Job syty w cnotách godne
Y coregki miał vrodne:
Ktore znał od Bogá dáne/
Y táßkę tego nádáne.
Ná wschod słońcá świátá tego/
Nie było spráwiedliwego:
Ktoryby w spráwiedliwośći/
Y w Boßkiey tak trwał miłośći.

Idem Latinè.

OMnipotens, ô Domine,
Sine cuius nil Numine:
Tu diligis tuos seruos,
Iussis tuis non proteruos.
Quorum vnus vir benignus,
Iustus, pius, non malignus:
Cui IOB nomen erat,
Toto mundo audierat.
DEVM verè diligebat,
Scelus omne fugiebat;
Sed nec vanè laborauit,
Cuncta DEVS compensauit.
IOB natos virtutum normas,
Natas venustatis formas:
A quo datos & electos
Habuit DEO dilectos.
In ortu Solis totius,
Nemo magis quàm IOB pius:
Nemo maior & fidelis,
Amator Dei sub cælis.

Stáło

Stało śie wßák dniá iednego/
Rzekł Pan Bog do czartá złego:
Skąd idźieß marny ßátanie/
Zwodźiłem świát wieżny Pánie.
Gdyżeś ták świát zrewidował/
Ták ná nim dokázował:
Widźiałeś tám sługę mego/
Jobá nayspráwiedliwßego/
Odpowiedźiał ßátan potym/
Tożem dobrze słyßał o tym:
Ale mię przepuść ná niego/
Niech śie dotkne ciáłá iego.
Tám z dopußczenia Bog swego/
Posłał ßátaná ná niego:
Doświádczyć Jobá státości/
Co vczynił z swey miłości.
Ażći był Job człowiek świety/
Naprzod sprawił czárt przeklęty:
Że mu dobytek zábrano:
Sługi iego pościnano.
Drugim posełstwem znáć dano/
Czym Jobá záfrásowano:
Że dźiatki iego kochane/
Od nieprzyiaciół pobráne.
Vsłyßáwßy Job záplákał/
Száty ná sobie podrápał:
Dał ogolić głowę sobie/
Wßdam dźiękował Boże tobie.
Wßechmogący Pánie miły/
Coś vczynił w tey to chwili:
Zá to ią tobie dźięku[illegible]/
Ciebie ták Bogá miłuie.
Nágo ná świát ten wyßedłem/
A tym prożnem tám przyßedłem:

Factum tamen quondam erat,
DEVS Sathan vt viderat:
Dicit, vnde venis ater,
Inquit, mundo, cæli Pater,
Si mundum circumiuisti,
Tot & tanta patrauisti:
Vidistine IOBVM meum,
Iustum & timentem Deum.
Dicit adhæc Sathan DEO,
Audiui multa de eo:
Sed me permitte paululum,
Tractem eius corpusculum.
Et sic DEo permittente,
Agit Sathan rem attentè:
Vt probetur constantia,
Et Dei in IOB gratia.
DEI licet seruat leges,
Adimuntur IOBO greges:
Pars in prædam hosti dati,
Pars seruorum trucidati.
Mox nuncius alter tristis,
Adit IOBcum nouis istis:
Heu Domine, tui nati
Nec non natæ hosti dati.
Cæpit miser IOB plorare,
Vestes suas lacerare:
Caput comis deglubebat,
DEVM tamen diligebat.
Bone Deus & æterne,
Qui castigas me paternè:
Reddens grates pro omnibus,
Totis amo te viribus.
In mundum prodiui nudus,
In quo homo flos & ludus:

Gdzie człek iáko kwiát rożány/
Co godzinę ma odmiány.
Wiele służe iak Pan daleś/
Z żoną iak swe pobraleś:
Jáś się robie podobało/
Tak się Pánie stáć musiáło.
Państwa Job miał bárzo śiłá/
Bożą go łáską mnożyłá:
Owiec/ bydłá tysiącámi/
Z wielbłądow miał stádámi.
Nieźliczona czeladź byłá/
Ktora mu wiernie służyłá:
To dał Bog zá cnoty iego/
Że Job miłował onego.
Bądź pochwalon wieczny Pánie/
Niechay twa cześć nie vstánie:
Tyś sam dobry sprawiedliwy/
Z we wszytkim miłośćiwy.
Co gdy żoná vsłyszałá/
Száty ná sobie szarpáłá:
Mowiąc/ nie chwał Bogá tego/
Puśći ná cię co gorszego.
Job iey ná to odpowiedźiał/
Tegom ią żono nie wiedźiał:
Żebyś tak śmiałona byłá/
A przećiw Bogu bluźniłá.
Miło nam brać dobre byłо/
Z złe przyiąć má być miło:
A o Bogu wiedz do tego/
Nie zapomni sługi swego.
Choć Job w nędzy w gnoiu leżał/
Przećis Bogá nie odbieżał:
Gwałtem żądał z wysokości/
By go karał Bog w miłości.

Lætus sanus ista hora,
Mox fit alter sine mora.
Multa mihi tu dedisti,
Et vt tua recepisti:
Vt Domino tibi libet,
Sic fit mihi & cuilibet.
Hic Iob fuit vt optimus,
Cunctis bonis sic opimus:
Cui pecudum, & multorum,
Erant greges Camelorum.
Innumeri tibi serui,
Erant boni non proterui:
Cuncta Deus sibi bona,
In virtutum dedit bona.
Benedictus sis in cælis,
Dicit Deo Iob fidelis:
Tu iustus, sanctus, & bonus,
Misereri nimis pronus.
Vxor eius hæc audiens,
Se laceratinsaniens:
Devm, inquit, ne laudato,
Ne quid peius det, iam dato.
Ille vxori respondit,
Nunquam mea mens spopõdit:
Te tàm stultam & insanam,
Tam blasphemam, nedũ vanam.
Erant nobis bona grata,
Neque mala sint ingrata:
Scio adhuc Creatorem
Futurum serui memorem.
Sic Iob iacens in stercore,
Laudat Deum corde, ore:
Orat Deum quin supernè,
Se castiget vt paternè.

Robacy

Robacy w nim ſ̃erzy byli/
Ktorzy go bárzo dręczyli:
Za ſkoro práwie ſtrawili/
Ciało tego powierćieli.
Skrzypcy gdy przed nim ſkrzypáli/
W niewocy go pocieſzali:
On z żalem na nie weyrzrawſzy
Mowił rzewno záplakawſzy:
Boże miły z wyſokośći/
Zápłáć to wam z ſwey miłośći:
Jżeście mię nawiedźili/
Strapionego pocieſzyli.
Gdy mię w vbogiwie widźićie/
Nie záprzykre to przymićie:
Że nic niemam w moim dworze/
Leć wam dam co mam w ſwey ſkorze.
Gdy za ſkorę wecknął rękę
Wźiął robakow garść ſwą mękę:
Ale gdy ie ſkrzypkom rzućił/
Pan Bog w złoto ie obrocił.
Choć na oko cud widźiała/
Żona bluźnić nie przeſtáłá:
Leć go tym bárźiey łáiałá/
Jż mu y ſłużyć niechćiałá.
Przyiaćiele przychodźili/
By go nieco pocieſzyli:
Leć y przemowić nie śmieli/
Nbali ſię y boleli.
Stoiąc z daleká pátrzáli/
Popiołem ſię poſypali:
Ż plagem na Jobá pátrzali/
Nledwie go poznawáli.
Ale Pan Bog miłośćiwy/
W miłośierdźiu ßgodrobliwy:

Vermes in corpore erant,
Qui tortores Iob fuerant:
Hi ſub pelle muſſitantes,
Torquent carnem penetrantes.
Aderant fidibus canentes,
Infirmantem lenientes:
Quos afflictus Iob videndo.
Cœpit flere ſic dicendo:
DEVS omnium creator,
Sit vobis remunerator:
Qui infirmum viſitatis,
Afflicto ſolamen datis.
Cùm cernatis me egenum,
Bonis nudum, malis plenum:
Accipite bonum velle,
Dabo quod geſto ſub pelle.
Sic dicendo manu plena,
De pelle quaſi erumena:
Vermes illis dono iacit,
Sed hos Deus aurum facit.
Vxor tamen furioſa,
Blaſphemando odioſa:
Virum verbis arguebat,
Officija deſerebat.
Amici quidam venerunt,
Sed vt mala Iob viderunt:
Nec alloqui, nec ſolari
Audent timent inquinari.
Stantes longè Iobum flebant,
Et cinere ſe ſpargebant:
Ægrum ægre intuentes,
Dolent Iob vix diſcernentes.
Sed ſupremus miſerator,
Gratiarum largus dator:

Pomniąc Jobie cnoty twoie /
Coć był wźiął dał tyle troie.
Ták Job Pánem był y Swiętym /
Co się zdał nędznym przeklętym:
Miał dość bogactw / śrebra / złotá
Zony / dźiatki bez kłopotá.
Chwałá y cześć tobie Pánie /
Za tákowe bądź karánie:
Że pokárawszy z miłości /
Miłuieß swych w sowitości

Quod ablatum Iobo fuit,
Pluſquam triplum reſtituit.
Erat poſthac diues, clarus,
Qui eſt viſus tam amarus:
Habuit aurum, argentum,
Prolem probam bona centum.
Deo honor ſit in cælis,
Pro tam paternis flagellis:
Qui cùm corrigit dilectos,
Magis diligit correctos.

Pieśni Roczne poſpolite, o rożnych pobożnych potrzebách.

Pieśń o dobrodźieyſtwách Bożych.

CZego chceß po nas Pánie za twe hoyne dáry / Czego zá dobrodźieyſtwá ktorym nie maß miáry.
Kościoł cię nieogarnie wßędy pełno ciebie / A w othłániach / y w morzu / ná źiemi / ná niebie.
Złotá też wiem nie pragnieß / bo to wßytko twoie / Cokolwiek na tym świećie człowiek mieni swoie.
Wdźięcznym cię tedy sercem / Pánie wyznawamy / Bo nád cię przyſtoynieyßey Ofiáry nie mamy.
Tyś Pan wßytkiego świátá: tyś Niebo zbudował: A złotemi gwiazdámi éliznieś vhátował.
Tyś fundáment zátożył nie obeßłey źiemi / A przykryteś tey nágość źioły rożliczнemi.
Zá twoim roſkazániem w brzegách morze ſtoi / A zamierzonych granic przeſkodzyć ſię boi.

Idem Latinè.

QVid tibi vis tribui pro immenſis donis, O Domine, qui tantis nos cumulas bonis.
Tu ambis Eccleſiam, tu imples omnia, Cælum, terram, & mare, & antra Stygia.
Aurum ſcio non cupis, cuncta enim tua, Quæcunque in hoc mundo homo dicit ſua.
Grato te proin corde Dominum colemus, Neque te digniorem victimam habemus.
Domine vniuerſi tu cælum fundaſti, Et ſtellis auricomis pulchrè decoraſti,
Tu fundamenta terræ immenſæ ieciſti, Et nuditatem eius floribus texiſti.
Tuo nutu littore mare continetur, Et terminos poſitos tranſire veretur.

Rzeki

Rzekł wod nieprzebranych wielką hoyność maią/ Biały dzień/a noc ciemną/ swoie Gody znáią.

Tobie kwoli rożliczne kwiatki Wiosna rodźi/ Tobie kwoli w kłośiánym Láto wiencu chodźi.

Jeśień wino y iabłka rożmáite dawa/ potym do gotowego gnuśna Zimá wstawa.

Z twey łaski nocna rosá ná mdłe ziołá padnie/ A zagorzałe zboża deßcz ożywia śnádnie.

Z twoich rąk wßelkie zwierze patrzą swey żywności/ A ty każdego żywiß z twey szczodrobliwości.

Bądź na wiek pochwalon nieśmiertelny Panie/ Twoia łaská twa dobroć nigdy nie vstanie.

Choway nas pokornych ná tey niskiej ziemi/ Jedno záwżdy niech będźiem pod skrzydłami twemi/ Amń.

Fontes abundant quando iubes, & exundant: Luce dies, tenebris nox mundum iucundant.

Te volente, gramina & flores Ver profert, Te volente coronam grani Aestas offert.

Vinum, poma, Autumnus diuersa producit, Et quidquid mortalibus placet & conducit.

Fonte tuæ gratiæ herbæ irrorantur, Atque fruges exustæ imbre recreantur.

Tua larga de manu omne viuens viuit, Sine te nihil vnquam boni esse quiuit.

Benedictus æternùm sis DEVS æterne, Vt gratia, sic & laus tua sit perenne.

Serua nos quantum placet in terris profundis, Dummodò simus tuis sub alis iucundis.

Piesń w vtrapieniu y w wielkiey potrzebie.

VSam Bogu w nießczęściu mym że mnie on pocießy/
A w tak ciężkim żalu moim tąskawie rośmießy.

Obroći moy płacz w wesele/ przydawßy roskoßy.
Niepotężna zła to chwila/ látwie ią rosproßy.

Sam ią niewiem skąd wiátr wstáie ku wdzięcznej ochłodźie/

Cantio in tribulatione & omni necessitate dicenda.

SPero in DEVM dum spiro aduersis oppressus,
Ille in risum mutabit tristes meos lessus,

Debiles sunt Sortis venti, cuncta Deo cedunt,
DEO volente mærores voluptatem edunt.

Ignotæ sunt DEI viæ, vnde sunt ventura.

Już vpadaſz ze wſzytkich ſtron bedac ná ſwobodźie.
Nádźieią mi ſámá vſa/ myśl mi náprawuie.
A vkazuie do Páná/ co wſzytkim ſprawuie.
Choćbym ſie ia pod źiemie ſkrył/ y tám ty mnie znaydźieſz/
Choćbym śie też w ſkáte záwárł/ y tám mnie dośieśeſz.
Ale ia ſtoiąc z daleká/ przykładem grzeßniká/
A mowie/ Boże/ Gemus mis opuśćił nadzniká.
Już przyßedł gas polepßenia żywotá moiego.
Com z młodych lat ná tym świećie Gynił wiele złego.
Zmiłuy ſie iuż nádemną/ o moy wieczny Páníe/
A do vßu twoich świętych przypuść me wołánie.
Jedno ábym cierpliwym był w tym to krzyżu moim/
Rządź mnie ty ku chwale twoiey/ Duchem świętym twoim.
Jeśli mnie też chceß doświádczyć/ y to wolno tobie.
Doświádczayże poki raczyß/ á próbuy mie ſobie.
Cáły dzień/ cáła noc wołam/ Bożemoy do ciebie.
A ty prośbie moiey niechceß dáć mieyſca v ſiebie.

Quæ vndiq; ſuccumbenti ſunt mî pro futura.
Spes dat mihi fiduciam mentem confirmando,
Illum monſtrans qui diſponit cuncta gubernando.
Quamuis homo ſe ſub terram condat Deo patet.
Quamuis petra ſe occludat nuſquam ei latet.
Verùm ego ſtans à longè inſtar publicani,
Dico DEVS propitius eſto mei vani.
Venit tempus corrigendæ vitæ & virtutis,
Vt penſem vt compenſem facta iuuentutis.
Miſerere mei Deus hominis miſelli,
Vide vota, audi voces, magne Pater cæli.
Da veram patientiam, vt ſub mea cruce,
Tuta viâ ad te vadam te ipſomet Duce.
Sin etiam me probare velis tibi licet,
Proba, exproba, comproba, nemo contradicet.
Totos dies totas noctes ad te clamo DEVS,
Sed non inuenit apud te locum clamor meus.

Czyli

Czyli iuż miłośierdźie twe ustało / o Boże /

Czyli śie wiekuistego słowá przebráć może.

Czyliś zgołá iuż zápomniał / co to iest łátować /

Ani łaski w gniewie twoim chcesz mi pokázować?

An iam misericordia prima est sublata.

An iam verba tua cessant vel sunt immutata.

An iam prorsus es oblitus quid sit misereri,

Nec oculis clementiæ me vis intueri?

Tyś pánie od Chaldeyczykow Abrahámá wyzwolił / Tyś Izaákná ofiárę zabić nie dozwolił.

Abraham tu à Chaldæis DEVS liberasti, Tu ab immolatione Isaac seruasti.

Tyś Jákobá z rąk Ezáwá y złości wybawił / Tyś Józefá z nienawiści Bráćiey szczęśćie spráwił.

Tu Iacob de manu Esau odioque suo, Tu ex odijs das fauores, & Ioseph tuo.

Tyś Noego od potopu / á Lotá z Sodomy / Tyś z Egiptu wyprowádźił Izráelskie domy.

Tu Noë ex diluuio, è Sodoma Lotum, Ex Aegypto liberasti Israelem totum.

Tyś Dawidá od rąk Saulá Goliatá mocy / Zuzánna / Judith / Daniel z twey łyli pomocy

Dauid Rex de manu Sauli nec non Goliathi; Susanna, Iudith, Daniel pro te sunt seruati.

Misach / Sydrách / Abdenágo zpiecá ognistego / Przez cię wyßedł z wieloryby Jonatás morskiego.

Misach, Sidrach, Abdenago ex camino ignis, Ionatam saluans à Ceto & vndis malignis.

Tyś Adáma y płod iego śmierći wiecznéy zbawił / Tyś Piotrá z wod y okow Páwłá z więzienia wybáwił

Tu Adam & semen eius morte redemisti, Petrum vndis, ferro Paulum vinclis exemisti.

Stáre dźieło iest tu twoie miłośierdźie Boże / Uczyń nowe nam łáskáwości ná tobie wspomoże.

Antiquum sunt opus tuum Deus misericordiæ, Dant spem, dent & prouentum nouæ clementiæ.

Przez twe miłośierdźie tedy wszelką moy żal z męką / Bym nie wpadł ze wßytkich stron / dźwigay mię swą ręką.

Miserere per has Deus misericordias, Ne succumbam leuet manus tua miserias.

Dźwigay Pánie w przod mię z grzechu łáski potym dáway / Oddal żal á vtrapienia pocieszáni oddáy.

Leua Deus primo noxas post gratiam præsta, Vt mutes planctus in cantus, mœrores in festa.

Psalm 91. w Utrapieniu.

KTo się w opiekę odda Pánu swemu/ A całym sercem mocnie vfa ufa: Śmiele rzecz mogę mam obrońcę Bogá/ Nie przydźie ná mię żadna ſtraßna trwogá.

Ciebie on z łowczych obierzy wyzwie/ I w záraźliwym powietrzu ratuje: W cieniu swych skrzydeł záchowa cię wiecznie/ Pod iego piory vleżeß bespiecznie.

Státeczność iego tarcz/ y puklerz mocny/ Za ktorym ſtoiąc náżaden ſtrach nocny: Ni żadna trwoga/ áni dbay ná ſtrzáły/ Ktoremi śmie przygoda w dźień biały.

Zrod wedla ciebie tyśiąc głow poleże/ Zrod drugi tyśiąc ciebie nie dośięże: Mieć nie vchronny á ty przedśie swemi/ Oczyma vyższyß pomſte nad grzeßnymi.

Jżeś rzekł Pánu tyś nadźieią moią/ Jż Bog naywyższy ieſt vciecką twoią: Nie doſtąpi cię żadna zła przygodá/ Ani śię ſtanie w domu twoim ßkodá.

Anyołom swoim każe cię pilnować/ Gdźiekolwiek ſtąpiß: ktorzy cię piaſtować/ Ná reku będą/ábyś idąc drogą/ Ná oſtry krzemień nie vgodźił noga.

Będzieß po zmiiách beſpiecznie gniewliwych/ I po padalcach deptać nię cierpliwych. Ná lwá ſrogie-

Psalmus 90. in tribulatione.

QVI ſe tuendum Domino dat cæli, Fidens & mente ſe colẽs fideli: Iactet ſe DEVM habere Patronum, Nil timens mali, ſperet omne bonum.

Ipſe venantûm, ſic & venenorum, Et liberabit laqueis verborum: Scapulis ſuis obumbrabit ſibi, Speranti erit ſpes & quies ibi.

Veritas eius circumdabit ſcuto, Vt in nocturno motu degat tutò: Spiclâ retundet nocentis' diei, Nec inſultabit vafer Dæmon ei.

Cadent à dextris & ſiniſtris mille, Sperans in DEVM ſartus tectus ille: Conſiderabit Dominum vltorem, Et inſequentes pœnas' peccatorem.

Qui ſperat in te, tu protegis illum, Fidenti DEVS fidum eſt aſylum: Ad te & tuos malum non accedit, Vnde peccatum & pœna recedit.

Angelis ſuis mandat DEVS de te, His cuſtodibus vias agas lætè: Illi te tutum manibus portabunt, Illæſos pedes à ſaxis præſtabunt.

Aſpidem ſupra tutus ambulabis, Nec Baſiliſci venena curabis: Ceruici fœui inſidens leonis.

go bez

go bez obrázy wśiedźieß / Ná ogromnym ſmoku ieźdźić bedźieß.

Słuchay co mowi Pan / iż mię miłuie / A przećiwko mnie ßczerze poſtępuie: Ja go też tákże w iego káżdą trwogę / Nie zápámietam y owßem wſpomoge.

Głos iego v mnie nie bedźie wzgárdzony / Ja z nim w przygodźie / odemnie obrony Niech pewien bedźie / pewien y zacnośći / Ná lat ßedźiwych / y mey życzliwośći.

Calcabis terga & minas Draconis.

Audite ergo Dominum dicentem, Protegit ille ſeſe diligentem: Quiſquis in DEVM ſperans Deũ amat, Dominus viuat dum ſeſe inclamat.

Domini nomen ſunt arma & ſcutum, Fidentem reddit, illæſum & tutum: Longitudinem dat DEVS dierum, Et monſtrat fidis ſalutare verum.

Pieśń o Pokuſách y ſmutkách.

DO ćiebie Pánie ſwoy głos podnoßę / wyſłuchay /
Napełym zmárłym / zewßąd ſtrapiony / przybyway:
Prágnie ćię ćiáło y dußá /
Zágubić mię chce pokuſá:
Lecz ſię tá ćießę z twoiey łáſkośći /
Że nie odſtąpiß od mey ſtáłośći:
Wiem pewnie że mię obroniß /
A ziázdy ßátáńſkie ſtłumiß.

Jáko rybitw wśrzde zwierzchu pokrywa nádobnie /
Gdy rybá chwyći / ták ią záłápi tágodnie:
Chwyći ſię prędko wwiáźnie /
Z pocießeniem tá on weź nie:
Ták ßátan tę świát zwierzchu pokrywa
Roſkoßy ludzkie w nim pokázywa:
Boże / Boże / nie dopußczay /
Grzeßnéy dußy zginąć nie day.

Idem Latinè.

AD te vocem exalto, exaudi Creator,
Semiuiuus vix ſpiro, adſis ò Saluator:
Caro tremit, & mens gemit,
Tentatio mala premit:
Sed ſpes ſolatur tuæ gratiæ,
Quod non deêris tu conſtantiæ.
Scio, certus me defendes,
Contra Sathan vim extendes.
Sicut piſcator hamum ſupra aquam iacit,
Quando ex ſtulto piſce ſibi prædã facit:
Qui vix dum hamum accipit,
Ille feſtinans furripit:
Sic Sathan mundũ deforis colorat,
Cui voluptatem monſtrat, & vorat:
Sed tu DEVS non permittas,
Vt perdendos nos dimittas.

Niech

Niech śię moy nieprzyiaćiel iáko chce náśmiewa/
Niechay nę duśę moię śidła swe zástawia:
We mgnieniu oká zniśczeią/
Ktorzy śię Bogá nie boią.
Ale ia Pánie przy tobie ſtawam/
V twego ſtołu z Swiętymi bywáć
Będę poćieśon ſpiewáiąc/
Ciebie Bogá wyznawáiąc.
Kiedy mię w wiecżor pogniewś frá-
ſowáć grześnikà:
Wiem pewnie, rano znowu rátuieś
nędzniká:
Záraz mię zwykłeś poćieśáć/
Ma ſmutna duśę ratowáć.
A iam zapomniał moich frąſunkow
Zażywaiący twych świętych trunkow
Chwalić Boga nie przeſtáną/
Kiedy ſmutny ráno wſtanę.

Quantumuis acer hoſtis inſultet veſanus.
Contra animam ſtruat inſidias vanus:
In momento nihil erunt,
Qui te DEVM non nouerunt,
Ego Domine tibi aſſiſtam,
Tuæ me menię cũ Sanctis ſiſtam:
Et cantabo conſolatus,
Te laudans, & tibi gratus.
Cùm veſperi, vt homo, affligor peccator,
Tu manè certus ades mihi conſolator:
Adiuuando, conſolando,
Exanimem animando.
Vnde oblitus ego malorum,
Sanctorum lætus potu bonorũ:
Iterabo laudes DEI,
Cuiuſuis manè diei.

Pioſnká nabożna pokutuiącego w ktorey zámyka śię y Akt ſkruchy.

SMutne me ſerce w żáłośći omdlewa, W grzechach zaſnęło co dzień ich przybywa: Frąſunku doſyć duśą rzewnie płace/ Ciáło nic nie dba/á w roſkośy ſkace.

Ty ſam moy Pánie/ ktory piękne zdroie Z ſkáły wyleważ/ wypadź grzechy moie: Z gnuśnego by nie pánowáły/ A w ſercu moim nie roſkośowáły.

Cantio Panitentis cum Actu Contritionis.

TRiſte cor meum, dolore oppreſſum; Peccatis ſemper creſcentibus feſſum: Conſcia mali mens tremit & gemit, Caro dolores voluptate emit.

Tu ergo DEVS, qui aquam ex petra Educis, educ ex me facta tetra: Educ ex corde fontes lachrymarum, Vt cunctas ſordes eluas noxarum.

O IEZV CHRYSTE głowiecze y Boże/ Ciebie me ſrce mituie iák może: Żaluie żá grzech/ chcąc ſie go wyſtrzegać Spowiedzi pragnąc/ pokucie podiegać.

Wiem iż odpuścisz że ſie nie pochlubi/ Moy nieprzyiaciel/ że przywiodł do zguby: Ty ſam moy Panie z nieba wyſokiego/ Nawiedź mnie/ y bądź Panem ſercá mego.

Abym ia ſmutny toba ſie mogł cieſzyć/ Swiat opuściwſzy/ do ciebie ſie śpieſzyć: A mieſzkać z toba w twym niebie beſpiecznie/ Chwaląc cie Páná ná wiek wiekow wiecznie/ Amen.

Domine IESV CHRISTE DEVS HOMO, Te, qui es amo: tibi laudes promo: Doleo mala, volo poſt cauere: Confeſsis culpis, verè pœnitere.

Sperans veniam, ex tua gratia, Spero & contra hoſtes auxilia: Tu me Domine de excelſis cælis, Et poſſidere, & tueri velis.

Vt ego triſtis per te conſolatus, Mundum contemnens ad te ſim paratus: Donec in cælo tecum habitare, Et te mî dones in æuum laudare, Amen.

Cantio pro neceſſitatibus publicis.

FIant Domine oculi tui intendentes ſuper Regnum iſtud, & ſuper Proceres Regni iſtius, Ciuitatem iſtam, & omnem Chriſtianum populum. Sapientiam, pacem, charitatem, & omnia quæ nobis noſti eſſe neceſſaria. Clemens & propitius, tribuere digneris. Amen.

Idem Polonicè.

RAczſtrzedz moy Pánie okiem miłoſierdzia twego Kroleſtwa Polſkiego y Pánow rádnych Korony iego/ także miaſtá tego/ y wßytkiego ludu Chrześciańſkiego. Day Panie mądrość/ pokoy/ ſpolna miłość/ y wßytko rácz dać Panie/ co lepiey wieß nam być potrzebnego. Zmiłuyże ſie nad námi z miłoſierdzia twego świętego Amen.

Cantio in tribulatione.

EXaudi Deus orationem meam, & intende mihi & exaudi me.

Contriſtatus ſum, & conturbatus ſum à voce inimici mei.

Idem Polonicè.

WRſłuchay P. Boże modlitwy moie/ Bądź mi ná pomocy á wrſłuchay mie. Zaſmuciłem ſie y zá-fraſowałem ſie od gieſu nieprzyiacioł

A moich. Quo-

Quoniam declinauerunt super me iniquitates suas: & ideò cor meũ conturbatum est.

Te deprecor consolare me Domine DEVS meus, tu miserere mei.

Abowiem oni włożyli ná mie niepráwośći swoie/ y dla tego serce me zásmuciło śie.

Przeto proßę pocieß mie moy Pánie/ o Boże moy ty zmiłuy śie nademną.

Cantio contra inimicos.

ERipe me de manu inimicorum meorum, & à persequentibus me: illustra faciem tuam, super seruum tuum, DEVS meus, saluum me fac, in misericordia tua non confundar, quoniam inuocaui te, & sperabo in te Domine, consolare, protege me, adiuua me, & miserere mei Domine.

Pieśń przećiw nieprzyiaćiołom.

RAcz mie wyrwáć z ręku nieprzyiaćioł moich y od prześládowniłkow moich: á okaż oblicze twoie słudze twemu/ á racz weyźrzeć ná mie moy Panie/ zachowáy mie według miłośierdźia twego/ niech nie będę postomocon/ bo ćie wyznawam/ y nadźieie w tobie pokłádam. Pocießże mie y obroń mie/ y wspomoż mie/ á zmiłuy śie nademną moy Pánie.

Pieśń w utrapieniu.

PRzyidźie Pánie záginąć/ rátunku potrzebá/

Ktorego ia nie prágnę tylko ćiebie z niebá.

Twey śie woley polecam y przyznáć to muśę/

Jż zá grzech miáśto pociech ćieżki żal odnośę.

Wßákże iá to od ćiebie Zbáwićielá mego/

Przyimuię/ y dźiękuię z sercá wesołego.

Idem Látinè.

NE peream DOMINE, adiuuare velis,

Adiutorium meum non nisi de cælis.

Tuæ me voluntati consigno, fatendo,

Pro peccatis me pœnas dolere ferendo.

Tamen â te Saluator licet hæc ingrata

Suscipio, gratias agens mente grata.

Jeśtem

Jestem iák wodna trzcina ktora w wielkiey ſuſzy/
Skoro ledá wiatr wionie/ zatáſzem ia ſtruſzy.
Albo iák liſt zielony/ ktory mrozem zdiety/
Od rodzáynego drzewá bywá precz odciety.
Ktory ná ziemie paduſzy nizacz iuż nie ſtoi/
Tylko ćis iego ſzumu dáremnie zwierz boi/
Także ia też moy Pánie/ bez rátunku twego/
Upadam/ iako y liſt od rázu iednego.
Wſześnym proſze doſtátkiem opátrz mie moy Pánie/
Bogáctwá y vboſtwá mie dopuſzczay ná mie.
Bywſzy w wielkim bogáctwie zápomniałbym ćiebie/
A w ćieżkim záś vboſtwie przeklął bym ſam ſiebie.
Nie wierz żaden fortunie/ nie vfay w pokłady/
A ná káżda godźine ſpodźieway ſie zdrady.
Bo coć dźiś da fortuna iutroć to wźiąć może/
A żaden ćie w nieſzczęściu twoim nie wſpomoże.
Bo ći co z toba przedtym hoyno przeſtawali/ Nie tobie/ ale twemu ſzczęściu ſie kłaniali.

Sum vt aquæ arundo quæ præ ſiccitate,
Leui vento frangitur ſua leuitate.
Sum ſicut in arbore folium vireſcens,
Quod à ventis auulſum areſcit putreſcens.
Quod in terram decidens nil poteſt valere.
Cuius vix feræ ſolent ſtrepitum pauere.
Sic & ego DOMINE tua ope carens,
Decido vt folium putreſcens & arens.
Frugi vita da frui, ô Pater cælis,
Ægeſtate & ope moderari velis.
Ne nimium abundans te non benedicam,
Vel ærumnis oppreſſus & me maledicam.
Nemo fidat fortunæ, auro, nec argento,
Fraus & dolus timenda ſunt omni momento.
Nam quod ſors dat hodie cras poteſt auferre,
Et nullus tuis malis opem voiet ferre.
Nam qui tecum affatim olim iucundabant, Non te, verum fortunam tuam adorabant.

Wiele złego przychodźi ná sprawiedliwego/
Ale go Pan wybawia záwżdy ode złego.
Strzegąc áby namnieyßa ze wßech iego kośći/
Nie była obrażona w iego opátrznośći.
Rácz że ty nas łáskawie Pánie opátrować/
Y nas y náßych miłych od złego vchować.
Rácz przez zasługi twego Synà namilßego/
To nam dáć co iest w oczách twoich naylepßego.
Z nießczęśćiem y z niecnotą oddaliwßy grzechy/
Ziemskie w łaśce/ niebieskie day w chwale pociechy.

Multa mala veniunt in justum quandoque,
Sed Dominus liberat eum malo quoque.
Custodiens ne vllum os eius lædatur,
Seruos suos fideles Dominus tutatur.
Tu ô clemens Domine, ô Pater de cælis,
Cum cunctis charis nobis nos tueri velis.
Per merita FILII vnicè dilecti,
Da nobis quidquid tibi ipsi placet recti.
Omne malum & pœnas auferens cum noxis,
Da terrena & cæli bona Orthodoxis.

Pieśn podrożna y nabożna, ktora śpiewániem y modlitwą może być odpráwowána.

IEstem ná drodze ßczęść Pánie/
Ty w każdey stronie
Miey mię w obronie/
W tobie me vfánie.
Rzymski kośćioł dáie drogi/
Jak kto ma chodźić:
Dußy dogodźić/
Pomniąc ná sąd srogi.
Skosztowałem dáru twego/
Daleś mi wiele/

Cantio itinerantium pia & deuota, quæ & cantari & recitari poteſt.

SVm in via faue Deus,
Tu mihi præſto,
Semper adeſto,
Spes mea, Dux meus.
Eccleſia vitæ via,
Quomodo currat,
Qui mentem curat,
Tremens iudicia.
Tua bona deguſtaui,
In ſanitate,

Zdro-

Zdrowie wesele.
Znam wiele dobrego.
Zmłoduś mie Pánie wychował/
Sprawny do końcá:
Bądź moy obrońcá/
Bedźć odsługował.
Dáry twe Pánie wyznawam/
Ty mi day z niebá/
Czego potrzebá/
Tobie w moc się dawam.
Táiemnećnie są me spráwy/
Przepuśc mi grzechy/
Przywroć pociechy/
Ják Oćiec łáskáwy.
Tyś Pánem wszytkich zastępow/
Weźm mie w opiekę/
Nie day ná mękę/
Broń od dusznych sępow.
Ktoryś Tobiaßem rządził/
Pod swą opieką/
Rządź mnie twa ręka/
Prowadź by nie zbłądził.
Ktoryś w ogniu y w obłokach/
Przez drogę ták wielą
Miodł Izráelá/
Wiedzy o mych krokách.
Coś Abráhámem/ Izáákiem/
Jakobem rządził/
Szczęście im zrządził/
Ty mną rządź prostákiem.
Do Egiptu z Máćką twoią/
O IESV drogi/
Wspomniáwszy drogi/
Rządź bęześć droga moia.

Hilaritate.
Tuo domo fuaui.
Me puerum educasti,
In finem tutor,
Sis & adiutor,
Serua vt seruasti.
Tua DEVS bona nosco,
Tu me de cælis
Tueri velis,
Gratus plura posco.
Tibi mea facta nota,
Noxas dimitte,
Solamen mitte,
Audi clemens vota.
O Domine vniuersi,
Ad te me verte,
A me auerte.
Vim Ditis peruersi.
Sancte ô Rector Tobie,
Tu me prehende,
Tu mi attende,
Lux vitæ, Dux viæ.
Qui Israel nube igne,
Das per disertum
Iter tam certum,
Tu me duc benigne.
Abrahami, Isaaci,
Et Iacob Rector,
Sis mi protector
In mundo fallaci.
In Aegyptum cum MARIA,
O IESV pie,
Recordans viæ,
Sis mecum in via.

Day mi Anyoły zá stroże/
By mna rządźili/
A prowádźili/
Tym mnie poleć Boże.
A iák tobie náwrocony/
Chwałę chcę dawáć/
Łáskę wyznawáć/
Do swych przywrocony.
IEZV Żywoćie y drogo/
Przez cię Piotr chodźił/
W morskiey powodźi/
Spraw to coć nie drogo.
Byśmy w zdrowiu w błogośławieństwie/
Z tey doczesności/
Á do wieczności/
Przyśli ná rádość/ Amen.

Angelos custodes dato,
In cunctis vijs,
Regar ab ijs,
His me commendato.
Et ego ad te conuersus,
Dabo gloriam,
Narrans gratiam,
Ad meos reuersus.
IESV vera vita via,
Qui Petrum mare,
Facis calcare,
Audi vota pia.
Vt hic vsus sanitate,
Prosperitate:
Collocer â te,
In æternitate.

Pieśń o wieku człowieczym.

SWita mierzka bieżą látá/
Ludzie młodo zsędzą z świátá:
Starśy dziś káżdy niż wczorá/
Słońce niżey do wiecorá:
Mieśiąc nie ták świeći w nocy/
Choć ma gwiazdy na pomocy:
Nie lásna bárá poświátá/
Nie celuie zimá látá.
Już z południá wszytko niżey/
Człowiek bárdźie do kresu bliżey:
Ziemiá mieni urodzáie/
Wiek dźiśieyszy mały lud dáie:
Wywiodły śie látá dawne/
Zmárły cáły złote sławne:
Dziś nasiáły ołowiánie/
Náśe błędźie malowáne.

Idem Latinè.

SOl oritur, & occidit,
Flos iuuentæ mox decidit:
Marcet, qui floruit heri,
Inferior sol vesperi;
Minus splendet nocte luna,
Quamuis stellæ micant vnâ,
Crepusculum vix albescit,
Præ æstate hiems vilescit.
Meridie sol descendit,
Et ad metam homo tendit:
Terra fructus ægrè reddit,
Ægros hæc nos ætas edit,
Non sunt secla plus aurea,
Vix fuisse scimus ea,
Secla modo sunt plumbea,
Picta nostra sors spumea.

Niebo

Niebo nam żelázne ſtało/
Roſſe zbożu zátrzymało/
Matká śie pieczę od ſtoncá/
Nie podáie latu wiencá:
Dźiatki chowa ná obroku/
Źle z nowego co do roku:
Wſzytko śie nam opák wiedźie/
Siedźiemy tu iák ná ledźie.
Żywioły nieſpráwiedliwe/
Mars z Saturnuſſem zwádliwe:
Rządzą mieśiacem y świátem/
Tłumią máćice z iey kwiátem:
Snadź iuż wiek oſtátni zſchodźi/
Hárybdys ná bżudle chodźi/
Żagle łamie/ rwie kotwice/
Gdźie chce tam ſypie gránice.
Waleczy dźiś młodość z ſtárością/
Miece los o reſt przedkośćia:
Wiátry od zachodu wieią/
Ludźie w młodości grzybieią/
Włoſy látá vprzedzaią/
Cześć ſtárości wyrzadźáią:
Kwitnie głowá kwitnie bradá/
Płynie młodość iáko wodá.
Chwieiemy śie iáko trzcináa/
Wiek náß iako páięczyná:
Gdy iuż było zbierać z polá/
Rzecpopalił Scewolá/
Z nowu z Rycerzá Dźieciątko/
Przed nim hárcuie kozłątko:
Wſpomina młodość wſpominaiąc/
Na kozłątko pogląda iąc.
Prześiadł śie z koniá na krzeſło/
Ná leciech mu bárzo zeßło:

Cælum nunc adamantinum,
Rorem negat matutinum:
Terra ſole indurata,
Aeſtas ſerto ſpoliata,
Tellus mater. quam ſpes fallit,
Parcè ſuam prolem alit,
Retro cedunt noſtræ viæ,
Stamus quaſi in glacie.
Planetæ modo impij,
Mars. Saturnus, contrarij,
Mouent lunam, mouent mundũ,
Florem deflorant iucundum.
Aetas forſan hæc extima,
Vt Charybdis eſt peſſima,
Ceũ in mari in hoc mundo,
Cuncta merguntur in fundo.
Nunc iuuentus cum ſenectâ,
Certat alea proiectâ:
Venti flant occidentales:
Citò langueſcunt mortales:
Cani ætatem præcedunt,
Honorem ſenectæ reddunt,
Floret caput, floret mentum,
Fluunt anni vt fluentum.
Vt arundo agitamur,
Araneis comparamur,
Cum quid erat faciendum,
Dat Scæuola ſe vrendum,
Eques fit puer denuo,
Similis ſuo capruo,
Quem aſpicit ſuſpirando,
Iuuentutem memorando.
Linquens æquum ſcandit ſellam,
Aetatem amiſit bellam:

Gdź go

Gáś go chodzac ßćypie w nogi/
Przed tym mu lew nie był ſtogi.
Zegar mu godźiny bije/
Pieſek pod nim leżac wyie:
Smierć nań wola złoż ſwe brzemis
Wziemi koniec ciekā z ziemie.

Nunc anſeris factus ludus,
Cui non erat leo crudus;
Iam extrema hora ſonat,
Canis ſibi triſte tonat,
Mors clamat vt ſenex bonus,
Reddat terræ ſuum onus.

Pieśń o oſtátnim Sądźie Páńſkim.

RAczćie poſłuchać tey ſprawy/
Ktorá ſie w on gás obiawi:
Gdy P. Chryſtus ná ſwym ſądźie/
Złym y dobrym płácić śiądźie.
Stáná przed Sędźiem grzeßnicy/
A bedá śie ſmećić wßyſcy:
Bo im ſumnienie vkáże/
Iż Pan Bog zá grzechy karze.
Stáná też rzeczniczki przed nim/
Sprawiedliwość z Miłośierdźiē:
Jednā na ſtrone Sędziego/
A druga wedle grzeßnego.
A gdy tak iuż Bog zaśiędźie/
Pocznie mowić Miłośierdźie
Za grzeßnym chcąc go ratować/
Ktory niechćiał pokutować.
Rácz Panie ná to wſpomionąc/
Jżeś raczył ćiało przyiąc:
Z Panny czyſtey ná twe Boſtwo/
A byś zbáwił człowieczeńſtwo.
Cierpiałeś z miłośći wiele/
Ná ſwoim naświetßym ćiele:
A przeto dla tey miłośći/
Przepuść człowiecżey krewkośći.
Bo ieśliby ná to bacżył/
Iż człowiek Zakon twoy gwałćił:

Cantio de extremo Iudicio Dei.

AVdi omnis creatura,
Summam cauſam quæ futura:
Cum Iudicem Chriſtus geret,
Quid bonus & malus feret?
Peccatores citabuntur,
Sed & nimis triſtabuntur,
Queſis delicta mens reuoluet,
Quod peccata Deus ſoluet.
Ibi coram hoc Iudice,
Stabunt binæ cauſidicæ,
Suauis miſericordia,
Et trux reis Iuſtitia.
Benignitas pars reorum,
Defendet facta illorum:
Et vt poterit fauendo,
Sic incipiet dicendo.
Recordare ō Domine:
Te Hominem pro homine
Ex Virgine natum eſſe,
Dum vis homini prodeſſe.
Tantus amor ne ſit caſſus,
Es in carne multa paſſus:
Ergo tuum ob amorem,
Salua IESV peccatorem.
Sin iudicium intrabis,
Cunctas culpas trutinabis:

Táki

Táki káżdy winien będźie/
Na twym spráwiedliwym sądźie.
W tym powstáwszy Spráwiedliwość/
Jmie skárżyć ná ludzka złość:
Mowiąc: nieználi cię Panie/
Przeto przepuść swoy gniew ná nie
Ráczy osądźić spráwiedliwie/
Wszytkie martwe y też żywe:
Ktorzy twoy Zakon gwałcili/
Według swoiey woli żyli.
Cierpiałeś ty Pánie dośyć/
Przeto ieyno chćiey vkrocić:
Aby swa zapłáty wźięli/
A ná wieki zaginęli.
Miłośierdźie przystąpiwszy/
Oblice swe náklóniwszy:
Rzecze ku Spráwiedliwośći/
Chcąc ią odwieść od srogośći.
O Spráwiedliwośći Boska/
Czemużeś ták bárzo gorzká
Przećiw człowieku grzeszącemu/
Miłośierdźia proszącemu?
Żábyś natym málo miáła/
Jżbyś ták długo karáłá:
Jáko długo człowiek grzeszył/
Poki tu nátym świećie był?
Spráwiedliwość vsłyszawszy:
Pocznie ták mowić powstáwszy:
Nie ták sądźić miłośiernie/
Jeśli chcesz osądźić wiernie.
Ták sądź/ iż Pan Bog iest wieczny/
Przeto wszelki człowiek grzeszny
Wieczno męki będźie cierpiał:
Iż wiecznego Pana gniewał.

Quæ mens erit innoxia,
Coram tua iustitia?
Tunc Iustitia consurgens
Peccatorum mentes vrgens
Dicet: qui te non nouerunt,
Iram DEVS meruerunt.
Iudica ô Iudex æquè,
Mortuos ac viuos æquè:
Perde legis transgressores.
Mundi, carnis sectatores.
Tu es passus multa satis,
Nil indulge iam ingratis:
Recipiant quod merebant,
Dispereant vt volebant.
Misericordia his mota,
Supplex, sed & tristis tota:
Iustitiam alloquetur,
Vt paululùm mitigetur.
O iustitia Diuina.
Non sis atrox, sed inclina
Aures tuæ pietatis,
Ad preces humilitatis.
Annè foret tibi satis.
Vt referat pro peccatis:
Quanto tempore peccauit,
Dum viuens homo durauit
Iustitia contrà surgens,
Et furore iusto turgens:
Cùm est, dicet, iudicandum,
Non sic est sententiandum.
Sed quia DEVS æternus,
Sit æternus & supernus:
Qui æternum peccatores,
Æterni angat læsores.

Stękaç grześnicy te rozmowy /
Gdyż na dol ſpuſcą głowy:
Bo ſie bárzo lękáć /
Od żałośći będą ſtękáć.
Mowiąc: cośmy działali /
Jáśmy tak wgrzechach trwáli:
Dźiś nam żal coſmy grzeſyli /
Woli Bożey nie pełnili /
Tu Bog: dałem przykazanie /
A wyśćie niedbali ná nie:
Kaznodźieie was wzywáli /
A wyśćie przećie grzeſyli.
Przeto dźiś dla waſzych złośći /
Idźćie od mey oblicznośći:
Ja dawam was na zátrácenie /
Ktoremu nie ieſt ſkończenie.
O ſentencya żałośna /
Żadna świecka tak nieſtráſzna:
Ktorey ſie ten człowiek boi /
Gdy przed ſądem ſrogim ſtoi.
Tey ſentencyey ſtráſznwey /
Chryſte Sędzia ſprawiedliwy:
Rácz ochowáć Chrześćiány /
Dla ktorycheś cierpiał rány.
A przez swą nadrożną męke /
Racz nas przyiąć pod swą rękę:
Byſmy ſie tobie doſtali /
Z tobą wiecznie krolowáli. Am.

Peccatores his auditis.
Cordibus ſerò contritis:
Magnum cadent in furorem,
Triſtem tollentes clamorem.
Dicent: heû nos inſenſati,
Non ſentimus vim peccati:
Nunc ſentimus cor afflictum,
Propter Deum derelictum.
Qui dicet: lex erat data,
Spreuiſtis mea mandata:
Prædicatores ſpreuiſtis,
Peccatis obediuiſtis.
Ergo nunc iure delicti,
Ite à me maledicti:
Ite in ignem æternum,
Semper paſſuri infernum.
O ſententiam horrendam,
Nulli vnquam conferendam,
Quam quis poſſet expauere,
Iudicandus tam ſeuerè.
Huius metu ſententiæ,
Salua nos Saluator pie:
IESV Chriſte miſerere,
Pro quibus es paſſus vere.
Et per tuam Paſſionem,
Tuam per protectionem:
Voca nos in paradiſum,
Monſtra lætum Patris viſum. A.

Sequentia.

DIes iræ dies illa,
Solúet ſæclum in fauilla:
Teſte Dauid cum Sybilla,

Idem Polonicè.

DZień on / dźień ſądu Páńſkiego /
Swiát proch zetrze świadkiem
Dawid z Sybillą wſzytkiego. (cego

Quantus

Quantus tremor est futurus!
Quando iudex est venturus:
Cuncta stricte discussurus.
Tuba mirum spargens sonum,
Per sepulchra regionum,
Coget omnes ante thronum.
Mors stupebit & natura,
Cùm resurget creatura:
Iudicanti responsura.
Liber scriptus proferetur,
In quo totum continetur,
Vnde mundus iudicetur,
Iudex ergo cùm sedebit,
Quidquid latet apparebit:
Nil inultum remanebit.
Quid sum miser tum dicturus,
Quem Patronum rogaturus,
Dum vix iustus sit securus?
Rex tremendæ maiestatis,
Qui saluandos saluas gratis:
Salua me fons pietatis.
Recordare IESV pie,
Quod sum causa tuæ viæ
Ne me perdas illa die.
Quærens me sedisti lassus,
Redemisti crucem passus,
Tantus labor non sit cassus.
Iuste iudex vltionis,
Donum fac remissionis:
Ante diem rationis.
Ingemisco tanquam reus,
Culpa rubet vultus meus,
Supplicanti parce DEVS.

Jako wielki tám strách będźie/
Gdy sam Bog na sąd zásiędźie.
A wyterzaść wszytko będźie.
Traba dźwięny głos puszczaiąc/
Groby ziemskie przenikaiąc:
Wszytkich wzbudzi pozywaiąc.
Zdumieie sie przyrodzenie/
A śmierć gdy wstanie stworzenie:
Na ołtárzu rozsądzenie.
Kśięgi spisane wyśiáwią
Ktore każda rzecz wyiáwia:
Z tego na świát dekret sprawią.
Gdy tedy Sędźia zásiędźie/
Wszelka skrytość iáwna będźie/
Kaźni żaden grzech nie zbędźie.
Coż tam pocznę zły mizerny/
Kto mi Patron będźie wierny/
Gdźie y świętym strach niezmier-
Krolu thronu strásliwego/ (ny?
Co dármo zbawiaß káżdego/
A mnie z łáski zbaw grzesznego.
Wspomni Pánie Jezu drogi/
Żes sie dla mnie ostał vbogi/
Nie gubże mie won dźień srogi.
Szukałeś mie spracowany/
Odkupiłeś krzyżowany/
Niechći twe nie giną rány.
Sędźio mściwy sprawiedliwy/
Day nam odpuść miłośćiwy/
Nim przyydźie twoy sąd strásliwy.
Wzdycham winien sądu twego/
Wstyd mie żywotá mojego/
Nie sądź Boże pokornego.

Qui Mariam absoluisti,
Et latronem exaudisti:
Mihi quoque spem dedisti:
Preces meæ non sunt dignæ,
Sed tu bonus fac benigné
Ne perenni cremer igne.
Inter oues locum præsta,
Et ab hædis me sequestra,
Statuens in parte dextra.
Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.
Oro supplex & accliuis,
Cor contritum quasi cinis,
Gere curam mei finis.
Lachrymosa dies illa,
Quâ resurget ex fauilla,
Iudicandus homo reus.
Huic ergo parce Deus,
Pie IESV Domine,
Dona eis requiem, Amen.

Ty coś Márya rozgrzeszył/
A Łotrá w skrusie pocieszył:
We mnieś też nádzieie wzkrzesił
Znam sis w prośbach niegodnego/
Wżał ciebie proż dobrego/
Zbaw mnie od ogniá wiecznego.
Daymi mieysce z owieczkámi/
Nie odłączay mnie z kozłámi:
Ná prawicy staw z sługámi.
Pohánbiwży potępionych/
W ogień wieczny osądzonych/
Wzow mię do błogosławionych.
Proż Duchem vniżonem/
Sercem iák popiół skrużonem:
Bądź mi do końcá Pátronem.
O płákanyż to dzień będzie/
Kiedy się z prochu dobędzie
Ná sąd straszny człek mižerny.
Bądź mu Boże miłosierny/
IEZV pánie łáskáwy/
Day zmárłym pokoy práwy.

REGESTR

Pieśni Polskich y Łáćińskich, ktore śię tu znáyduią.

A.

AVE ô Maria, z Polskim ná kárćie 4.
Archányoł Gábryel z łáćińskim / 9.
Archányoł Gábryel z niebá wysokiegó 14.
Archányoł Boży Gábryel z łáćiń. 16.
Angelus Pastoribus z Pol 24.
Angelus ad Pastores ait z Pol. 26.
Aue dextra manus Christi z Pol. 54.
Aue verum corpus z Pol. 91.
Adoro te supplex latens Deitas z Pol. 92.
Aue ſtella matutina z Polskim. 105.
Aue maris ſtella z Pol. 108.

B.

BOże wieczny z łáćińskim. fol. 1.
Bogá Rodźicá z łáćińskim 109.

C.

CÆlum gaude terra plaude z Pol. 31.
Collaudemus Chriſtum z Pol. 27.
Collaudemus Chriſtũ Regem z Pol. 27.
Chryſtus P. Zmartwychwſtał z łá. 81.
Chryſtus Zmartwychwſtał ieſt z łá. 84.
Collaudemus Chriſtum Reg. z Pol. 85.
Chwalmy Bogá wszechmocnegó z łá. 116.
Catherinæ Virginis z Pol. 140.
Chwałá tobie gospodynie z łá. 141.
Chwalmy Bogá z wysokości z łá. 137.
Czego chcesz po nas Pánie z łá. 154.
Cum appropinquaret z Pol. 76.

D

DIes eſt lætitiæ z Polskim. 29.
Dici Natalis Domini z Pol. 31.
Duszo moiá wspomni sobie z łá. 119.
So ciebie Pánie swoy głos z łá. 139.
Dies iræ z Polskim 170.

E.

EIa omnes canamus, z Pol. 38.
Eia ſolennis reſonet, z Pol. 98.
Exaudi Deus orationem meam z Pol. 161.
Eripe me de manu z Pol. 162.

F.

FIt porta Chriſti peruia, z Pol. 33.
Fiant Domine z Polskim 161.

G

GWiazdo morzá głebo. z łá. 8.
Głos wdźięczny z niebá / z łá. 19.
Grates nunc omnes, z Polskim. 37.

H.

HEynał wszyscy záśpiewaymy z łá. 2.

I.

IN natali Domini, z Polskim / 24.
Jezu Chryſte Pánie miły / z łá. 55.
Jezuſá Judaß przedał z łáćiń. 66.
Ieſu dulcis memoria, z Polskim. 99.
Jdźie / idźie Bog prawdźiwy / z łá. 97.
Imperatrix Virgo glorioſa, z Pol. 106.
Jezu ſłodki zwiáſtowány / z łá. 121.
Jeſtem nádrodzo z łáćińskim 165.

K.

KRolowa Páni niebieſka / z łá. 15.
Krorego chwali niebo / z łá. 18.

Boreg̃o Páſterze chwalili/ 3 Łá. 36.
Bredy Krol Herod Krolo. 3 Łá. 40.
Brzyżu ś. nádc wßytko/ 3 Łác. 51.
Byrieleiſon/ 3 Łácińſkim. 78.
Bázde ſtworzenie śpiewey/ 3 Łá. 91.
Bro chce Pánnie M. ſłużyć/ 3 Łá. 110.
Krolewno naiáśnieyßa 3 Łáciń. 122.
Krolewno wieczna/ 3 Łáciń. 134.
Ktoſie w opieke odda Pánu/ 3 Łá. 158.

L.

LArgum veſper, 3 Polſkim/ 43.
Łauda Syon Saluatorem, 3 Pol 92.

M.

MIttit ad Virg. Mariam, 3 Pol. 3.
Magna Dei natiuitas, 3 Pol. 37.
Mamy przyiaćielá/ 3 Łácińſkim. 42.
Mądroſć Oycá niebieſkiego/ 3 Łá. 71.
Márya bądź pozdrowiona/ 3 Łá. 118.
Maria Mater gratiæ 3 Polſkim/ 149.
Márya Mágdálená 3 Łácińſkim. 139.
Martine S. Pontifex 3 Polſkim/ 149.

N.

NVżcśmy Chrześćiánie 3 Łá. 21.
Núż my wßyſcy záśpiewaymy 3 Ł. 38.
Naſcente Chriſto Dno. 3 Pol. 31.
Nobis eſt natus hodie 3 Polſkim/ 36.
Nitida ſtella 3 Polſkim/ 124.
Naświętßa Pánno 3 Łácińſkim 135.
Nicolai ſolennia 3 Polſkim/ 149.

O.

OMátko miłośćiwa 3 Łác. 11.
O nadrożßy kwiateczku 3 Łá. 12.
Omnis mundus iucundetur 3 Pol. 31.
O duſzo wßelka nabożna 3 Łá. 48.
Oyczże Boże wßechmogący 3 Łá. 55.
O Jezu pokármie Anyelſki 3 Łá. 98.
Oglorioſa Domina 3 Polſkim/ 107.
Omni die dic Mariæ 3 Polſkim/ 126.
O cunctarum Fæminarum 3 Pol. 128.

P

PO vpadku człowieká grześnegó 3 Łá. 7.
Puer natus in Bethleem 3 Pol. 26.
Puer nobis naſcitur 3 Polſkim. 27.
Pueri natiuitas 3 Polſkim. 32.
Pſallite ſenes, pſallite iuuenes 3 Pol 28.
Pſallite vnigenito 3 Polſkim 34.
Promit vox Angelica 3 Polſkim. 31.
Przydźie Pánie záginać/ 3 Łá. 162.
Pláczy dźiśia duſzo wßelka 3 Łá. 46.
Præcetetis ná świećie laudemus. 43.
Patris ſapientia 3 Polſkim. 74.
Pèndens in cruce noſter Salua. 3 Pol. 74.
Przez twe świete 3 martwych. 3 Łá. 80.
Pange lingua glorioſi 3 Pol. 95.
Prośmyż dźiś S. Duchá 3 Łác. 89.

Q.

QVem Paſtores laudauere 3 Pol. 36.

R.

REſonet in laudibus 3 Pol. 29.
Rozmyślaymy dźiś 3 Łá. 45.
Regina cæli lætare 3 Polſkim/ 86.
Rex Chriſte primogenite 3 Pol. 96.
Reparatrix conſolatrix 3 Polſkim/ 131.
Ráczcie poſłuchać tey ſpráwy 168.

S.

SAlue Paruule 3 Polſkim/ 25.
Salue Ieſu Paruule 3 Pol. 28.
Stella Iacob eſt exorta 3 Polſkim: 44.
Stabat Mater doloroſa 3 Polſkim/ 72.
Salue feſta dies 3 Polſkim 80.
Surrexit Dominus vaiete luctus 3 Pol. 83.
Surrexit Chriſtus hodie 3 Polſkim. 83.

Spiritus

Spiritus Sancti gratia z Polskim. 88.
Sanctissima Mater Dei z Polskim. 107.
Smutek sie zmienił w wesele z Łac. 120.
Schádzayánie s. Ducha/ 148.
Smutne nie serce z Łácińi. 160.
Swira mierzcha z Łácińi. 166.

T.

TObie wznawiamy Pánno z Łácińi. 9.
Twoią cześć chwałę z Łácińi. 90.
Tobie nastodzy Jezu z Łácin. 97.

V.

VRzad zbáwienia ludzkiego z Łácińi 5.
Venit lux in mundum z Pol. 35.
Verbum caro terris degit z Pol. 34.
Veni Creator Spiritus z Polskim. 87.
Veni Sancte Spiritus z Polskim. 88.
Victimæ Paschali laudes z Poll 84.
Vsłám Bogu w nieb: ześciu z Łácińi. 155.

W.

WZiéy Krolowa niebá z Łácin. 11.
Wspominaymy Boże słowa. 49.
Wszechmogacy náś Pánie z Łácin. 62.
Wesoły nam dzień nástał z Łácin. 81.
Wesoły nam dzień iest nástał z Łác. 82.
Witay pokármie z Łácin. 96.
W imie Oycá wszechmocnego z Łác. 144.
Witay Pánienko z Łácin. 137.
Wszechmogacy Pánie miły z Łácin. 150.
W dzień Bożego Narodzenia z Łác. 38.

Z.

[illegible]ány Syn Bogá z Łác. 76.
ZZ pomocą Bogá miłego z Łác. 114.

BIBLIOTH: UNIV:
JAGELLONICAE